

Fredag den 9. maj 2014 (D)

1

87. møde

Fredag den 9. maj 2014 kl. 10.00

Dagsorden

1) Forhandling om redegørelse nr. R 13:

Ministeren for by, bolig og landdistrikters regional- og landdistriktspolitiske redegørelse.
(Anmeldelse 25.04.2014. Redegørelse givet 25.04.2014. Meddelelse om forhandling 25.04.2014).

2) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 92:

Forslag til folketingsbeslutning om, at efterbetaling af forsørgelses- ydelser og sociale ydelser ikke skal modregnes i kontanthjælp.
Af Finn Sørensen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 03.04.2014).

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter.
Af Finn Sørensen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 03.04.2014).

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et id-kort inden for byggebranchen.
Af Finn Sørensen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 03.04.2014).

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om Center for Cybersikkerhed.
Af forsvarsministeren (Nicolai Wammen).
(Fremsættelse 02.05.2014).

Lovforslag nr. L 198 (Forslag til lov for Grønland om udlændinges adgang til opholds- og arbejdstilladelse i anlægsfasen af et storskala-projekt).

Kristian Jensen (V), Peter Skaarup (DF), Simon Emil Ammitzbøll (LA) og Lars Barfoed (KF):

Hasteforespørgsel nr. F 37 (Hvad kan statsministeren oplyse om regeringens holdning til, at forhenværende justitsminister Morten Bødskov løj over for Folketinget, og hvilken konsekvens mener statsministeren det skal have, hvis ministre bevidst konstruerer løgne over for Folketinget?).

Titlerne på de anmeldte sager vil fremgå af www.folketingstidende.dk (jf. ovenfor).

Medlem af Folketinget Finn Sørensen (EL) m.fl. har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forslag tilbage:

Forslag til folketingsbeslutning om, at efterbetaling af forsørgelses- ydelser og sociale ydelser ikke skal modregnes i kontanthjælp.
(Beslutningsforslag nr. B 92).

Ønsker nogen at optage dette beslutningsforslag?

Da det ikke er tilfældet, udgår det af dagsordenen, og beslutningsforslaget er bortfaldet.

Medlemmer af Folketinget Michael Aastrup Jensen (V), Dennis Flydtkjær (DF), Mike Legarth (KF) og Simon Emil Ammitzbøll (LA) har meddelt mig, at de ønsker at tage følgende forespørgsel til finansministeren og økonomi- og indenrigsministeren tilbage:

Hvorledes agter regeringen i forlængelse af den fortsatte digitalisering af kommunikationen mellem borgerne og staten, regionerne samt landets 98 kommuner, hvor data opbevares og vedligeholdes af private leverandører, fremover at sikre danskernes personfølsomme data?

(Forespørgsel nr. F 23). [Omtrykt].

Forespørgslen er hermed bortfaldet.

Kl. 09:59

Meddelelser fra formanden

Første næstformand (Bertel Haarder):
Mødet er åbnet.

Der er i dag følgende anmeldelser:

Justitsministeren (Karen Hækkerup):

Det første punkt på dagsordenen er:

1) Forhandling om redegørelse nr. R 13:

Ministeren for by, bolig og landdistrikters regional- og landdistriktpolitiske redegørelse.

(Anmeldelse 25.04.2014. Redegørelse givet 25.04.2014. Meddelelse om forhandling 25.04.2014).

Kl. 10:01

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet. Og jeg giver ordet til Venstres ordfører, hr. Thomas Danielsen.

Kl. 10:02

(Ordfører)

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, formand. Vi behandler i dag regeringens landdistriktpolitiske redegørelse 2014. Vi har i Landdistriktsudvalget ikke haft nogen lovforslag siden sidste redegørelse, til gengæld behandler vi en redegørelse, der kommer langt omkring. Men landdistriktpolitiske udfordringer breder sig også til stort set alle ressortområder. Derfor er det af altafgørende betydning, at vi i Landdistriktsudvalget følger de øvrige udvalgs dagsordener tæt, så vi kan påvirke disse i en positiv retning for landdistrikterne. Det synes jeg sådan set også at udvalget klarer på ordentlig vis. Til gengæld undrer det Venstre, at landdistriktsministeren afviser at gå ind i flere sager. Det er uforståeligt, at man afviser at møde frem til samråd om finansieringsudfordringer i landdistrikterne med den begrundelse, at finansieringsudfordringer i landdistrikterne ikke er landdistriktsministerens ressortområde.

Det er også uforståeligt, at landdistriktsministeren ikke vil svare på § 20-spørgsmål om landdistriktsministerens holdning til, at staten centraliserer statslige arbejdspladser fra landdistrikterne, med den begrundelse, at centralisering af statslige arbejdspladser fra landdistrikterne ikke er under landdistriktsministerens ressortområde.

Til gengæld kan vi se af landdistriktsministerens redegørelse, at alt, der har en flig af landdistrikt over sig, godt kan komme med i landdistriktsministerens redegørelse. Det er også helt i orden og godt, fordi vi som sagt spænder bredt og vidt, men vi kunne godt tænke os, at landdistriktsministeren ville gå ind i flere landdistriktpolitiske sager.

F.eks. fremhæves det i redegørelsen, at det stigende udbud af brug af kommunikationsstrategier taler for rationalet om flere statslige arbejdspladser ude i landet. Det er Venstre enig i. Kystdirektoratet nævnes direkte som en af dem, der ikke spilder tiden på landevejene, og som om nogen uden problemer drives fra Lemvig Kommune. Men samtidig ønsker ministeren ikke at svare på spørgsmål om regeringens centralisering af dele af Kystdirektoratet til København. Derfor undrer det Venstre, at det kan figurere i redegørelsen fra landdistriktsministeren, men at man som landdistriktsminister ikke ønsker at svare på spørgsmål om det.

Venstre så gerne, at regeringen ud over kommunikationsteknologier også valgte at prioritere andre parametre som billigere husleje, lavere sygefravær, højere loyalitet osv. – alt sammen ting, som desværre ikke vægtes nok, når staten centraliserer statslige arbejdspladser eller vurderer, hvor statslige arbejdspladser skal ligge.

Et andet område, der behandles i redegørelsen, er kønsforskelle i de forskellige landsdele. Redegørelsen kommer ikke med noget svar på problemet, men Venstre opfordrer regeringen til at se på, hvor vi har og hvor vi fremadrettet placerer statslige arbejdspladser også i forhold til det her område. Undersøgelser viser, at det er kvinderne, der bestemmer, hvor familierne skal bo. De samme undersøgelser viser også, at kvinder ikke er parate til at pendle så langt som mænd –

faktisk er kvinder i gennemsnit alene parate til at pendle en halv time. Og eftersom vi har en overvægt af kvinder i statslige stillinger, er det afgørende, hvor vi placerer de statslige arbejdspladser, da det betyder, at familier bosætter sig i nærheden af de statslige arbejdspladser.

Det betyder selvfølgelig også noget for skattegrundlaget, børn i folkeskolen osv., hvor de statslige arbejdspladser er. Faktisk betyder det, at en stor del af udviklingen derved også vil ske i nærheden af de statslige arbejdspladser. Derfor opfordrer Venstre også regeringen til at prioritere udflytning af statslige arbejdspladser højere, selv om man har stemt imod begge forslag fra Venstres side, som ellers understøttede denne positive udvikling.

En anden afgørende ting for, hvor det er attraktivt at bosætte sig, er planloven. Venstre er ikke begejstret for regeringens stramning af planloven og har givet udtryk for dette, siden regeringen gennemtrumfede den. Der er ingen i Folketinget, i kommunerne eller andre steder, der ønsker at undvære en planlov, men regeringens stramning betyder desværre, at områder skal styrtbløde, før man kan lempe planloven lokalt. Det er direkte skadeligt.

Kl. 10:06

Miljøministeren har udtalt, at hun godt kan se, at der er problemer med planloven, som den er i dag, og har i den forbindelse sagt, at hun vil bede Naturstyrelsen om at se på, om man kan strække planloven lidt. Det er efter Venstres bedste overbevisning stærkt problematisk, at ministeren beder Naturstyrelsen om det. Det må være Folketinget, der skal bestemme de love, som Naturstyrelsen skal forvalte efter, og ikke Naturstyrelsen, der selv skal løbe rundt og forvalte i øst og vest efter forgodtbefindende. Det spænder ben for en positiv udvikling af moderne landdistrikter, som er attraktive at bosætte sig i.

Et andet område i redegørelsen er den fremtidige LAG-struktur. Venstre deler den holdning med landets lokale LAG'er, at det er meget ærgerligt, regeringen har lanceret det her forslag. Det er noget, vi politisk har arbejdet rigtig meget med, hvorfor det er uforståeligt, at regeringen alene ændrer på det, der i dag er velfungerende, altså ude ved de lokale LAG'er, men ikke det, der er hovedproblemet, altså selve systemet og de alt for lange bureaukratiske behandlingstider fra centralt hold.

Til gengæld tvinger man lokale LAG'er til at opløse sig for at danne sig igen i en unaturlig struktur. Derudover siger man til andre områder, at fordi de har en stor hovedby, kan de ikke længere lave LAG-projekter ude i landområderne langt væk fra hovedbyen. Socialdemokrater rundt omkring i landet undrer sig også over, hvor deres landdistriktsområder pludselig er blevet af, eftersom de ikke må kalde sig det mere.

Det kan Venstre ikke stemme for, hvilket vi jo så heller ikke skal, da det er noget, regeringen har besluttet på egen hånd. Derudover vil regeringen fortsat ikke orientere fiskeri-LAG'erne om, om de har nogen fremtid. Det er ellers en ordening, der har skabt mange spændende arbejdspladser i landdistrikterne helt ude ved kysten, arbejdspladser, der understøtter vores position som en af verdens største fiskerionationer.

For at det ikke skal være løgn, fremhæver redegørelsen det som noget positivt, at regeringen stort set vil lukke Kattegat for fiskeri. Der står direkte, at det skal blive til gavn for lokalsamfundene. Det er måske som museumslandsbyer. Det er ren gift for både øer som Læsø og fiskerihavne på fastlandet med den megen følgeindustri. Det rammer især de mindre havne hårdt, havne, som regeringen i forvejen er ved at lukke på grund af et nyt forslag om lodsloven, som betyder, at mindre havne, som alle ligger i landdistrikterne, skal have lukket halvdelen af døgnnet.

Det angreb på de mindre havne kommer ud af den blå luft, til trods for at man har bedt de selv samme havne om at investere i terorsikring m.m. på lige vilkår med resten af havnene i Danmark. Jeg

må bare gøre regeringen opmærksom på, at en lille havn for en lille by er lige så vigtig som en stor havn for en stor by. En lille havn i Struer bidrager rent faktisk med 64 mio. kr. årligt til Struer Kommune, og det er man altså ved at spænde ben for nu.

Jeg ved godt, at det her lovforslag ligger inden for landdistriktsområdet, men jeg vil alligevel opfordre landdistriktsministeren til at tage erhvervs- og vækstministeren ved vingebeinet og spørge, hvad i alverden det er, han har gang i. I stedet skal man understøtte de mindre havne og landdistrikterne, f.eks. gennem Venstres forslag om, at mindre skibe kan nøjes med at betale EU's minimumssats for elafgift på landstrøm, hvilket både vil bidrage til statskassen og sikre et bedre miljø. Det er noget, som især de mindre øfærger vil have stor glæde af.

Det kunne f.eks. også være ved at regulere sælbestanden til et bæredygtigt niveau, så der både er plads til fiskere og til sæler, hvilket ikke koster mere end få gram bly; f.eks. ved at støtte Venstres forslag om generationsskifte til yngre fiskere, så vi fortsat kan udvikle fiskerierhvervet og omsætningen på havnene, hvilket heller ikke koster statskassen en krone; f.eks. ved at droppe lukningen af Kattegat, hvilket statskassen og de mange følgeerhverv kun ville have glæde af; eller f.eks. ved en liberalisering af planloven, som ville skabe en positiv udvikling, hvilket også er omkostningsneutralt. Det kunne også være ved at prioritere udflytning af statslige arbejdspladser osv. osv.

Men det er klart, at det kræver et stort engagement inden for de mange ressortområder. Det har vi også været heldige med nu og da. F.eks. er vi i Venstre glade for, at vi sammen med regeringen gik med til et forhøjet pendlerfradrag i landdistrikterne, selv om det nok ved en fejl ikke fremgår af redegørelsen fra ministeren, at Venstre var med. Vi glæder os også over den øgede mobilitet, der er kommet i forhold til beslutningen om Holstebromotorvejen, som sikrer vækst og som sagt øget mobilitet.

Togfonden DK er med i redegørelsen, hvilket jeg tror er en fejl, i og med at den mest af alt bare kører hen over landdistrikterne, men vi glæder os over, at regeringen har lyttet til både landdistrikterne og sådan set også Venstre i forhold til fleksboligordningen, som passer os rigtig godt. Det er et skridt i den rigtige retning, om end vi anerkender, at virkningerne nok er begrænsede.

Derudover er vi glade for, at man fortsat kystsikrer. Når man uddele arkitekturpriser, kan der også indstilles huse i landdistrikterne. Og når regeringen iværksætter grøn omstilling ude i kommunerne, må landdistriktskommunerne også godt indgive ansøgninger. Det sidste par bemærkninger var måske lidt humoristiske, men som jeg indledte med at sige, er vores arbejde i dette udvalg noget, der rækker bredt ud, hvilket redegørelsen selvfølgelig også bærer præg af. Tak for ordet.

Kl. 10:12

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:12

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Ordføreren kommer langt omkring i sin tale, og det skal man jo også, når man snakker om en redegørelse, der drejer sig om hele landdistriktsområdet. Jeg tænker, at noget af det, som ordføreren påpeger, en væsentlig del, jo er problemstillinger, som, hvis ikke de er fremkommet på grund af, så i hvert fald har eksisteret under den tidligere regering også.

Ordføreren bruger et meget kraftigt ordvalg i forhold til LAG'erne, og det er jo noget, der direkte har noget med vores landdistriktsminister og hele det her område at gøre. Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvis det forslag, der nu ligger, i forhold til den måde, som LAG'erne skal være indrettet på, ikke skal være der, hvad er det så, der skal være i stedet for? Jeg kan jo forstå, i forhold til alle de mø-

der, deputationer, samråd og diskussioner, vi har haft i udvalget, at det hele har været noget skidt. Så underer det mig jo nu, at ordføreren faktisk står her og siger, at man bare skal rulle det hele tilbage igen og så holde fast i det. Det kunne jeg godt tænke mig at få en forklaring på.

Kl. 10:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:13

Thomas Danielsen (V):

Tak for spørgsmålet. Det er godt, du spørger til det, hvis du har forstået det på den måde. (*Første næstformand (Bertel Haarder): Ikke direkte tale.*) Undskyld, formand. Det er godt, ordføreren spørger til det, hvis ordføreren har forstået det på den måde. Det er sådan, at det, som Venstre finder beklageligt ved det nye LAG-udspil, er, at man går ind og ændrer på en struktur, som er utrolig velfungerende i dag. Man går også ind og siger, at der er nogle landdistriktsområder, som ikke mere kan få LAG-midler, fordi de tilfældigvis hører under en storby som f.eks. Esbjerg eller Herning. Det finder vi meget problematisk, for selvfølgelig er der også landdistriktsområder i en kommune som Herning eller en kommune som Esbjerg. Derfor ønsker vi egentlig i forhold til selve strukturen, at man holder fast ved den oprindelige struktur, og at man får nedsat en arbejdsgruppe, som kan gøre noget ved selve det, der er problemet, nemlig systemet, de bureaukratiske sagsbehandlingstider – det er også alt for lange sagsbehandlingstider. Det er det, som vi finder problematisk i forhold til LAG'erne.

Kl. 10:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:14

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Men vi er jo ikke spor uenige om, at der er nogle kæmpestore fejl i det system, vi har haft, og det tror jeg er blevet påpeget rigtig meget, f.eks. de alt for lange sagsbehandlingstider og det faktum, at der rent faktisk også er alt for mange fejl i de ansøgninger, der kommer ind. Og det betyder så, at der er endnu længere sagsbehandlingstid, fordi man så skal have styr på dem. Men jeg noterer mig jo, at der er kommuner i Danmark, der aldrig har været LAG-kommuner, og som har glimrende politikker for, hvordan man udvikler sine landdistriktsområder.

I det seneste nummer af Danske Kommuner – det er først kommet hos os i dag – er der en glimrende artikel om, hvordan man i Kolding Kommune har en aktiv politik for, hvordan man håndterer landdistrikterne og landsbyerne, og hvordan man udvikler dem. Det er jo en kommune, hvor man har en stor by med masser af fremdrift, og hvor man går ind og arbejder med det her. For mig at se er de kommuner, som nu er taget ud som LAG-kommuner, f.eks. Esbjerg, i nøjagtig samme situation. De bliver nødt til at sætte sig ned og finde ud af, hvordan de så håndterer det; de kan ikke længere læne sig tilbage og tro, at det er staten, der skal håndtere det hele, de må selv tage et medansvar.

Kl. 10:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:16

Thomas Danielsen (V):

Jeg ved ikke helt præcis, hvad spørgsmålet var. Men i forhold til det indledningsvis om det administrative vil jeg sige, at det er lidt para-

doksalt, at private fonde, også store private fonde, sagtens kan håndtere de her bagateller, som man ikke kan finde ud af at håndtere ved LAG'erne. Det synes vi der skal gøres noget ved, det er ikke holdbart, og det er jeg sikker på at både regeringen og ordføreren er enig med mig i.

I forhold til at regeringen nu går ind og siger, at der hverken findes landdistriktsområder i Herning eller Esbjerg eller i andre områder, tror jeg, at de lige skal kigge tilbage til deres bagland, for der er man i hvert fald uforstående over for, at regeringen lige pludselig mener, at man ikke skal kunne lave LAG-projekter i de områder.

Kl. 10:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Friis Bach har en kort bemærkning.

Kl. 10:17

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Man må sige, at denne regering overtog et LAG-program, som i forhold til en række centrale kriterier absolut ikke har været så velfungerende, som det kunne være, og den har nu sat sig for netop at skabe et LAG-program, som er fokuseret, koncentreret og effektivt, og som med mindre bureaukrati og bøvl kan støtte det lokale engagement rundtomkring i landet. Men det kræver jo også midler. Den tidligere regering valgte jo, må man sige, en sådan meget begrænset tilgang til det, man kalder modulering, det vil sige overførsel til de programmer, som i virkeligheden kan udvikles til gavn for landdistrikterne, mens Venstre fastholdt, at det var den direkte støtte til landmændene, der var det centrale.

Derfor vil jeg høre ordføreren, hr. Thomas Danielsen, om Venstre ønsker en styrket modulering, altså en styrket overførsel fra søjle 1 til søjle 2, i den europæiske støtte til landdistrikterne og landbrugsområdet, for netop at kunne videreudvikle LAG'erne, for netop at kunne videreudvikle den støtte, som kan komme landdistrikterne til gavn. Ønsker Venstre en øget modulering fremadrettet?

Kl. 10:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:18

Thomas Danielsen (V):

Venstre ønsker den samme struktur, som man havde tidligere, vi ønsker den samme finansiering, som man havde tidligere. Og så ønsker vi i forhold til FLAG'erne, altså fiskeri-LAG'erne, at regeringen bare positivt giver udtryk for, at ja, man vil dem gerne, man vil gerne fiskeri-LAG'erne. Det er helt fint, at man venter med at få overblik over de præcise økonomiske rammer til efteråret, men giv dog for pokker udtryk for, at man vælger, at man også gerne vil satse på dem, og at det er nogle vigtige arbejdspladser i nogle vigtige områder, som man kan lave. Og derfor er vores opfordring sådan set bare, at regeringen giver udtryk for, at man vil imødekomme dem med et ukendt beløb.

Kl. 10:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Friis Bach vil følge op. Værsgo.

Kl. 10:19

Christian Friis Bach (RV):

Jeg tror ikke, ordføreren helt forstod den sådan grundlæggende mekanisme her. Det har jo været meget begrænset, hvad Venstre har ment skulle overflyttes fra den direkte landbrugsstøtte til det, der kan bruges i landdistriktsprogrammer, og det begrænser muligheden for både at give støtte til miljøteknologi i landbruget, men også for at videreudvikle LAG'er og FLAG'er. Men jeg spurgte ikke om LAG'er

og FLAG'er; jeg spurgte om den helt overordnede mekanisme: Ønsker Venstre fremadrettet, nu, når vi skal udmønte den europæiske landbrugsstøtte, at modulere mere, det vil sige overflytte fra søjle 1 til søjle 2, overflytte til den del, der kan bruges til at støtte landdistrikterne? Det er et meget centralt spørgsmål, da det skal afgøres nu her: Ønsker Venstre øget modulering?

Kl. 10:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:19

Thomas Danielsen (V):

Det er sådan set ikke særlig centralt, for Venstre får ikke særlig meget indflydelse på lige nøjagtig det spørgsmål. Men Venstre er forbeholden i forhold til at tage fra den direkte støtte. For man skal jo huske på, at man tager midler fra et landbrug, som er i konkurrence med landbruget i andre lande, og derfor er vi meget forbeholdne over for at forringe dansk landbrugs konkurrencevilkår. Så derfor er det, at jeg giver udtryk for, at vi ønsker den samme finansieringsmodel, som der har været tidligere, og at man ikke forringer dansk landbrugs konkurrenceevne.

Kl. 10:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:20

Henning Hyllested (EL):

Tak for det. Vi er formentlig enige om, at de problemer, som i dag i høj grad er opstået i vores landdistrikter, jo også er skabt af den globale trend, der hedder, at man vandrer ind fra land til by. Det sker over hele verden, det sker også i Danmark, og det er jo de problemer, som vi sådan ligesom prøver at løse eller i hvert fald finde nogle mere eller mindre midlertidige eller varige løsninger på. Jeg tænker bare, om ordføreren vil svare mig på: Har man ikke selv fra ordførerens partis side og fra den regerings side, som man var en del af før 2011, bidraget til at give den udvikling, i hvert fald i Danmark, et boost med de der kæmpemæssige centraliseringsreformer, som der i virkeligheden var tale om med kommunalreform og domstolsreform og politireform, og jeg skal give dig?

Kl. 10:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:21

Thomas Danielsen (V):

Det er korrekt, at Venstre har stået bag mange reformer, også mange store reformer, som vi så har glæde af i dag. I forhold til om man skal kalde dem centraliseringer eller effektiviseringer, er Venstres holdning, at vi ikke har noget imod stordrift. Der er sund fornuft i stordrift. Vores kommunale sektor eller offentlige sektor generelt skal ikke jo fastholdes i oldtiden, samtidig med at samfundet omkring den går videre. Derfor støtter vi sådan set stordrift i Venstre. Vi mener bare, at centraliseringer godt kan foregå ude i landet, i stedet for at man altid centraliserer til København, som vi desværre har set den her regering gøre i meget høj grad.

For vi må bare huske på, at noget af det, der er den vigtigste forudsætning for, at et landdistrikt er attraktivt at bo i, først og fremmest er arbejdspladser, ikke nedrivningspuljer eller andre vigtige områder. Det er arbejdspladser, som er hovedforudsætningen. Og derfor er vi kede af, at regeringen er ved at centralisere mange af de arbejdspladser, som vi lige har flyttet ud i landdistrikterne, som f.eks. miljøcentrene m.m. Vi har haft gode erfaringer med at flytte

SKAT, den digitale tinglysning, Sikkerhedsstyrelsen, ja, og så også miljøcentrene ud i landdistrikterne. Derfor er det ærgerligt, at vi ser, at man er i færd med at centralisere flere af de statslige arbejdspladser i øjeblikket.

Kl. 10:22

Første næstformand (Bertel Haarder):
Henning Hyllested.

Kl. 10:22

Henning Hyllested (EL):

Jo, men er ordføreren ikke enig med mig i, at det, vi trods alt snakker om her – når vi snakker om lokalisering af statslige arbejdspladser og den slags ting – i virkeligheden er, hvad skal man sige, lappeløsninger eller forsøg på at lappe de værste skader efter den globale trend, som jeg talte om før, som er i gang. Hvad er egentlig Venstres bud på at vende hele den udvikling – ikke bare lappe og slukke brande, men at vende udviklingen? Har det ikke noget med bosætning at gøre, lokalisering af arbejdspladser i det hele taget, lokal produktion og den slags ting? Der synes jeg ikke rigtig jeg hører noget bud fra Venstre. Tværtimod synes jeg, som jeg sagde før, at man har bidraget til at booste udviklingen i afvandring fra land til by.

Kl. 10:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:23

Thomas Danielsen (V):

Der er jeg ikke enig med ordføreren på nogen måde, hverken i, at vi har boostet udviklingen, eller at jeg ikke har givet udtryk for, hvad Venstre vil på det her område.

Stordrift er ikke noget problem i sig selv. Vi skal bare lave den decentral i stedet for konstant at centralisere i landets største byer, for det er virkelig skadeligt. Men jeg har også givet udtryk for, at det, Venstre gerne vil for at sikre moderne og attraktive landdistrikter, der er værd at bo i, er at liberalisere planloven; det er at få nogle særregler for øfærgerne eventuelt, som både kunne sikre bedre miljø og bidrag til statskassen. Vi skal sikre arbejdspladserne i form af generationsskifte inden for flere brancher. Vi skal sikre udflytning af de statslige arbejdspladser.

Vi kunne også gå ind og åbne telefonnetet fra 1999 og på den måde måske sikre bedre bredbåndsdækning eller mobiltelefoni i landdistrikterne. Vi kunne sikre bedre mobilitet ved at gå ind og kigge på kørekort til yngre både til knallert og motorcykel. Vi kunne f.eks. kigge på lighed for lodsloven m.m., som ville styrke eller i hvert fald ligebehandle små havne og store havne, og så kunne vi komme med et LAG-udspil, som både tager højde for land-LAG'erne og fiskeri-LAG'erne.

Kl. 10:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det Socialdemokraternes ordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:25

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det, formand. Jeg vil gerne starte med at takke ministeren for by, bolig og landdistrikter for den skriftlige redegørelse, der danner udgangspunkt for den her debat.

Redegørelsen gør på den ene side status over de seneste års initiativer til gavn for landdistrikts- og yderområder, og på den anden side beskriver den den aktuelle situation og udvikling i de områder.

Det er meget vigtig viden, som vi kan tage med os videre, når vi skal

sikre et Danmark i balance. For det er nemlig Socialdemokraternes målsætning, at vi får et balanceret Danmark, både i forhold til økonomi, men også i forhold til distance mellem by og land. Vi skal sikre, at der er gode levevilkår i vores landdistrikter, og det mener jeg sådan set også redegørelsen viser at regeringen gør en indsats for.

Men hvis vi starter med status og de udfordringer, som landdistrikterne står over for i dag, så er det for mig tydeligt, at landdistrikterne står over for nogle markante udfordringer, som skal anerkendes og tackles fra politisk hold.

For det første er der tale om konjunkturudfordringen. Hele verden har været ramt af en international krise, hvilket har betydet svage konjunkturer. Det har særlig ramt yderområderne, hvor vi kan se, at landdistrikterne længere væk fra de største byer har været hårdere ramt på f.eks. beskæftigelse end resten af landet.

For det andet er der tale om en demografisk udvikling og udfordring. Det betyder både, at befolkningstallet er dalende, men også, at der er socioøkonomiske problematikker så vel som en underrepræsentation af kvinder blandt de yngre grupper. Derudover kan vi se, at landdistrikterne generelt har et lavere uddannelsesniveau end resten af Danmark.

Med den slags tal er det nemt at male fanden på væggen for Danmarks landdistriktsområder. Heldigvis synes jeg, at der er mange grunde til at være optimistisk på vegne af de danske landdistrikter. Det allervigtigste er faktisk det lokale engagement, fællesskabet og iværksættermentaliteten, som sammenlignet med større byer er ganske stor i de danske landdistrikter og yderområder. Det er kvaliteter, som det naturligvis kan være svært at sætte tal på.

Nu kommer jeg selv fra et landdistrikt, og jeg kender den lokale kultur, hvor man tager sager i egen hånd og i fællesskab finder løsninger, når behovene opstår. Ved at starte lokalt og med en passion for at udnytte de unikke og lokale kvaliteter kommer man rigtig langt. Den passion har man i landdistrikterne, og det skal vi heller ikke glemme i debatten.

Derudover mener jeg, at landdistrikts- og yderområder er hjulpet godt på vej af en regering, der igennem en fast og ambitiøs indsats har sat fokus på at forbedre forholdene netop i landdistrikterne og yderområderne i Danmark. I forhold til uddannelsesniveau og beskæftigelse er det jo tydeligt, at vi har en uddannelsesregering, der senest i sit udspil om den nye beskæftigelsesindsats har lagt vægt på et markant uddannelsesløft af ufaglærte, og det vil virkelig komme landdistrikts- og yderområderne til gavn.

Derudover kommer erhvervsskolereformen og folkeskolereformen, og senest har vi i forbindelse med »Vækstplan DK« målrettet penge til at løfte ufaglærte og faglærte og til en ekstra indsats for de ca. 500.000 danskere, der har læse- og stovevanskeligheder. Det giver rigtig god mening. Danmark har brug for dygtig faglært arbejdskraft i landdistrikterne bl.a. i forbindelse med nogle af de store anlægsprojekter som eksempelvis Femern Bælt-forbindelsen.

Derudover er der en lang række andre regeringsinitiativer for landdistrikter og yderområder i gang, bl.a. vækstplanerne for fødevarer og turisme. Jeg skal ikke nævne dem alle her, for de står ganske udførligt beskrevet i redegørelsen. Men der er nogle enkelte, som jeg mener fortjener et par ord med på vejen.

Med aftalen om Togfonden DK skaber regeringen et historisk løft, så den danske jernbanetrafik binder Danmark bedre sammen. Det betyder naturligvis, at selv om den geografiske afstand er uændret, vil transporttiden til større byer og dermed arbejdspladser fremover være mindre for borgere i landdistrikterne.

Med nedrivningspuljen har vi samlet sat 400 mio. kr. i 2014 og 2015 af til at nedrive og istandsætte dårlige boliger i byer med færre end 3.000 indbyggere og i landdistrikterne.

Med det seneste forsvarsforlig søger regeringen ligeledes at flytte statslige arbejdspladser ud af København og ud i landdistrikterne.

Med den nationale akutlægehelikopterordning og et styrket akuthjælpsskud afsatte vi omkring 200 mio. kr. til at sikre dækning af akutlægehelikoptere samt til en styrket akutindsats i form af bl.a. akutbiler og akutlægebiler i landdistrikterne.

Med landdistriktsbestemmelsen i planloven bliver der bedre mulighed for at drive virksomhed i landdistrikterne.

Kl. 10:30

Det er bare et fåtal af nedslagspunkter, som alt i alt peger på en indsats, der konkret og målrettet søger at forbedre vilkårene i Danmarks landdistrikter og yderområder. Arbejdet er bestemt ikke slut, men initiativerne mener jeg bestemt at vi godt kan være stolte af.

Sluttelig vil jeg godt nævne det store arbejde med LAG'erne. Som jeg ser det, hænger den store foretagsomhed og passion for lokalområdet i landdistrikterne naturligvis sammen med behovet for en effektiv og velfungerende ordning for de lokale aktionsgrupper. Det er herfra, at vi som samfund netop kan støtte op om de lokale initiativer, som det vimler med i de danske landdistrikter. Derfor er det jo en god nyhed, at der er knap 94 mio. kr. klar til uddeling i 2015. Det kan være gnisten, der tænder ildsjælene i Danmarks landdistrikter.

Så meget desto mere underligt er det jo at høre Venstre stå her på talerstolen i dag og sige, at de ikke ønsker, at der skal gives flere penge til landdistrikterne. De ønsker ikke at omfordele, så man sikrer, at de dele af landdistrikterne, der har størst behov, får flest penge. Den diskussion kan vi nok tage efterfølgende.

Alt i alt handler det her jo om at få skabt en bedre balance i Danmark, så det bliver muligt at bo og leve i landets landdistrikter og i yderområder. Det skal der være plads til, og det mener jeg også regeringen har arbejdet målrettet og ambitiøst på at sikre. Så igen takker jeg ministeren for hans redegørelse og siger tak for ordet.

Kl. 10:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en stribe korte bemærkninger, først fra hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 10:31

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Man må sige, at ordføreren i hvert fald roser det, der kan roses i den her redegørelse. Jeg ved godt, at det jo er en helt bunden opgave for hr. Lennart Damsbo-Andersen. Når man er i et regeringsbærende parti, er man, næsten uanset hvad regeringen kommer med, som ordfører tvunget til at stå og rose det. Det kan være et hårdt liv.

Men alligevel, når nu ordføreren går så vidt som til at inddrage Togfonden DK i den her sag og påpeger, at det skulle være en landvinding, må jeg sige, at det er en togfond, der øger beskatningen, og som sikrer hurtigere drift imellem de største byer i Danmark. Hvordan kan det komme med som en ros i en landspolitisk redegørelse om landdistrikter? Det er jeg imponeret over.

Kl. 10:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:32

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kan det meget nemt. Nu taler jeg af egen erfaring, fordi jeg bor i et landdistrikt. Jeg kan se det helt tydeligt på togforbindelserne, derfra hvor jeg bor, og så til f.eks. Jylland, Fyn eller København. De bliver væsentlig hurtigere. Det vil sige, når jeg bor på Lolland, vil jeg være i stand til at pendle på arbejde i Odense. Det kan jeg ikke i dag. Derfor.

Kl. 10:32

Første næstformand (Bertel Haarder):

Leif Mikkelsen.

Kl. 10:32

Leif Mikkelsen (LA):

Nu taler vi sådan set om landdistrikter, som er store, hvor der er langt mellem husene osv., og hvor vi udmærket ved at det næsten er livsnødvendigt for en familie at have mere end en bil for at klare hverdagen med børnehentning osv. Og så øger man beskatningen og fjerner måske arbejdspladser fra Danmark for at sikre en togfond. Hjælper det derude, hvor det virkelig er landdistrikt? Ville f.eks., som Liberal Alliance foreslår, en fjernelse af registreringsafgiften ikke hjælpe betydelig mere i landdistrikterne end en togfond, der virkelig sætter skinnerne på plads imellem de største byer i Danmark? Det er bare, for at vi roser det, der roses skal, og ikke tager den her regering til indtægt for alt mellem himmel og jord.

Kl. 10:33

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:33

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det er meget interessant at få registreringsafgiften blandet ind i landdistriktsredegørelsen. Det synes jeg da.

Jeg er nu af den opfattelse, som jeg prøvede at forklare, at der er mange aspekter i det at bo på landet, og et af aspekterne er, at man har mulighed for at bo et sted og arbejde et andet sted. Det er jo rigtigt, som hr. Leif Mikkelsen siger, at det at køre i bil kan være en vigtig betingelse for, at man kan komme af sted, men hvis man skal langt og man skal derhen hurtigt, så er det langt bedre at køre i tog end at køre i bil. Det tør jeg godt et hundrede procent skrive under på, for jeg rejser til København hver uge. Det vil jeg godt skrive under på.

Derfor er den indsats, der bliver gjort med Togfonden DK, afgørende for, at dem, der ønsker – det kan være højtuddannede – at bo på landet og arbejde i de byer, hvor de større arbejdspladser er, hurtigt kan komme derhen. Der er kun toget en løsning.

Kl. 10:34

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Henning Hyllested for en kort bemærkning.

Kl. 10:34

Henning Hyllested (EL):

Jeg vil lige høre til LAG-programmet og inddelingen af de der LAG-områder. Jeg kan simpelt hen ikke få ind i mit hoved, hvordan det kan være en hensigtsmæssig inddeling, man foretager nu, når man piller store kommuner – Venstres ordfører var sådan set inde på det – som f.eks. Herning, Esbjerg, Vejle og Ringsted, som har meget, meget store landdistriktsområder i deres kommuner, ud af LAG-programmet. Det kan jeg ikke forstå skulle være særlig hensigtsmæssigt, og jeg kan slet ikke forstå, at det kan være en fornuftig udvikling, man der sætter i gang i de kommuner. Eller man sætter rettere sagt udviklingen i stå i de kommuner.

Kl. 10:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:35

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror, det er lidt voldsomt at sige, at man sætter udviklingen i stå i de kommuner. Jeg tror, hr. Henning Hyllested undervurderer de kræfter, der er i de kommuner, i forhold til hvad man kan håndtere. Udvælgelseskriteriet for det nye LAG-program er jo netop sat med henblik på at sikre, at de kommuner og de områder, hvor man har de største problemstillinger, også er dem, der får midlerne. Det er der,

hvor staten går ind og støtter. Jeg er ikke et øjeblik i tvivl om, at de kommuner, som hr. Henning Hyllested her nævner, i kraft af at de har så store byer, hvor de har så store økonomier, økonomisk er i stand til selv at lave deres eget program for, hvordan de udvikler deres landdistrikter.

Kl. 10:36

Første næstformand (Bertel Haarder):
Henning Hyllested.

Kl. 10:36

Henning Hyllested (EL):

Det er de da muligvis, men hvis man tager kommuner som Esbjerg, Ringsted eller Silkeborg, kan man jo se, at der er store dele af de kommuner, hvor store arealer, store dele kategoriseres som landdistrikter længere væk fra de store byer. Der er vel også tale om en eller anden form for ligestilling. F.eks. for Esbjerg Kommunes vedkommende ved vi jo, at der foregår et flot samarbejde langs Vadehavet. Nu får man pludselig sådan et mærkeligt hul mellem Tønder og Varde og for den sags skyld også Fanø Kommune. Det er da ikke hensigtsmæssigt, og det er da ikke på nogen måde fornuftigt efter min bedste overbevisning.

Kl. 10:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:37

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg ved jo, at der er mulighed for at have samarbejder hen over kommunegrænser, også ind over grænser til kommuner, som ikke er LAG-kommuner. Der har man mulighed for at lave fælles projekter, så derfor kan man jo godt række ind over de grænser, som hr. Henning Hyllested taler om her, til nabokommuner, som så er LAG-områder.

Men jeg vil godt vende tilbage til det andet og sige, at jeg virkelig er af den overbevisning, at hvis man smører det her tyndere ud, end man gør i dag, så vil det betyde, at de kommuner, der f.eks. er i økonomisk fremdrift og har økonomisk mulighed for selv at understøtte deres landdistrikter, skal have penge fra kommuner, der for at sige det rent ud virkelig er på den. Jeg kan bare nævne Lolland, hvor jeg selv kommer fra, og Guldborgsund Kommune. De vil så skulle aflevere penge til Esbjerg, som i virkeligheden selv har penge til at føre en landdistriktspolitik.

Kl. 10:37

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 10:37

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Ordføreren var inde på, at Venstre ikke ville være med til at sætte penge af til landdistrikterne. Det er jo lodret forkert. Vi har netop lige før jul siddet og forhandlet en aftale på plads ovre i ministeriet, hvor Venstre jo klart har været med til at sætte penge af til landdistrikterne både i 2014 og 2015, og det vil jeg gerne bede ordføreren om at bekræfte som det første.

Når vi så kan konstatere, at der er penge på området, gælder det om at få det til at fungere så effektivt som muligt, og der er det jo velkendt, at administrationen af området har, om jeg så må sige, en række mangler, og derfor har vi også opfordret til at få den forenklet. Men det gør ikke, at man nødvendigvis skal ændre landkortet, for så er det, man lige præcis trækker, om jeg så må sige, initiativerne væk, som vi jo også hører fra flere forskellige. Så var det ikke en idé at prøve at lade landkortet se ud, som det gør nu, og bevare den indde-

ling, der er nu, og så prøve at få et fokus på at få administrationen forenklet, sådan at det kommer til at fungere mere effektivt? Det burde jo være vejen at gå.

Kl. 10:38

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:38

Lennart Damsbo-Andersen (S):

For at tage det sidste først vil jeg sige, at jeg ikke tror, at der overhovedet er nogen, der er uenige i, at der skal være en meget bedre og mere effektiv administration af de her midler. Der bliver også arbejdet benhårdt – det kan ministeren nok redegøre meget bedre for – for at få det meget mere på plads og få det til at fungere effektivt og smidigt, så alle får en bedre behandling, en hurtigere sagsbehandling og også får svarene hurtigere.

Men til det første, som spørgeren spørger ind til, vil jeg sige, at jeg lige har siddet og lyttet til ordføreren fra Venstre. Han bliver spurgt direkte, om Venstre ville være klar til at flytte midler. Man kan sige, at det her område jo både dækker landbrugsstøttemidler og LAG. Dybest set handler det om, hvordan pengene skal fordeles, og det er jo korrekt, at Venstre har siddet med ved forhandlingsbordet og har været med til at lave aftalen. Det er fuldstændig rigtigt, men jeg hører jo også, at ordføreren siger, at man ikke er indstillet på at flytte flere midler over til LAG-området, så der er de penge, der er, og Venstre vil ikke være med til at flytte flere.

Kl. 10:39

Første næstformand (Bertel Haarder):
Erling Bonnesen.

Kl. 10:39

Erling Bonnesen (V):

Jeg er glad for, at ordføreren bekræfter, at Venstre har været med til at sætte penge af for 2014 og 2015, som det ligger nu. Det er jo en klar understregning af, at Venstre er med til at finansiere landdistriktsprogrammet. Sådan er det. Med hensyn til knasten og problemet venter vi jo sådan set på regeringen, for vi vil ikke være med til at udhule landbrugets konkurrenceevne yderligere og jage arbejdspladser ud af landet og så bare være med til at finansiere miljøprojekter, som burde finansieres på anden måde. På den måde skader man jo sådan set landdistrikterne indirekte. Så bliver det jo gyngerne og karrusellerne med et negativt slutresultat. Det må regeringen stå på mål for, så vi venter.

Men jeg mangler stadig væk ordførerens svar på, om det ikke var meget klogere, at vi kiggede på organiseringen og så lod det landkort, altså den inddeling, der er, ligge nu, sådan at de lokale ildsjæle netop kunne få lov til at sætte dagsordenen, som de sådan set har fået til at fungere godt, og så få et fokus på at få det her administrationsbøvl forenklet. Det burde jo være muligt.

Kl. 10:40

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:40

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror godt, at den her regering kan finde ud af at gøre to ting på en gang, nemlig både at sørge for, at vi får en bedre måde at administrere på, og samtidig også lave, sådan som det også er lagt frem, en anden inddeling. Jeg forstår slet ikke, at man kan sige, at det hele kommer til at dø i de kommuner, der er nævnt her.

Jeg ved godt at jeg ikke må nævne Danske Kommuner, som vi har fået her i dag, men nu tager jeg det frem alligevel, for der er en

glimrende artikel, der beskriver, hvordan man i Kolding Kommune, som aldrig nogen sinde har haft del i LAG-midlerne, har en fuldstændig klar politik for, hvordan man sikrer, at der er et liv i landdistrikterne, hvordan man sikrer, at de enkelte landsbyer rundtomkring er aktive. De har masser af beskrivelser af, hvordan tingene foregår. For mig at se er det ikke sådan en eller anden jubelhistorie, men det handler i virkeligheden om, at man som kommune skal tage et ansvar for, hvordan ens landdistrikter udvikler sig, og det kan man også godt gøre, selv om man ikke får LAG-midler.

Kl. 10:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Jeg følger trang til at oplyse, at LAG betyder lokale aktionsgrupper. En kort bemærkning fra hr. Peter Juel Jensen.

Kl. 10:41

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Jeg hørte jo også, hvordan ordføreren i meget fine vendinger skamroste Togfonden DK. Jeg har et lillebitte spørgsmål til ordføreren: Hvordan kommer Togfonden DK til at gavne Bornholm?

Kl. 10:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:42

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror faktisk, at hvis man kun kigger på Bornholm, kommer Togfonden DK ikke til at gavne Bornholm. Der tror jeg at det er andre ting, der skal til. Jeg forstår godt, hvad spørgeren vil ind til, men nu kan han jo få lov til at fortsætte sit spørgsmål, når jeg nu stopper.

Kl. 10:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Peter Juel Jensen.

Kl. 10:42

Peter Juel Jensen (V):

Jeg synes bare, at ordføreren i sin tale kom ind på, at Togfonden DK vil være med til udvikle og sikre beskæftigelsesmuligheder og muligheder for at bo ude i landdistrikterne. Og så tænkte jeg, at et typisk landdistrikt vel er Bornholm. Det er vel nok et af de steder i landet, som har de største udfordringer, og som opfylder flest af kriterierne for at være et typisk landdistrikt. Men jeg er meget enig med ordføreren i, at regeringen, da den lavede Togfonden DK, fuldstændig så bort fra, hvad der kunne være med til at skabe vækst og arbejdspladser på Bornholm.

Bornholm har jo sådan ad flere omgange prøvet at sige: Når nu resten af landet får bedre tog gennem Togfonden DK, kunne man så ikke i et appendiks til Togfonden DK sikre, at der blev nogle bedre forhold for de pendlere, der nu pendler frem og tilbage mellem Bornholm og den nærmeste kommune, nemlig København? Det er blevet fejlet fuldstændig af bordet af regeringen.

De er ved at miste et slagteri derover, fordi transporten simpelt hen er for dyr. Det er 450 arbejdspladser, og det svarer til ca. 6.000 arbejdspladser i København, hvis man sådan skal gøre det op størrelsesmæssigt. Der har borgmesteren bedt om, at man kunne få kigget lidt på de meget høje fragtpreiser. Der er et turismeerhverv, der også ligger ned, fordi priserne er for høje.

Hvor fremgår det i den landdistriktsredegørelse, som ordføreren stod og skamroste? Der er jo ikke nogen vækst og ikke nogen beskæftigelse overhovedet i den her redegørelse, tværtimod har man taget nogle få punkter ind, som gavner og fortæller en nogenlunde positiv historie, men de store landdistrikter har man overhovedet ikke taget fat på.

Kl. 10:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:44

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu synes jeg, at hr. Peter Juel Jensen er lige lovlig negativ over for, hvad der står i redegørelsen. F.eks. tror jeg, at det, der handler om uddannelse, har rigtig, rigtig meget betydning for, hvad der sker på Bornholm. Nu kommer spørgeren jo selv fra Bornholm, og jeg kan sagtens forstå, at han lige skal være ambassadør for Bornholm i dag.

Det er nu sådan, at Togfonden DK ikke løser alle problemer i Danmark. Jeg nævnte den som en del af det, der kan være med til at løse nogle problemer for dem, der bor i landdistrikter. Den løser så ikke noget for dem, der bor på Bornholm. Det er fuldstændig rigtigt.

Med hensyn til pendlingen fra Bornholm til København eller til andre dele af Danmark har vi jo i udvalget haft besøg af Pendlergruppen. Det er ikke mere end et par uger siden, de sidst var her. Og vi får jævnligt besøg af folk om færgedrift og alt muligt andet. Og jeg vil sige, at den problematik med at bo på en ø – nu er Bornholm en lidt større ø – og skulle pendle til fastlandet, uanset hvor man nu er i Danmark, er jeg og vi i Socialdemokratiet opmærksomme på.

Det er ikke en problematik, vi kan løse fra den ene dag til den anden. Og vi kan ikke løse den specielt for Bornholm, fordi vi ved, at der er nøjagtig den samme problemstilling, hvis man bor på Læsø eller på Ærø eller på en anden af de øer, vi har i Danmark. Der skal en større løsning til. Men det er glimrende, at problemstillingen bliver rejst, og vi tager gerne diskussionen om, hvordan vi får løst det her i fremtiden.

Kl. 10:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Mai Mercado for en kort bemærkning.

Kl. 10:45

Mai Mercado (KF):

Tak. Vi Konservative lancerede jo et vækstudspil med en række konkrete initiativer, som også kommer ind og berører landdistriktsområderne. Det er eksempelvis at prioritere nedrivningspuljen, det er en bedre mulighed for bredbånd i landdistrikterne, et øget bloktilskud til Ærø, Læsø og Samsø og så ikke mindst en forbedret boligjobordning, som jo, kan man sige, kan komme alle til gavn. Det socialdemokratiske svar var sådan lidt tilbageholdende, og derfor kunne jeg egentlig bare godt tænke mig en uddybning af det socialdemokratiske svar, for det var sådan lidt lunkent, sådan lidt svævende – og kunne man overhovedet tage det ind i en vækstforhandling?

Så det første korte spørgsmål må egentlig bare være: Mener Socialdemokratiet ikke også, at det er vigtigt at skabe vækst i landdistrikterne, og vil Socialdemokraterne afvise at tage landdistrikterne og vækst ind i en vækstpakkeforhandling?

Kl. 10:46

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:46

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tror, det er afgørende for udviklingen i landdistrikterne, at man også tænker vækst og udvikling der, og det synes jeg også jeg har gjort rede for i det, jeg har sagt i min ordførertale, nemlig at de initiativer, der er taget i regeringen her over de seneste måneder og det sidste år, alle sammen er nogle, der selvfølgelig peger på hele Danmark, men også peger rigtig, rigtig meget ind i de problemstillinger, der netop er i landdistrikterne. Jeg tror, at det, jeg vistnok sagde, da

Konservative præsenterede sit vækstprogram, var: Velkommen i kampen! For jeg synes, det er rigtig, rigtig godt, at Konservative melder sig ind og vil være med til at have fokus på, hvordan udviklingen skal være i landdistrikterne, og jo flere der vil være med i det, jo bedre er det.

Kl. 10:47

Første næstformand (Bertel Haarder):
Mai Mercado.

Kl. 10:47

Mai Mercado (KF):

Melder sig ind i kampen? Der er jo ikke andre partier, som har fremsat et besluttet forslag til en vækstpakke, som skal forhandles lige om lidt – udspillet blev præsenteret i går – og som netop rummer initiativer, som skal sikre vækst i landdistrikterne. Så jeg tror da, at det så er en kamp, som ingen i så fald har været involveret i. Der har i hvert fald ikke været andre partier, som specifikt med partilederen i spidsen har været ude at stille så konkret et forslag.

Så er der lige noget i en anden boldgade. Det er blevet nævnt af flere, bl.a. af Venstres udmærkede ordfører, nemlig at det jo ikke er, fordi ministeriet sådan flyder over med lovforslag. Jeg oplever lidt, at der begynder at brede sig en utilfredshed blandt landdistriktsordførerne, fordi der ikke er så meget politik på tapetet. Der bliver jo talt rigtig, rigtig meget om det sådan i udvalgssammenhænge og på høringer, men hvad vil Socialdemokratiet gøre for, at der kommer mere politik, at der bliver flere lovforslag, og at der bliver udvikling, så man kan se, at det smitter af ude i landdistrikterne, altså at man får nogle initiativer, som er til gavn for beskæftigelse og for bosætning, og som generelt kan være positive ude lokalt?

Kl. 10:48

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:48

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det her er jo en meget interessant snak, for alle kritiserer, at vi har en landdistriktsminister, og alle kritiserer, at vi har et Landdistriktsudvalg, men som jeg oplever det, er det jo faktisk det, der gør, at der er mulighed for at diskutere landdistriktspolitik, hvilket vi rent faktisk gør i dag. Jeg tænker, at Landdistriktsudvalget formentlig er et af de mest aktive udvalg overhovedet i Folketinget. Det er et af de udvalg, der får allerflest besøg, allerflest henvendelser, og som også er allermest ude at se, hvad det er, der foregår i landet. Jeg opfatter det her som en vej hen imod, at Folketinget i det hele taget bliver opmærksom på, at vi skal være aktive i forhold til at løse de problemstillinger, der er i landdistrikterne, og der er udvalget en indgang til det.

Jeg kan sagtens forstå, at vi kan sidde i et udvalg og synes, at det da er mærkeligt, at det ikke er os, der skal bestemme, når man skal lave erhvervsudvikling og det ene og det andet, men der har vi jo ressortområder for de enkelte ministre, og det bliver vi nødt til at forholde os til. Men vi har en platform for en diskussion, som man ikke tidligere har haft, og jeg synes, at man kun kan byde det velkommen.

Kl. 10:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Thomas Danielsen for en kort bemærkning.

Kl. 10:49

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Sidst vi stod her og havde en redegørelsesdebat om landdistrikterne, lancerede ordføreren et forslag, som han kaldte for

noget af det mest ambitiøse. Det var i en rapport, som ministeren for landdistrikter havde fået udarbejdet, og det var om en struktureret nedlukning af landdistrikterne. Efterfølgende har landdistriktsministeriet finansieret en rapport, som sådan set understøtter ordførerens holdning om at sikre udvikling i landdistrikterne ved en struktureret nedlukning af visse dele af dem.

Det er jo noget af det, som jeg synes er et rimelig stort punkt, og derfor vil jeg lige spørge ordføreren om, hvorfor det ikke er nævnt med et ord her i redegørelsen. Er man igen gået fra en struktureret nedlukning af dele af Danmark?

Kl. 10:49

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:49

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er det jo ikke mig, der har lavet redegørelsen. Det er ministeren, så det kan hr. Thomas Danielsen jo spørge ministeren om om lidt. Det kan jeg jo ikke sige noget om.

Jeg synes da, det er glimrende, at vi har fået en meget konkret rapport, der handler om, hvordan man i kommunen kan sætte sig ned og begynde at diskutere, hvordan man håndterer den udvikling, der er; om man selv vil være med til at styre, hvor det skal gå hen, eller om man bare vil lade stå til.

Kl. 10:50

Første næstformand (Bertel Haarder):
Thomas Danielsen.

Kl. 10:50

Thomas Danielsen (V):

Det forstod jeg ikke lige. Ordføreren lancerede ved sidste redegørelsesdebat, at det mest ambitiøse ved den rapport, vi dengang behandlede, var en struktureret nedlukning af visse dele af landdistrikterne. Så agter ordføreren ikke at svare på, om det fortsat er Socialdemokraternes politik, eller hvordan skal jeg forstå ordførerens svar?

Det er fair nok, at ordføreren ikke selv har skrevet redegørelsen, men jeg går ud fra, at ordføreren står på mål for regeringens politik. Hvad er årsagen til, at det ikke er med? Hvis ordføreren ikke kan svare på det, spørger jeg ministeren. Men det kunne så være, at ordføreren kunne løfte sløret for, hvad Socialdemokraternes landdistriktspolitik nu er på det område.

Kl. 10:51

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:51

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Altså de ord, som hr. Thomas Danielsen bruger her, om, hvad debatten handlede om, sidste gang vi diskuterede det, er hans egne ord. Det er ikke mine. Det må jeg jo sige, for jeg har aldrig sagt, at det var det mest ambitiøse. Jeg blev spurgt om, hvad jeg syntes der var værd at lægge mærke til. På det tidspunkt var det noget af det, der var vigtigst at lægge mærke til. Det mener jeg stadig væk – også i fortsættelse af det, jeg sagde før.

Der er netop kommet en beskrivelse af det. Der har siddet gode folk, der har beskrevet, hvordan en udvikling kan være i en landsby med gennemkørsel. Der har de jo fremsat nogle scenarier og har spurgt: Hvad kan man gøre? Man kan sætte sig ned og vente, og så sker der ingenting, men der kommer til at ske noget alligevel. Eller man kan være aktiv og gøre nogle forskellige ting. Det er fremlagt i nogle scenarier. Det kan ordføreren formentlig ikke være uenig i. Der har man jo mulighed for – og jeg mener også at det er det, der

bliver nødvendigt – at tage stilling til, hvad man vil, for der sker noget uanset hvad. Vil man så selv være med til at styre det, eller venter man bare på, at tingene sker?

Kl. 10:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det Dansk Folkepartis ordfører, fru Mette Hjerminde Dencker.

Kl. 10:52

(Ordfører)

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Tak for det. Landdistriktsredegørelsen er regeringens øjebliksbillede af, hvordan det ser ud i landdistrikterne. Den giver via analyser og statistikker her et billede af landdistrikterne på en række områder såsom uddannelse, beskæftigelse, kønsfordeling, aldersfordeling osv. Den politiske del af landdistriktsredegørelsen er de første 16 sider, som alene er en selvforherligelse af alle de mange initiativer, som regeringen selv mener den har taget for landdistrikterne. Nogle af dem skal man altså være udstyret med en god portion kreativ sans for overhovedet at kunne tolke i retning af at høre hjemme i en landdistriktsredegørelse.

Her vil jeg godt nævne et par eksempler. Flere ordførere har været inde på netop Togfonden DK, hvor der er taget initiativ til den såkaldte timekørsel, og det vil sige, at det ikke skal tage mere end 1 time at komme fra København til Odense, 1 time fra Odense til Aarhus og 1 time fra Aarhus til Aalborg. Det giver jo meget mening, at vi kan komme hurtigere frem og tilbage på den strækning, men som landdistriktsredegørelsen også gør opmærksom på, ligger de mest udsatte landdistriktsområder milevidt fra den strækning, som man her forkorter transporttiden på.

Ligeledes nævner regeringen også erhvervsakademierne og udviklingspakken. Udviklingspakken er den, der vedrører de små og mellemstore virksomheder. Der kan man sige, at ja, der findes erhvervsskoler overalt i landet, der findes små og mellemstore virksomheder overalt i landet, men det har jo i og for sig ikke noget at gøre med landdistrikterne specifikt. Det, at de overhovedet er med her i landdistriktsredegørelsen, giver nogenlunde lige så meget mening, som hvis man havde taget skolereformen med i landdistriktsredegørelsen, for der findes jo også skoler i landdistrikterne.

Som sagt er analyserne og statistikkerne lavet ud fra nogle parametre, der vedrører uddannelsesniveau, beskæftigelsesniveau, aldersfordeling, kønsfordeling. Og ud fra de parametre skal redegørelsen så give et billede af landdistrikterne. Jeg kan bare ikke lade være med at tænke: Øv, øv altså – nu når embedsmændene alligevel sad der og var ved at lave statistikkerne, kunne regeringen så ikke have sat dem i gang med også at lave nogle andre statistikker på landdistriktsområdet, f.eks.: Hvor lykkelige er de på landet i forhold til i byerne? Hvad er skilsmissegraden på landet i forhold til i byerne? Hvad er kriminalitetsgraden på landet i forhold til i byerne? Hvad er graden af frivilligt arbejde på landet i forhold til i byerne?

Hvis regeringen nu også havde målt på de parametre, kan jeg love for, at det var kommet frem i lyset, at det er nogle stærke og glade og pålidelige og stolte mennesker, der bor i vores landdistrikter. Vi politikere har al mulig grund til at være stolte af dem, og vi har al mulig grund til at sørge for, at der bliver mange flere af dem derude. Det er mennesker, der tager ansvar for deres eget liv. De tager ansvar for deres måde at behandle andre og deres måde at behandle samfundet på. Og de engagerer sig i meget højere grad i deres omgivelser. De fortjener al mulig anerkendelse herfra.

Men det øjebliksbillede, som vi får, peger også på de udfordringer, som vi er nødt til at handle på som politikere. Vi skal sikre flere statslige arbejdspladser i provinsen. Det er jo fuldstændig tåbeligt, at hele 44 pct. af de statslige arbejdspladser ligger i Region Hovedstaden. Den fordeling må vi bare kunne gøre mere fair. Og vi skal tage

det alvorligt, at affolkningen på øerne og på småøerne galoperer af sted i meget højere tempo end selv i de mest udsatte landdistriktsområder på fastlandet. Derfor er vi nødt til at se på initiativer, der er med til at ligestille transporten mellem øerne og fastlandet.

Så lad os love hinanden, at vi tager det billede, vi her har fået af landdistrikterne, meget alvorligt, og at vi øjeblikkeligt skrider til handling, så vi på den måde kan få liv i hele Danmark.

Kl. 10:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Kort bemærkning fra hr. Henning Hyllested.

Kl. 10:57

Henning Hyllested (EL):

Det var med hensyn til ordførerens bemærkning om – det er jo næsten blevet et helt selvstændigt emne her i dag – Togfonden DK, og om den har nogen betydning for landdistriktsudviklingen. Ordførerens parti er jo med i forligskredsen bag Togfonden DK, og jeg tror da, at ordføreren vil bekræfte, at Togfonden DK også handler om, at der er afsat 1,2 mia. kr. til opgraderinger af regionalbanerne rundt omkring, ikke mindst i Midt- og Vestjylland, som jo da i høj grad hører til yderområderne.

Kl. 10:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 10:57

Mette Hjerminde Dencker (DF):

Det vil jeg godt bekræfte. Togfonden DK ligesom de andre ting, jeg nævner her, erhvervsakademierne og udviklingspakken, er jo alle sammen initiativer, som vi bakker op om i Dansk Folkeparti, og som vi er stolte af at gå med til. Det, som jeg hæfter mig ved her, er, at regeringen i landdistriktsredegørelsen nævner det her med den del af Togfonden DK, der omhandler timekørsel. Det er det, som jeg hæfter mig ved. Det er det, jeg mener ikke hører hjemme i en landdistriktsredegørelse.

Kl. 10:58

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er nu også en kort bemærkning fra hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 10:58

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Den er egentlig også ganske kort. Jeg noterer mig jo, at ordføreren taler meget om, at mennesker godt kan leve på landet, at man godt kan bo i landdistrikter og faktisk have det rigtig godt, og at vi skal anerkende det. Det tror jeg også jeg gjorde – eller det forsøgte jeg i hvert fald på – i min tale, altså ligesom at adressere, at det netop heller ikke var et mål på nogen som helst måde ikke at gøre det. Det synes jeg bare jeg vil kvittere for.

Men i forhold til det, som ordføreren siger om uddannelse, placering af skoler, siger ordføreren lige så naturligt om det, at det jo er lige meget, om der er erhvervsskoler her og der. Det betyder da rigtig, rigtig meget. Jeg har f.eks. noteret mig, at hvis man kigger på afstanden til erhvervsskolerne, altså fra de steder, hvor folk bor, og hen til en erhvervsskole, så kan man se, at der er dobbelt så langt til en erhvervsskole, hvis man tager det gennemsnitlige Danmark, som der er til et gymnasium.

Samtidig siger vi, at der mangler folk med en erhvervsuddannelse og der rent faktisk er muligheder for, at rigtig mange af de mennesker, der bor i landdistrikterne, godt kan få en erhvervsuddannelse. Så der er en problematik, man bliver nødt til at forholde sig til og så også adressere i forhold til erhvervsskolerne.

Kl. 10:59

Kl. 11:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 10:59

Kl. 11:02

Mette Hjermind Dencker (DF):

Jeg er i hvert fald meget ked af, hvis jeg har givet indtryk af, at jeg er komplet ligeglad med, hvor erhvervsskolerne er placeret. Det mener jeg ikke at jeg på noget tidspunkt har sagt. Det, som jeg nævnte i forhold til det her, er, at der er mange steder i landdistriktsredegørelsen, hvor man løfter nogle områder samlet, og som jeg også sagde til den forrige spørger, er jeg fuldstændig enig i, at vi skal tage de gode initiativer. Men i en landdistriktsredegørelse ser jeg gerne at de ting, der står der, er initiativer, der er taget udelukkende for landdistrikterne og ikke for nogle områder, hvor man kan sige, ja okay, det her er landdistrikterne også et lille hjørne af. Det, som jeg synes er vigtigt at forholde sig til, er, at vi har en kæmpe opgave i forhold til at løfte landdistrikterne, og vi er simpelt hen nødt til at tage nogle initiativer målrettet landdistrikterne. Og det var sådan set det, jeg prøvede at give indtryk af.

Kl. 11:00

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Christian Friis Bach for en kort bemærkning.

Kl. 11:00

Christian Friis Bach (RV):

Tak for indlægget. Vi har jo haft et godt samarbejde om at styrke landdistrikterne, synes jeg, i udvalget og også om at sikre finansieringen til bl.a. de lokale aktionsgrupper. Fremadrettet, i 2016, 2017 og 2018, skal vi jo tage stilling til, hvordan den finansiering skal udmontes, og i hvor høj grad man skal flytte støtte fra den direkte støtte til landmændene over til landdistriktsprogrammet. Der var Dansk Folkeparti jo meget tøvende med at gøre det, da man havde indflydelse på VK-regeringen, men hvad er Dansk Folkepartis holdning så til fremadrettet at flytte støtte fra direkte landbrugsstøtte over til landdistriktsprogrammet i det europæiske samarbejde?

Kl. 11:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:01

Mette Hjermind Dencker (DF):

Jamen vi forholder os sådan set stadig væk tøvende at flytte det over til EU's landdistriktsprogram. Der vil vi godt lige afvente de forhandlinger, som kommer, inden vi kan svare præcist på det.

Kl. 11:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Friis Bach.

Kl. 11:01

Christian Friis Bach (RV):

Dermed kan jeg forstå, at tankerne om at styrke landdistrikterne sådan set kun var tanker. I praksis kommer det ikke til at ske, og den store mekanisme, vi her kunne tage i anvendelse, nemlig at få styrket landdistriktsprogrammet fremadrettet og få overflyttet støtte til det danske landdistriktsprogram, er Dansk Folkeparti så ikke med i. Det vil jo udhule mulighederne for for alvor at sætte ind og styrke landdistrikterne på sigt. Jeg skal forstå, at det ikke er der, Dansk Folkeparti vil gøre en forskel.

Mette Hjermind Dencker (DF):

Tanker om at styrke landdistrikterne er ikke bare tanker. Det skri-der vi også til handling omkring, og det synes jeg også at vi gør jævnligt. Det, som er spørgsmålet, er, hvorvidt det er den ene eller den anden pulje, der er mest hensigtsmæssig, og det, som vi så skal tage stilling til, er, hvad der er mest til gavn for landdistrikterne. Det betyder ikke, fordi man fravælger en pulje, at det så gør, at så er man lige pludselig ikke længere tilhænger af at støtte landdistrikterne. Vi vil til enhver tid se på, hvordan vi kommer landdistrikterne direkte til gavn.

Kl. 11:02

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det den radikale ordfører, hr. Christian Friis Bach.

Kl. 11:02

(Ordfører)

Christian Friis Bach (RV):

Tak for det. Vi skal skabe et Danmark, der hænger sammen, og derfor er vi rigtig glade for den redegørelse, vi har fået fra ministeren. Den er grundig, den beskriver den lange strib af initiativer, der er taget, den er visionær og viser regeringens vilje til at skabe vækst og udvikling i Danmark og specifikt i landdistrikterne. Der er en strib af initiativer, der støtter op om udviklingen også i danske landdistrikter.

Jeg er enig i, at vi ikke skal tegne et for dystert billede af landdistrikterne. Det buldrer med aktivitet og engagement derude, og hver gang man besøger de danske landdistrikter og de områder, der måske ligger lidt langt væk fra København, så er det det lokale engagement, der imponerer, og det giver anledning til optimisme og fremskridtstro. Det er de lokale kræfter, der i høj grad afgør udviklingen i landdistrikterne, men der er brug for at give en hånd med.

Vi er meget positive over for de lokale aktionsgrupper, også de lokale aktionsgrupper på fiskeriområdet, og ser det som en af de mekanismer, hvor vi fremadrettet kan give en hånd til det lokale engagement, til de grupper, som fulde af ideer og inspiration skaber arbejdspladser og vækst i landdistrikterne. Vi er positive over for de initiativer, ministeren har taget til nu at forenkle og forbedre LAG'erne og FLAG'erne, de lokale aktionsgrupper og de lokale aktionsgrupper for fiskeriområdet. Det vil skabe større og mere effektive lokale aktionsgrupper, det vil sætte mere fokus på de kommuner og de områder, hvor udfordringerne er størst, og hvor fraflytningen er mest bekymrende, og det vil derfor gøre en forskel lokalt.

Vi har haft et godt samarbejde om at sikre finansieringen i 2014 og 2015 til LAG og forhåbentlig også til FLAG, men fremadrettet, fra 2016, afhænger vores muligheder for at støtte landdistrikterne kritisk af det, der i tekniske termer kaldes moduleringen. I hvor høj grad er vi villige til at overflytte en del af den direkte støtte til landmændene til landdistriktsprogrammet? Det er der, vi kan finansiere miljøtiltag, naturinitiativer, som er til gavn for landdistrikterne, og det er der, vi kan finansiere LAG'erne og FLAG'erne fremadrettet.

Jeg har noteret mig, at både Venstre og Konservative har stået på talerstolen nu og sagt, at de ikke ønsker og er meget tøvende over for at øge overflytningen til landdistriktsprogrammet. Der må man sige, at tilbage står tanker og ideer, men ikke initiativer i praksis, der vil gavne de danske landdistrikter. Det mener jeg er bekymrende, hvis det værste skulle ske og vi en dag gik hen og fik en ny regering. Så det må vi have fokus på, vi skal have støttet landdistriktsprogrammet fremadrettet, for det er nødvendigt, at der bliver givet en hånd.

Vi har diskuteret spørgsmålet om finansieringen i Landdistrikt-sudvalget og på de høringer, der har været. Det er et svært spørgsmål, og der er jo partier, der har luftet tanker om alt fra statsbanker til indgreb i realkreditinstitutterne og realkreditmarkedet. Lad mig sige, at vi er meget skeptiske. Det er vigtigt, at vi bevare meget stærk realkredit i Danmark, og at de har den styrke, der skal til for at bevare både likviditet og soliditet, at de kan tage de beslutninger, de skal. Derfor er vi meget skeptiske over for at gribe ind eller forstyrre det danske realkreditmarked i et forsøg på at hjælpe vores landdistrikter. Men vi vil gerne positivt drøfte, om vi fremadrettet kan skabe mulighed for måske at genoplive eller styrke andelstankerne eller de lokale initiativer i landsbyerne på finansieringsområdet på linje med måske noget af det, vi har set i bl.a. Storbritannien. Her tror jeg der er mulighed for at skabe lokale finansieringsmuligheder, og det vil vi gerne være med til at drøfte fremadrettet.

Fleksboligerne er kommet, det er et godt tilbud, og de er langsomt kommet i gang. Og vi anerkender nu, at ministeren har taget initiativ til at sørge for, at fleksboligerne følger matriklen og ikke manden eller konen for den sags skyld, at der er mulighed for nu at have fleksboligstatus permanent på en ejendom, sådan at man kan skabe sikkerhed omkring belåning og salg. Det er et rigtig godt initiativ, og det er jeg sikker på vil styrke fleksboligerne og mulighederne for at sælge boliger i landdistrikterne til brug for fritidsbenyttelse. Det vil sætte gang i investeringerne i de boliger, er vi sikre på, og det vil gavne lokale håndværkere, der vil blive sat til at renovere og forbedre boligerne. Det kan skabe engagement i de områder, hvor mange boliger i dag står tomme, og de kan fremover nu forhåbentlig blive sat i stand og blive brugt i det mindste en del af året. Der er gode erfaringer fra udlandet.

KI. 11:08

En af udfordringerne er måske stadig væk udlændinges mulighed for at erhverve sig de her boliger, som er underlagt en bureaukratisk mekanisme, og jeg vil gerne herfra signalere villighed til at se på netop det: Kan vi gøre noget for at sikre, at man måske også fra det store udland kunne få øje på fleksboligordningen, og bruge det som et incitament til at få gang i det lokale erhvervsliv, få gang i renoveringen af boligerne og sikre, at de bliver brugt i det mindste en god del af året?

En anden stor udfordring, vi har diskuteret, er selvfølgelig internet- og mobiltjenester. Puljen til statslig medfinansiering af den kommunale udbygning har gjort en forskel, og det skal vi fremadrettet se på – de erfaringer skal vi udnytte. Kommuner, der har været gode til at lave deres lokale udbud, har gjort en forskel, og det skal vi også drøfte fremadrettet. Og vi mener også, at der fortsat er brug for at drøfte kommunernes muligheder for at nedlægge tomrør ved gravearbejde og styrke konkurrencen på mobil- og telemarkedet.

Der har også været gode initiativer for at sikre en god og effektiv placering af statslige arbejdspladser. Det er ikke en ideologisk tilgang, men en praktisk tilgang, regeringen har fra sag til sag, fra arbejdsplads til arbejdsplads, fra bygning til bygning. Og vi kan jo notere os i redegørelsen – heldigvis – at flere af de regioner, der ligger længst væk fra København, gennemsnitligt har flere statslige arbejdspladser end landet som helhed, og det viser, at der også her sker noget. Der er statslige arbejdspladser i det ganske land, og det skal vi selvfølgelig sikre at der også er fremadrettet.

Færgerne til vores øsamfund er en udfordring; det ved vi. Og gennem høringerne og de mange henvendelser, vi har fået i udvalget, har vi forstået, at der er øer, der føler sig presset, fordi transporten er for dyr. Den første og største udfordring er jo at få kommunerne rundtomkring til at bruge det bloktilskud, de får, til ikke mindst at forbedre trafiksituationen for småøerne, hvilket faktisk angår netop færgerne. Der er desværre langt igen. Derfor må vi også lokalt og nationalt lægge pres på kommunerne for at styrke færgedriften til

øerne og se, hvordan vi også fremadrettet kan bidrage her fra Folketingets side.

Den vigtigste konklusion er måske i virkeligheden, at vækst i Danmark skaber vækst i landdistrikterne, at vækst i de større provinsbyer skaber vækst i de landdistrikter, der ligger rundtomkring. Derfor må vi ikke se det her som et nulsumsspil, hvor vækst i den ene del af landet går ud over yderområderne. Tværtimod er det vækstinitiativerne – som regeringen jo har fremlagt en stribe af – som gavner Danmark, og som gavner Danmarks landdistrikter.

Med de ord vil jeg gerne igen takke ministeren for en god redegørelse.

KI. 11:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en stribe korte bemærkninger. Først fra hr. Thomas Danielsen.

KI. 11:11

Thomas Danielsen (V):

Tak til ordføreren, og tak for, at en ordfører fra et regeringsparti tør stå på mål for sin egen politik, og hvad man mener.

Ordføreren giver bl.a. udtryk for det glædelige, nemlig at Radikale Venstre ønsker en fiskeri-LAG. Det er klart, at ordføreren ikke kan sige, hvor stor den skal være, men det, at ordføreren giver udtryk for, at man gerne vil arbejde for det, er et meget positivt signal at sende til de mindre fiskerisamfund. Tak for det.

Samtidig står ordføreren desværre også på mål for en regering, som ønsker at lukke nogle af de vigtigste fiskeriområder for samtlige mindre havne i Danmark. Altså, stort set alle vores mindre havne vil blive påvirket, hvis regeringen gennemfører de planer, man har, om at lukke fiskeriet i Kattegat.

Kan det svare sig at lave en fiskeri-LAG, hvis man alligevel udelukker langt de fleste mindre havne fra det fiskeriområde, eller vurderer man bare, at det betyder, at der så bare er de færre havne, der skal have andel i LAG-midler, og at man derfor kan have en mindre pulje, eller hvordan ser Radikale Venstre på det? Ordføreren var jo selv med på Læsø og så, hvor store konsekvenser det rent samfundsøkonomisk vil få, hvis fiskeriet lukkes, som regeringen agter at gøre?

KI. 11:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

KI. 11:13

Christian Friis Bach (RV):

Vi skal sikre et fiskeri i Danmark, der kan skabe arbejdspladser, lokale fiskeprodukter, eksport og vækst – også i fiskerisektoren. Vi skal sikre et fiskeri, der foregår nænsomt og skånsomt, så man ikke ødelægger mulighederne for også i fremtiden at hente fisk op fra de danske have.

Det er en balance, og jeg har stor tillid til, at regeringen er opmærksom på den balance, og at regeringen ikke ønsker at lukke for hele fiskeriet i Kattegat. Nu kan vi jo også høre ministeren, og jeg vil bede hr. Thomas Danielsen om også at rette spørgsmålet til de andre ministre med ansvar for dette. Der ligger ikke planer om at lukke for hele fiskeriet i Kattegat, men der skal være balance mellem fiskeriet, hensynet til naturen og muligheden for også i fremtiden at kunne fiske i danske farvande.

KI. 11:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Thomas Danielsen.

Kl. 11:14

Kl. 11:16

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Det er ikke, fordi jeg ønsker, at ordføreren skal stå på mål for regeringens fiskeripolitik. Det er bare, fordi den er så pokkers vigtig for de små lokalsamfund. Det er rigtigt, at det ikke vil være alt fiskeriet i Kattegat. Jeg tror kun, det er 90 pct. eller sådan noget, så de kan jo stadig væk få glæde af de sidste 10 pct., og så får vi nogle fine museumslandsbyer derude. Men lad det nu ligge.

Jeg kunne godt tænke mig at spørge om en anden ting i forhold til Radikale Venstres politik, og det er: Hvordan forholder Radikale Venstre sig til Socialdemokraternes landdistriktsordfører, hr. Lennart Damsbo-Andersen, når nu Socialdemokraterne giver udtryk for, at man godt kan se en værdi i at lave en struktureret nedlukning af nogle dele af landdistrikterne, fordi det simpelt hen er mere rentabelt at optimere på den måde? Hvordan forholder Radikale Venstre sig til den problematik? Regeringen har både fået lavet en rapport og er kommet med et udspil under den seneste redegørelsesdebat, men hvordan forholder Radikale Venstre sig til det?

Kl. 11:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:15

Christian Friis Bach (RV):

Jeg tror, vi må erkende, at der er landsbyer i Danmark, der i fremtiden får det rigtig svært, hvor de beboere, der måtte være tilbage, måske vanskeligt kan tilgå de serviceydelser, som vi skal sikre at alle borgere kan få, og hvor det fællesskab, der er, langsomt blive udhulet. Og hvis der kan opnås lokale løsninger, hvor de ønsker at nedrive boliger, og hvor der med lokalplaner kan fokuseres på de landsbyer, der for alvor kan overleve, så synes jeg, man skal gøre det og til gengæld se på, om man skal have sådan en mere strategisk tilgang til landsbyer, der måske ikke kan klare sig.

Men det er jo det lokale initiativ, der skal drive det. Det er ude i kommunerne, man skal tage de svære diskussioner, der måtte være, og træffe de beslutninger, som er til gavn for de borgere, der bliver, og de borgere, der har lyst til at flytte.

Kl. 11:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Erling Bonnesen for en kort bemærkning.

Kl. 11:16

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg var meget glad for, at den socialdemokratiske ordfører bekræftede, at Venstre har været og er med til at afsætte penge på landdistriktsområdet. Jeg står faktisk her med aftalen, og den gik vi jo fra Venstre og Konservative med i her i december, fordi vi sådan set syntes, det var en god aftale. Det er det også, for der står, at 1,3 mia. kr. skal udmøntes i 2015. Når man så kigger på de ting, som den radikale ordfører nu har peget på var godt at få gjort noget ved, står det faktisk lige her. Jeg kan nævne vækst og konkurrence, økologi og miljø, landdistriktsudvikling osv. – 1,3 mia. kr., så der sker noget på området.

Jeg kan jo forstå, at regeringen og De Radikale har besluttet, at der skal overføres ekstra penge fra søjle 1 til søjle 2, og så må jeg bede den radikale ordfører om at svare helt præcist på: Hvor mange penge har man så til hensigt at tage fra søjle 1 til søjle 2? Det må vi have på bordet nu.

Kl. 11:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Christian Friis Bach (RV):

Jeg anerkendte også det samarbejde, der har været om at udmønte en landdistriktspulje i 2014 og 2015. Min pointe var bare, at det langsigtede, 2016, 2017 og 2018, jo er det, der nu bliver vigtigt for fremadrettet også at sikre et stærkt landdistriktsprogram. Der forhørte jeg mig til holdningen hos Dansk Folkeparti og hos Venstre og fik fra begge partier det svar, at man var meget nølende over for at overflytte fra den direkte støtte til landmændene til landdistriktsprogrammet. Der er det så, jeg må sige, at det jo gør en del af de mange forslag, der kom fra de respektive ordførere, til tomme tanker uden reelle muligheder for at sikre finansieringen til alt, hvad ordføreren også læste op, nemlig lokale vækstinitiativer, miljøtiltag, naturinitiativer og landdistriktsprogrammet. Det er jo den fremadrettede finansiering, vi skal sikre der.

Jeg har sagt, og det står jeg ved som radikal – det har vi sagt før valget, det har vi sagt under valget, det har vi sagt her nu efter valget – at vi ønsker og håber på en øget modulering, en øget overflytning fra den direkte landbrugsstøtte til landdistriktsprogrammet. Det er regeringen, der skal udmønte det – det er jo ikke mit ansvar, det kan man spørge andre ministre om – men ja, helt overordnet ønsker vi den overflytning, og jeg kan notere mig, at det gør Dansk Folkeparti og Venstre ikke, og så bliver meget af landdistriktsprogrammet og ideerne derfra til tomme ord uden konkret handling.

Kl. 11:18

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Erling Bonnesen.

Kl. 11:18

Erling Bonnesen (V):

Se, der var det vist den radikale ordfører, der blev lang i spytet, for jeg bad bare om et kort og præcist svar på, hvor mange penge man vil overføre, og så kom der en lang udenomsforklaring.

Den påstand, der kommer i svaret, om, at der ikke sker noget, passer jo ikke. Der sker masser af ting – jeg har lige stået og remset dem op i overskrifter – for 1,3 mia. kr. Og mange af de andre ting, hvor vi siger, at boligjobordningen skal fortsætte, har ikke en pind med det her at gøre; at vi skal have en ordentlig planlov, så virksomhederne kan komme i gang, har ikke en pind med det her at gøre. Så der er masser at tage af for at få udviklet landdistrikterne.

Når den radikale ordfører bliver lang i spytet, er det jo netop, fordi det for hver en krone, man vil tage fra søjle 1 til søjle 2, vil koste arbejdspladser i fødevarersektoren. Jeg kan meget tydeligt huske alle festtalerne, fra vi indgik en vækstafale på fødevarerområdet. Det kræver lige præcis, at man får styrket fødevarerhvervet og ikke beskåret fødevarerhvervet. Så vi er helt inde ved kernen her, vil jeg sige til den kære ordfører.

Nu kan jeg forstå, at De Radikale er klar til det, så nu må vi have tallet: Er det ½ mia. kr., 1 mia. kr., 2 mia. kr. eller er det mere, der skal tages fra søjle 1 til søjle 2? Man kan ikke stå og angribe på den måde og så ikke komme med et klart svar. Nu må vi have svaret.

Kl. 11:19

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 11:19

Christian Friis Bach (RV):

Der kan ikke gives et svar, al den stund at der ikke er taget en beslutning. Jeg kan bare notere mig, at Venstres og Dansk Folkepartis holdning til den beslutning er, at man ikke skal øge overførslen fra søjle 1 til søjle 2, og det vil gå ud over rigtig mange af de initiativer, der i den grad er til gavn for landdistrikterne, herunder de lokale ak-

tionsgrupper på sigt. Ikke på den korte bane, men fremadrettet vil der komme udfordringer. Så her står vi med to partier, som ikke vil landdistrikternes bedste. Jeg siger her fra talerstolen, at vi i Det Radikale Venstre igennem årtier har sagt, at vi ønsker en øget overflytning, og det er regeringen, der skal komme med en beslutning.

Det er jo ikke rigtigt, at ethvert initiativ i søjle 1 har en større væksteffekt end initiativer i søjle 2. På den lange bane skal dansk landbrug leve af innovation, af initiativer, der kan styrke den lokale forarbejdning og produktudvikling, af initiativer, der kan skabe bedre staldforhold og dyrevelfærd, af initiativer, der kan styrke landdistrikterne. Det er der, fremtidens arbejdspladser i landbruget er, og derfor vil en øget modulering, en øget overflytning også skabe vækst og arbejdspladser i Danmark.

Kl. 11:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Leif Mikkelsen.

Kl. 11:21

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Det her udvikler sig til en meget interessant diskussion, hvor det med al tydelighed understreges, at Det Radikale Venstre er kommet på så lang afstand af landbrugserhvervet, at man nærmest med begejstring taler om at flytte støtte væk fra den direkte produktion, fra et erhverv, der jo ude i de områder, som vi taler om nu, er en væsentlig motor med hensyn til at skabe arbejdspladser i følgeerhverv osv., og dermed bliver der, hver gang man svækker det område, færre arbejdspladser.

Vil ordføreren ikke erkende, at forudsætningen for, at vi kan opretholde eller øge en bosætning i landdistrikterne, sådan set er, at man kan bosætte sig der og få et arbejde, så man kan brødføde sin familie? Hvis ikke den mulighed er der, fortsætter afvandringen, og det kan vi ikke løpe på ved at øge tilskuddene til mange andre interessante områder, hvis ikke der er arbejdspladser, produktion osv. Så er Det Radikale Venstre kommet på så lang afstand af virkeligheden, at man hellere taler om fordelingspolitik og tilskud end om at sikre et erhverv, der skaber arbejdspladser?

Kl. 11:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:22

Christian Friis Bach (RV):

Nu hører hr. Leif Mikkelsen og jeg jo til to af de færre og færre aktive landmænd i dette Folketing – husmand tror jeg at jeg i al beskedenhed vil kalde mig selv – og derfor kender vi ordningerne til bunds. Jeg må bare sige, at det ikke er min opfattelse, at en enkeltbetalingsordning helt afkoblet initiativer, der faktisk kan gavne produktionen, er med til at skabe vækst og arbejdspladser på sigt i Danmark. Enkeltbetalingsordningen er afgørende for at sikre soliditeten i det danske landbrug i en overgangsperiode, men det er ikke dér, fremtidens vækst og arbejdspladser kommer fra, altså fra en afkoblet støtte, en enkeltbetaling pr. hektar, uanset hvad der i øvrigt foregår på de hektarer.

Der, hvor væksten kommer fra, er innovation; det er udvikling af nye miljøtiltag; det er stalde med rigtig solid dyrevelfærd; det er initiativer til øget forarbejdning og produktudvikling. Det er alle de initiativer, der skal skabe vækst i dansk landbrug, og de skabes ved en øget overflytning fra søjle 1 til søjle 2. Det ved ordføreren udmærket, og det er det, store dele af landbrugssektoren også beder om. Samtidig vil den overflytning give mulighed for også at styrke landdistrikterne og landdistriktsprogrammet, og det synes jeg vi skal opnå enighed om i det her Folketing.

Kl. 11:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Leif Mikkelsen.

Kl. 11:23

Leif Mikkelsen (LA):

Forudsætningen for det her er jo, at vi har et erhverv, der er produktivt og er der. Ellers vil grundlaget for hele den udvikling, hr. Christian Friis Bach står og udruller her, jo slet ikke være til stede. Er vi ikke enige om, at dansk landbrug og dets følgevirkninger er i en dårlig konkurrencesituation, hvis man ser ud over landets grænser, hvilket gør, at produktionen flyttes andre steder hen, til andre lande osv., og at det direkte erhverv dermed stadig væk er en helt afgørende faktor i den udvikling, som hr. Christian Friis Bach peger på i fremtiden? Hvis man slår grisene ihjel, kommer der ikke meget produktion fremadrettet. Så jeg synes bare, at vi skal have det vendt rigtigt, inden vi siger, at det er rigtig godt at skabe udvikling og fordele penge, så vi ikke lader erhvervet dø i samme åndedrag.

Kl. 11:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:24

Christian Friis Bach (RV):

Men igen er det ikke en enkeltbetalingsordning, der sikrer konkurrenceevnen for dansk landbrug. Enkeltbetalingen er en afkoblet støtte pr. hektar, som sikrer landmændenes soliditet, sikrer, at man kan få afviklet den gæld, man har erhvervet sig, i og med at man har erhvervet sig den landbrugsjord, man nu har købt, til høje priser, og derfor er det bestemt nødvendigt at have en enkeltbetalingsordning og også have den fremadrettet i hvert fald i en længere overgangsperiode. Men det er ikke dér, konkurrenceevnen kommer fra i dansk landbrug.

Den kommer fra produktudvikling, innovation, forarbejdning, miljøtiltag, dyrevelfærd og stalde, der kan sikre sundhedstiltag i erhvervet, og som kan sikre, at vi har en landbrugsproduktion af allerhøjeste kvalitet og med den bedste dyrevelfærd. Det kræver en overflytning af midler, og det er der, dansk landbrugs konkurrenceevne skal skabes. Jeg deler ikke pessimismen. Vi har et fantastisk godt landbrug, det er konkurrencedygtigt, og det skaber produkter, der i stigende grad også efterspørges internationalt, og det skal vi bygge videre på. Men det er ikke enkeltbetalingen og søjle 1, der skaber det; det er i høj grad en overflytning til søjle 2 og al den innovation, der kan ligge der.

Kl. 11:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mette Hjermand Dencker har en kort bemærkning.

Kl. 11:25

Mette Hjermand Dencker (DF):

Tak for det. Jeg glæder mig rigtig meget over, at Det Radikale Venstre har fået en ordfører, som er sådan et dejligt frisk pust, og som kommer med nye initiativer, som vi i hvert fald ikke har hørt fra regeringen før. Det er f.eks. i forhold til fiskeri-LAG'en.

En anden ting, ordføreren var inde på i sin ordførertale, som jeg bestemt heller ikke har hørt fra noget regeringsparti før, er salg af sommerhuse til udlændinge. Det har jeg ikke før hørt at regeringen har været positivt stemt over for. Vil ordføreren lige fortælle lidt om, hvilke andre tanker regeringen har i gang på det her område lige nu?

Kl. 11:26

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:26

Kl. 11:29

Christian Friis Bach (RV):

Jeg sagde ikke noget om salg af sommerhuse til udlændinge. Jeg påpegede, at man med fleksboligordningen, som den er i dag, godt kan erhverve sig en fleksbolig fra Norge. Det kræver, at man har en tilknytning til det pågældende område, og det sker i en forholdsvis bureaukratisk procedure, tror jeg godt at man kan sige, hvor tilknytningsforholdet skal vurderes.

Min pointe, og jeg takker for rosen for initiativet og forslaget, var at se på det og se på, om vi kan gøre det bedre og lettere for kommunerne at sælge en fleksbolig til en nordmand eller en tysker, eller hvem det skulle være, hvis de ønsker at bruge muligheden. Det tror jeg faktisk, som vi ser det i resten af Europa, kunne bidrage til at skabe forbedringer af og investeringer i boliger lokalt rundt omkring i landet.

Der er jo franske landsbyer, som for 5-10 år siden lå hen i slum og med en elendig bygningsmasse, og som nu med investeringer fra andre europæere, der har opkøbt boliger, fremstår flotte; det lokale erhvervsliv blomstrer, og håndværkerne har travlt. Den mekanisme tror jeg at vi kunne lære af. Og det var min inspiration til den fremadrettede diskussion om fleksboligerne.

Kl. 11:27

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mette Hjermind Dencker.

Kl. 11:27

Mette Hjermind Dencker (DF):

Det, som jeg lige præcis godt vil høre, er, om det er regeringens holdning, ordføreren her repræsenterer, nemlig at vi skal til at kigge på fleksboligordningen. Nu var ordføreren inde på, at det er nordmænd, tyskere osv., men skal vi til at åbne op for andre nationaliteter? Skal vi til at åbne op for europæere i det hele taget? Hvad skal vi i forhold til fleksboligordningen? Er det her ordførerens tanker – og al respekt for det – eller er det regeringens holdning, at vi nu skal til at kigge på det her med fleksboligerne?

Kl. 11:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:28

Christian Friis Bach (RV):

Det kunne være andre nationaliteter. Jeg kunne jo nævne noget så vildt som f.eks. svenskere, som måske også kunne overvejes. Men det kunne selvfølgelig være i Europa generelt, EU-borgere, som kunne tilgå at erhverve sig en fleksbolig.

Min invitation var til at tage en drøftelse. Jeg tror, der er mange ude i landdistrikterne, som gerne ser, at der bliver investeret i de her boliger, at de bliver sat i stand og bliver brugt, i hvert fald en del af året, i stedet for at stå tomme hele året. Der var min invitation til en dialog i Landdistriktsudvalget om, hvordan vi fremadrettet kan styrke fleksboligordningen.

Man må jo sige, at ministeren er gået i spidsen ved at få omdannet fleksboligerne fra at være spørgsmål om manden eller konen, eller hvem det nu er, til at det følger matriklen, så man i højere grad kan sikre belåningen og salget af de fleksboligejendomme. Det tror jeg er et rigtig godt initiativ. Der er ministeren allerede gået forrest. Lad os fremadrettet drøfte, hvordan vi kan gøre det endnu bedre.

Kl. 11:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Christian Juhl (EL):

Jeg vil lige høre hr. Christian Friis Bach, om jeg hørte rigtigt, nemlig at han åbnede op for nye ejerformer ude i det lokale område. Det var meget interessant. Han nævnte bl.a., at man skulle udvikle andelsselskaber. Kan han uddybe de tanker en smule, for jeg tror da virkelig, at der ligger en tung sten om benet på lokalsamfundene, netop ved at jordpriser og ringe muligheder for at starte virksomhed jo næsten blokerer alt.

Kl. 11:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 11:29

Christian Friis Bach (RV):

Baggrunden er jo, at vi i Landdistriktsudvalget og også i høringer og i en dialog med en række finansieringsinstitutter i Danmark har drøftet, hvordan vi kan sikre en bedre finansiering i landdistrikterne af boliger og af erhverv. Der har vi ikke fundet den gyldne løsning. Vi har ikke fundet den mekanisme, der for alvor kan sikre det, og jeg tror også, at den er meget svær at finde, for vi ønsker ikke en statsbank, og vi ønsker ikke et indgreb på realkreditområdet. Men måske kunne vi gøre noget, der kan styrke lokale finansieringsmodeller. Her kan vi måske kigge til Storbritannien og måske endda til andre lande, hvor man har fundet modeller, der kan styrke lokale finansieringsformer, noget andelslignende, eller hvad det nu måtte være af initiativer. Kan der gøres noget der i de mindre landsbyer, så synes jeg, at det var noget, vi skulle drøfte fremadrettet i udvalget og med regering.

Kl. 11:30

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det Christian Juhl for anden gang.

Kl. 11:30

Christian Juhl (EL):

Nu hørte jeg jo de to fritidsbønder, hr. Leif Mikkelsen og ordføreren, udveksle erfaringer før. Jeg vil sige, at vi jo er nogle, der driver jordbrug på jordrentevilkår, og det kunne jo være, at det kunne være inspirerende at genoptage den gamle tanke om statshusmandsbrug, når nu landbrugene går nedenunder og hjem i lokalområderne. Det kunne jo også være, at det var en idé at lave andelsselskaber, når man nu skulle drive en virksomhed, sådan at man gjorde sig fri af de renteaftaler, der er i den måde, vi finansierer tingene på, og sådan at staten overtog jorden lige så langsomt, når nu de alligevel går konkurs ude i de små byer. Det vil jeg da bestemt anbefale, og jeg tror, at der virkelig ligger nogle muligheder her. Jeg glæder mig i øvrigt over, at det er en mere moderat holdning, som ordføreren ...

Kl. 11:31

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Vi er nok ved at slutte spørgsmålet. Det er vi. Så værsgo til ordføreren.

Kl. 11:31

Christian Friis Bach (RV):

Jamen tak. Det er jo meget fint at stå heroppe og få ros fra både Dansk Folkeparti og Enhedslisten. Det bekymrer mig selvfølgelig også lidt.

Men ideerne om at udvikle lokale finansieringsmodeller synes jeg vi skal prøve at arbejde videre med. Jeg vil være skeptisk over for statshusmandsbrug. Jeg tror, det er godt, at man kan have sin egen ejendom og et skøde på sin jord. Det tror jeg både hr. Leif Mikkelsen og jeg sætter pris på. Men vi kan måske gøre noget for at

styrke lokale andelsinitiativer i landsbyerne, hvilket kunne sikre finansieringen af lokale erhverv eller af boliger, så man kunne støtte et andelsmejeri eller et ismejeri, eller så man kunne udvikle initiativer, der kunne gavne turistsektoren i ens landsby. Det synes jeg vi skulle prøve at kigge på, og der er erfaringer fra andre lande, som vi kunne gøre brug af i de overvejelser.

Kl. 11:32

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så siger jeg tak til De Radikales ordfører. Og vi er nået til SF's ordfører, hr. Karsten Hønge. Værsgo.

Kl. 11:32

(Ordfører)

Karsten Hønge (SF):

Det er godt, at vi nu har en mulighed for at diskutere landdistrikternes udfordringer, for vi skal have et land i balance. Danmark har i flere år udviklet sig skævt – væksten og erhvervsudviklingen koncentrerer sig mere og mere om de større byer, mens der er tilbagegang og stagnation i landdistrikterne. Og der er blevet skubbet på den udvikling her fra Folketingets side med flere initiativer, hvor ændringer gennem kommunalreformen, politireformen, retsreformen m.v. har givet en øget centralisering. Vi har set, hvordan arbejdspladser lukker og mennesker mister deres job. Det har betydning for den enkelte og den enkeltes familie, men også for det område, man bor i, for det får folk til at flytte hen, hvor arbejdet er – hvis man da ellers har den mulighed.

Vi ser også, at mindre virksomheder ikke kan ekspandere, selv om de har potentialet til det og gode tal på bundlinjen, alene fordi det er svært at få lån med sikkerhed i deres huse. Selv folk, der både vil og har råd til at købe, kan ikke få lån i et realkreditinstitut, og det er tit, alene fordi omsætningen på boligmarkedet er lav på grund af frygt for, at værdien på boligerne falder. Det er en ond spiral, der betyder, at den negative udvikling bliver selvforstærkende.

Det ser sløjt ud for væksten i mange landdistrikter, og det burde ikke være tilfældet i et lille land som Danmark. Det gør os sårbare, og det passer ikke til et velfærdssamfund som vores. Vi skal have vækst og udvikling i alle dele af landet. Det kan vi gøre på mange måder. SF mener, at der er behov for at få styrket mulighederne for at kunne få finansieret ejerboligerne. Vi foreslår en bedre finansiering, ved at der oprettes et særligt realkreditinstitut, der tager sig af udlån i landdistrikterne. Et sådant institut kan enten fungere på rene markedsvilkår med en højere rente eller f.eks. med hjælp fra staten i form af enten en vis underskudsdekning eller tilskud til renten. En mulighed er også et samarbejde med pensionskasserne. Deres medlemmer bor jo da i hele Danmark og betaler til pensionskasserne. Og hvis merrisikoen ved udlån i yderområderne er lille eller nul, vil merrenten jo også blive meget lille.

Det, der i hvert fald står fast, er, at vi skal finde en løsning på finansieringsklemmen, og vi skal fra politisk hold gøre mere for at hjælpe en positiv udvikling på vej. Vi kan ikke leve af at koncentrere vores vækst i de større byer; så affolker vi resten af landet. Men det er her, vi kan skubbe på, så den caféjer, der har gode regnskabstal, men ligger i et område med lav boligomsætning, kan udvide og tiltrække endnu flere gæster med øget omsætning til følge. Eller det kan være den driftige håndværksmester med de gode ideer, iværksættere af enhver slags, som ofte er kommet godt fra start ved at få den første kapital fra en belåning af huset, men for hvem den mulighed er unødigt svær i dag.

Så er der jo også de familier, der ønsker at flytte ud til grønne områder og gerne vil pendle lidt for at opnå fordelene ved at bo i et landdistrikt. For dem kan et lån til at opfylde drømmen samtidig medvirke til at tilføre liv og vækst til et område, som ellers kunne ende med at blive affolket. Og sådan som det er i dag, er det jo faktisk dyrt for samfundet, at store dele af landet ikke udvikler sig, og

derfor yder staten og EU jo også støtte til bestemte områder. Og ud fra den samme tankegang kan fællesskabet også træde til med en ny type realkreditinstitut.

Der er rigtig mange politiske områder, som har indvirkning på landdistrikternes udvikling. Jeg har lige nævnt et af de meget vigtige, nemlig spørgsmålet om adgang til kapital, og et andet er uddannelse. Vi har et skævt Danmark, når det kommer til uddannelse. Det er socialt skævt – chancen for at få en uddannelse er langt større, hvis ens forældre selv har en uddannelse, end hvis ens forældre er kortuddannede. Men det er også geografisk skævt, sådan at der er færre, der tager en uddannelse, jo længere væk man kommer fra de større byer.

Der er en direkte sammenhæng mellem afstanden til uddannelsesinstitutionerne og ungdommens uddannelsesfrekvens. Vi har et vidt forgrenet net af de gymnasiale uddannelser, mens der er langt imellem de erhvervsfaglige skoler. Og det er selvfølgelig også sværere med det store udbud af mange fag, som man har inden for erhvervsuddannelserne, at blive præsenteret for dem i alle områder, men kommuner og erhvervsskoler skal blive langt bedre til at etablere introforløb eller præsentationsprogrammer af de faglige uddannelser også i landdistrikterne.

Kl. 11:37

Det bliver helt nødvendigt med et fintmasket geografisk net af de kommende praktikpladcentre. Men som det er i dag, kan vi vel sige, at AMU og erhvervsskolerne er landdistrikternes uddannelser. Vi kan selvfølgelig ikke have uddannelsesinstitutioner liggende overalt, og derfor er det også vigtigt at understøtte mobiliteten, så de unge nemt og billigt kan komme frem til deres skole. Vi er derfor meget tilfredse med, at det også er et område, som ministeren har fokus på i redegørelsen. Men vi må også sige, at kommuner og trafikselskaber skal blive bedre til at levere hurtigere uddannelsesruter fra yderområderne og ind til skoler med uddannelsesinstitutioner.

En vigtig forudsætning for et liv i landdistrikterne er også en god, effektiv kollektiv trafik. Timemodellen bliver helt afgørende for at binde Danmark sammen, men fra hovedlinjerne skal der være et fintmasket busnet og regionale togstrækninger. Og en anden forudsætning for, at et liv, både et privatliv og et arbejdsliv, kan fungere i landdistrikterne, er, at vi har bredbånd af høj kvalitet og god udbredelse.

Samlet set er vi i SF tilfredse med ministerens redegørelse.

Kl. 11:38

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Jeg har tre spørgsmål, og den første er hr. Thomas Danielsen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 11:38

Thomas Danielsen (V):

Ordføreren for Enhedslisten giver udtryk for, at man er meget bekymret med hensyn til finansieringsmulighederne i landdistrikterne og særlig inden for realkreditinstitutionerne, som ordføreren nævnte, og den bekymring deler jeg sådan set med Enhedslisten.

Men erhvervs- og vækstministeren har jo meldt ud, at en af følgerne af de nye regler, der kommer på realkreditområdet, for så vidt angår tilsynsdiamanten, er, at der ikke bliver taget særlige hensyn til landdistrikterne; den side skal man simpelt hen ikke se til.

Derfor indkaldte vi jo sådan set også landdistriktsministeren til et åbent samråd om problematikkerne i, at man vil behandle alle i Danmark ens og ikke ønsker at se på mulighederne for at tage særlige hensyn til landdistrikterne. Et sådant samråd ønskede landdistriktsministeren desværre ikke at møde op til.

Men der er alligevel sammen med Enhedslisten et flertal for det, medmindre ordføreren måske kunne løfte sløret for, hvor Enhedslisten står med hensyn til at differentiere reglerne på realkreditområdet.

Kl. 11:40

Kl. 11:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ordføreren.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Næste spørger er hr. Christian Friis Bach fra Det Radikale Venstre. Værsgo.

Kl. 11:42

Karsten Hønge (SF):

Det vil jeg overlade til Enhedslistens ordfører.

Kl. 11:40

Christian Friis Bach (RV):

Tak. Jeg kan jo notere en overraskende enighed mellem Venstre og i hvert fald SF og måske også Enhedslisten om at gribe ind i realkreditmarkedet for i højere grad at tvinge dem til at låne ud i landdistrikterne. Det vil jeg på det kraftigste advare imod. Vi har et utrolig velfungerende realkreditmarked, som i øvrigt nu også internationalt står i en lidt skrøbelig situation, og går vi ind der og sår tvivl om soliditeten, likviditeten, udlånsbetingelserne i realkreditsystemet, er jeg nervøs for realkreditmarkedet, og det vil være en katastrofe for danske boligejere. Derfor vil jeg bede ordføreren om at komme det lidt nærmere.

Hvordan adskiller det sig – i forbindelse med højere rente – fra et banklån? Hvordan skal staten garantere lånene, og hvad så, hvis ikke de kan betales tilbage? Er det så skatteyderne, der skal ind at finansiere det? Kan vi komme den her mekanisme lidt nærmere? Jeg mener, det vil være noget, der kan udgøre en potentielt meget stor fare for det danske realkreditsystem, som det ser ud i dag.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Det er ordføreren for SF, der nu svarer. (*Thomas Danielsen* (V): Nåh, undskyld).

Kl. 11:40

Karsten Hønge (SF):

Der er også mange partier i Folketinget, det er ikke let at holde øje med det hele.

Jamen det, vi lægger op til, er en diskussion af, om vi kan finde frem til en model. Det er jo ikke en færdig model, der lægges frem, det er skitserne til en diskussion, hvor vi kan tage udgangspunkt i de nuværende realkreditinstitutters politik. Og med de regler, de har, for, at de ikke må gøre sig sårbare over for lån i boliger, som de ikke kan være helt sikre på ikke falder til under den handelsværdi, der er, kunne man drøfte, om man i den situation kunne gå ind og lave en anden type realkreditinstitut.

Vi foreslår, at det er staten, der tager initiativet til det, men jeg synes jo selv, som jeg sagde i ordførertalen, at det ville være naturligt at lave et samarbejde med pensionskasserne.

Kl. 11:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:43

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:40

Karsten Hønge (SF):

Jeg deler helt hr. Christian Friis Bachs omsorg for vores realkreditinstitutter. Han har fuldstændig ret i, at vi skal passe meget på med det, både i forhold til det internationale omdømme og i forhold til den soliditet og den tillid, vi har til vores system. Det er jo faktisk også lige præcis derfor, at vi ikke vil pålægge vores realkreditinstitutter, at de skal give de lån, som de ville kunne opfatte som mere risikable end dem, de ellers giver. Både fra statens og EU's side og fra en række kommuners side understøtter vi jo livet på landet og udviklingen i landdistrikterne, og det er derfor, vi i den situation ser det her som en mulighed for netop at adskille det fra det almindelige realkreditsystem ved at oprette et særligt institut, der tager sig af långivningen til landdistrikterne. Jeg tror, man skal se på det på den måde, at staten og – synes jeg også selv – pensionsselskaberne har en langsigtet interesse i at understøtte en positiv udvikling, og der foreslår vi så bare, at man kan gøre det ved at oprette nogle særlige institutter.

Så er spørgsmålet: Hvorfor ikke bare overlade det til bankerne? Jamen der er problemet simpelt hen, at bankerne et stykke hen ad vejen ikke vil give lånene, så det efterlader fortsat den lille selvstændige eller den lille familie, der ønsker at flytte på landet, i en finansieringsklemme.

Kl. 11:44

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Det må ordføreren meget undskylde. Men der er jo nogle ordførere, som er så kontroversielle, at de jo sagtens kunne være fra Enhedslisten. Men det må hr. Karsten Hønge meget undskylde.

Men jeg kunne så godt tænke mig at spørge ind til noget, som også gælder for SF, men som de, da de nu ikke længere er en del af regeringen, ikke behøver at støtte op om, nemlig de stramninger inden for realkredititten, som regeringen nu foretager over for landdistrikterne. Er det noget, som SF agter at støtte op om? Det er sådan set mit helt simple spørgsmål.

Ønsker SF at støtte op om de stramninger, regeringen vil implementere over for realkredititten i forhold til landdistrikterne?

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:44

Karsten Hønge (SF):

Det har vi endnu ikke gjort helt op. Det, jeg prøver at lægge op til en debat af, handler om, at uanset hvilke opstramninger der bliver, efterlader det landdistrikterne i en finansieringsklemme. Uanset om vi har de regler, vi har i dag, eller vi har de opstrammede regler, efterlader de fortsat en hel masse mennesker, der faktisk ville kunne få en driftig virksomhed til at fungere, eller mennesker, der bare ønsker at bo derude, men har svært ved at få belånt deres boliger, i en klemme. Vi tror ikke på, at det kan lade sig gøre inden for det nuværende realkreditinstitutsystem, uanset om der kommer opstramninger eller ej.

Christian Friis Bach (RV):

Det er mere, hvordan hr. Karsten Hønge forestiller sig at selve kreditvurderingen skulle være anderledes, fordi staten ligesom er der. Den kreditvurdering, der bliver foretaget i dag, baserer sig jo i høj grad på de historiske erfaringer, der har været med udlån i landdistrikterne, og derfor er jeg stadig væk tvøvende over for selve mekanismen. Hvis et statsligt realkreditinstitut, som jeg fornemmer det måske skulle være, skal ind, vil man jo kunne forudsige større tab,

og skal de tab så dækkes af staten? Men det beroliger mig, at hr. Karsten Hønge nærer omsorg for det danske realkreditsystem og ikke ønsker at underminere det i et forsøg på at gavne landdistrikterne. Så tak for det.

Kl. 11:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:45

Karsten Hønge (SF):

Problemet for de mennesker derude i landdistrikterne, der ikke kan få et lån i dag, er, at de slet ikke får tilbud om et lån uanset rentens højde. Så det er den mulighed, vi synes de skal have. Og det her særlige realkreditinstitut kan gå ind og sige: Her synes vi at lånet har en højere risiko, og derfor pålægger vi en højere rente. Men det giver dog de mennesker mulighed for at tage stilling til, om de vil fortsætte med at have virksomhed her, om de vil fortsætte med at bo her, om de vil udvide, om de vil købe et nyt hus her. Vi kan bare konstatere i dag, at der simpelt hen er for mange, der ender i huse, der slet ikke kan sælges, og vi kan bare konstatere, at der er mange iværksættere, der simpelt hen ikke får mulighed for at komme videre med en i øvrigt god idé, fordi de ikke kan optage lån i det hus, de har i dag. Derfor tror vi, det kan være en god idé at adskille det, og i det omfang der kommer en merrisiko, vil det også komme over på den merrente, der skal være.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Næste spørger er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 11:46

Henning Hyllested (EL):

Jamen det er i samme boldgade, og hr. Karsten Hønge har sådan set besvaret meget af det. Det eneste, jeg lige vil spørge om, er: Har hr. Karsten Hønge og SF gjort sig nogle overvejelser om, hvor stor en rolle staten skal spille i et eventuelt særligt kreditinstitut? Jeg spørger selvfølgelig, fordi der også er udviklet tanker om statsbanker osv. Jeg spørger lidt til, hvad forskellen i sidste ende er.

Kl. 11:46

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:46

Karsten Hønge (SF):

Der er ikke nødvendigvis den store forskel i tankegangen. Vi har heller ikke færdiggjort vores tanker om, hvordan statens rolle skal være i forhold til pensionskasserne, og hvilke pensionskasser der eventuelt ville være interesserede i det. Det, vi lægger frem her, er et forslag til et skelet til en diskussion af, hvordan vi kan hjælpe iværksætterne og familierne i landdistrikterne. Hvordan det konkret kan udmøntes, vil vi se på undervejs.

Kl. 11:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Vi går til næste spørger, som er hr. Christian Juhl fra Enhedslisten, værsgo.

Kl. 11:47

Christian Juhl (EL):

Tak. Nu hørte vi de to gammelliberalister før snakke om, at det er vigtigere, at man har privat ejendomsret til jorden, end det er at finde løsninger. Jeg er da glad ved, at SF er begyndt at lave en skitse til en debat. Jeg tror, at i hvert fald ude i landsbyerne vil man gerne have

en skitse til en løsning, og jeg tror, vi skal tage nogle skridt videre. Jeg tror, at jo mindre man kaster ud i spekulation, des sundere produktion får man. Det vil sige, at den unødige spekulation, der er i jord og fast ejendom, kunne man jo prøve at fjerne, så folk fik mulighed for reelt at lave produktion og det var produktionsredskaberne, folk selv skulle finansiere, og dermed ville de have et meget lettere liv.

Ud over det vil jeg høre, om SF er med på, at det kunne være en rigtig god idé at have fælleseje i lokalområdet af energiformer, f.eks. vindmøller, så det var landsbyfællesskabet, der ejede vindmøllen. Jeg tror, at det rent psykologisk har meget stor betydning, om man er medejer af en vindmølle i fællesskabet, når man skal vurdere, om den er til gene eller ikke til gene.

Kl. 11:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Ordføreren.

Kl. 11:48

Karsten Hønge (SF):

SF ser store muligheder i at udvikle flere forskellige former for fælleseje, andelssammenhænge eller andre former for landsbyfællesskaber. Det er en tankegang, som ligger tæt op ad det øvrige politiske tankegods, SF har.

Kl. 11:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:48

Christian Juhl (EL):

Jeg spurgte også lidt til finansieringen, for jeg mener netop, at spekulation i og værdistigning på især jorden er en møllesten for enhver, der vil producere, også for landmændene, selv om nogle prøver at gøre billedet flimret med de der gammelliberale tanker.

Kunne man ikke også forestille sig andelslandbrug, kunne man ikke også forestille sig, at staten helt overtog ejerskabet til jorden og dermed frigjorde bønderne fra det åg, det er at slæbe rundt på det værdistigningsregime, som gør det umuligt for unge at starte?

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 11:49

Karsten Hønge (SF):

Jo, på det principielle plan er SF tilhænger af fælleseje af jord.

Kl. 11:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er spørgsmålet sluttet, men vi har et spørgsmål tilbage, og det er fra hr. Erling Bonnesen fra Venstre, værsgo.

Kl. 11:49

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Jeg har jo med glæde noteret mig, at SF også interesserer sig for LAG-strukturen. Jeg har også ved forskellige lejligheder noteret mig, at SF går ind for, at det skal være lokalt, tæt på, og at man skal have indflydelse lokalt. Derfor interesserer vi os jo meget for, hvordan landkortet ser ud. Vi vil gerne bevare det, som det er.

Der er selvfølgelig nogle problemstillinger med det administrative. Jeg ved ikke, hvordan det ligger for SF, men der kan måske også være noget med prioritering af pengene.

Man kunne prøve at opnå, om jeg så må sige, en win-win-situation inden for alle tre ting. Lad os sige, at man kunne få bevaret den nuværende strukturinddeling af de nuværende LAG'er og samtidig få

fokus på at få forenklet det på det administrative plan og måske også overveje og vurdere, om der skal en skarpere prioritering af midlerne til. Var det så noget, som SF kunne gå ind i, så vi kunne sikre og bevare de nuværende LAG'er?

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:50

Karsten Hønge (SF):

SF så gerne en øget decentralisering af LAG-strukturen, men jeg synes jo også, at vi skal se på, at vi nu, i den her omgang, har med betydelig færre midler at gøre, og vi har også erfaring for, at pengene ikke altid blev brugt optimalt i den gamle struktur.

Selv om vi synes, at det ville være godt med en øget decentralisering i forhold til det forslag, der ligger, er der også ting i det, der ligger fremme, vi godt kan lide, nemlig det her med, at når der nu er noget færre midler, kunne det måske være en idé at samle dem mere end tidligere. Det er det ene. Det andet, vi godt kan lide, er, at vi flytter penge over til de mest udsatte landdistrikter og øer.

Kl. 11:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 11:50

Erling Bonnesen (V):

Tak. Man kan altid spørge, om pengene er små eller store, ikke? Men der står da i hvert fald her i 2015 94 mio. kr. Jeg skal ikke gå ind i en lang statistisk redegørelse, for det svinger jo, afhængigt af hvor man er i programperioden. Men uanset om pengene er, om man så må sige, store nok og om de skulle have været større, skal de bruges bedst muligt.

En af ideerne – og det synes jeg man skal prøve at holde fast i – var jo netop, at da det blev indført, skulle det være de lokale ildsjæle, der kunne få lov til at sætte dagsordenen. Så skal der være nogle vurderinger af, om prioriteringerne overordnet er skarpe nok. Man kunne da godt tage en snak om det, så man f.eks. kunne få kigget lidt på kriterierne. Jeg synes bare, det er vigtigt, at man kan bevare den lokale struktur. Så kunne SF tænke sig at gå ind i en snak om det, så vi kunne få bevaret de lokale, nuværende LAG'er?

Kl. 11:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ordføreren.

Kl. 11:51

Karsten Hønge (SF):

Jo, jo, men de LAG'er, vi får, er da stadig væk lokale. De er bare lokale i et lidt større område. Igen vil jeg påpege, at SF mener, at vi skulle have haft flere, vi skulle have haft øget decentralisering, men nu skal vi heller ikke gøre det værre, end det er. LAG'erne er jo lokale, og de områder ligger da nogenlunde tæt op ad hinanden, så værre er det så heller ikke.

Man skal se det over for alternativet. Vi har fået betydelig færre penge at gøre med. Vi havde en række, hvad skal man sige, fejlbehandling i det gamle system. Jeg tror, at man trods alt godt kan forvente, også ud fra den struktur, der ligger forslag om, vel at mærke samtidig med at vi har færre penge og vi flytter penge over til de mest sårbare områder, at vi også kan få fat i mange lokale ildsjæle. Jeg synes jo også, vi skal se på, hvad vi får ud af det. Jeg tror, der er grund til at tro, at med lidt større områder, lidt flere penge og stadig væk med de stærke lokale ildsjæle kan vi få et rigtig fornuftigt LAG-projekt.

Kl. 11:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Så er vi nået til Enhedslistens ordfører, hr. Henning Hyllested. Værsgo.

Kl. 11:52

(Ordfører)

Henning Hyllested (EL):

Tak for det. Problemerne i vores landdistrikter er jo mange og mangfoldige, men vi må også konstatere, at vi er oppe imod en global trend, der finder sted i hele verden – selvfølgelig, den er global – mod, at folk vandrer fra land til by, og det gør de også i Danmark.

Men vi kan godt indimellem føle, at snakken om denne forfærdelige udvikling, som finder sted, godt kan virke en lille smule hyklerisk, i hvert fald for Danmarks vedkommende, i og med at man jo her har hjulpet det godt på vej, efter vores mening, med de der voldsomme centraliseringsreformer, man i virkeligheden har gennemført, og det var jo først og fremmest den gamle regering, som vi kalder den. Jeg tænker på kommunalreformen med de 98 nye, store kommuner og fem regioner, domstolsreformen, politireformen, omlægningen af skattevæsenets forskellige centre og Udbetaling Danmark. Der er rigtig, rigtig mange eksempler på, hvordan man centraliserer og laver stordrift.

Ud over at man på den måde centraliserer og dermed booster den udvikling, som finder sted, den afvandring, som finder sted, er der ikke mindst i forbindelse med kommunalreformen jo også tale om tab af demokrati, når man reducerer antallet af folkevalgte og dermed også gør afstanden mellem borgere og elite, politikere, embedsmænd, meget større. Det betyder i sidste ende også tab af innovationskraft. Det betyder, at man ikke længere føler, at der er kort vej til det sted, hvor man skal hen med sine ideer osv. osv.

Det fører selvfølgelig til en nedadgående spiral, som vi også kender til, og som vi har snakket meget om. Servicefunktioner forsvinder rundtomkring i landdistrikterne og i de små byer rundtomkring, skolerne lukker, den kollektive trafik forsvinder. Man må sige, at der bidrager kommuner og regioner, som jo for nogles vedkommende ellers bruger meget tid på at gøre opmærksom på det her, selv til den udvikling, da de ikke har holdt sig tilbage med hensyn til at lukke ned for meget af den kollektive trafik.

Hårdt ramt er de små øer, som jo har haft et 11 pct.s fald i indbyggertal fra 2007 til 2014 og dermed har haft det absolut største fald i indbyggertal. Der er ingen tvivl om, at man da er nødt til at se på adgangen til de små øer. Der har været snakket meget om trafikal ligestilling, og at det i den forbindelse skal være muligt at pendle meget nemmere. Deri ligger selvfølgelig en erkendelse af, at det nok ikke har den store fremtid i sig at skabe tilstrækkelig med arbejdspladser på øerne. Man skal selvfølgelig gøre det alligevel, men folk har altså brug for at pendle.

I den forbindelse må jeg sige, at det har været lidt af en overraskelse – den radikale ordfører var inde på det – at vi faktisk via udligningsreformen har bevilget nogle penge til at billiggøre færgedriften. Det var slet ikke nok, men det var dog et skridt på vejen. Vi må bare konstatere, at i og med de bliver bevilget som bloktilskud, forsvinder de ned i kommunernes kasser og bliver ikke brugt til deres formål. Dengang handlede det i forbindelse med udligningsreformen om gratis varetransport og gratis transport i yderområderne for folk til og fra øerne.

Vi må bare konstatere, at det ikke går via bloktilskud. Kommunerne gør ikke, som vi vil have, og det har vi i hvert fald fra Enhedslistens side også erfaret på andre områder. Jeg kan huske nogle bevillinger til flere pædagogstillinger rundtomkring, som jo heller ikke rigtig blev til det, det skulle. I forbindelse med tilskud til færgedrift kunne man jo overveje at sige, at det så skulle gøres via økortordningen – det vil i virkeligheden sige via finansloven og den ordning,

som Transportministeriet jo administrerer. Så var man da sikker på, at pengene gik derhen, hvor vi i fællesskab havde sagt at de skulle bruges.

Men man kan også helt overordnet stille sig selv spørgsmålet, om der overhovedet kan gøres noget ved den udvikling, som er i gang på globalt plan, men altså også i Danmark. Der er såmænd også folk, som på det sidste har spurgt, om vi overhovedet skal gøre noget, om vi virkelig skal bruge rigtig, rigtig mange penge på at forsøge at lappe på en udvikling, som alligevel finder sted, og som man ikke kan stoppe.

Kl. 11:57

Vi må erkende, at der er en vis frivillighed i afvandringen fra land til by. Der er selvfølgelig nogle helt klare objektive faktorer, som gør sig gældende, men der er også en vis frivillighed. Der er faktisk en tankegang om, at her vil jeg ikke bo, jeg vil hellere bo der, hvor væksten finder sted, og der, hvor det i øvrigt er sjovt, kan man sige.

Langt hen ad vejen befatter vi os jo med lappeløsninger på området. I Enhedslisten ville vi jo gerne være med til meget mere langsigtet at arbejde på at ændre hele vores bosætningsmønster, for det er i virkeligheden det, det handler om. Det handler om at sikre lokal produktion, lokal afsætning. Det handler for vores vedkommende om økologi, det handler om forædling af de produkter, ikke mindst inden for fødevarerindustrien, som jo mange gange er lokaliseret i landdistrikterne.

Det handler i virkeligheden om at få skabt mindre transport, mindre behov for transport, mindre behov for pendling. Forleden dag faldt jeg over, at Sønderborgs borgmester havde været ude i Avisen.dk, tror jeg, at sige noget om, at nu må Christiansborg søreme være med til at give bedre infrastruktur. Det er, et år efter man har etableret en motorvej fra Kliplev til Sønderborg, og det gav altså ingen vækst. Den der evindelige tro på, at motorveje og veje i det hele taget giver vækst, præger jo stadig væk tankegangen.

Men altså, med nogle af de der lappeløsninger, som vi så snakker om, er det jo netop et spørgsmål om at lokalisere statslige arbejdspladser. Jeg tror ikke, det giver en afgørende ændring. Selvfølgelig skal Kystdirektoratet ligge i Lemvig, og Vejdirektoratet kunne for den sags skyld også godt ligge i Jylland, hvor alle de store motorveje åbenbart skal placeres.

Vi kan også gøre en hel masse ting på den kollektive trafiks område. Vi gør det faktisk. I forligskredsen om bedre og billigere kollektiv trafik har vi f.eks. en buspulje til yderområder, men vi må også konstatere, at puljen ikke bliver søgt, i det omfang den er til stede. Jeg tror, at vi sidste gang bevilgede 40 mio. kr. ud af 57 mio. kr., så man mangler altså åbenbart også fantasi rundtomkring i kommunerne til at byde ind, når vi nu rent faktisk stiller nogle penge til rådighed. En god idé kunne jo være at etablere bustransport mellem uddannelsesstederne rundtomkring i yderområderne. Jeg har været inde på Togfonden DK i nogle af mine spørgsmål. En del af det er jo rent faktisk opgradering af regionalbanerne. Det kommer dog i høj grad yderområderne til gavn.

Så er der hele spørgsmålet om finansiering, som jo i høj grad har noget at gøre med, om folk kan bosætte sig, om man kan skabe erhverv. Hvis man ikke kan skabe finansiering til at bosætte sig, hvis man ikke kan skabe finansiering til etablering af erhverv, nytter det hele jo ikke rigtig noget. Det ville ellers være noget af det, som virkelig kunne vende udviklingen. Jeg skal ikke lægge skjul på, at Enhedslisten bestemt er tilhænger af, at man etablerer nogle statslige ordninger. Det kan være en statsbank, eller hvad ved jeg.

Jeg vil sige om LAG-programmet, at jeg synes, at man faktisk fortsætter den centraliseringsudvikling, som har været undervejs, og som jeg har henvist til tidligere. Det er, som om tankegangen også her nu er præget af, at stort er godt. Man vil sikre en bred geografisk dækning og har altså etableret 57 LAG-områder med 26 LAG'er in-

klusive småøernes LAG'er. Samtidig piller man store landdistriktssområder ud, i og med man piller en række kommuner ud, som jo netop har store landdistriktssområder.

Man satser også på, at LAG-ordningen skal være effektiv, den skal håndtere større projekter, vi skal have større aktionsgrupper med en økonomisk volumen, og der skal være en bred repræsentation i bestyrelserne i form af kommuner, arbejdsgivere, arbejdstagerorganisationer, og selvfølgelig får man da også ildsjælene med. Men det er jo de sædvanlige, man altid propper ind alle steder: borgmestre, embedsmænd, organisationerne, parterne, som det hedder, rundtomkring.

Katastrofe er måske nok så meget sagt, det er et stort ord selvfølgelig, men vi synes, det er rigtig uheldigt, at det er den slags ting, der nu skal præge LAG-programmet. Vi er helt sikre på, at når vi når frem til 2020, har man mast den sidste saft og kraft ud af ildsjælene. Vi tror, de får det rigtig svært i det system, som man forsøger at bygge op. Ildsjæleeffekten udpines efter vores mening, i øvrigt i strid med LEADER-princippet og bottom up-ideen. Så vi mener også, at vi kan se det i de høringssvar, der er kommet ind, ikke mindst fra de lokale LAG'er rundtomkring. Vi mener, at det, man ender med nu, er en eller anden form for topstyring, i hvert fald styring, og det er en professionalisering. Det er embedsmandsværk, og det rimer dårligt på ildsjæle, som vi tror vil få det rigtig vanskeligt.

Kl. 12:03

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så vil jeg sige tak til Enhedslistens ordfører. Der er ingen spørgere. Så når vi til Liberal Alliances ordfører. Det er hr. Leif Mikkelsen. Værsgo.

Kl. 12:03

(Ordfører)

Leif Mikkelsen (LA):

Tak for det. Jeg tror, at man skal høre godt efter i dag for virkelig at fange, at det, vi står her og taler om, sker derude, hvor græsset gror og fuglene synger, og hvor det er dejligt at være, og hvor man i fred og ro kan gå en aftentur på naturstien og man kan gå ned i den lokale idrætsforening. Man kan endda komme til arrangement i forsamlingshuset og sommerfest på sportspladsen og i det hele taget opleve et miljø, hvor ildsjælene stadig væk blomstrer. Det Foreningsdanmark, vi berømmer så tit, er faktisk rodfæstet derude.

De billeder, jeg tegner, findes faktisk stadig væk derude. Derfor synes jeg, at vi skal slå fast, at det faktisk stadig væk er dejligt på landet, og at vi har ophævet stavnsbåndet, og at det er helt frit, hvor man ønsker at bosætte sig, og det skal det fortsat være. Det er jo et godt billede at kunne tegne. Så er der områder i Danmark, hvor vi ikke helt kan få øje på det, fordi der er blevet så langt imellem huse og imellem mennesker, at man ikke rigtig kan etablere det her fællesskab, som giver de her værdier. Der er grund til at snakke om, hvorfor det er gået sådan. Men det er ikke sket i alle landdistrikter; det er i visse egne af Danmark.

I dag udvikler det sig lidt til en fordelingstilskudsdanmarksdiskussion og et spørgsmål om, hvem der har skylden, og om det nu er en elendig redegørelse, regeringen er kommet med osv. Ja, man kan sige, det i hvert fald er over mange år, der har boet mennesker på landet, og at udviklingen har stået på længe, og derfor tror jeg ikke, at én regering kan få skylden for det. I hvert fald har den tidligere regering jo et væsentligt medansvar for, at vi fik skabt verdens største offentlige sektor, som har bundet os i et skatte- og afgiftstryk, som måske i bund og grund er den største synder i, at der er blevet for langt imellem mennesker og huse i visse egne af Danmark. Det er der ikke for alvor taget fat på, og det kan man så bebrejde den her regering. Der er heller ikke af denne regering for alvor taget fat på, om man fundamentalt kunne ændre på den udvikling.

Jeg vil stadig væk fastholde, at menneskers ønske om bosætning ikke kun hænger sammen med de billeder, jeg her har forsøgt at tegne, men også med, om man kan få et arbejde, skaffe grundlag for at føde sin familie og have det godt, og om børnene faktisk kan se en fremtid i også at være en del af det. Vi har over en lang årrække set, at konkurrencekraften i Danmark er blevet svækket, og det er stadig væk min påstand, at det især er gået ud over yderområderne. Det er der, vi har en række arbejdspladser for ganske almindelige mennesker, der måske ikke har en fin akademisk uddannelse og dermed ikke i fremtiden overhovedet kan blive valgt i Folketinget heller, og derfor skal de jo noget andet. Når arbejdspladsen er forsvundet, fordi den nu er flyttet til Polen, eller hvor den nu er henne, ja, så er det klart, at så begynder man at søge derind, hvor støjen er stor, og hvor man dårligt kan få en enkelt morgen at sove længe, fordi støjen kommer tidligt, og aftenuren bliver også på fortovet og ikke på stien derude i naturen, og ja, så lander man der.

Det er desværre noget væk fra et liberalt samfund, for det er næsten ikke et frit valg. Det er sådan set noget, man bliver tvunget til, hvis man ønsker at have job og klare sig selv. De, der kommer fra landet og har rod der, har faktisk et ønske om at klare sig selv. De ønsker egentlig ikke, tror jeg, at høre et Folketing, der taler om flere LAG-midler og andre tilskudsformer til deres område. De vil hellere, at der var muligheder for, at de kunne udleve den stolthed, de har om at kunne klare sig selv og ikke leve af tilskud. Jeg tror også, de er meget bekymret for eventuelt at blive afhængige af, hvad vi kan finde på i det her hus.

Så jeg vil bare sige, at det er mange års synder på vores skatte- og afgiftspolitik, der fører til den her situation, og det kunne vi grundlæggende behøve at finde sammen om på tværs af Folketinget. Det ville være rigtig godt. Jeg deltager nemlig ikke i kritikken – heller ikke af den her minister – om, at han er kommet med for lidt lovgivning. Vi er sådan set til mindre lovgivning og færre regler. Så hvis andre ministre kunne lære af den minister, vi har her, og ikke komme med flere regler, så ville vi sådan set have et meget bedre og lettere samfund. Det må gerne opfattes som en ros til ministeren fra min side sådan en fredag her ved middagstid. Dermed vil vi takke for redegørelsen.

Kl. 12:08

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til Liberal Alliances ordfører. Der er ingen spørgsmål. Og så går vi til ordføreren for Det Konservative Folkeparti, fru Mai Mercado. Værsgo.

Kl. 12:08

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak for det, formand. Det er jo sådan en meget interessant debat at komme ind i: om det er godt eller ej at være minister i sit ministerium. Jeg hørte Socialdemokraternes ordfører sige: Jamen sikke dog et aktivt Landdistriktsudvalg. Til det må jeg bare sige, at det jo er meget fint at have et aktivt Landdistriktsudvalg, men når der ikke er nogen politik, bliver det jo svært sådan at føre noget ud i livet. Og jeg opfatter faktisk, at Landdistriktsudvalget egentlig er bestående af politikere, som rigtig gerne vil skabe vækst, fremgang og også udvikling i Danmark.

Der er særlig to udfordringer, som er rigtig store, når det handler om landdistrikterne. Det er uddannelsesniveaue, og det er også beskæftigelsesfrekvensen.

Uddannelsesniveaue er lavere end i byerne. Vi kan se, at landdistrikterne har flere ældre, og at de har flere unge mænd – også unge mænd uden uddannelse. Og jeg må bare sige, at man jo risikerer en polarisering, hvor veluddannede kvinder rykker til byerne og mændene bliver ladet tilbage.

Beskæftigelsen er også lavere i landdistrikterne, og generelt er hele beskæftigelsen jo inden for de senere år faldet, men det er mest landdistrikterne. Og især er andelen af beskæftigede inden for de private erhverv faldet. Vi kender jo alle sammen virksomheder i yderområder, som er lukket. Vi har set det med Lindøværftet i Kerteminde Kommune. Vi har set det med Vestas på Langeland.

Derfor er vi jo også meget optaget af at skabe arbejdspladser. Det er jo også derfor, at vi gerne kæder en beskæftigelsesreform sammen med en vækstreform; fordi vi bliver nødt til at indrette et beskæftigelsessystem, som betyder, at der er et job i den sidste ende. Hvis man fjerner eksempelvis PSO-afgiften, hvilket vil komme rigtig, rigtig mange arbejdspladser til gavn på især Fyn, hvor ministeren også er valgt, vil det være rigtig positivt – eftersom 80 pct. af hele gartnerierhvervet jo er placeret på Fyn. Man kan også fremhæve eksempelvis Ærø og deres bosætningspolitik, når det handler om beskæftigelse. Det har faktisk været en glimrende måde at arbejde helhedsorienteret på for at få flere til at bosætte sig i landdistrikterne og på vores øer. Og idet udvikling hænger uløseligt sammen med jobs, er det logisk og også indlysende at kæde vækst sammen med landdistrikterne, altså da det jo også er her, det halter.

Jeg må bare konstatere, at Konservative er det eneste parti, som har fremlagt en vækstplan her til de kommende vækstforhandlinger, som involverer forslag til at skabe vækst i landdistrikterne. Og den vækstplan er naturligvis fuldt finansieret. Derfor er det jo sådan set i dag let at fortælle om vores prioriteringer. Vi har også noteret os, at det ikke er alle politikere, som bliver lige så konkrete, og at meget bliver til varm luft og nogle flotte ord. Men ord er ikke nok – lad mig lige understrege det – der skal også handling til.

Vores forslag til en vækstpakke indeholder forslag om bedre bredbånd, øget bloktilskud til Ærø, Læsø og Samsø, en større nedrivningspulje og en forbedret boligjobordning.

Vi må bare erkende, at internethastighederne langt fra er tilfredsstillende, når man kommer lidt væk fra de store byer. Jo, vi anerkender og er da glade for, at Bornholm har fået en vitaminindsprøjtning, men det betyder jo ikke, at det ikke stadig væk halter i en stor del af Danmark. Det er en enorm vækstbremse, at private borgere og erhvervsdrivende ikke har adgang til højhastighedsbredbånd. Da jeg var hjemme hos mine forældre i forrige weekend – tror jeg, det var – fortalte min far mig om en virksomhed, som ligger sådan lidt væk fra Nørre Aaby ved Middelfart. Altså, Middelfart tror jeg de fleste godt kender, og Nørre Aaby ligger i omegnen af Middelfart, og i omegnen af Nørre Aaby ligger så Brenderup. Og der er så en virksomhed, hvor de ansatte bliver nødt til at gå ud på en mark og stå på en bestemt måde for overhovedet at kunne tale i telefon, og internetforbindelsen var dybt utilfredsstillende. Altså, det viser jo bare, at så har vi en udfordring.

Men bredbånd har ikke kun betydning for vækst og har ikke kun betydning for virksomhederne og de ansatte. Forleden kunne man læse i Fyens Stiftstidende, at eksempelvis telemedicin ikke kan udvides. Altså, hvis man er KOL-patient og har brug for en telemedicinsk løsning og har den her KOL-kuffert, jamen så er der meget dårlig internetforbindelse, og så begynder det jo også at gå ud over sundheden for folk i landdistrikterne. Det er måske ikke noget, man tænker så meget over til hverdag, men det er ganske enkelt ikke rimeligt.

Derfor har vi i vores plan foreslået at afsætte yderligere 150 mio. kr. årligt til at sikre et fradrag på lønomkostninger forbundet med den fysiske etablering af bredbåndsforbindelser, som skal have effekt fra og med 2015.

Kl. 12:12

Så er der bloktilskuddet til Ærø, Samsø og Læsø. Erhvervslivet på Ærø, Samsø og Læsø er i dag tyngt af de ekstra høje transportomkostninger på færgefarten. Det har flere af ordførerne også kunnet følge med i gennem adskillige høringer, der har været i Folketin-

get, som har været rigtig gode, og som har sat fokus på lige nøjagtig den her problemstilling. Det er jo omkostninger i form af både tid og penge, som betyder, at erhvervslivet har sværere vilkår dér end andre steder. Eksempelvis har bryggeriet Rise Bryggeri, som jo ligger i Rise på Ærø, en helt krone ekstra på pr. øl, fordi de er bosiddende på Ærø. Det gør, at det bliver svært at konkurrere med andre bryggerier. På grund af de her transportforhold er der jo et meget lavere niveau af pendling til og fra øerne, og sammenligner man med pendlingsmønstrene i resten af Danmark, kan man se, at det hæmmer den økonomiske udvikling på de danske øer.

Derfor har vi i vores plan til de kommende vækstforhandlinger foreslået, at man netop forhøjer bloktilskuddet med 40 mio. kr. til Ærø, Læsø og Samsø, som jo kæmper med den her betalingsring i form af de høje færgetakster. Og vi er jo godt klar over, at det ikke helt er nok til at komme op på det, der kaldes landeveysprincippet, men det er et skridt i den rigtige retning.

Med finansloven blev der sat flere penge af til nedrivningspuljen, og det er vi glade for, for puljen gør en rigtig stor forskel i udsatte landsbyer, som kæmper med tomme, dårlige bygninger, nedslidte bymiljøer, og som generelt har stort bygningsmæssigt forfald, hvilket skæmmet lokalsamfundene. Men vi mener ikke, at vi er i mål, og derfor har vi også i vores vækstplan foreslået, at vi afsætter yderligere 200 mio. kr.

Så er der boligjobordningen. Og det er jo klart, at den ikke kun er målrettet landdistrikterne, men vi tror stadig væk på, at den kan have en stor effekt i landdistrikterne – især også fordi vi har foreslået, at man inddrager sommerhusområderne.

Den nuværende boligjobordning har haft en rigtig positiv effekt på beskæftigelsen og har faktisk skabt knap 5.000 fuldtidsarbejdspladser i 2012. Det samme forventes for 2013 og 2014, hvor ordningen udløber. Hovedparten, omkring 3.800 af de nye jobs, bliver altså skabt direkte i bygge- og anlægsbranchen, mens 1.200 jobs skabes i beslægtede erhverv. Hvis det her fradrag bliver øget, forventes det, at flere husstande naturligt vil have et incitament til at sætte større projekter i gang. Vi havde jo gerne set, at boligjobordningen var med i regeringens vækststudie. Det er den ikke, men så er det godt, at den er med i vores udspil, når vi skal til vækstforhandlinger. Konkret foreslår vi at fordoble fradragsbeløbet fra de 15.000 kr. i dag til 30.000 kr. pr. person pr. år. Det vil betyde, at ordningen vil have en beskæftigelseseffekt i 2015 på omkring 2.850 personer, og det tror vi vil gøre en stor forskel.

Så til slut vil jeg bare lige komme ind omkring LAG-midlerne. Der er jo sagt rigtig meget, også i dag, om den nye struktur, og vi er egentlig ikke så bekymrede for den. Vi synes, det er godt, at der kommer en lidt større volumen, og at det også bliver muligt at søge til de lidt større projekter. Og nu sker det ikke så tit, at jeg står heroppe og roser ministeren, men jeg vil godt rose ministeren for rent faktisk også at have lyttet. Da eksempelvis Nyborg var med i den første LAG, som blev ført til Nordfyn, og Nyborg så indvendte, at de rent faktisk havde et større samarbejde med de sydfynske kommuner, jamen så lyttede ministeren og placerede dermed Nyborg sammen med det sydfynske område. Det synes vi er rigtig fornuftigt, fordi der jo er et rigtig godt samarbejde på Sydfoyn, eksempelvis på turismeområdet.

Men vi har stadig væk en ret stor bekymring i forbindelse med de her LAG-midler, for man skal ikke tale med ret mange ude i de lokale aktionsgrupper, før man som noget af det første hører, og det bliver sagt enstemmigt, at det stadig væk er meget besværligt og meget bureaukratisk ikke bare at søge, men søreme også at få pengene. Det bliver man simpelt hen nødt til at få gjort noget ved, hvis ikke de her initiativer skal drukne i bureaukrati.

Så ved jeg også, at der er en lokal nervøsitet for, at små projekter fremover ikke kan blive godkendt af ministeriet. Derfor har jeg også stillet spørgsmål om, om det her kan vise sig at være rigtigt. Det har

ministeren klart tilkendegivet at det ikke kan, men det kunne være rart, hvis ministeren, når han går op her senere i dag, måske lige fik med i debatten om LAG-midlerne, at små projekter stadig væk kan godkendes, og at den nye struktur alene giver muligheden for at kunne lave større projekter.

Det skal være Konservatives bidrag til debatten om den regional- og landdistriktspolitiske redegørelse.

Kl. 12:16

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren. Der er et enkelt spørgsmål, og det er fra hr. Henning Hyllested, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 12:17

Henning Hyllested (EL):

Det er, fordi jeg bemærkede, at ordføreren for De Konservative sagde, at de i deres program, eller hvad man skal kalde det, afsætter 40 mio. kr. til færgedrift. Det er vist rigtigt forstået. Men jeg kunne også forstå, at det skal ske via bloktilskud.

Der kan jeg kun sige, hvad jeg også var inde på i min egen ordførtale, at det at bevilge færgetilskud via bloktilskud som regel ender i ingenting. Det er jo erfaringen fra udligningsreformen, hvor vi bevilgede sølle 15 mio. kr. til forskellige tiltag på området for færgedrift, og i dag må vi bare konstatere, at det kun er to kommuner, tror jeg, der har omsat det. Resten af kommunerne med øer har ikke gjort noget som helst, og det er vel i det hele taget erfaringen, at når vi bevilger via bloktilskud, er kommunerne sådan set fløjtede ligeglade. Hvis de har et hul i kassen, bruger de pengene til det, de vil, og ikke til det, som vi har gode intentioner om at pengene skal bruges til.

Kl. 12:17

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ordføreren.

Kl. 12:17

Mai Mercado (KF):

Det synes jeg er en helt relevant indvending. Jeg tror da, der er rigtig mange politikere herinde, som har været med til at give nogle penge via bloktilskuddet, som skulle bruges til noget bestemt, og så er de gået til asfalt og veje og alt muligt andet. Det kan være rigtig frustrerende – det er jeg da fuldstændig enig med hr. Henning Hyllested i.

Jeg tror bare, at økommunerne nu er nået dertil, at de har rationaliseret en række ting. Det er bl.a. sket med færgedriften på Ærø, og man har også lavet om på skolestruktur, plejehjemsstruktur, hjemmehjælpsstruktur og mange andre ting. Og jeg tror faktisk, der er en lydhørhed over for at bruge pengene rigtigt.

Men hvis hr. Henning Hyllested spørger til målretningen af midlerne, vil jeg da ikke stå og sige, at vi ikke vil være med til det. For os er det rigtig vigtigt, at der bliver prioriteret penge direkte til færgeforret. Vi havde egentlig en forhåbning om, at hvis man gjorde det over bloktilskuddet, ville kommunerne også bruge midlerne. Det tror vi på, vi tror på det gode i det kommunale selvstyre. Men først og fremmest handler det jo om, at der skal være en forhandling, hvor vi må se om der overhovedet kan opnås enighed om at få rykket, og jeg håber da, at der er flere partier, der synes, at det kunne være en god idé.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Er der en opfølgning fra hr. Henning Hyllested? Værsgo.

Henning Hyllested (EL):

Det var selvfølgelig et spørgsmål om, om man så fra De Konservatives side måske vil være med til at målrette tilskuddet. På området for de små øer har vi jo i forvejen økortordningen, som direkte er målrettet det her og sørger for gratis færgetransport til øboerne. Så man kan sige, at vi ikke skal til at opfinde noget nyt på området, men jeg kan næsten høre på det første svar, at De Konservative søreme vil bakke op om i højere grad at prøve at målrette midlerne, når vi snakker om de små øer – f.eks. via økortordningen.

Kl. 12:19

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Det hører vi nu fra ordføreren.

Kl. 12:19

Mai Mercado (KF):

Det er jo det der med at få lagt ord i munden. Det er så smukt på sådan en fredag.

Nej, det hører hr. Henning Hyllested mig jo ikke sige. For i udgangspunktet har vi en tro på det kommunale selvstyre, og det smukke ved det kommunale selvstyre er jo netop, at man har muligheden for selv at prioritere. Det, som jeg medgav hr. Henning Hyllested, var jo, at når vi i Folketinget af og til prioriterer nogle midler via bloktilskuddet, som er tiltænkt et bestemt område, så kan de ryge i kassen og blive brugt på nogle andre ting.

Men jeg må bare konstatere, at når jeg sådan ser på Ærø, Læsø og Samsø, som har problemer med den her betalingsring, så ser det altså også for mig ud til – gennem eksempelvis de høringer, vi har haft – at der er vilje til at bruge et eventuelt større bloktilskud på netop færgetransporten.

Kl. 12:19

Kl. 12:20

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ordføreren for Det Konservative Folkeparti. Så er vi kommet til ministeren for by, bolig og landdistrikter til besvarelse af ordførernes bidrag til redegørelsesdebatten. Værsgo.

Kl. 12:20

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Tak for det. Vi er jo kommet langt omkring i debatten i dag. Jeg synes, det har været en god debat, og jeg vil sige, at jeg altid glæder mig til de her redegørelsesdebatter.

Der har været den der diskussion om, at mit ressort sådan set dækker det hele, og hvad skal man så besvare i dem? Der er jo en meget vigtig ting i de her debatter, nemlig at vi sætter fokus på de forhold for de mennesker, der lever og er i vores landdistrikter. Og det er bredt. Det gælder jo stort set alle samfundsforhold, og derfor er det vigtigt, at vi har de her debatter og diskussioner. Jeg synes også, at vi er kommet langt tættere på det, og så er det jo tydeligt, at partierne har forskellige udgangspunkter. Det er fair nok og helt okay.

Derfor er det også sådan, at redegørelsen om vores yderområder kort fortalt afspejler vores konjunkturer og de langsigtede strukturelle forandringer, der sker i vores landdistrikter. Det følger jo af den stigende befolkningskoncentration i de større byer, en hastig teknologisk udvikling og en økonomisk globalisering. Jeg tror, det var hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten, der sagde, at det jo ikke er sådan, at vi kan forhindre folk i at flytte derhen, hvor de vil, og hr. Leif Mikkelsen var også inde på det. Derfor skal vi kigge på rammevilkårene.

Men der sker en udvikling, og jeg tror, det var hr. Christian Friis Bach, der nævnte, at der jo vil blive færre landsbyer. Det er en kendsgerning, at der er folk, der flytter fra vores landdistrikter, og at

der vil blive færre landsbyer. Derfor gælder det om at gøre det så attraktivt at flytte derud, at nogen kan få opfyldt drømmen om det, så der ikke bliver så langt mellem husene, og så man kan lave det stærke foreningsfællesskab. Det er jo rigtig vigtigt.

Der var også en anden diskussion om, hvordan vi skaber vækst. Der vil jeg sige, at når man kigger på de økonomiske parametre, er der rigtig mange tegn på, at Danmark er på vej ud af krisen. Jeg sad lige og så på et kort over kommunerne, og på Lolland-Falster er vi altså ved være oppe på at have de samme huspriser som i 2011. Der er altså ved at ske en udvikling nu, og det er positivt. Det er det også for landdistrikterne og yderområderne. De forbedrede konjunkturer og udsigter betyder dog ikke, at de udfordringer, som man står over for i landdistrikterne og yderområderne, bare vil forsvinde af sig selv.

Vi har i regeringen en målsætning om et Danmark, der hænger sammen, et Danmark, hvor der er fornuftige vækstvilkår og muligheder for et godt liv i alle dele af landet. Hvis den målsætning skal opfyldes, kræver det en vedholdende indsats, hvor man åbent anerkender og adresserer de strukturelle udfordringer, som vores landdistrikter og yderområder har.

En vedholdende indsats synes jeg også har kendetegnet vores ageren og handlen siden 2011. I det forgangne år har vi på tværs af hele regeringens indsatsområde igangsat en lang række markante initiativer til gavn for landdistrikterne. Det er til gavn for vækst og udvikling, og det er initiativer, der særligt adresserer udfordringerne i vores landdistriktssområder og vores yderområder. Det er også de initiativer, redegørelsen handler om.

Lad mig da bare bruge tid på at gå lidt mere ned i detaljerne af noget af det, der står i redegørelsen. Sidste år introducerede vi med redegørelsen en ny områdeafgrænsning. Den nye afgrænsning har gjort det muligt at rette forstørrelsesglasset – kan man sige – mere præcist mod landdistrikterne og byområderne hver for sig. Det gælder både landdistrikterne med store afstande til de større byer og også dem, der er tættere på de større byer. Det har gjort billedet langt mere nuanceret. Det viser sig ikke overraskende, at det er i de fjernest beliggende landdistrikter og byområder, at udfordringerne er særlig store. Befolkningstallet er faldende, og områderne klarer sig mindre godt – både målt på demografien og på de socioøkonomiske parametre.

Kl. 12:25

Der var flere ordførere, der var inde på, at der er en skæv kønsfordeling i vores landdistrikter. Jeg tror, det var hr. Thomas Danielson, der sagde, at kvinderne bestemmer. Jeg ved ikke, om det er en nyhed – for de fleste af os er det jo en fastslået kendsgerning i vores daglige virke – men vi har faktisk redegjort for, at der i landdistrikterne længere væk fra de største byer f.eks. er en betragtelig skævhed i kønsfordelingen for de 20-29-årige. Der findes faktisk gennemsnitligt kun 83 kvinder pr. 100 mænd. Det understreger, at vi er nødt til – det var der også flere ordførere, der var inde på – at sætte fokus på den demografiske udvikling, for den vil trække spor i mange år fremover.

Når vi kigger på beskæftigelsen, kan vi se, at det er et af de områder, hvor der er de største udfordringer. Det var De Konservatives ordfører, fru Mai Mercado, der var inde på det, og hele landet har jo oplevet et fald i beskæftigelsen i kriseårene. Der er ingen tvivl om, at når man kombinerer urbaniseringen, altså flytningen fra land til by, med en krise af dimensioner, hvor vi har haft en recession på 5 pct. – den alvorligste krise siden anden verdenskrig – så er det landdistrikterne, der bliver hårdest ramt. Beskæftigelsen har selvfølgelig været hårdt ramt i hele landet, men det er i særdeleshed områderne længst væk fra de største byer, der har været hårdest ramt. Tallene understreger i virkeligheden, at vi gør noget for de mennesker, der er i landdistrikterne. Vi gør noget for de ledige og de ufaglærte, så de kan blive arbejdsmarkedsparate. Vi skal sørge for, at de unge får sig

en uddannelse, og vi skal give de ledige muligheden for at opkvalificere sig.

Opkvalificering af arbejdskraften er rigtig vigtig. Vi ved, at vi får brug for flere dygtige faglærte, og at det bliver sværere for de ufaglærte at finde sig et job. Så opkvalificering er meget, meget vigtigt. Vi skal sikre et bedre match mellem arbejdstagernes kvalifikationer og de kvalifikationer, der efterspørges på dagens arbejdsmarked.

Det er også i det lys, jeg synes man skal læse vores udspil til en beskæftigelsesreform. For reformen sætter jo netop individet i centrum og bruger uddannelse frem for meningsløs aktivering som det instrument, der skal give flere arbejdspladser. Vi ved jo alle sammen, at det, at man har kvalifikationer på arbejdsmarkedet, betyder noget for ens muligheder for at få fodfæste på arbejdsmarkedet, og fra regeringens side satser vi også særlig på de ledige med de færreste kvalifikationer. Det er de ufaglærte, der får et kompetenceløft, og det er i høj grad relevant, når man kigger på befolkningssammensætningen i landdistrikterne og yderområderne.

Fra regeringens side har vi også med aftalen om bedre og mere attraktive erhvervsuddannelser – der var nogle, der spurgte, hvorfor det skulle være med her – faktisk tilstræbt at give de unge og de ufaglærte gode muligheder for at uddanne sig. Jeg synes, at det er yderst relevant, at det er med i redegørelsen. Jeg tror, det var fru Mette Hjermind Dencker, der spurgte, hvorfor det nu var nødvendigt, for der er jo erhvervsuddannelser over hele landet. Men når vi kigger på befolkningssammensætningen, vil jeg sige, at reformen rigtig, rigtig vigtig for vores landdistrikter, fordi vi har brug for dygtig faglært arbejdskraft, hvis vi også i landdistrikterne skal fastholde og udvikle nye arbejdspladser i produktions-, anlægs- og servicevirksomhederne, som der ligger rigtig mange af i vores landdistrikter og yderområder.

Selv om tallene viser, at det er nødvendigt med en fremadskuen og fokuseret beskæftigelsesindsats, så synes jeg også, at vi skal notere os, at landdistrikterne traditionelt set faktisk har været gode til at holde befolkningen i beskæftigelse. Det viser den relativt høje beskæftigelsesfrekvens også, og det er jo positivt. Det mener jeg at vi skal bygge videre på.

Ser vi på øerne, som jo har fået deres selvstændige afsnit i redegørelsen, må vi sige, at vi har kastet et særskilt blik på de danske småøer. Hr. Henning Hyllested var inde på, at det er der, hvor urbaniseringen slår hårdest igennem, og jeg er enig i, at vi der har de allerstørste udfordringer. Det er der, fraflytningen er størst, og det er også der, hvor det er vanskeligt at etablere nyt erhverv osv. Så der er en særlig udfordring i forhold til vores småøer.

Lad mig sige med det samme, at det har vi også adresseret på LAG-området med en meget solidarisk ordning – hvis jeg må bruge et udtryk, som både hr. Henning Hyllested og jeg forstår. Det er nemlig sådan, at de 27 småøer bliver betragtet som én kommune, og så ganger vi med to. Og så er der den særlige ordning for LAG i den nye ordning, som jeg har foreslået, nemlig at vi giver 65 pct. af de 94,5 mio. kr. til alle LAG'erne. Men de steder, hvor der er størst fraflytning, får man de sidste 35 pct. fordelt på de områder, hvor der er størst behov for det, herunder småøerne, så småøerne faktisk på trods af en pulje, der er mindre, får flere penge, nemlig 3,8 mio. kr. mod ca. 3 mio. kr. i den tidligere ordning. Jeg synes bare, at jeg mangler en lille smule anerkendelse fra hr. Henning Hyllested i forhold til centraliseringen. Vi gør nemlig noget for dem, der trænger mest til det. Det plejer vi at være enige om i Socialdemokratiet og Enhedslisten.

Kl. 12:30

Men det er tydeligt, at udfordringerne på de små øer er store – det anerkender vi. Vi vil fortsat holde øje med udviklingen, og vi vil også forsøge at dreje den i en positiv retning. Fra mit ministerium skal jeg bare nævne, at vi prioriterer øerne højt, bl.a. med landdistriktpuljen, som jeg lige har redegjort for, og jeg er også glad for, at vi

har lavet det helt særlige på LAG-området, som man jo ønskede fra småøernes side undervejs. De er jo blevet særligt begunstiget, som jeg nævnte, og for småøerne gælder det jo om at holde fokus på de potentialer, men også den optimisme, som jeg ved selvsyn har set på de mange øer.

Redegørelsen viser, at flere landdistrikter i Danmark står over for udfordringer, og der findes ikke enkle og lette løsninger på de udfordringer. Jeg synes, det kalder på en koordineret og tværgående indsats på alle ressortområder, og det kræver så, at der er vilje og engagement i de enkelte kommuner og i de enkelte lokalområder – og det gælder i virkeligheden også i Folketinget – i forhold til at tage den diskussion, og det vil jeg gerne anerkende at der har været i dag, og det har vi i Landdistriksudvalget. Vores rolle og regeringens rolle er i den sammenhæng at sikre, at befolkningen i landdistrikterne, yderområderne og de små øer har vilkår, der gør bosætning på landet attraktivt.

Det synes jeg også vi har arbejdet med, og redegørelsen viser, at vi i regeringen bl.a. har indført en landdistriktsbestemmelse i planloven, som giver bedre mulighed for at drive virksomheder i landdistrikterne, hvor man jo i mange af vores mindre landsbyer kan erhverve en bygning til en ganske fornuftig pris. Vores undersøgelse viser, at man i et af vores landdistrikter kan få en bolig mellem fem seks og helt op til ti gange billigere end i en af vores større byer. Så det er billigere at etablere sig i vores landdistrikter – også for iværksættere.

Vi har ændret boligreguleringsloven og dermed præciseret mulighederne for at benytte helårsboliger til fritidsformål – den særlige fleksboligordning – og efter vi har evalueret den, kommer vi nu i vækstpakken med et forslag om, at man også kan få finansieret dem. Jeg tror, det var hr. Christian Friis Bach, der sagde, at i stedet for at følge manden eller konen bliver det huset, vi skal følge, og det er en vigtig del. Det giver nemlig en mulighed for, man kan få det finansieret, og det er afgørende vigtigt. Det er noget, der har været efterspurgt af vores borgmestre, men også realkreditinstitutterne har efterspurgt den her mulighed, for de har haft svært ved at yde lån til de huse. Det betyder så også, at man ikke skal have godkendt en bygning, et hus, som en fleksbolig, hver gang der kommer ny ejer. Det betyder faktisk, at ejendommen nu bliver udlagt som fleksbolig og dermed kan bruges og handles som fleksbolig. Det er en rigtig vigtig ting.

Der er afsat en stor pulje, hvad flere af ordførerne var inde på, til nedrivning og istandsættelse af dårlige boliger på landet. Jeg vil bare gøre opmærksom på, at der faktisk også ligger byfornyelsesmidler i det her. Der er nogle, der har snakket beskæftigelse, og det giver faktisk rigtig meget beskæftigelse. Lægges man de 400 mio. kr. over de her 2 år, altså i 2014 og 2015, sammen med de midler, der er afsat i den ordinære byfornyelsesramme, nemlig to gange 75 mio. kr., og dertil den kommunale finansiering, så taler vi altså om knap 1 mia. kr., der kommer vores landdistrikter til gode på byfornyelsesområdet. Det er ikke bare en lille ting, og der er også stort behov for dem. Der er mange tomme boliger, og der er brug for, at vi nu snakker byfornyelse i vores landdistrikter. De større byer har jo virkelig haft succes med det og har haft nytte af den byfornyelse, de har fået. Vi hviler altså ingenlunde på laurbærrene, og lad mig give eksempler på, hvordan vi også har tilgodeset andre områder.

Vækstplanerne for fødevarer og turisme er begge to med til at løfte tingene. Det skal forhandles igennem, og jeg håber på partiernes positive medvirken hertil. Vi har også prioriteret indsatsen for at tiltrække udenlandske turismeinvesteringer, herunder til småøerne samt i vores yderområder og landdistrikter. I forhold til vækstplanen for fødevarer vil vi jo som regering gerne styrke mulighederne for at skabe vækst inden for fødevarerområdet, og Landbrug & Fødevarer – det tror jeg organisationen hedder – vurderer selv, at det kan skabe helt op mod 20.000 arbejdspladser. Vi har international konkurren-

cekraft på området, som hr. Christian Friis Bach sagde, og fødevarerhvervet er særlig væsentligt set i forhold til landdistrikter og yderområder, hvor sektoren jo udgør en meget, meget stor del af erhverv og beskæftigelse. Så jeg vil sige, at det er overordnede initiativer, men vi har været med til at præge dem med en række målrettede ting i forhold til landdistrikterne.

Jeg tror, de fleste af os kan blive enige om, at det handler om arbejdspladser og beskæftigelse. I forlængelse heraf vil jeg også endnu en gang fremhæve regeringens forslag til en beskæftigelsesreform, som med opkvalificering og uddannelse set med mine øjne vil have meget stor betydning for mange sektorer, der fylder meget i landdistrikterne i vores yderområder, og hertil vil jeg bl.a. lægge reformen af erhvervsuddannelserne. Så jeg synes, der tegner sig et billede af en meget bred og en meget vedholdende og en meget koordineret indsats på tværs af regeringen i forhold til indsatsen for de danske landdistrikter.

Kl. 12:35

Så har der selvfølgelig været – og det havde jeg også forventet – en lang diskussion om LAG. Hr. Thomas Danielsen sagde, at man ikke kunne bevare de lokale LAG'ere. Det har man under ingen omstændigheder kunnet gøre, for det er en ny programperiode. Der skal udpeges nye LAG'ere, og der er i LEADER-princippet lagt op til, at nu melder man ind fra de enkelte områder, og så skal der udpeges nogle nye LAG'ere. Man vil ikke bare kunne fastholde de eksisterende LAG'ere. De har selvfølgelig mulighed for at byde ind med en handlingsplan, som skal godkendes, men det er helt nye områder.

Må jeg så ikke sige, at jeg forstår på hr. Thomas Danielsen, at man meget gerne ville beholde den gamle ordning. Men et af hovedproblemerne i den gamle LAG-ordning og den gamle LAG-indsats, som den tidligere regering jo indførte, var efter min mening, at de anvendte de meget knappe tilskudsmidler meget bredt. Der var alt for lidt retning. Der var alt for lidt sammenhængende målsætninger, og når det drejer sig om den forrige programperiode, må jeg sige, at organisatorisk var det overhovedet ikke tilrettelagt hensigtsmæssigt. Det har resulteret i stigende dokumentationskrav, fordi man ikke havde dokumentationskravene på plads, meget lange sagsbehandlingstider, og ansøgninger, der ikke var klar til behandling, når de kom ind i systemet, ja, over 60 pct. af ansøgningerne opfyldte ikke kriterierne. Så det skyldes jo en både mangelfuld og uensartet vejledning og rådgivning af ansøgerne, og derfor var det også sådan, at det ikke fungerede hos de centrale myndigheder og fra LAG'ernes side.

Så kunne man jo spørge – og det vil jeg gerne foregribe: Hvad har ministeren så gjort? Ja, det første, jeg gjorde som minister, var i virkeligheden at gennemskrive bekendtgørelser og vejledninger og gøre dem mere brugervenlige for at målrette dem i forhold til indsatsen. Jeg har også taget initiativ til en gennemgribende analyse af hele LAG-administrationen med henblik på at etablere en mere omkostningseffektiv og konkret administration.

Analysen er mundet ud i en lang række anbefalinger, hvoraf nogle allerede er gennemført, for at nedbringe de aktuelle sagsbehandlingstider, som jeg overtog i sin tid. De øvrige anbefalinger vil blive gennemført i forbindelse med det nye LAG, og jeg forventer derfor, at vi i den nye programperiode også skal drøfte fremdrift og resultater frem for udfordringer i sagsbehandlingstiderne.

Så er der jo en konsulentrapport – det er ikke noget, jeg siger – der ligesom fælder dommen over det system, som Venstre og den tidligere regering lavede. Der var et meget komplekst regelgrundlag med betydelig rum for fortolkning, som man havde fået lavet. Der var uklare organisatoriske rammer. Der var mange fejl i ansøgningerne. Ansøgningsgrundlaget understøttede ikke ansøgningerne nok. Der var ineffektiv styring af sagsbehandlingen i NaturErhvervsstyrelsen, og der var en uklar intern organisering.

Se, det er jo til at tage og føle på. Det er virkelig en kritik, der vil noget, af den gamle landdistriktsordning. Jeg synes derfor, at vi er i en situation, hvor vi på alle niveauer må arbejde tættere sammen. Vi må koordinere med hinanden for at understøtte ildsjælene. Samarbejdet skal jo give værdi, og jeg tror faktisk på, at stærke faglige miljøer kan give et løft i landdistrikterne.

Det er derfor, at jeg har lavet større LAG-grupper, og de skal også – det vil gerne bekræfte over for fru Mai Mercado – håndtere små projekter og forprojekter osv., som vi altid har kunnet. Det synes jeg er vigtigt at få sagt, og det er godt, at vi fik det afklaret.

I øvrigt vil jeg gerne sige, at der er mulighed for at iværksætte større projekter, og samtidig fokuserer vi og giver 35 pct. ekstra af midlerne til Lolland, Langeland og de områder, som har nogle store, store fraflytningsproblemer, hvilket jeg også har talt om i min redegørelse.

Derfor vil jeg sige, at det er højt prioriterede temaer, nemlig erhvervsudvikling og gode rammevilkår organiseret på en ny måde, og vi har faktisk forsøgt, som fru Mai Mercado sagde, at lytte, når der var indsigelser. Vi har kontakter rundt i landet.

Må jeg så ikke sige, at der ikke er nogen kasten smuds på den landdistriktsudvikling, der er foregået i Esbjerg, Herning eller andre steder, som ikke er blevet LAG-kommuner denne gang. De har gjort et godt stykke arbejde, men når vi vil prioritere med færre midler, synes jeg og regeringen jo, at det er rigtig vigtigt, at de områder, der trænger mest, også får en ekstra hånd med. Det har været rigtig vigtigt i forhold til den del af det.

Så vi vil gerne skabe så meget udvikling som muligt i landdistrikterne, men det kræver også, at vi målretter midlerne. Det kræver faglig styrke, og så kræver det, at vi tør foretage en prioritering. I forhold til den del af det er det vel for pokker derfor, at vi er politikere.

Så både redegørelsen og min tale i dag synes jeg viser, at vi er klar over, at der er udfordringer i landdistrikterne, og at yderområderne står over for markante udfordringer. Men jeg synes også, det er vigtigt at sige, at vi i regeringen fortsat vil holde fokus på at gøre vores til at forbedre vilkårene, også i de udfordrede områder, ligesom vi har gjort det i de seneste år. Listen er lang, og man behøver ikke at lede længere end til kapitlerne to og tre i redegørelsen, hvor man ved selvsyn kan se, hvad vi har gjort. Tak for ordet og tak for en rigtig god debat.

Kl. 12:39

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Ministeren bliver lige nødt til at blive på talerstolen lidt, for vi har en række spørgsmål. Det første er fra hr. Erling Bonnesen fra Venstre. Værsgo.

Kl. 12:40

Erling Bonnesen (V):

Tak for det. Og tak for ministerens redegørelse. Jeg er jo glad for, at Socialdemokraternes ordfører tidligere her i debatten bekræftede, at Venstre er, har været og fortsat er med til at bevilge penge til landdistriktsprogrammet. Jeg har tidligere også redegjort for den sidste aftale, som jeg står med her, om 1,3 mia. kr.

Så er det jo interessant, at regeringspartiernes ordførere ligesom har sat fokus på, at man nu skal til at overføre ekstra penge fra søjle 1 til søjle 2. Og når man sådan er så interesseret i det fra regeringspartiernes ordføreres side, må vi jo næsten betragte det som sandsynligt, at der er truffet beslutning om det. Og så må jeg sådan set bede ministeren om at melde ud, hvor mange penge det er, regeringen vil tage fra søjle 1 og føre over i søjle 2.

Kl. 12:40

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 12:40

Kl. 12:43

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Først vil jeg sige, at der er finansieret for 2014 og 2015. Og i øvrigt vil jeg sige tak for det samarbejde, vi havde omkring den her finansiering. Jeg synes, det var et godt stykke arbejde. Vi fik lavet en rimelig balanceret løsning på et lavere niveau, for der var jo 20 pct. færre midler at fordele til de her søjler, både søjle 1 og søjle 2.

Men problemet er i virkeligheden, vil jeg sige til hr. Erling Bonnesen, at der jo kun er finansiering for 2014 og 2015. Og noget, man nu skal diskutere, er, at der jo er åbnet op for, at man kan moduliserere mere. Men hvis man fastholder den 5-procentsmodulisering, som er minimum i forhold til LEADER-metoden og LAG, vil der ske en ganske betragtelig nedskrivning af det beløb, vi kan give til hele LAG-delen og landdistriktsdelen, der ligger uden for landbrugsdelen.

Der er det jo et spørgsmål om, om man vedblivende vil snakke pænt om LAG – med en væsentlig lavere finansiering – eller om man vil være med til at finde en bedre balance. Jeg vil anbefale det sidste, nemlig at vi, når vi går ind i puljeforhandlinger, finder en bedre balance.

Kl. 12:41

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Hr. Erling Bonnesen for anden gang.

Kl. 12:41

Erling Bonnesen (V):

Jamen jeg er da glad for, at ministeren kvitterer for vores, synes jeg, udmærkede forhandlingsforløb i december måned om finansiering for 2014 og 2015. Og så er det jo klart, at når vi nærmer os den aftale, der ligger i forhold til EU og CAP-reform osv., hvor der står det her med, at man kan overføre ekstra midler i det enkelte land, så er det, man skal til at passe på, for så er det ud over, hvad der ligger i forvejen. Og der skal man jo netop passe på, når man ser andre lande, f.eks. Frankrig, der kører den anden vej og styrker deres fødevarerhverv. Og når vi lige har indgået en anden aftale om netop at styrke erhvervet, skal man jo passe på. Så er ministeren ikke enig i, at det ikke kan nytte noget, at man sådan står og holder festtaler på den ene side og på den anden side beskærer erhvervets konkurrencedygtighed? Det går simpelt hen ikke.

Kl. 12:42

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 12:42

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Det er sådan, at modulisering, altså det mindste vi kan give, hvis vi vil have et LAG-program efter LEADER-metoden, er 5 pct. Det lyder meget indforstået med LAG efter LEADER, men når det er sagt, er det sådan, at hvis man vil have det her, så er det det mindste, man kan gøre. Det er et væsentlig lavere beløb, men det er betragtet over hele programperioden. Nu har vi jo brugt 14 mio. kr. i 2014 og 94,5 mio. kr. til næste år. Det betyder, at vi forlods har brugt en del af de her midler, men det er 5 pct. over hele perioden.

Det vil sige, at det bliver et væsentlig beskåret LAG-program, hvis ikke man øger moduleringen. Og der appellerer jeg til Venstre om at tænke sig grundigt om, hvis man har så stærke følelser for LAG, som hr. Erling Bonnesen har, sådan at vi finder en bedre balance end kun 5-procentsordningen. Det var også det, jeg hørte hr. Christian Friis Bach sige. Men det er jo tomme ord, når man snakker fint om landdistrikterne, hvis man ikke vil være med til at skaffe en bedre modulisering.

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Den næste spørger er hr. Peter Juel Jensen fra Venstre. Værsgo.
Kl. 12:43

Peter Juel Jensen (V):

Tak. Og tak for redegørelsen. Jeg er meget enig med ministeren i, at opkvalificering er vigtig, men det forudsætter jo, at der skal være nogle jobs at opkvalificere til. Og når vi taler om landdistrikterne, tror jeg, at så betyder rammevilkårene utrolig meget. På Bornholm står man til at miste små 400 arbejdspladser, 200 arbejdspladser på det lokale slagteri og 200 medfølgende arbejdspladser. Og der er et grundlag for at opretholde et slagteri på Bornholm, men grunden til, at det lukker, er, at transportomkostningerne er alt, alt for høje.

Jeg vil gerne høre, hvilke initiativer ministeren og dermed regeringen agter at tage for at sikre, at Bornholm ikke mister de her 400 arbejdspladser.

Kl. 12:44

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Ministeren.

Kl. 12:44

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Uanset om det gælder Bornholm eller Fåborg eller andre steder i landet, hvor man mister så mange arbejdspladser, er det en alvorlig sag. Men Danish Crown er jo en privat virksomhed. Vi kan ikke bestemme, hvor de skal lægge sig. Men det er en ganske alvorlig udfordring.

Nu forstår jeg, at slagteriet på Bornholm ikke er lukket endnu, og jeg forstår også, at man er i dialog med de relevante fagministerier og myndigheder og med kommunen for at diskutere, hvilken løsning der kan findes. Og her er både færgetransporten, men også en masse andet involveret. Jeg var til møde med tillidsmændene fra Bornholm her for en 3-4 måneder siden, og det er ganske mange penge, der skal spares – sådan som jeg forstod det, var det 25-30 mio. kr., der skulle spares på den daglige drift. Og der påstod man så, at det var billigere at tage færgen og sende det til Ringsted.

Så jeg ved ikke rigtig – der er flere elementer i den diskussion. Men når det er sagt, vil jeg sige, at det er en kæmpe udfordring, og vi er selvfølgelig i dialog med dem, men vi kan ikke tvinge Danish Crown til at blive der.

Kl. 12:45

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:45

Peter Juel Jensen (V):

Jamen ministeren ved vel godt, at tvang ligger Venstre meget, meget fjernt. Det, der er den store udfordring ved at drive slagteri på Bornholm, er, at rammevilkårene ikke er tilpasset det. Det er simpelt hen for dyrt at sende de slagtede grise over til Ringsted. Det, der kunne løse op for det, var, at man sikrede, at transport over vand kom til at koste det samme som over land. Og en stor udfordring for nogle af vores landdistrikter er transporten og tilgængeligheden.

Hvilke initiativer har regeringen taget, og hvilke initiativer agter regeringen at tage, således at vi får bundet Danmark bedre sammen, så det er ligemeget, om et slagteri ligger i Ringsted, eller om det ligger på Bornholm? (*Fjerde næstformand* (Steen Gade): Ja tak!) Mener ministeren ikke, det er fair, at transport over vand koster det samme som transport over land?

Kl. 12:46

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Jeg tror, det er forstået.

Værsgo, minister.

Kl. 12:46

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Vi har jo haft vældig, vældig travlt med at få rettet Danmark op igen efter den borgerlige regering, efter krisen. Og vi har taget en lang række initiativer, lavet vækstpakker, hvor vi har understøttet erhvervet. Vi har bl.a. også fjernet kørselsafgiften, som jeg jo ved også har betydet rigtig meget i landdistrikterne. Og vi har i øvrigt taget nogle initiativer sammen med Venstre.

Jeg vil sige, at vi i det omfang, vi haft økonomi til det, har understøttet landdistrikterne, men der ligger mig bekendt ikke nogen planer om at sætte færgetaksten ned på Bornholm. Men jeg har nu heller ikke i Venstres udspil om landdistrikterne og til finansloven set, at de med en nulløsning har penge til at sætte taksterne ned. Jeg diskuterer gerne alle muligheder, men jeg har ikke set, at der er nogen partier – måske ud over Enhedslisten – der er kommet med en direkte nedsættelse af taksterne eller et større bloktilskud til færgen.

Kl. 12:47

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Det næste spørgsmål er fra hr. Thomas Danielsen fra Venstre, værsgo.

Kl. 12:47

Thomas Danielsen (V):

Tak for det, og også en tak til ministeren for en god redegørelsesdebat hernede. Det er meget vigtigt, og det er dejligt, at vi nogle gange også kan tale os mod hinanden. Jeg kunne godt tænke mig at spørge ind til regeringens vækstplan, der blev lanceret i går, hvor ministeren også har lanceret fleksboligordningen, hvilket Venstre også har kvitteret for. I forbindelse med vækstudspillet kunne jeg godt tænke mig at spørge ministeren, om han har fået udarbejdet nogen konsekvensberegninger for de landdistriktkommuner, der er nu, hvor regeringen har foreslået en ny struktur af de kommunale indtægter fra i højere grad at gå fra at være indkomstreguleret i form af indkomstskat til også i højere grad at komme fra virksomhederne. Altså, hvad bliver konsekvenserne ude i landdistrikterne, når man laver den korrigering? Får vi fattigere landdistriktkommuner, eller bliver landdistriktkommunerne rigere?

Kl. 12:48

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Ministeren.

Kl. 12:48

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg er ikke sikker på, jeg helt forstår, hvad det er, hr. Thomas Danielsen siger her. Vækstpakken har fire indsatsområder. Det skal være billigere at drive virksomhed, nemmere, adgangen til finansiering skal styrkes. Vi laver flere vækstvirksomheder, og vi laver generelt lavere priser for husholdning og virksomheder, og så arbejder vi med dygtigere medarbejdere i forhold til avanceret produktion.

Men hr. Thomas Danielsen er nødt til at spørge igen, for jeg er ikke sikker på, at jeg forstod, hvad den der skattetekniske ordning, han hentyder til, skulle betyde.

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Det får hr. Thomas Danielsen lov til. Værsgo.

Thomas Danielsen (V):

Tak for det. Jeg læste udspillet, og det kan jo så ikke afvises, at jeg har misforstået det. Men som jeg læser regeringens udspil, lægger regeringen op til, at kommunerne skal motiveres til at fremme virksomhederne, og derfor har man et punkt, som hedder, at kommunernes indtægter i højere grad skal afspejle, om man har mange virksomheder, eller om man ikke har mange virksomheder, i stedet for kun at afspejle, om man har mange, der bor i kommunen. Og så spørger jeg: Er det noget, man har lavet konsekvensberegninger af, altså om vores landdistriktkommuner bliver fattigere eller rigere af sådan en model?

Kl. 12:49

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Ministeren.

Kl. 12:49

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Ikke mig bekendt, vil jeg sige til hr. Thomas Danielsen. Men jeg vil gerne prøve at følge op på det spørgsmål, for jeg kan ikke umiddelbart svare på, hvad det vil betyde for landdistriktkommunernes økonomi. Det, jeg kan sige, er, at jeg er rigtig glad for, at hr. Thomas Danielsen også tog godt imod fleksboligordningen. Jeg er rigtig glad for, at vi nu lempet på PSO'en, således at vi jo faktisk når op på 1.120.000.000 kr. i 2020, i forhold til at det her er 2014-niveauet. Så vil jeg godt sige, at der er en lang række initiativer for de små og mellemstore virksomheder: en forlængelse af vækstlånordningen, en accelerationspulje til lidt større virksomheder for at få dem i gang, og så snakker vi faktisk om noget, der er aktuelt i forhold til i dag, nemlig hvordan vi skaffer finansiering, f.eks. via crowdfunding.

Kl. 12:50

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Den næste spørger er fru Mette Hjermand Dencker fra Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 12:50

Mette Hjermand Dencker (DF):

Tak for det – og tak for den rigtig gode debat, vi har haft i dag.

Jeg vil lige spørge ind til, hvorvidt ministeren mener, at boligjobordningen har givet et løft til landdistrikterne i form af håndværkerarbejdspladser og det, at man også har kunnet bruge den på fritidshuse. Mener ministeren, at det har været noget, der har fremmet landdistrikterne?

Kl. 12:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Ministeren.

Kl. 12:51

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jeg tror, at boligjobordningen har været god både for byerne og landdistrikterne. Jeg tror, at den har holdt en masse håndværkere i gang. Og vi har i den anden ende af mit ministerium sammen med Folketingets partier reserveret 32 mia. kr. til at renovere den almene sektor. Alene i mit ministerium har vi holdt hånden under 20.000 håndværkeres job. Med hensyn til boligjobordningen tror jeg, det var fru Mai Mercado, der sagde, at det drejer sig om 5.000 arbejdspladser, og især da vi fik sommerhusene med i den sidste ende – og det var jo bl.a. Konservative, der sammen med andre rejste det. Så det har selvfølgelig været med til at give job i landdistrikterne.

Kl. 12:51

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:51

Mette Hjermind Dencker (DF):

Det er rigtig dejligt at høre. Det er jeg også helt enig med ministeren i. Mener ministeren så omvendt, at det ville være en tilbagegang, hvis man valgte ikke at videreføre boligjobordningen?

Kl. 12:51

Fjerde næstformand (Steen Gade):
Ministeren.

Kl. 12:51

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Man behøver jo bare at køre en tur rundt i København, Aarhus, Odense, Aalborg eller andre steder for at se, at der faktisk er ved at være rigtig meget gang i byggeriet. På Fyn, hvor jeg kommer fra, var det – som fru Mai Mercado sagde – en stor sorg, da Lindøværftet måtte lukke, og der var mange arbejdspladser, som forsvandt. Det er faktisk sådan, at så mange er kommet i arbejde i dag, at de stort set ikke kan skaffe en faglært svejser til det arbejde, der foregår ude på det tidligere Lindøværft, nemlig i Lindø Industripark. Så der er ved at komme gang i det.

Det er altid et spørgsmål, hvordan man skal justere økonomien for at sikre, at der er en den nødvendige efterspørgsel efter arbejdskraft, og hvor mange af skatteydernes penge skal vi bruge på det. Vi har altså valgt ikke at tage det med i den her vækstpakke, hvor vi jo har taget en lang række andre områder, som jeg har gjort rede for nu.

Kl. 12:52

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Så er det den foreløbig sidste spørger, og det er hr. Henning Hyllested fra Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 12:52

Henning Hyllested (EL):

Ministeren efterlyste en lidt større anerkendelse fra min og Enhedslistens side for noget af det der, og den skal falde prompte. Vi synes selvfølgelig også, at det er ganske fornuftigt, at man i den nye ordning forsøger at målrette midlerne via en 65-35-ordning til bl.a. småøerne, som ministeren var inde på – det er rigtig flot – og også til nogle af de landdistriktsområder og yderområder, som er allerhårdst ramt. Ingen tvivl om det. Vi kan bare konstatere, at nogle af de kommuner, der så pilles ud, er kommuner med landdistrikt, det vil sige, at det er landdistrikter, der pilles ud.

Jeg synes, at kriteriet et eller andet sted i virkeligheden burde være, om vi snakker om landdistrikter, frem for at sige: Jamen den der kommune klarer sig nok godt nok, det kan de selv klare. Altså, det bliver sgu ... undskyld, det må man ikke sige – det bliver sådan lidt tilfældigt det hele. Min hovedanke var sådan set, at det er den strømning, der efter vores mening finder sted i det nye LAG-program. Med de meget større områder, vi snakker om, de færre LAG'er, og den kraftige styring bl.a. gennem bestyrelsessammensætning, som man slår ind på, synes vi på en eller anden måde, at der pludselig bliver noget længere for ildsjælene til systemet. Det kan vi også se på høringssvarene, som kommer fra de lokale LAG'er i dag. De er jo bange for, at de ender med ikke at kunne råbe systemet op.

Kl. 12:54

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak. Spørgsmålet er stillet, og jeg er glad for, at spørgeren selv var klar over, at han kom til at sige noget, han ikke skulle have sagt. Så er det ministeren.

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Tak for anerkendelsen. Jeg var klar over det og tænkte, at det måtte komme på et eller andet tidspunkt, nu spørger jeg selv efter det, og så skal det nok dukke op. Solidaritet håber jeg vi er enige om.

Derudover vil jeg godt sige, at jeg i min tale jo remsede op, fordi der havde været noget om LAG. Jeg vil sige, at jeg ikke har været imponeret af det LAG-system, vi har haft – den måde, det var administrativt udfordret på, og den måde, det understøttede ildsjælene på. Jeg tror, vi var oppe på, at i hvert fald over 60 pct. af ansøgningerne var forkerte. Det, vi forsøger at gøre ved den professionalisering, er ikke at fjerne ildsjælene, vil jeg sige til hr. Henning Hyllested. Det er i virkeligheden at sikre, at ildsjælene får mulighed for at få en fastansat faglig koordinator, der kan indgå i en større sammenhæng, der kan sparre med ildsjælene og sikre, at de får ansøgningerne igennem. Det har i virkeligheden været mit kriterium.

Vi har så forsøgt at lytte, vi har fået nogle flere LAG'er, og vi har, vil jeg gerne sige, overvejet lidt at gå ned på sogenniveau – men det giver nogle meget uhensigtsmæssige strukturer, for så får man ikke nogen samlede områder, og det der med, at kommunerne også føler sig ansvarlige for det, betyder noget – og så give lidt mere volumen med færre penge.

Der ligger fra min side ikke noget ønske om at sige, at ildsjælene ikke skal være med, bestemt ikke. Men jeg vil også godt sige, at erfaringerne fra den første LAG-periode jo viser, at vi godt kunne have ønsket os, at en lidt bredere del af de mennesker, der bor på landet og har interesser på landet, havde engageret sig i LAG'en. Det tror jeg flere vil.

Kl. 12:55

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren. Spørgeren for anden gang.

Kl. 12:55

Henning Hyllested (EL):

Det er jo så det, jeg kan være nervøs for. Man får det hele strømlinet, så det begynder at ligne alt det andet, og når folk støder ind i systemet – i gåseøjne – er det ikke den effekt, man får ud af det. Man kan også sige om den gamle ordning, at der måske ikke var den store linje i projekterne, det kan jeg godt være enig i, og der var stor forskellighed i projekterne, men det opfatter jeg jo faktisk positivt. Man kan sige, at det jo næsten er derfor, at LAG'erne også er sat i verden. Det er netop for at repræsentere den mangfoldighed, som jo også skal til for overhovedet at få liv i kludene, om jeg så må sige, ude i landdistrikterne.

Jeg vil sige, at det er rigtigt, at 60 pct. af ansøgningerne har været fejlbehæftede, men det var måske også noget, ministeriet i langt højere grad skulle tage sig af og hjælpe på vej; at sørge for, at det blev kørt af banen, om jeg så må sige.

Kl. 12:56

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Så er det ministeren.

Kl. 12:56

Ministeren for by, bolig og landdistrikter (Carsten Hansen):

Jamen altså, tag ikke fejl, jeg har ikke noget imod mangfoldighed, jeg har ikke noget imod diversitet osv. og det der med, at det gror organisk op. Men jeg vil sige, at EU og ildsjæle næsten er som at forsøge at få tingene til at gå skævt.

Derfor vil vi gerne sikre som det første, at vi stiller klare mål for kvalitet og for tidsanvendelsen i sagsbehandlingssystemet. Det gør vi ved at sikre, at der er nogle koordinatore derude, der kan hjælpe ildsjælene. Det andet er, at det kræver, at vi får ansøgninger, der er

klar til behandling, når de kommer ind. Derfor vil vi gerne hjælpe til med at få ansøgningerne ind. Vi vil også med det her sikre en bred geografisk dækning, så aktionsgrupperne dækker de områder, som også arbejder sammen – ligesom hr. Henning Hyllested sagde – langs med Vadehavet, og organiseringen af aktionsgrupperne synes vi skal kunne give mulighed for at gå ind i lidt større projekter, for det har også været efterspurgt. Så jeg håber, jeg har været med til at opklare, hvis der skulle være nogen misforståelser omkring det.

Kl. 12:57

Fjerde næstformand (Steen Gade):

Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg skal gøre Folketinget opmærksom på, at Folketinget tidligere i dag har besluttet, at beslutningsforslag nr. B 92 er bortfaldet, fordi forslagsstillerne har ønsket at trække det tilbage.

Dermed er vi kommet til første behandling af beslutningsforslag nr. B 93, men som det fremgår af dagsordenen kan den drøftelse ikke starte før kl. 13.00. Det betyder, at jeg nu siger, at vi holder en lille pause.

Kl. 12:58

Mødet er udsat. (Kl. 12:58).

Kl. 13:06

Første næstformand (Bertel Haarder):

Mødet er genåbnet.

Det næste punkt på dagsordenen er:

3) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 93:

Forslag til folketingsbeslutning om arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.

(Fremsættelse 03.04.2014).

Kl. 13:06

Forhandling

Første næstformand (Bertel Haarder):

Forhandlingen er åbnet, og jeg giver ordet til beskæftigelsesministeren.

Kl. 13:06

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak. Med B 93 fremsætter Enhedslisten et beslutningsforslag i Folketinget om at lovgive om arbejdsklausuler, og det er en diskussion, der gennem efterhånden ret lang tid har pågået intenst mellem Enhedslisten og regeringen. Holdningerne og argumenterne må derfor nok også siges at være velkendte.

I kampen mod social dumping er der meget mere, der samler regeringen og Enhedslisten, end der skiller os ad, og det vil jeg gerne starte med at understrege. Siden vi tiltrådte som regering, har det haft højeste prioritet for os at komme social dumping til livs. Vi er ikke kommet det til livs, men vi har heldigvis forstærket vores indsats meget, og det er muliggjort i kraft af de finanslovsaftaler, vi bl.a. har lavet sammen med Enhedslisten, og det vil jeg gerne kvitte-re for.

Vi har igangsat en række initiativer på området, og vi kommer til at lave meget mere sammen, er jeg sikker på, fordi problemerne fortsat findes. Vi har øget brugen af arbejdsklausuler, bl.a. ved at kræve,

at statslige selskaber skal bruge arbejdsklausuler ved alle offentlige udbud af bygge- og anlægsprojekter, ved at fjerne den tærskelværdi, der tidligere var på 37,5 mio. kr., og vi har øget brugen af arbejdsklausuler i både regioner og kommuner. Vi har afsat mere end 0,5 mia. kr. til styrket myndighedssamarbejde og kontrol, og vi kan se, at det begynder at virke derude, når SKAT, politiet og Arbejdstilsynet kan rykke i fællesskab.

Vi har også skærpet kravene til registrering af udenlandske virksomheder, vi har styrket sanktionerne på en række områder, vi har styrket indsatsen på rengøringsområdet, hvor vi har kunnet se der har været problemer, og vi har afsat midler til at styrke indsatsen og kontrollen i forhold til den ulovlige cabotagekørsel på godsområdet. Lige før påske spillede regeringen så ydermere ud med en reform af international rekruttering, hvor der også er vigtige elementer, hvad angår social dumping, ikke mindst på landbrugsområdet, hvor vi kan se at nogle af de ordninger, der findes for tredjelandsborgere, er med til at undergrave vores danske arbejdsmarked.

Brugen af arbejdsklausuler tror vi er et effektivt middel mod social dumping – jeg er selv stærk tilhænger af det. Derfor blev regeringen, Danske Regioner og KL ved indgåelse af økonomiaftalerne sidste år også enige om, at arbejdsklausuler skal søges udbredt til alle udbudscontrakter inden for bygge- og anlægsarbejde samt øvrige udbudscontrakter, hvor det er hensigtsmæssigt. Der var enighed om, at der i år skulle gøre status over udbredelsen af arbejdsklausuler i forbindelse med økonomiforhandlingerne for 2015. Øget brug af arbejdsklausuler i regioner og kommuner er højt prioriteret, og under kommunalvalget sidste år kunne man jo også se, at der er en helt anden lokal opmærksomhed på social dumping og brugen af arbejdsklausuler og i det hele taget det, at man har et lokalt ansvar for at sikre et velorganiseret dansk arbejdsmarked. Det var der meget mere opmærksomhed på, end der har været tidligere.

Derfor er regeringen og Enhedslisten altså enige om, at vi gerne vil bruge arbejdsklausuler og gerne vil have det udbredt til at gælde hele landet. Vi har tidligere drøftet det med Enhedslisten, desværre uden at vi har kunnet indgå en ny aftale på det her område. Vi har både forsøgt os med finanslovsaftalen for 2014 og med en forhandling her i foråret.

Enhedslisten henviser i beslutningsforslaget, som vi behandler i dag, til en række udsagn om, at det ville være juridisk muligt ved lov at forpligte kommuner og regioner til at bruge arbejdsklausuler. Og det ville det – det er vi sådan set enige med hinanden om. Men det vil jo samtidig kræve, at lovgiverne fastsætter grundlaget for det lønniveau og de arbejdsvilkår, der skal følges. Og det er her, tingene begynder at blive noget mere vanskelige, for vi har jo en unik arbejdsmarkedsmodel i Danmark, og det er en model, som både lønmodtagere og virksomheder i regeringens øjne profiterer meget, meget stærkt af. Og der er det altså arbejdsmarkedets parter, der fastsætter løn, og ikke vi politikere. Og mig bekendt er det ikke et ønske fra hverken den ene eller den anden side på vores arbejdsmarked, at der skal lovgives om lønforhold på vores arbejdsmarked.

Det respekterer regeringen, og vi kan derfor ikke støtte det fremsatte beslutningsforslag.

Kl. 13:11

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:11

Finn Sørensen (EL):

Tak til ministeren. Jeg vil gerne kvittere for ministerens gennemgang af de mange gode ting, vi har lavet sammen, og også for de yderligere tiltag, som så ikke er forhandlet endnu, f.eks. det her med de udenlandske højtuddannedes adgang til arbejdsmarkedet, hvor jeg er enig i at der også er gode takter i forhold til at bekæmpe social dumping.

Nu skal jeg i min ordførertale nok redegøre for, hvorfor det er nødvendigt med noget lovgivning, men jeg synes, ministeren nu kommer med en helt ny forklaring, som jeg ikke har hørt før, på, hvorfor ministeren ikke vil støtte lovgivningen.

Altså, det er jo selvmodsigende, hvis man med henvisning til ILO-konvention nr. 94 siger, at man, hvis det er regioner og kommuner, der skal anvende arbejdsklausuler, så er nødt til at gå ind og blande sig i, hvilke overenskomster der gælder, og hvad lønnen skal være, mens man, når det gælder statslige virksomheder, ikke gør det, og det er heller ikke nødvendigt – og det vil jeg gerne bede ministeren forholde sig til – for konventionens tekst blander sig jo ikke i lønfastsættelsen.

Jeg vil gerne bede ministeren bekræfte, at konventionens tekst er, som vi har citeret i vores beslutningsforslag, nemlig at der skal gives løn- og øvrige ansættelsesvilkår, der mindst svarer til det, som fremgår af overenskomster/lovgivning inden for det pågældende fag, den pågældende branche på den pågældende egn. Dermed har man jo defineret, hvordan løn- og arbejdsvilkårene fastsættes, nemlig af arbejdsmarkedets parter.

Kl. 13:12

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men sagen er den, og det ved hr. Finn Sørensen godt, for vi har brugt rigtig mange timer sammen på dette felt – gode timer, men også rigtig mange timer – at Danmark både er forpligtet i forhold til ILO-konventionen, heldigvis, som vi har tiltrådt for mange år siden, og at vi så selvfølgelig skal have vores arbejdsmarked til at fungere inden for EU-retten. Og det er dér, der kan opstå diskussioner, der både relaterer sig til, hvordan vi organiserer vores arbejdsmarked, men også i forhold til brugen af arbejdsklausuler.

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Finn Sørensen.

Kl. 13:13

Finn Sørensen (EL):

Jamen så er det jo en ny forklaring, for hvad er det for nogle problemer og ting og sager i EU-retten, som vi skal tage højde for, og som tvinger os til at definere, hvad lønnen skal være?

Kl. 13:13

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:13

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jo, men hr. Finn Sørensen ved jo godt, at ILO-konventionen forpligter os i forhold til den statslige brug af arbejdsklausuler. Jeg er meget stærk tilhænger af ILO-konventionen, også på det her område. Jeg mener, at det er helt oplagt, at vi som stat bruger arbejdsklausuler og vi selvfølgelig sikrer os i forhold til udbud – det er også derfor, vi har udvidet brugen af de statslige udbud og brugen af arbejdsklausuler – at i de opgaver, vi selv sætter i gang, selv bruger skatte-kroner på, foregår tingene på en ordentlig måde.

Men ILO-konventionen gælder jo præcis ikke lovgivningen, hvad angår kommuner og regioner, og det er der, vi kommer ind i nogle juridiske diskussioner, som hr. Finn Sørensen jo er helt bekendt med, fordi vi i fællesskab har brugt rigtig lang tid på det. Det ændrer ikke på den politiske tilkendegivelse fra vores side: Vi ønsker at ud-

brede brugen af arbejdsklausuler, og det har vi bl.a. gjort med kommuneaftalen sidste år.

Kl. 13:14

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:14

Eigil Andersen (SF):

Jeg er helt enig med ministeren i, at der er sket mange gode ting under den regering, der sidder nu, vedrørende kontrol mod social dumping. Men med hensyn til ILO-konventionen er formuleringen jo, at man kan kræve løn- og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommendes fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres. Her står jo netop ikke overenskomstmæssig løn. Det vil det så være i praksis, men derfor forstår jeg ikke, at der bliver sagt, at det skulle være Folketinget, der så ville bestemme lønnen. Man kan kræve den løn, som er den normale inden for den pågældende egn.

Kl. 13:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:15

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men det ændrer ikke på, at når vi lovgiver, skal vi jo også vide, hvad det er, vi lovgiver om, og i og med at vi har en aftalebaseret dansk overenskomstsmodel, er vurderingen altså, at det vil komme i clinch med den type lovgivning, som Enhedslisten lægger op til. Hr. Eigil Andersen ved også i lighed med hr. Finn Sørensen, at vi både er forpligtet af ILO-konventionen og af EU-retten.

Kl. 13:15

Første næstformand (Bertel Haarder):
Eigil Andersen.

Kl. 13:15

Eigil Andersen (SF):

Jeg er ikke enig, fordi hvis ministerens påstand var rigtig, ville det jo være sådan, at når staten kræver det, for så vidt angår sine udbud, ville der også dér være tale om, at man greb ind i lønfastsættelsen. Så jeg er ikke enig i det.

Men i øvrigt vil jeg gerne sige, at ILO-konventionen har Danmark jo ret til at bruge, fordi vi har undertegnet den eller rettere sagt tiltrådt den, længe før vi blev medlem af EU – så vidt jeg husker i 1950'erne. Fordi vi gjorde det, inden vi blev medlem af EU, har Danmark også ret til at bruge den. Er ministeren enig i, at det er sådan, det forholder sig?

Kl. 13:16

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ministeren.

Kl. 13:16

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu vil jeg på intet tidspunkt påstå, at jura er min spidskompetence. Men hvis jeg forstår det korrekt, forholder det sig jo således, at vi tilsluttede os ILO-konventionen, før vi overhovedet havde en EU-ret at skulle forholde os til. Det, ILO-konventionen omhandler, er statens brug af arbejdsklausuler.

Kl. 13:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ministeren. Så går vi til ordførerrækken, og først er det hr. Jakob Engel-Schmidt fra Venstre.

(Ordfører)

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak, formand. Jeg kan jo forstå, at formålet med beslutningsforslaget i hvert fald ifølge forslagsstillerne er at styrke den danske overenskomstmodel og bekæmpe social dumping. Det lyder umiddelbart sympatisk, og det lyder også meget sympatisk, at man med forslaget sigter mod, at danske skattekrone ikke anvendes til kontrakter med private virksomheder, der underbyder vilkår, der er overenskomstmæssige.

I Venstre er vi naturligvis enige i, at social dumping skal bekæmpes, men vi mener ikke, at lovgivning er den rette vej frem. Jeg er en ung mand, men alt, hvad jeg har lært om den danske model, handler jo netop om, at arbejdsmarkedets parter mellem hinanden aftaler, hvordan arbejdsforholdene gælder, altså løn, overenskomst osv. osv.

Vi politikere, og det gælder sådan set alle dem, der sidder nede i salen, og mig selv, har en tendens til at lovgive om alt for mange ting. Jeg er sikker på, at i det øjeblik Christiansborg lægger sin klamme hånd på et enkelt område og regulerer arbejdsmarkedet, går der ikke lang tid, før vi har et kvæltagslignende forhold, hvor vi blander os i alt, hvad der foregår på det danske arbejdsmarked. Det går Venstre ikke ind for.

Samtidig betyder forslaget så også, at vi kommer til at pålægge virksomhederne uforholdsmæssig store byrder, særlig inden for byggeriet. Det er jo navnlig kædeansvar, som vil være problematisk, især for de mindre virksomheder. Så vidt jeg forstår kædeansvar, betyder det, at hovedentreprenøren på et byggeprojekt er ansvarlig for, at underentreprenøren overholder alle danske lov-, løn- og arbejdsvilkår – også i udlandet, altså at man eksempelvis som svensk underleverandør betaler skat til den svenske statskasse, i Litauen til den litauiske osv. osv.

Det er jo flere forhold, der er problematiske. Forslaget resulterer i en forskelsbehandling af danske virksomheder, og så tror jeg i øvrigt også, at det er i strid med EU-retten, uden at være bedre bekendt med juridiske forhold, end ministeren er.

Samtidig er det også værd at tænke tanken lidt videre. Begynder vi at forskelsbehandle virksomheder gennem forskellige regler i Danmark, kan andre EU-lande gøre det samme, og det betyder, at dygtige danske virksomheder, der er konkurrencedygtige herhjemme, vil få svært ved at blive konkurrencedygtige i udlandet, idet reglerne bliver anderledes. Arbejde i Danmark skal naturligvis udføres inden for de i loven givne rammer, men det er primært de forskellige myndigheders opgave at kontrollere, at loven bliver overholdt.

Jeg tror i øvrigt også, at hvis vi gennemfører forslagsstillerens forslag, vil det kun være de største virksomheder, altså storkapitalen, hvis jeg må bruge Enhedslistens terminologi, der har ressourcerne og evnen til at kontrollere alle underleverandører ned i mindste detalje, og det kan vel næppe være ideen med forslaget fra forslagsstillerne at gå et ærinde for de allerstørste virksomheder og ekskludere de mindste virksomheder fra markedet. Det synes jeg i hvert fald ikke er særlig sympatisk.

Jeg tror i øvrigt også, at regningen for den her ulige konkurrence-situation, yderligere bureaukratiske omkostninger osv. ender et sted, som den plejer, nemlig hos forbrugeren og derigennem hos samfundsborgerne. Kort sagt, kædeansvar kommer i praksis til at udelukke mindre virksomheder fra at byde på en given opgave.

Jeg kunne sige meget mere, og det er jeg ikke sikker på at jeg vil, men jeg kan fortælle, at personligt synes jeg, at det forslag, man fremsætter, er sådan et udtryk for den tilgang til politik, hvor man gerne vil stoppe verden og hoppe af. Jeg tror, at vi i stedet for skal bruge de regler, vi har herhjemme, et gennemsigtigt system, virksomheder, der bliver registreret i RUT, arbejdstilsyn, skattemyndighed og fagforeninger, der hjælper med at kontrollere, at forhold på det danske arbejdsmarked er ordentlige, bliver reguleret, og at folk

Kl. 13:16

ikke bliver underbetalt. Jeg har tillid til arbejdsmarkedets parter, jeg har tillid til dansk byggeri, jeg har tillid til de forskellige faglige organisationer, og jeg mener ikke, og Venstre mener ikke, at yderligere lovgivning på området er vejen frem.

Derfor stemmer Venstre imod. Tak for ordet.

Kl. 13:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:20

Finn Sørensen (EL):

Enten vil ordføreren ikke forstå beslutningsforslaget, eller også kan han ikke forstå det. Begge dele er jo lige galt. I hvert fald må jeg sige, at ordføreren overhovedet ikke har forstået det.

Det her forslag handler om at skabe lige vilkår for dem, der byder på offentlige opgaver. Der vil nemlig være et krav om, at man skal aflønne, sådan som ordføreren fra SF citerede, og det er jo det, der står i konventionen: at det altså ikke skal være muligt at lave unfair konkurrence ved at underbyde det normale danske niveau, som fremgår af overenskomsterne. Det er jo det, det hele handler om.

Det udelukker jo ikke nogen fra at byde. Skulle det endelig udelukke nogen, er det de virksomheder, som vil underbyde og udføre det, ordføreren ellers siger at han er modstander af, nemlig social dumping. Det er jo det, forslaget går ud på, nemlig fair konkurrence.

Der er ikke indløbet nogen protester fra små håndværksmestre i den anledning, tværtimod kan ordføreren gå hen til håndværksmesteren i Aarhus, hvor der været en stor debat om det, og de er meget tilfredse med, at kommunen har gennemført det.

Det her forslag handler om at sikre, at skatteydernes penge ikke bliver misbrugt til social dumping, og mit spørgsmål til ordføreren er: Hvis ordføreren ikke vil støtte det her forslag, gennemføre det ved lov og pålægge kommunerne det ved lov, hvordan vil ordføreren så sikre, at skatteydernes penge ikke bliver misbrugt til social dumping? Hvordan vil ordføreren sikre, at alle kommuner i det her land stiller krav om ordentlige løn- og arbejdsvilkår?

Kl. 13:21

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:21

Jakob Engel-Schmidt (V):

Nu er det jo ikke nødvendigvis en kritik, der rammer mig hårdt i hjertet, at jeg ikke forstår Enhedslistens konkrete forslag. Sådan har jeg det i øvrigt med meget af Enhedslistens politik, og jeg er sikker på, at Enhedslistens ordfører har det på samme måde med mange af de forslag, som vi i Venstre fremsætter. Det smukke ved demokratiet er jo så, at vi kan mødes her og blive klogere på hinanden.

Venstre foreslår i stedet for ny lovgivning, at offentlige bygherrer følger de råd, som Dansk Byggeri har udgivet under overskriften »Byg uden bøvl«. Her foreslår man at etablere en byggeorganisation, hvor kommuner, bygherrer, løbende holder byggemøder med de faglige parter og sikrer, at ingen bliver underbudt, og at alle regler bliver overholdt.

Som jeg sagde i min tale, og det vil jeg gerne gentage, mener jeg, at det er en uheldig tendens, hvis vi på Christiansborg skal til at lovgive om arbejdsmarkedet og dermed reducere den indflydelse på den danske model, som arbejdsmarkedsparter altid har haft, og som jo virker så fortrinligt.

Kl. 13:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 13:22

Kl. 13:25

Finn Sørensen (EL):

Jeg må bare konstatere, at den model, ordføreren foreslår, ikke vil forhindre, at en virksomhed, der ikke er med i den klub, underbyder de andre virksomheder og dermed undergraver de overenskomster, som fornuftige danske byggevirksomheder har tiltrådt med fagbevægelsen. Det udelukker den model ikke, ligesom den ikke udelukker en kommune fra at entre med lige nøjagtig den meget ofte udstationerede virksomhed fra et andet EU-land, som leverer arbejdet til en langt, langt lavere ydelse til deres medarbejdere, end normale, sunde danske virksomheder gør.

Så mit spørgsmål er igen: Hvordan vil ordføreren forhindre, at borgernes skattekroner bliver brugt til social dumping? Det er det, det her forslag går ud på. Og hvis ordføreren ikke kan komme med et meget konkret eksempel på, hvad der så skulle løse det problem, må vi bare konkludere, at ordføreren egentlig er ganske tilfreds med den unfair konkurrence, der foregår.

Kl. 13:23

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:23

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg synes jo altid, at ting kan blive bedre. Og det er selvfølgelig trist, at hr. Finn Sørensen ikke bryder sig om det svar og den løsningsmodel, som jeg kom med, men derfor kan hr. Finn Sørensen ikke konkludere, at jeg eller Venstre er tilfreds med social dumping.

Jeg kan godt lide at debattere på baggrund af fakta – det er jo ikke altid, at man går så højt op i det i Enhedslisten – og jeg kan helt konkret oplyse fra DA, at 84 pct. af de virksomheder, der opererer inden for DA's område, og som kommer fra udlandet, er omfattet af overenskomst og dermed accepterer den danske arbejdsmodel og melder sig ind i arbejdsgiverorganisationer og følger reglerne. Det vil jeg gerne være med til at styrke, og derfor er vores forslag, som jeg nævnte før, at man laver de her byggeråd.

Mener hr. Finn Sørensen ikke, at det er godt nok, er det naturligtvis uheldigt, men jeg mener ikke, at vi skal gøre op med den måde, som vi driver vores arbejdsmarked på, og begynde at lovgive. Det er en bane uden ende, og det vil betyde, at vi gang på gang herinde skal til at detailregulere den måde, arbejdsmarkedet fungerer på.

Det tror jeg ikke er i arbejdstagernes interesse; det er heller ikke i arbejdsgivernes interesse, og frem for alt vil det ikke være i deres interesse at gennemføre det forslag, som vil pålægge virksomhederne ualmindelig store omkostninger og sikre, at det primært er de store virksomheder, der kan få glæde og gavn nye opgaver.

Kl. 13:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:25

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne høre ordføreren, hvad i alverden de ualmindelig store omkostninger skal gå til. Er det, fordi han regner med, at der er meget svindel og humbug i foretagenderne rundt omkring, og at mange af de her virksomheder så slet ikke får lov til at byde? Eller hvad er grunden til, at der skulle være ualmindelig store omkostninger?

Det her er ikke noget med at blande sig i arbejdsmarkedet. Det er jo noget med at blande sig i de udbudsmaterialer og den kvalitet, der er i udbud, og den kvalitet, der bliver leveret af virksomhederne. Det er der vel ikke noget forkert i. Det gør vi også på alle andre områder.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:25

Jakob Engel-Schmidt (V):

Nu er det ikke det eneste forslag, vi behandler i dag. Det næste beslutningsforslag handler om at tvinge alle til at gå med et id-kort. Det er også et indgreb i arbejdsmarkedet.

Men nu ved jeg ikke, om ordføreren har forsøgt sig med at drive selvstændig virksomhed og ligget vågen de sidste dage på måneden i bekymring over, om han kunne betale løn til de medarbejdere, han har osv. osv. Små danske håndværkere, mindre entreprenører vil blive udsat for en enorm transaktionsomkostning, hvis de skal være ansvarlige for, hvad underentreprenører, eventuelt fra udlandet, gør og ikke gør, og hvis de skal kunne kontrollere deres skatteforhold, deres omkostningsforhold, deres betalingsforhold. Det tror jeg bliver dyrt. Jeg ved, det bliver dyrt, og det påpeger flere af parterne også. Så der ligger omkostningen konkret.

Det vil betyde, at de danske skatteborgere får mindre byggeri, mindre service og mindre ud af skattekronerne. Det kan umuligt være Enhedslistens politik, eller er det?

Kl. 13:26

Første næstformand (Bertel Haarder):
Christian Juhl.

Kl. 13:26

Christian Juhl (EL):

Jeg forstår ikke den snakken udenom. En hovedentreprenør har jo ansvaret for kvalitet. Han har også ansvaret for at betale skat til sine egne folk. Han har ansvaret for at betale moms. Han har ansvaret for, at tingene foregår til tiden. Der er en ufattelig masse ting, som netop kendetegner en entreprenør, også selv om han ikke tager underentreprenører. Det vil sige, at når han byder på en opgave, er det vel ganske fornuftigt, at den, der byder ud, siger, at vedkommende gerne vil have de og de ting bragt i orden. Og der er vel heller ikke noget forkert i at sige, at man gerne vil være sikker på, de ting, som kan belaste en kommune, f.eks. det, at der bliver snydt på vægten med forskellige ting, er i orden, når man laver en opgave. Det fremmer jo de seriøse arbejdsgivere.

Skulle vi ikke i fællesskab fremme, at det er seriøse arbejdsgivere, der får opgaverne, og at det er seriøse arbejdsgivere, der har tingene i orden, som kommer til fadet, og så må de andre vente til, at de kan finde ud af at være seriøse?

Kl. 13:27

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:27

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det vil jeg sådan set gerne være med til. Jeg mener bare ikke, vi skal lovgive på området. Med det forslag, jeg præsenterede før omkring byggeorganisationer, sørger bygherren for at udstikke overordnede retningslinjer for arbejdet, krav til løn, arbejdsforhold osv. osv. Det synes jeg er en bedre måde at løse problemet på. Vi ved jo også, at langt de fleste uoverensstemmelser løses lokalt ved forhandling, og jeg mener også, at eventuelle udfordringer med social dumping kan løses på den måde.

Men det er jo en generel forskel i den tilgang, vi har til politik. De to ordførere, der har ytret korte bemærkninger, mener, vi skal lovgive. Jeg mener, at vi skal lægge ansvaret decentralt. Jeg mener, at vi skal sørge for, at kommunerne vælger de leverandører og byg-

herrer, der gør det ordentligt, og skride ind over for dem, der ikke gør det ordentligt.

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:28

Eigil Andersen (SF):

Ordføreren havde i sin ordførertale et langt indlæg vendt imod kædeansvar. Kædeansvar er en god idé, men det er ikke det, der er på dagsordenen. Det, der er på dagsordenen, er spørgsmålet om, hvorvidt man skal pålægge kommunerne, at de skal kræve danske løn- og arbejdsvilkår efter den skik, der er på egnen, når de udbyder et arbejde. Mit første spørgsmål er derfor: Er ordføreren enig med mig i, at ordførerens første indlæg handlede om noget helt andet end det, der er dagsordenspunktet i Folketinget?

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:28

Jakob Engel-Schmidt (V):

Nej, jeg mener, det hænger sammen.

Kl. 13:28

Første næstformand (Bertel Haarder):

Eigil Andersen.

Kl. 13:28

Eigil Andersen (SF):

Jeg må så sige, at jeg er helt uenig med ordføreren i, at det handler om kædeansvar. Men så vil jeg gerne sige, at ordføreren lægger meget stor vægt på at beskytte den danske model. Kan jeg få en forklaring på, hvordan det her kan være at gå imod den danske model? Jeg mener, at det her forslag beskytter den danske model, fordi man kræver, at der skal være danske løn- og arbejdsvilkår for det arbejde, der bliver udbudt. Hvordan kan et sådant udbud med en sådan betingelse være at gå mod den danske model?

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:29

Jakob Engel-Schmidt (V):

Der er den helt fundamentale forskel i hr. Eigil Andersens og min tilgang til arbejdsmarkedet, at jeg mener, at arbejdsmarkedets parter må aftale sig ud af det og må opstille de sanktioner, der er nødvendige, hvis man ikke kan aftale sig ud af det, og på den måde regulere arbejdsmarkedet. Jeg troede egentlig, at vi var enige om det basale princip. Hr. Eigil Andersen ønsker at lovgive på området. Det er hans sag, det ønsker Venstre ikke.

Kl. 13:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Joachim B. Olsen for en kort bemærkning.

Kl. 13:29

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg var egentlig lidt forundret over hr. Jakob Engel-Schmidts retorik som liberal. Altså, det er jo sådan på det danske arbejdsmarked, at der er overenskomster private. De gælder for dem, som har tiltrådt dem. Hr. Jakob Engel-Schmidt havde en retorik, hvor han talte imod det at underbyde, men der er vel ikke noget forkert i at underbyde

overenskomstmæssige vilkår på et arbejdsmarked, hvor aftalerne er private. Det er jo ekstremt liberalt. Så jeg vil bare lige høre, om det virkelig er ordførerens holdning, at hvis man sælger et produkt til under overenskomstmæssige vilkår, så er det at underbyde. Er det ikke bare fri konkurrence?

Kl. 13:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:30

Jakob Engel-Schmidt (V):

I sin form har hr. Joachim B. Olsen ret. Det er fri konkurrence. Min bemærkning lå i forlængelse af det tilfælde, hvor en bygherre, der ønsker at følge de overenskomstmæssige forhold, opretter byggeråd. Jeg mener, fri konkurrence skaber fordele, både idet vi får mere for pengene, og idet vi udnytter samfundets ressourcer mere effektivt, hvilket kommer skatteborgerne og brugerne til gavn, så der kan jeg ikke være uenig i hr. Joachim B. Olsens konklusion.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Joachim B. Olsen.

Kl. 13:31

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg er glad for at høre, at det blev rettet, for det ville da på alle måder være meget uliberal at kalde det, at man tilbyder et produkt til en fornuftig pris, dvs. en lavere pris end den, andre kan tilbyde det til, at underbyde, hvilket jeg tror de fleste mennesker synes lyder grimt. Men jeg er glad for, at ordføreren rettede den misforståelse.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:31

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg ved nu ikke, om der er tale om en misforståelse. Jeg påpegede tidligere, at 84 pct. af de virksomheder, der kommer fra andre lande og bedriver byggeprojekter i Danmark, er medlem af en arbejdsgiverorganisation og følger overenskomstmæssige vilkår. Det er deres frie valg, det vil jeg ikke blande mig i. Jeg synes, det er fornuftigt, at man vælger at være medlem af en arbejdsgiverorganisation, hvis man kan se fordelene i det, men det er op til virksomheden.

Kl. 13:31

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen fra Socialdemokraterne.

Kl. 13:31

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Først og fremmest vil jeg gerne sige tak til Enhedslisten for at rejse den her debat. Som socialdemokrat mener jeg, det er vigtigt, at vi bekæmper social dumping. Det handler ene og alene om at skabe et bæredygtigt arbejdsmarked med fair behandling, ordentlig behandling af arbejderne og gode muligheder for vækst i virksomhederne. Den danske model bygger bl.a. på, at det arbejde, der udføres i Danmark, skal foregå på danske løn- og ansættelsesvilkår. Det er det offentlige særlige rolle at sikre ordnede forhold, så der ikke benyttes underbetalt udenlandsk arbejdskraft ved udførelse af offentlige bygge- og anlægsprojekter.

Social dumping er et alvorligt problem, som vi Socialdemokrater vil gøre alt for at stoppe, vel at mærke inden for de parlamentariske

rammer. Regeringen er i en konstant dialog med arbejdsmarkedets parter om, hvordan vi bedst muligt bekæmper social dumping, og der er taget mange initiativer, som skal begrænse og bekæmpe social dumping i Danmark, herunder benyttelse af arbejdsklausuler på statslige arbejdspladser og byggerier.

Den tidligere tærskelværdi på 37,5 mio. kr. for brug af arbejdsklausuler på de statslige bygge- og anlægsopgaver er blevet fjernet, og det betyder, at alle statslige myndigheder skal benytte arbejdsklausuler ved alle udbud på bygge- og anlægsområdet og ikke udelukkende ved opgaver over tærskelværdien som tidligere. Dertil kommer, at vi har indført et krav om, at flere statslige selskaber skal benytte arbejdsklausuler ved udbud af bygge- og anlægsopgaver.

Vi har endvidere – i øvrigt i et godt samarbejde med Enhedslisten – medvirket til en styrkelse af Arbejdstilsynet og en styrket myndighedsindsats. Det er alt sammen med fokus på at bekæmpe social dumping ved bl.a. at sikre, at udenlandske virksomheder lever op til de danske regler om arbejdsmiljø og registrering i RUT.

Det er bare eksempler på nogle af de tiltag fra vores side, som skal sikre et mere fair arbejdsmarked, og vi skal selvfølgelig fortsætte den linje og bekæmpe social dumping, hvor vi kan.

I Socialdemokratiet mener vi, at den udvidede brug af kontrol og arbejdsklausuler er effektive værktøjer mod social dumping. Så langt er vi enige med Enhedslisten, og det har også været en del af de tidligere drøftelser mellem regeringen og Enhedslisten. Men den model, som foreslås her, vil, som ministeren også redegjorde for, kræve et lovfastsat lønniveau og lovfastsatte arbejdsvilkår, og det er efter vores opfattelse et brud på den decentrale styring af kommunerne så vel som på den danske model, hvor parterne aftaler løn- og arbejdsvilkår.

Det betyder ikke, at vi ikke ønsker kædeansvar i kommunerne, men vi ønsker, at sådanne tiltag falder inden for de decentrale styringsopgaver. Det vil sige, at Socialdemokraterne ved flere lejligheder har udtrykt sig positivt om kædeansvar i kommunerne, men vi vil ikke støtte op om en underminering af den decentrale styring og den danske model. Og så vidt jeg er orienteret, er det heller ikke noget, som hverken LO, DA eller KL har efterspurgt, så derfor kan Socialdemokraterne ikke støtte forslaget.

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er en kort bemærkning fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 13:35

Finn Sørensen (EL):

Tak. Nu kan jeg jo høre, at ordføreren er meget inspireret af beskæftigelsesministerens måde at argumentere på, for ordføreren påstår, at vi, hvis vi pålægger regioner og kommuner at følge ILO-konvention nr. 94 og de bestemmelser, der er i den, om, hvilket lønniveau man som minimum skal tilbyde, så pludselig skal til at lovgive om, hvad lønnen skal være. Kan ordføreren ikke forklare mig, hvorfor vi skal det? Og hvis det gælder, at vi, når vi taler regioner og kommuner, pludselig skal ind at skrive i kroner og øre, hvad det er for en løn, man skal tilbyde, hvorfor skal vi det så ikke, når det drejer sig om statslige virksomheder?

Kl. 13:35

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:35

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nu er det jo sådan, at jeg er politiker og ikke jurist, og når jeg har henholdt mig til det, som ministeren tidligere har udtalt – og det vil jeg også gøre nu – så er det, fordi der er en usikkerhed. Det er jo tydeligt, at der er en usikkerhed om, hvad regelsættet vil betyde på det

her område, og det ønsker jeg og det ønsker Socialdemokraterne ikke skal belaste den danske model.

Kl. 13:36

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 13:36

Finn Sørensen (EL):

Det er muligt, at ordføreren ikke er jurist, det betvivler jeg ikke, og det er jeg heller ikke, men når man bruger en argumentation for at afvise et forslag, er det vel rimeligt, at man kan forklare, hvad det er, man mener. Er det sådan, at ordføreren er bekendt med en grundig juridisk redegørelse, der forklarer, hvorfor vi vil være nødt til at skrive ind, hvad lønnen er, hvis vi pålægger regioner og kommuner at følge ILO-konventionen? Eller hvor har ordføreren det der synspunkt fra, at vi, når det drejer sig om lovgivningen for regioner og kommuner, så lige pludselig er nødt til at skrive ind, hvad lønnen skal være, mens vi, når vi taler om statens forpligtelse, ikke er nødt til det? Kan ordføreren ikke lige forklare mig det? Han bruger det jo som et argument for at afvise vores forslag, og så er det vel rimeligt, at man kan forklare det.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:37

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der er jo, som der også tidligere er blevet sagt her fra talerstolen i dag, netop henvist til, at man skal anvende det, der svarer til lokale forhold. Men det kan der jo for det første være usikkerhed om hvad vil være, når vi kigger på regioner og kommuner i Danmark, og det vil derfor også være helt naturligt, at der i den kontekst jo så vil være forskel på, hvordan man indretter sig rundtomkring, og det har vi ikke nogen interesse i at ændre. For det andet vil det, hvis man skal ind og ændre på det her eller gøre de der ting, og hvis det skal være ensartet, som vi ønsker, så kræve lovgivning. Og eftersom vi ikke vil gå ind og ødelægge den danske model, vil vi ikke lave lovgivning på området.

Kl. 13:37

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:37

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg skal altså også lige have et lille grundkursus igen i almindelig fagforeningsret, for det her forstår jeg slet ikke. Det antaster overhovedet ikke arbejdsmarkedets parter muligheder for at tilrettelægge forhandlinger. Det pålægger bare kommunerne at sikre, at der er en arbejdsklausul i udbudsmaterialet, der forlanger, at man følger gældende regler, ligesom vi gør på statsområdet. Når så ordføreren ikke vil have, at vi blander os i, om det er kommunerne, der bestemmer det, så ender det med, at vi ser Venstrekommuner og Liberal Alliance-kommuner, som er halehæng til udviklingen og dér konkurrerer på ulige vilkår, som de jo er helt vilde med. De synes, at man skal konkurrere på unfair vilkår.

Ville det ikke være ansvarligt, at man laver nogle fælles retningslinjer, sådan at man siger, at alle kommuner skal have en arbejdsklausul i deres udbudsmateriale, så vi får ordentlige regler? Det antaster overhovedet ikke reglerne om at forhandle frit.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:39

Lennart Damsbo-Andersen (S):

En del af det, som blev diskuteret i forbindelse med den sidste kommuneaftale, var jo netop anvendelsen af arbejdsklausuler hos kommuner og i regioner, hvor der er lavet en aftale om, at man skal arbejde på det, og man skal, så vidt jeg kan forstå, også fremadrettet finde ud af en model for, hvordan man kan gøre, uden at vi skal lave lovgivning.

Jeg tror ikke, at der er nogen i det her land, heller ikke i de kommuner, som spørgeren refererer til, altså med Venstreborgmestre, der kan have en interesse i ikke at have klausuler, netop fordi det jo også har en virkning på deres eget arbejdsmarked. De mennesker, som bor i de kommuner, og som måske skal have arbejde på nogle af de arbejdspladser, vil jo være udsat for løntrykkeri og alt muligt andet, hvis det er sådan, at man ikke sørger for at have styr på tingene. Så derfor har jeg en forventning om, at kommunerne og regionerne helt frivilligt finder en løsning på det her.

Kl. 13:39

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 13:39

Christian Juhl (EL):

Vores tal, Folketingets tal, ordførerens eget forbunds tal, den praktiske erfaring selv i ordførerens egen fagforening viser, at det ikke sker. Når det ikke sker og vi ser social dumping, når vi ser svindelfirmaer lave numre, også selv om de har budt på kommunale opgaver, er det så ikke vores ansvar at være med til stoppe det, bare ved et forsigtigt indgreb her, hvor man så følger de bedste kommuner og siger, at alle kommuner skal følge best practice? Nu har vi set, at det kan lade sig gøre i de gode kommuner, så bør det også kunne lade sig gøre i de borgerlige kommuner, hvor man selvfølgelig helst vil fikle lidt med tingene. Men vi er jo nødt til at have dem på plads på en eller anden måde. Tallene viser, at det ikke er på plads. Er det ikke vores ansvar, eller skal vi lukke øjnene?

Kl. 13:40

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:40

Lennart Damsbo-Andersen (S):

For at tage det sidste først: Jeg synes ikke, at vi skal lukke øjnene, og vi har også en del af ansvaret, men vi har ikke ansvaret for at lovgive omkring det her. Jeg er af den opfattelse, at den italesættelse, der er, af den her problemstilling og den tydeliggørelse af, at der, som spørgeren også sagde her, faktisk er nogle steder, der er brodne kar, er med til at skabe en diskussion og en debat også ude i den enkelte kommune om, hvordan det er, man håndterer det her.

Jeg noterede mig jo, at der var en række af kandidaterne ved det sidste kommunevalg, der havde det som en del af deres valgkampagne netop at have fokus på det her område. Derfor tror jeg, at ved at vi har diskussionen og tydeliggør, at der er en problemstilling, man skal forholde sig til, kan vi også få det, som spørgeren siger, nemlig best practice, men uden lovgivning.

Kl. 13:41

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Eigil Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 13:41

Eigil Andersen (SF):

Jeg synes, det er dejligt at konstatere, at der er et stort fælles sæt af holdninger til det her spørgsmål, selv om der så også er lidt forskel.

Mit spørgsmål handler om, at i dag ved vi jo, at staten stiller de her betingelser i forlængelse af ILO-konvention nr. 94, når der bliver udbudt arbejde. Jeg har opfattet det sådan, at ordføreren mener, at det er i overensstemmelse med den danske arbejdsmarkedsmodel, at staten stiller de krav. Hvordan kan det så pludselig blive i uoverensstemmelse med den danske model, hvis kommunerne får pålagt at stille de samme krav?

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:42

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kan det, hvis det er sådan, at lovgivningen vil kræve, at vi skal fastlægge løn- og arbejdsvilkår ved lov. Så går vi jo ind og blander os. Det, som spørgeren refererer til, er, at ILO-konventionen refererer til de overenskomster og aftaler, der er. Så vidt jeg er orienteret om den måde, det bliver håndteret på udeomkring, og på baggrund af det, jeg selv har været ude at se, er det sådan, at når de statslige udbud er der, er det danske overenskomster, man refererer til. Så derfor er den problemstilling ikke til stede der.

Kl. 13:42

Første næstformand (Bertel Haarder):

Eigil Andersen.

Kl. 13:43

Eigil Andersen (SF):

Når staten i dag udbyder et arbejde, lad os sige i Ringkøbing, bliver der også stillet nogle krav i forlængelse af ILO-konventionen om, hvordan det arbejde skal aflønnes. Hvorfor er det så pludselig anderledes, hvis det var kommunen ude i det vestjyske – jeg tror, det hedder Ringkøbing-Skjern Kommune – der skulle udbyde arbejdet? Det er nøjagtig den samme situation, som hvis staten udbyder et arbejde i det område.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:43

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det var det, jeg prøvede på at svare på før, men det, jeg sagde, var måske ikke så tydeligt. Når der kun er refereret til en overenskomst, er der ikke nogen problemstilling. Det er jo tydeligt i forhold til den måde, staten opererer på, som også spørgeren siger, men i det øjeblik, man er nødt til at lægge en bestemt lønsats ind, er det et brud på den måde, vi arbejder på efter den danske model.

Kl. 13:43

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jakob Engel-Schmidt for en kort bemærkning.

Kl. 13:44

Jakob Engel-Schmidt (V):

Min kollega, hr. Christian Juhl, insinuerede i sin korte bemærkning tidligere, at der skulle være en forskel på kommuner, der er ledet af borgerlige politikere henholdsvis røde politikere, i deres evne til at overholde gældende regler og lovgivning. Jeg vil gerne bede ordføreren om at bekræfte, at det ikke er en fremstilling, han kan genkende.

Kl. 13:44

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:44

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg vil sige, at lige netop med hensyn til den del, tror jeg ikke, at der er forskel. Jeg tror faktisk på, at rigtig mange borgmestre, og hvem det nu måtte være, rundtomkring i kommunerne, overholder den lovgivning og de regler, der er, og hvis ikke de gør, er der også nogen, der kommer efter dem. Det tror jeg helt bestemt.

Men jeg er også af den overbevisning, og det er måske også mere det, Enhedslistens spørger refererer til, at der kan være forskellig opfattelse af, hvordan man f.eks. håndterer social dumping. Skal man overhovedet gøre noget ved det, og hvordan håndterer man det? Jeg tror på, at der nok er forskel på, om det er en socialdemokratisk eller Venstreledet kommune. Det kan der i hvert fald være.

Kl. 13:45

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til ordføreren. Så giver jeg ordet til Dansk Folkepartis ordfører, hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:45

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Det her beslutningsforslag går ud på, at man skal indføre arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter. Det er, uanset hvilken størrelse kontrakten har, så vidt jeg har forstået det. Om det så er ned til nogle få tusinde kroner, skal de underkastes arbejdsklausuler.

Det er måske at gå lidt for vidt. Dansk Folkeparti har ikke noget imod arbejdsklausuler som sådan, for det er noget, kommunerne og regionerne kan aftale, og der er også mange, der bruger det allerede i dag, så man kan i hvert fald sagtens styre det og aftale det. Det kan godt være, der er nogle kommuner, der ikke er så ivrige som andre kommuner, men det bliver mange gange brugt, og jeg synes også, vi skal sige, at skal man have arbejdsklausuler, skal det være et vist beløb, før man indfører arbejdsklausuler. Ellers kan det måske være lidt for vanskeligt.

Det skal heller ikke være sådan, at man hindrer nogle gode danske virksomheder i at byde ind på opgaverne ved at indlægge arbejdsklausuler. Det tror jeg så heller ikke lige er hensigten med det.

Vi skal i hvert fald i den forbindelse kigge på, hvordan det vil komme til at fungere ude i kommunerne. Vil det gøre det vanskeligt at administrere ude i kommunerne, eller hvordan vil det blive? Vi har jo det kommunale selvstyre, som gør, at de styrer det hele selv. De burde kunne gå ind at sige, at der kan være behov for at indlægge en arbejdsklausul. Det er måske det, man skal kigge på. Er der nogle kommuner, der træder helt ved siden af? Det skal de selvfølgelig ikke gøre – de skal leve op til den danske lovgivning. Jeg tror ikke, at det som sådan burde være nødvendigt at lovgive.

I det her med kædeansvar har Dansk Folkeparti jo meldt ud, at vi er klar til at se på et begrænset kædeansvar. Men jeg opfatter det, der ligger heri, som værende kædeansvar i sin fulde udstrækning, hvis jeg har forstået det rigtigt. Det er ikke det, som Dansk Folkeparti er så stor tilhænger af. Derfor kræver det også en definition af, hvad det egentlig går ud på.

Men som det ligger her, kan Dansk Folkeparti ikke støtte forslaget. Vi vil gerne være med til at se på, hvordan vi kan stramme op, og om arbejdsklausulerne egentlig har nogen virkning. Vi tror, at det er nogle andre tiltag, der skal til for at hindre udenlandske virksomheder i at underbyde. Vi tror ikke, det så meget er virksomheder med danske ansatte, der går ind og underbyder i den her forbindelse. Det er mere et spørgsmål om, hvordan vi hindrer, at udenlandske virksomheder, der kan dumpe priserne og den slags, får lov at arbejde i Danmark. Det er mere ad den vej, vi skal ind at kigge på det.

Jeg har ikke nogen tal på, hvor mange danske virksomheder der egentlig går ind og laver social dumping, altså om danske virksom-

heder, der har ansat danskere, går ind og laver social dumping. Det tror jeg egentlig ikke rigtig på. Derfor er det en anden vej, vi nok skal gå for at hindre, at de virksomheder i det hele taget kommer til at byde på opgaver.

Men som det ser ud nu og her, kan vi ikke støtte det her forslag.

Kl. 13:48

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning.

Kl. 13:48

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det her forslag vil jo netop sikre, at udenlandske virksomheder, altså udstationerede virksomheder – som vi jo i kraft af udstationsdirektivet og den konkurrencefordel, de virksomheder i henhold til det her har, har store problemer med – såvel som alle danske registrerede virksomheder skal konkurrere på lige vilkår, når det drejer sig om løn- og ansættelsesvilkår, hvis de vil have en kontrakt med kommunen. Det er jo det, forslaget går ud på, som man vil vide, hvis man har læst det. Det vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted.

Kl. 13:49

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:49

Bent Bøgsted (DF):

Det har jeg selvfølgelig, vil jeg sige til hr. Finn Sørensen. Hvis det er sådan, at man vil lovgive om, at der skal være en bestemt løn, skal vi til at bryde med den danske model, som hr. Lennart Damsbo-Andersen har redegjort for, og det gør vi ikke. Det kan godt være, at hr. Finn Sørensen kigger op på alle de våbenskjolde, der er i loftet, men det hjælper bare ikke noget i den forbindelse. Hvis det er sådan, at vi skal lovgive og sige, at der ikke er noget firma, der må få en kontrakt, uden at det er til en bestemt løn, som hr. Finn Sørensen står og siger, så er vi altså ikke med, for vi er ikke med, hvis vi skal til at lovgive om løn. Hvis det er sådan, at hr. Finn Sørensen siger, at de kun skal kunne arbejde for det offentlige, hvis de er omfattet af en overenskomst, vil jeg sige, at der er mange gode danske firmaer, der ikke har overenskomst, men som alligevel giver en god løn.

Kl. 13:50

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 13:50

Finn Sørensen (EL):

Godt. Så må jeg bare tage udgangspunkt i, at ordføreren åbenbart ikke kender ILO-konventionens bestemmelser, for det her forslag handler om at udstrække konventionens bestemmelser om arbejdsklausuler sådan, at de ikke kun gælder statslige virksomheder, men også regionale og kommunale myndigheder og virksomheder. Det er det, forslaget går ud på. Der står ikke noget i konventionen om, hvad lønnen skal være. Der står hvilket minimumsniveau, man skal overholde, og det er klart beskrevet i konventionen. Så vil ordføreren ikke gerne forklare mig, hvorfor det her forslag skulle medføre, at man er nødt til at lovgive om, hvad lønnen konkret skal være? Kan ordføreren ikke prøve at forklare det?

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:51

Bent Bøgsted (DF):

Der står heller ikke noget i konventionen om, at Dansk Folkeparti skal være enig med Enhedslisten om det her forslag. Hvis det er så magtpåliggende for Enhedslisten at få det her igennem, så gå dog ind i forhandlinger om det med regeringen. I sidder som støtteparti for regeringen, og så gå dog ind og få det her forhandlet på plads! Det er da en oplagt chance for at få det igennem, i stedet for at beskyldte os andre for overhovedet ikke at ville være med til noget som helst. Jeg har sagt, at Dansk Folkeparti ikke har noget imod klausuler som sådan, men vi har også den kommunale selvbestemmelse, som kommunerne skal have lov til at administrere, og det er der mange kommuner, der gør i dag, og det kan de også gøre fremover.

Kl. 13:51

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 13:52

Christian Juhl (EL):

Jeg vil gerne opfordre ordføreren til, at vi prøver at diskutere indhold. Det kunne være skægt at diskutere de politiske uenigheder, hvis der er nogen. DF taler nemlig meget om social dumping. I det her tilfælde er det alligevel ikke det, vi skal, og hvis vi kommer med et forslag om kædeansvar, er det ikke lige det helt rigtige kædeansvar. Det vil sige, at det er sådan lidt pyntesnak, man bruger over for sine vælgere, men når det kommer til at gå til biddet i lovgivningen, vil man ikke være med.

Jeg falder over, at hr. Bent Bøgsted siger, at vi ikke kan regulere det her. Er der så noget galt med de kommuner, der har reguleret det? De har gjort præcis det samme, nemlig sagt, at de her regler skal gælde for alle deres udbud. Det er nogle gange et næsten enigt byråd, der har stemt for det. Jeg tror endda, at vi kan finde byråd, hvor Dansk Folkepartis repræsentant har stemt for det. Er det fuldstændig galt, at de her kommuner har gjort det? Er det fuldstændig galt, at staten forlanger det i sine udbud?

Kl. 13:52

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:52

Bent Bøgsted (DF):

Nej, de lever jo op til det, jeg sagde før, nemlig at kommunerne har selvstyre, og at kommunerne kan gøre, som de har lyst til.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 13:53

Christian Juhl (EL):

Så er vi jo inde ved biddet. Det vil sige, at man så ikke alligevel blander sig i løn- og arbejdsforhold. Det er jeg glad for at vi så er enige om, altså at det handler om kommunalt selvstyre. Fint nok. Det er en helt anden debat.

Så siger ordføreren, at det skal gælde for alle virksomheder, men at der dog er små, gode danske virksomheder, som det ikke skal gælde for. Synes ordføreren også, at vi f.eks. skal sige til kommunerne: Hvis den skat, der skal betales, er under 5.000 kr., kan I lade være med at tage det alvorligt, og hvis momsen er under 500 kr., kan I lade være med at tage det så alvorligt? Jeg mener, vi kan jo ikke lave en bagatelgrænse i de regler, vi opstiller for virksomhederne. Der må være en grænse. Enten betaler man skat, eller også betaler man ikke skat. Enten følger man ILO-konventionerne, eller også gør man

det ikke. Det kan jo ikke være sådan noget med, at man ligesom giver lidt rabat til de små virksomheder. Det synes jeg ikke er en god ordning.

Kl. 13:53

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:54

Bent Bøgsted (DF):

Man kan jo også gå den anden vej og sige, at de virksomheder, der ikke vil overholde de niveauer, vi har i Danmark, og den måde, vi arbejder på Danmark, slet ikke skulle have lov til at komme ind over grænsen. Så kunne man lukke af der. Det er den mest rigtige måde gøre det på.

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jakob Engel-Schmidt for en kort bemærkning.

Kl. 13:54

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg sidder jo hernede på bageste række og glæder mig i mit stille sind over, at der også er andre ordførere, der har opfattet, at det her handler om kædeansvar, ulige vilkår osv. osv., og jeg vil egentlig gerne kvittere for, at hr. Bent Bøgsted siger, at man ikke kan støtte forslaget i sin nuværende form.

Det får mig så bare til at tænke på, om hr. Bent Bøgsted anerkender, at hvis man implementerer forslaget – også i sin begrænsede form – så vil det have den effekt, at færre mindre virksomheder får mulighed for at byde på opgaver, i og med de er ansvarlige for deres underleverandørers gøren og laden, og at det samtidig vil betyde, at vi bruger skattekrone på en mindre effektiv måde.

Kl. 13:54

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 13:55

Bent Bøgsted (DF):

Jeg er måske ikke sikker på, at jeg forstod spørgsmålet helt nøjagtigt. Det havde noget med kædeansvar og begrænset kædeansvar at gøre, og ellers har jeg ikke helt forstået spørgsmålet. Det er det der med mindre virksomheder, der byder på mindre opgaver, hvor de har ansvaret for andre virksomheder, der går med i det – sådan forstod jeg det.

Der kan man sige, at skal man have et begrænset kædeansvar, kunne det være oplagt at sige, at der skulle være et eller andet mindstebeløb, og så skal man ikke have det, hvis beløbet er derunder. For man skal heller ikke lave det for administrativt vanskeligt for dem, der er ansat eller engageret af en virksomhed, hvis det er det, hr. Jakob Engel-Schmidt hentyder til.

Kl. 13:55

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 13:55

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det skal ikke skille os ad. Jeg blev lidt forvirret tidligere, fordi hr. Bent Bøgsted sagde, at Dansk Folkeparti ikke kunne støtte forslaget i dets nuværende form. Kunne hr. Bent Bøgsted så forklare mig, hvad der skal til, for at man kan støtte forslaget. Bare så jeg bliver oplyst på det område.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 13:56

Så ja tak til kampen mod social dumping, ja tak til yderligere initiativer i kampen mod social dumping, men nej tak til B 93.

Kl. 14:00

Bent Bøgsted (DF):

Jamen man skulle måske starte med at pille kædeansvaret ud og så tage den del for sig selv. Vi har jo meldt ud, at vi er klar til at se på, om man kan lave et begrænset kædeansvar. Det er ikke sikkert, at partierne kan blive enige om det, og det, man så skal se på, er, om det så i det hele taget er nødvendigt at lave arbejdsklausuler af hensyn til kommunernes og regionernes selvstyre. Det kunne godt være, at man skulle se på, hvordan de bruger mulighederne for at bruge virksomheder. Staten har jo heller ikke været for god, og det har Folketinget heller ikke. Vi har jo set, at Folketinget har brugt udenlandske arbejdsgivere, der ikke var alt for fine i kanten, så det kunne godt være, at man skulle kigge lidt på, hvordan man bruger det. Men den bedste løsning ville jo være at lukke af ved grænsen for firmaer, der ikke har orden i sagerne, så de slet ikke kom ind i landet.

Kl. 13:57

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til Dansk Folkepartis ordfører. Og så er det den radikale ordfører, hr. Nadeem Farooq.

Kl. 13:57

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak for det. Social dumping, løndumping, kampen mod social dumping er virkelig steget til tops i forhold til de temaer, vi taler meget om i Danmark og på det danske arbejdsmarked. Det er, om jeg så må sige, blevet talk of the town, og det er der jo en grund til. Det, som de danske lønmodtagere er meget optaget af, er at kunne arbejde, men også at kunne agere under fair konkurrence, og det synes jeg er helt rimeligt. Det er også de vilkår, vi skal sikre at danske lønmodtagere har.

Derfor er det også rimeligt, at det er et tema, som har vundet større bevågenhed, og det er også derfor, at regeringen har handlet på det ved at investere i kampen mod social dumping. Det har vi gjort på forskellige måder. Det har beskæftigelsesministeren været inde på, og det har min gode kollega, hr. Lennart Damsbo-Andersen, også været inde på. Jeg vil ikke ridse alle forslagene op. Men det er klart, at der skal et styrket myndighedssamarbejde til, virksomhederne skal have orden i sagerne, og hvis ikke de har det, skal de mærke presset fra myndighederne.

Det, der er hele kunsten i kampen mod social dumping og i vores arbejdsmarkedspolitik i det hele taget, er at finde balancen mellem kampen mod social dumping og så hensynet til konkurrenceevne og fri bevægelighed. Jeg mener, at regeringen kommer meget, meget tæt på den balance, og det er jeg rigtig glad for.

For nu at tale om mere konkrete eksempler på arbejdsklausuler kan jeg nævne, at brugen af arbejdsklausuler og udbredelsen af arbejdsklausuler kan være et effektivt middel i kampen mod social dumping. Det er også derfor, der er blevet indgået nogle ganske fornuftige aftaler mellem regeringen, Danske Regioner og KL. Derfor ser vi også, at brugen af arbejdsklausuler så at sige bliver tilgodeset og udbredt rundt omkring i det danske land. Det er jeg glad for.

Men jeg mener også, som min forgænger her, hr. Bent Bøgsted fra Dansk Folkeparti, var inde på, at det handler om at agere ud fra hensynet til det kommunale selvstyre og den danske model. Så på den måde må jeg jo sige nej tak til de juridiske ting, som Enhedslisten lægger op til. For det, som de lægger op til, er det samme som at intervenere i den danske model, og så har det udviklet sig til en glidebane, som jeg ikke ønsker vi skal ind på.

Første næstformand (Bertel Haarder):
Hr. Finn Sørensen har en bemærkning.

Kl. 14:00

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne bede ordføreren forklare mig, hvorfor det her forslag skulle være et indgreb i den danske model, som jo bygger på, at det er arbejdsmarkedets parter, der fastsætter løn og arbejdsvilkår. Hvor i det her forslag fremgår det, at vi vil gribe ind i arbejdsmarkedets parter frihed til selv at fastsætte løn og arbejdsvilkår? Jeg vil gerne have, at ordføreren peger lige nøjagtig på det sted i vores forslag, hvor det fremgår, at vi lægger op til, at man blander sig i det.

Hvis ordføreren ikke kan det, må ordføreren jo forklare mig, hvorfor det er et indgreb i den danske model at lave det her forslag, hvor vi pålægger regioner og kommuner at følge konventionens bestemmelser, men at det ikke er et indgreb i den danske model, når staten er pålagt at følge konventionens bestemmelser?

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:01

Nadeem Farooq (RV):

Nu var der flere spørgsmål på en gang, og det er også fint nok, men lad mig starte med en analogi til kædeansvaret. Der siger regeringen jo også, at det er okay, at det er i orden, hvis det er, at den enkelte kommune ønsker at indføre kædeansvar, og det samme gælder her med arbejdsklausuler, men så må den enkelte kommune ligesom stå til ansvar for det. Men det, at vi fra statens side skulle gå ind og forpligte juridisk, ville jo i virkeligheden være også at stille krav til lønforhold. Så det kan godt være, at det ikke står bøjet i neon i Enhedslistens forslag, men det vil ikke desto mindre være konsekvensen af forslaget.

Kl. 14:01

Første næstformand (Bertel Haarder):
Finn Sørensen.

Kl. 14:01

Finn Sørensen (EL):

Jamen det er jo det, jeg gerne vil have at ordføreren forklarer mig: Hvorfor er det konsekvensen af det her forslag? For det er åbenbart ikke konsekvensen, når det drejer sig om statslige virksomheder. De er jo pålagt at følge konventionens bestemmelser, og der har vi da indtil nu været enige om at det ikke er et indgreb i den danske model, altså i parternes ret til at fastlægge løn og ansættelsesvilkår. Hvorfor skulle det så være et indgreb i den danske model, at vi nu vil pålægge regioner og kommuner at bruge den samme bestemmelse? Det er det, jeg gerne have at ordføreren forklarer mig.

Kl. 14:02

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:02

Nadeem Farooq (RV):

Jeg har to anker mod det forslag, som ligger her fra Enhedslisten, uagtet at jeg jo er enig i intentionen i forhold til kampen mod social dumping. Det ene er hensynet til det kommunale selvstyre, og det så vi også i forhold til minimumskrav og minimumsrettigheder, hvor

Enhedslisten, når det kommer til stykket, ikke vægter hensynet til det kommunale selvstyre særlig højt.

Det er jo ikke, fordi der er en facitliste, men vores vurdering er, at det vil være et brud på den danske model, hvis vi så at sige efterkommer det her forslag.

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 14:03

Christian Juhl (EL):

Tak. Hvis nu en kommune beslutter, at der skal være arbejdsklausuler i alt udbudsmateriale, er det så ikke en juridisk forpligtende beslutning, lige så vel som det er, hvis staten beslutter, at i statens udbud skal der være arbejdsklausuler i udbudsmaterialet? Og er det ikke også sådan, at begge disse indgreb er helt okay i forhold til den danske model?

Kl. 14:03

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:03

Nadeem Farooq (RV):

Jeg mener, at der er væsensforskel på, at vi fra statens side som lovgivere går ud og ruller hele tæppet af arbejdsklausuler ud, og at sige, at den enkelte kommune vælger at bruge arbejdsklausuler inden for kommunegrænsen og for deres institutioner. Det mener jeg er væsensforskelligt, og så er der selvfølgelig også argumentet om det kommunale selvstyre. Begge ting er meget vigtige for mig, og det er vigtigt for mig at undgå en glidebane hen imod en afmontering af den danske model. Det troede jeg også Enhedslisten var optaget af.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Christian Juhl.

Kl. 14:04

Christian Juhl (EL):

Ordføreren snakker fuldstændig udenom. Når staten forlanger arbejdsklausuler for statens aktiviteter og statens udbud, er vi forhåbentlig enige om, at det ikke er et indgreb i arbejdsmarkedets parterers ret til at forhandle overenskomster. Når kommunerne gør det isoleret, er det heller ikke et indgreb i arbejdsmarkedets parterers ret til at forhandle overenskomster. Når man så forlanger, at kommunerne som helhed skal have arbejdsklausuler, hvorfor i alverden er det så et indgreb i den fri forhandlingsret? Jeg tror ikke på ordførerens snak om, at man vil være med til at lave noget mod social dumping, hvis man snakker så meget udenom hver eneste gang.

Kl. 14:04

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:05

Nadeem Farooq (RV):

Nej, men ikke desto mindre har regeringen jo sammen med Enhedslisten valgt at investere massivt i kampen mod social dumping. Det er selvfølgelig også et ønske fra Enhedslistens side, men det er noget, Radikale Venstre kan stå fuldstændig inde for, og vi er parat til at se på yderligere tiltag. Så vil jeg også bare sige, at det ikke er sikkert, at vi kan lave en fuldstændig juridisk og videnskabelig udredning af det her stridspunkt, men det er ikke det, der er kernen. Kerne er, at vores opfattelse er, at vi som lovgivere bliver nødt til også

at fastsætte lønvilkår og arbejdsvilkår, hvis vi også ruller arbejdsklausuler ud i det kommunale selvstyre.

Kl. 14:05

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til den radikale ordfører. Så går vi til Socialistisk Folkepartis ordfører, hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:05

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Social dumping er et uvæsen. Så er det sagt med det samme. Social dumping er bl.a. underbetaling, snyd og fusk med moms og skat, og typisk er det også sådan, at arbejdsgiveren blæser på reglerne om arbejdsmiljø. Der er en undersøgelse, der viser, at sådan forholder det sig. Det betyder alt i alt, at social dumping underminerer danske job, men det underminerer jo samtidig de danske firmaer, der gerne vil følge reglerne. Den slags arbejdsgivere har vi da heldigvis også nogle af, og de bliver jo så i virkeligheden udsat for en urimelig konkurrence, når der kommer firmaer fra udlandet, som ikke følger reglerne. Det er den alvorlige baggrund for, at vi må gøre alt, hvad vi kan, for at bekæmpe social dumping.

Jeg synes, det er meget, meget glædeligt, at den danske stat, som det har været omtalt nogle gange her i debatten, altid kræver, at sædvanlige danske løn- og arbejdsforhold skal overholdes, når man udbyder et arbejde. Siden valget i 2011, hvor den borgerlige regering blev sat fra magten, er det blevet udvidet til, at en række statslige selskaber også skal kræve, at danske løn- og arbejdsvilkår skal overholdes, og det har vi ret til at gøre ifølge ILO-konvention nr. 94, sådan som det har været omtalt nogle gange.

Men jeg synes, det er et problem, at kommunerne ikke har den samme pligt til at kræve, hvad der svarer til overenskomstmæssige løn- og arbejdsforhold. Der er nogle, og jeg vil kalde det meget klogt, som af sig selv kræver dansk aflønning, men der er andre kommuner, som kun gør det for en mindre del af deres udbud til private, og så er der kommuner, der aldrig stiller sådan et krav. Det betyder, at vi desværre har en del kommuner, der bidrager til social dumping, når de udbyder arbejde til private.

Altså er disse kommuner med til at underminere danske job og danske firmaer, der gerne vil følge reglerne, og det er en urimelig og uholdbar situation. Det er jo borgernes skattebetalinger, der bliver brugt til at drive kommunerne, og det er selvfølgelig urimeligt, at skatteborgernes penge bliver anvendt til social dumping. Derfor støtter SF Enhedslistens forslag om, at alle kommuner skal pålægges at kræve danske løn- og arbejdsforhold.

Så er der en lille teknisk, juridisk detalje til sidst, som jeg vil nævne. Enhedslisten skriver i forslaget, at reglen også skal gælde for virksomheder, der er afhængige af offentligt tilskud. Formuleringen afhængige af offentligt tilskud er nok lidt uklar og åben for nogle fortolkninger, tror jeg. Men hvis der f.eks. med den formulering bliver tænkt på selvejende institutioner, der f.eks. får 95 pct. af deres indtægter fra det offentlige, så er vi i SF helt enige i sigtet med forslaget, men jeg tror, at det skal defineres lidt skarpere, hvad det er, der bliver tænkt på.

Men som sagt er det en lille detalje i den store sammenhæng, og det vigtige er her, at det er et godt forslag, og det støtter SF.

Kl. 14:09

Første næstformand (Bertel Haarder):

Den første korte bemærkning er fra hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:09

Joachim B. Olsen (LA):

Ordføreren siger, det er urimeligt, at skatteborgernes penge bliver brugt til social dumping, og at det er et misbrug af skatteborgernes

penge. Jeg vil mene, at det er misbrug af skatteborgernes penge, hvis man køber tjenesteydelser, som er dyrere end markedsprisen, for gør man det, bruger man nogle penge, som alternativt kunne være brugt til nogle andre ting i kommunen til glæde for skatteborgerne.

Derfor er det selvfølgelig også noget sludder, når ordføreren siger, at det koster arbejdspladser, for det gør det jo ikke. Hvis en kommune sparer nogle penge, fordi den køber det bedste produkt til den bedste pris, så har kommunen nogle penge, som den kan bruge til andre formål. Den kan sætte skatten ned, og det skaber også nogle arbejdspladser. Den kan bruge nogle penge nogle andre steder i den kommunale forvaltning, som også skaber nogle arbejdspladser.

Så det er jo helt grundlæggende noget sludder og et udtryk for, at man ikke forstår ret basale mekanismer i en økonomi, når man siger, at det koster arbejdspladser, at en kommune ikke køber det bedste produkt til den bedste pris.

Kl. 14:10

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:10

Eigil Andersen (SF):

Jeg er helt klar over, at Liberal Alliance er en sikker stemme for at sikre retten til underbetaling; det fremgår jo af debatten. Det vil sige, at Liberal Alliance jo synes, det er alle tiders, når folk eksempelvis kun får 50 kr. i timen. Det mener vi altså ikke i SF. Vi mener, at det er et meget stort problem, og at vi har en god arbejdsmarkedsmodel i Danmark med nogle gode overenskomster, og at de angiver niveauet for, hvad der er rimeligt, at folk får i løn, sådan at man i øvrigt kan betale de udgifter, som man har. For ens livsforhold og ens indtægt skal jo ses i forhold til, hvad der er priseniveauet i det pågældende land, som i det her tilfælde er Danmark.

Jeg vil anbefale hr. Joachim B. Olsen at spørge en række små håndværksmestre, som gerne vil følge reglerne, om de ikke oplever – når der kommer nogle udenlandske firmaer, som går imod de danske regler, og som arbejder med underbetaling og snyder i moms og skat – at der er tale om, at deres job og deres virksomheder forsvinder. For det er det, de mener.

Kl. 14:11

Første næstformand (Bertel Haarder):
Joachim B. Olsen.

Kl. 14:11

Joachim B. Olsen (LA):

Man skal overholde dansk lovgivning, og man skal betale den skat, som man skal betale, når man arbejder i Danmark. Det er der ikke nogen der sætter spørgsmålstegn ved.

Ordføreren snakker altid om 50 kr. i timen, og når han gør det, viser han igen en manglende viden om, hvad der foregår derude i virkeligheden. Det er jo ikke sådan, at 50 kr. i timen er dækkende for de indkomster, som de østarbejdere, der kommer og arbejder i Danmark, har. Langt hovedparten – langt hovedparten! – arbejder til overenskomstmæssige lønninger. 75 pct. af alle østarbejderne er dækket af en overenskomst. På DA-området er det 82 pct. mod 85 pct. blandt danskerne. Så det er jo simpelt hen ikke et korrekt billede at tegne.

Det ændrer ikke ved den pointe, at jeg også synes, at den danske model er god, men den danske model bygger på, at overenskomster er private og kun gælder for dem, som har tiltrådt dem. Og der er ikke noget forkert i, at en kommune, som administrerer skatteborgernes penge, går efter at få det bedste produkt til den bedste pris. Det vil meget ofte være en dansk virksomhed eller en udenlandsk virksomhed, som også har lønninger, der ligger over dansk overenskomstmæssig løn – fordi lønnen er et udtryk for produktiviteten. Så

det ville være meget svært at finde en polak, der fik 50 kr. i timen for at udføre en opgave for en virksomhed, der var af så god kvalitet – der, hvor kvaliteten er udtryk for produktiviteten. Det finder man jo ikke. Det er jo ikke rigtigt, og det ved ordføreren også godt.

Kl. 14:13

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt. (*Eigil Andersen* (SF): Nej, jeg skal svare). Undskyld, undskyld. (*Eigil Andersen* (SF): Jeg afventede bare lige, om formanden ville sige noget). Nå, jeg troede ikke, at du ville sige noget.

Kl. 14:13

Eigil Andersen (SF):

Først vil jeg sige, at jeg da er glad for, at Liberal Alliance også mener, at udenlandske firmaer skal betale skat, og at alle skal betale skat. Sagen er bare den, at der er en hel del af de her firmaer, som ikke gør det, og derfor har den forøgede kontrol, som har været iværksat siden 2011, netop medvirket til, at der er flere, der betaler skat.

Der er timelønninger. Så vidt jeg husker, er der et eksempel ovre fra mit eget område i det østjyske med nogle kvinder, som faktisk har fået, tror jeg, helt ned til 40 kr. i timen. Så det er der en hel del eksempler på, og det er Liberal Alliance altså nødt til at se i øjnene. Det er et kæmpe problem, og det er derfor, at det er rimeligt, at man kræver danske løn- og arbejdsvilkår, og her taler vi altså også om den situation, hvor det er en kommune, der skal udbyde et arbejde.

Jeg vil gerne understrege det, som jeg også nævnte tidligere: at i ILO-konventionen står der ikke ordet overenskomst. Der står, at det skal være sædvanlige løn- og arbejdsvilkår i den egn, hvor arbejdet udføres. Det vil så i praksis være en overenskomstmæssig løn, men der står faktisk ikke ordet overenskomst, og det tror jeg da at hr. Joachim B. Olsen er tilfreds med.

Kl. 14:14

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 14:14

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det, og tak til ordføreren for hans synspunkter. Jeg har blot et enkelt spørgsmål. Så vidt jeg forstår, indførte man jo sociale klausuler på statens byggerier i 2012, hvor hr. Eigil Andersens parti jo var en del af regeringen. Når nu det er sådan, at hr. Eigil Andersen står og taler så varmt for at udbrede det her fænomen, kunne hr. Eigil Andersen måske oplyse mig selv og resten af salen om, hvorfor man ikke gjorde det dengang i 2012.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:15

Eigil Andersen (SF):

Jeg er ikke helt sikker på, at jeg fangede budskabet. Det kan skyldes, at jeg ikke er dygtig nok, det indrømmer jeg. Der blev nævnt sociale klausuler, og det er jo de klausuler, som indebærer, at man stiller krav om, at der skal ansættes et vist antal lærlinge. Det mener jeg er en god idé man kræver, uanset hvornår det er blevet indført. Men jeg tager gerne imod spørgsmålet en gang mere.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 14:15

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg refererede egentlig blot til beslutningsforslaget, som jeg jo selvfølgelig har kigget på. Men det er ikke sådan, at jeg skal stå og bebrejde ordføreren for en undladelsessynd i den periode, hans parti har været i regering. Jeg syntes bare, det var mærkværdigt.

Kl. 14:15

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:15

Eigil Andersen (SF):

Jeg er ked af, at jeg ikke fik gentaget, hvad det mærkværdige bestod i så. Jeg kan sige, at hvis det handler om SF's generelle holdninger både til arbejdsklausuler og sociale klausuler, som jeg forstod i det første spørgsmål, vil jeg sige, at den holdning er uændret. Men det er da klart, at SF, mens vi sad i regering, svor en musketered – en for alle og alle for en. Der er nogle ting, man taler om internt på nogle regeringsmøder, og der er visse synspunkter, som vi nu også kan sige offentligt, og det gør vi så, men vi har ment det hele tiden, hvis det var det, som var temaet for spørgsmålet.

Kl. 14:16

Første næstformand (Bertel Haarder):

Vi går videre til hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:16

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil bare gerne takke ordføreren for opbakningen til forslaget og så medgive, at ordføreren har en pointe i den kritik, han havde, af, hvad der ligger i det med virksomheder, som er afhængige af offentlige tilskud. Det skal selvfølgelig defineres nærmere, det er klart. Der kan også være andre ting, som skal præciseres. Det er indlysende, at hvis man vedtager at lave en lov om det her, skal der selvfølgelig laves et grundigt juridisk arbejde, hvor man også kunne drøfte det synspunkt, som hr. Bent Bøgsted trak frem, nemlig at der måske skal være en eller anden bagatelgrænse for, hvor kravet om arbejdsklausulen skal gælde. Altså, for en opgave til 1.000 kr. er det måske nok ret meget maskineri at sætte i gang. Men vi forventede, at man, hvis der ellers var flertal for det, begyndte at udarbejde et konkret lovforslag. Men det var bare for at tilkendegive, at jeg da er enig i den betænkelighed eller kritik, der lå i det.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:17

Eigil Andersen (SF):

Jamen det synes jeg lyder fint, og det er klart, at der er vi også nede i nogle mindre spørgsmål. Og som jeg også rundede mit indlæg af med at sige, så rører det ikke ved det, som er hovedbudskabet også fra vores side, nemlig at vi synes, at det er et godt forslag.

Kl. 14:17

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Christian Juhl for en kort bemærkning.

Kl. 14:17

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne takke for de gode argumenter for forslaget, som hr. Eigil Andersen fremførte i sin ordførertale. Det berigede bestemt diskussionen.

Jeg vil gerne stille et spørgsmål: Er den gammelliberalistiske tanke, som hr. Joachim B. Olsen fremførte for et øjeblik siden, ikke egentlig rigtig, nemlig ved, at en kommune, hvis den altid tager de billigste tilbud, jo får lidt penge i overskud, som den så kan bruge til kontanthjælp til dem, der bliver arbejdsløse af den sociale dumping, som kommer i kølvandet på en sådan handling?

Kl. 14:18

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:18

Eigil Andersen (SF):

Jo, jeg forstår sarkasmen, og jeg er også enig i den. Det er jo rigtigt, at man så kan få nogle billige priser, når man udbyder arbejdet, så kan borgerne i kommunen blive arbejdsløse, og så skal kommunen have nogle forøgede udgifter til det.

Jeg vil sige generelt, at et meget vigtigt aspekt i det her er, at i det øjeblik, der bliver aflønnet efter sædvanlige danske lønforhold, sker der også det, at der netop kommer flere penge i de offentlige kasser, for så bliver der betalt en højere skat. Derfor mener jeg også, at det i virkeligheden forholder sig sådan, at det ville være en god forretning for kommunerne, at vi pålagde dem at indføre de her arbejdsklausuler.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Så er det fru Mai Mercado.

Kl. 14:19

Mai Mercado (KF):

Hold da op. SF er jo gået fra at være et sådan – tilnærmelsesvis i hvert fald – ansvarligt regeringsparti til lige pludselig at støtte et beslutningsforslag, som er i konflikt med hele den danske model, som er et totalt opgør med det kommunale selvstyre, og som oven i købet er i konflikt med EU-retten. Altså, man kan da sige meget, men der er da ikke ret meget regeringsduelighed tilbage i SF.

Kl. 14:19

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:19

Eigil Andersen (SF):

Med hensyn til EU-retten mener jeg fortsat ikke, at det er i strid med EU-retten, for det er en konvention, som Danmark tiltrådte i 1950'erne, og den har derfor forrang juridisk for EU-retten.

Med hensyn til det kommunale selvstyre vil jeg sige, at hvis Det Konservative Folkeparti mener, det er meget vigtigt, at vi bevarer det kommunale selvstyre, forstået som retten til at underbetale folk, underminere danske firmaer, underminere danske håndværksmestre og underminere de murers- og tømrersvende, som danske håndværksmestre har ansat – hvis det er den form for kommunalt selvstyre, man lægger meget vægt på, kan jeg selvfølgelig godt se, at der er stor forskel på Det Konservative Folkeparti og på Socialistisk Folkeparti, for den ret til underbetaling synes jeg ikke er den rigtige anvendelse eller den rigtige politik simpelt hen.

Kl. 14:20

Første næstformand (Bertel Haarder):

Fru Mai Mercado.

Kl. 14:20

Mai Mercado (KF):

Det er jo en helt ny hr. Eigil Andersen, som står og taler fra Folketingets talerstol. Det har tydeligvis været godt at komme ud af den

regering. Men det ændrer jo ikke ved, at spørgsmålet er lidt, hvor meget holdning man kan nå at ændre.

Ordføreren og jeg har jo været arbejdsmarkedsordførere i nogle år efterhånden, og tilbage i maj 2012 fremsatte Enhedslisten et forslag om bestilleransvar, kædeansvar, og det stemte SF nej til. Det gik SF op og talte imod. Nu kan jeg så forstå, at man synes, det er verdens bedste idé, og man står og slår løs på trommer, og jeg ved ikke hvad. Men det kunne jo godt være, at der også skulle være en eller anden form for meningsfuldhed i det, man siger, når man er i regering, og det, man siger, når man ikke er i regering.

Kl. 14:21

Første næstformand (Bertel Haarder):
Ordføreren.

Kl. 14:21

Eigil Andersen (SF):

Jeg tror, at den konservative ordfører kender til den situation, at man, når man er i en regering, indgår i et arbejdsfællesskab, hvor der kan være forskellige synspunkter, men hvor man har en fælles konklusion.

Hvis jeg må drage en lille, kort parallel til noget aktuelt, har jeg bemærket mig i dag, at både Venstre og Konservative nu tager afstand fra, at der skal være grænsebomme, hvilket man ellers gik ind for under den sidste del af den borgerlige regeringsperiode. Så jeg mener ikke, det er ukendt inden for det politiske liv, at der er ting, som man, afhængig af hvilken placering man har, så kan sige mere eller mindre tydeligt.

Kl. 14:22

Første næstformand (Bertel Haarder):

Hr. Bent Bøgsted har den foreløbig sidste korte bemærkning.

Kl. 14:22

Bent Bøgsted (DF):

Tak. Det, der får mig til at tage ordet, er at få skabt lidt klarhed over det spørgsmål, som hr. Jakob Engel-Schmidt stillede til ordføreren. Det gik på, at ved finanslovaftalen i 2013 aftalte regeringen og Enhedslisten at skærpe brugen af arbejdsklausuler i staten og at udvide den til statslige virksomheder. Man sænkede tærskelværdien fra 37,5 mio. kr. for statslige bygge- og anlægsopgaver, det blev ophævet, og dermed skal alle statslige myndigheder benytte arbejdsklausuler ved udbud på bygge- og anlægsområdet.

Så var spørgsmålet: Hvorfor tog regeringen – det var, dengang SF sad i regering, og hr. Eigil Andersen var også arbejdsmarkedsordfører dengang – ikke kommunerne og regionerne med i samme ombæring, hvis man nu syntes, det var så god en idé? Hvad var årsagen til, at det kun var de statslige, man tog med dengang, og ikke kommunerne og regionerne?

Kl. 14:23

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:23

Eigil Andersen (SF):

Nu forstår jeg spørgsmålet. Jeg siger tak for hjælpen, den er jeg meget glad for, for forudsætningen for at kunne svare er, at man forstår, hvad der bliver sagt. Dertil vil jeg sige, at der jo er en meget gammel talemåde, som stadig væk er sand, og som lyder: Politik er det muliges kunst. Som jeg var inde på før, indgår man jo i forskellige former for fællesskaber, hvor man så når frem til nogle konklusioner, og så længe tingene går fremad, er det jo positivt. Så er det ikke altid, at man – heller ikke som parti – kan få hele sit principprogram opfyldt. Det er måske endda sjældent. Men vi har det altså sådan, at i

SF – ligesom De Konservative plejer at sige, nemlig at det er borgerlige stemmer, der arbejder – siger vi, at i SF er det socialistiske stemmer, der arbejder. Det fremskridt, der skete, da man udvidede med statslige selskaber til dem, der også skal bruge arbejdsklausuler, betragter vi som et positivt skridt.

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Bent Bøgsted.

Kl. 14:24

Bent Bøgsted (DF):

Jeg kan forstå det sådan, at det korte svar, er, at dengang ved finansloven i 2013 arbejdede SF egentlig for at få det til at gælde kommuner og regioner også, men Socialdemokraterne og De Radikale sagde nej, og så var det det, for så kunne man ikke få det gennemført, og så blev det kun på det statslige område. Det er vel sådan, det så skal forstås.

Kl. 14:24

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:24

Eigil Andersen (SF):

Det har jeg ikke sagt noget om. Derimod vil jeg sige, at jeg kan komme med et andet eksempel på, at tingene kan forandre sig, som jeg var inde på tidligere. Mens VK-regeringen, den borgerlige regering, sad i de 10 år, tør jeg roligt sige, at Dansk Folkeparti ikke var særlig aktiv med hensyn til at bekæmpe social dumping, det er noget, der er kommet, efter man har forladt det flertal, som så forsvandt ved valget i 2011.

Jeg mener, man må slå fast, at det enkelte parti har nogle grundholdninger, man arbejder for dem, og afhængig af ens placering kan det til tider lykkes at få noget af det gennemført, mens det til andre tider lykkes på en anden måde.

Kl. 14:25

Første næstformand (Bertel Haarder):

Tak til SF's ordfører. Så giver jeg ordet til hr. Joachim B. Olsen som ordfører for Liberal Alliance. Værsgo.

Kl. 14:26

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Mange tak. Vi behandler her beslutningsforslag nr. B 93 om arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter. Med det her beslutningsforslag ønsker Enhedslisten at afvikle den danske model. Beslutningsforslaget tjener ét og kun ét formål, nemlig at hjælpe vennerne i fagbevægelsen. Formålet er at forhindre private virksomheder i at underbyde – som der står – på vilkår, der ikke er på overenskomstmæssige vilkår. Men det er naturligvis ikke underbud at være billigere end de overenskomstmæssige vilkår. Man henviser i beslutningsforslaget til ILO-konvention nr. 94, men man går langt ud over konventionen med dette forslag. Der er faktisk tale om en væsentlig udvidelse. ILO-konvention nr. 94 handler om centrale myndigheder, og det vil i praksis sige staten, men med det her beslutningsforslag vil sociale klausuler skulle gælde for f.eks. Danmarks Radio, private børnehaver eller Huset Zornig, som jo som bekendt får væsentlig støtte fra staten. Der står jo i beslutningsforslaget, at det handler om, at man er afhængig af offentlige tilskud.

Det her beslutningsforslag er et opgør med den danske model. I Danmark er overenskomster private, de gælder kun og kun for dem, som har tiltrådt dem. Enhedslistens forslag vil betyde, at en dansk virksomhed uden overenskomst eller med en kristelig overenskomst

ville blive påduttet LO-vilkår. Det understreger, at dette forslag er et brud med den danske model. Det er et udtryk for, at man vil blæse og have mel i munden. Enhedslisten og sikkert dele af fagbevægelsen vil have private overenskomster, men de vil have politikernes hjælp til at udbrede dem.

Så har det været diskuteret, om det vil betyde, at man i lovgivningen skulle indføre, hvad lønforholdene skulle være. Jeg tror, det var hr. Eigil Andersen, der sagde, at der ikke stod noget om overenskomster i beslutningsforslaget. Men det gør der, så vidt jeg kan læse mig frem til. Der står i beslutningsforslaget, at arbejdsklausulen betyder, at der skal stilles krav til den private virksomhed om, at de ansatte er sikret løn, herunder særlige ydelser, arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres, som disse vilkår er beskrevet i kollektive overenskomster. Hvis arbejdsklausuler skal gælde for alle offentlige kontrakter og ikke kun på bygge- og anlægsområdet, hvorfor skal de så ikke gælde, når det offentlige foretager indkøb i udlandet, f.eks. i Kina eller USA? Skal vi så også forlange danske overenskomster og danske lønninger i Kina og i USA, for alternativt kunne de indkøb jo være foretaget i Danmark, f.eks. når man køber computere eller andre ting?

Jeg synes, det her er et dybt usympatisk forslag, og jeg synes, det er en fuldstændig forkert præmis at påstå, at det er til fordel for skatteborgerne, at man køber det produkt, som er dækket af en bestemt aftale og en bestemt overenskomst, i stedet for at man køber det produkt, der er bedst og billigst. Gør man det, får man en økonomi, hvor ressourcerne bliver brugt mest effektivt, og det er til gavn for det store flertal af danskere. Vi kan derfor ikke støtte Enhedslistens forslag.

Kl. 14:29

Første næstformand (Bertel Haarder):

Der er korte bemærkninger. Det er først fra hr. Finn Sørensen.

Kl. 14:29

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg vil gerne bede ordføreren bekræfte, at der intet sted i vores beslutningsforslag og intet sted i ILO-konventionen står, at det er en betingelse for at få en offentlig kontrakt, at der er en overenskomst. Jeg vil gerne bede ordføreren bekræfte, at det er sådan, det forholder sig.

Det er ingen betingelse, at der skal være en overenskomst, for at man kan få en kontrakt med det offentlige. Det er der ikke i ILO-konventionen; det er der heller ikke i vores beslutningsforslag. Det vil jeg gerne bede ordføreren bekræfte. Hvis han ikke kan det, skal han citere det sted, hvor der står, at det er en betingelse, at der er en overenskomst.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Ordføreren.

Kl. 14:30

Joachim B. Olsen (LA):

Det er jo bare en gang udenomssnak, for ordføreren er udmærket godt klar over, at det er sådan i den danske arbejdsmarkedsmodel, at der er overenskomster. Det her beslutningsforslag vil i praksis betyde, at alle skal være dækket af en overenskomst. Det ved ordføreren jo godt, og det er derfor, at ordføreren godt vil have det her forslag vedtaget. Så det er jo noget udenomssnak.

Kl. 14:30

Første næstformand (Bertel Haarder):

Finn Sørensen.

Kl. 14:31

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne bede ordføreren om at citere det sted i vores beslutningsforslag, hvor der står, at det er en betingelse for at få en kontrakt med det offentlige, at der er en overenskomst. Vil ordføreren være venlig at citere det? Hvis ordføreren ikke kan det, og det kan ordføreren ikke, vil ordføreren så være venlig at bekræfte, at der ikke er en sådan betingelse?

Kl. 14:31

Joachim B. Olsen (LA):

Nej, men det, der står – og det ved ordføreren jo udmærket godt – er, at konsekvensen af det her beslutningsforslag vil blive, at man skal være dækket af en overenskomst. Det står i beslutningsforslaget. Det gør det, så det er jo noget udenomssnak, når ordføreren siger, at det ikke vil have den konsekvens.

Der står, som jeg citerede før, direkte i beslutningsforslaget:

»Arbejdsklausulen betyder, at der skal stilles krav til den private virksomhed ... som disse vilkår er beskrevet i kollektive overenskomster, voldgifter eller lovgivning«.

Kl. 14:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Det var det sidste spørgsmål til ordføreren fra hr. Finn Sørensen. Den næste spørger er hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:32

Christian Juhl (EL):

Jeg er enig med ordføreren i, at der er en række brud i det her krav, nemlig brud med jungleloven, brud med unfair konkurrence og brud med filfen med løn- og arbejdsforhold. Det er fuldstændig rigtigt. Der er faktisk brud med gældende praksis på de her områder.

Jeg vil gerne høre, om ordføreren aldrig har mødt danske virksomheder, som gerne ser, at der er ens basiskrav, når de byder på offentlige opgaver, sådan at de kan konkurrere på, hvem der er bedst til at udføre opgaven, hvem der er bedst til at planlægge arbejdsopgaven, hvem der er bedst til at levere den bedste kvalitet, i stedet for at skulle konkurrere på alle mulige ting, som de ikke er herre over, f.eks. løn, skat og den slags ting.

Kl. 14:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:33

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg synes, at det er ret bemærkelsesværdigt, at hr. Christian Juhl beskriver det danske arbejdsmarked som præget af jungleloven. Vi har et af de mest velfungerende arbejdsmarkeder i verden, pudsig nok også et af de arbejdsmarkeder, hvor politikerne blander sig allermindst i løn- og arbejdsforhold.

Så må ordføreren lige gentage den anden del af sit spørgsmål, som han gerne vil have svar på.

Kl. 14:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:33

Christian Juhl (EL):

Jeg spørger bare, om ordføreren aldrig har mødt danske arbejdsgivere, som gerne ser, at der er ens basiskrav, når de byder på offentlige opgaver, så den, der vinder, gør det i fair konkurrence om, hvem der er dygtigst til at lave opgaven, med den bedste kvalitet, den bedste

planlægning, hurtigst og mest ordentligt. Jeg har kun, nej, jeg har ikke kun, jeg har *stort set* kun mødt arbejdsgivere, der forlanger den slags ting. Jeg har mødt 2-3 stykker i mit liv ud af måske 1.000, som har sagt: Nej, jeg vil gerne konkurrere på alle parametre på en gang, for jeg er sådan set ligeglad med betingelserne. Det er det, jeg kalder junglelovsreglerne, nemlig: Lad os bare konkurrere på løn og skat og moms og hele molevitten. Jeg ved ikke, om ordføreren nogen sinde har hørt, at man kan købe for billigt.

Til sidst vil jeg gerne høre, om Liberal Alliance støtter ILO-94-reglerne, og om man i LA overhovedet er enige i, at det er okay, at vi har noget, der hedder ILO-regler, og at vi skal følge dem.

Kl. 14:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:34

Joachim B. Olsen (LA):

Man kan helt sikkert finde arbejdsgivere – og jeg er ikke ude i at beskytte arbejdsgiverne her – som gerne vil have konkurrence på nogle vilkår, der er gode for dem og udelukker nogle andre, men det er ikke lige vilkår. Det har intet med lige vilkår at gøre. Det, der er lige vilkår, er, at man overholder en lovgivning, og ellers at man byder på en opgave, og når man gør det, byder man på den, i den forstand at man tilbyder en serviceydelse til den bedste pris og den bedste kvalitet. Og pris og kvalitet hænger sammen, og derfor er det jo en opgave for indkøberne ikke bare at tage det tilbud, der er billigst, men også det, der er til den bedste kvalitet. Det er det, det handler om. Men man kan helt sikkert finde arbejdsgivere, som gerne vil have konkurrencen væk fra andre arbejdsgivere og fra andre virksomheder, som kommer udefra – det er klart – men det er ikke noget, jeg har i sinde at hjælpe disse arbejdsgivere med.

Kl. 14:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er ikke flere spørgsmål til ordføreren nu. Så er det den næste ordfører, som er fru Mai Mercado, Det Konservative Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:35

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Tak. Enhedslisten fremsætter i dag et forslag om at forpligte alle offentlige myndigheder til at anvende arbejdsklausuler i alle offentlige kontrakter med private virksomheder – uanset størrelsen på kontrakten, har vi kunnet høre ud af debatten. Enhedslisten skriver i sit forslag, at formålet er at styrke den danske model og bekæmpe social dumping. Vi finder det egentlig meget sympatisk, at Enhedslisten fremsætter et forslag om at bekæmpe social dumping, men vi mener ikke, at forslaget styrker den danske model, tværtimod.

Der er i dag nævnt flere hovedargumenter mod de her arbejdsklausuler. Der er nævnt det EU-retlige, der er nævnt det økonomiske, og der er også nævnt det systemmæssige. Og det vil jo blive dyrere for offentlige myndigheder, hvis Enhedslistens forslag vedtages. Det er bl.a. sådan, at det bliver vanskeligere at konkurrere om arbejdskraften, og at når det skal foregå på det danske overenskomst-mæssige niveau, vil det blive dyrere for det offentlige, og regningen kan kun ende ét sted. Dertil kommer også, at især små virksomheder vil skulle betale for det her forslag. De vil blive frataget muligheden for at kunne konkurrere især med større virksomheder, som har nogle stordriftsfordele, og hvor de ikke kan byde ind på de samme opgaver. Det vil gå hårdt ud over de små virksomheder.

Dertil kommer også, at det i den danske model jo i dag er op til fagbevægelsen og arbejdsgiverne at sætte rammer for løn- og arbejdsvilkår inden for de danske regler. Det er vi sådan set tilhængere

af. Som konservative ønsker vi at værne om den danske model, fordi der jo er en tradition for, at arbejdsmarkedet netop bygger på de her aftaler. Derfor vil forslaget også være i strid med den danske model, da det jo netop vil regulere et område, som hidtil har været ureguleret. Alene på den baggrund afviser vi forslaget.

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:37

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg har to spørgsmål. Hvad er problemet med at vedtage sådan et forslag i forhold til EU-retten? Det andet spørgsmål er: Hvor griber det her forslag ind i arbejdsmarkedets parter til frit at forhandle aftaler om løn- og ansættelsesvilkår? Hvor står det i vores forslag?

Kl. 14:37

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:37

Mai Mercado (KF):

Jamen jeg har noteret mig, at Socialdemokraterne har nævnt, og det er ovenikøbet også nævnt som et bekymringspunkt i beslutningsforslaget, at det griber ind i den danske model og i EU-retten. Det må jeg bare tage til efterretning; når bl.a. regeringen siger, at der kan være en bekymring, så bekymrer det jo også mig som ordfører. Jeg vil så også sige, at det, der er mit hovedformål med at afvise det, i høj grad handler om den danske model, men det handler i høj grad også om det kommunale selvstyre. For med det her forslag vil man netop sikre, at det kommunale selvstyre bliver udfordret, fordi de ikke længere selv vil kunne lave de aftaler, eksempelvis om arbejdsklausuler, som enhver kommune jo vil have muligheden for at kunne indgå i dag.

Kl. 14:38

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen igen. Næ, undskyld ... Jo, værsgo.

Kl. 14:38

Finn Sørensen (EL):

Hr. Finn Sørensen, det er mig. Hr. Henning Hyllested er en anden en. Han ligner lidt, men jeg har lidt mere hår, end han har. Nå, jeg skal ikke bruge taletiden til pjat.

Vil ordføreren ikke nok forklare mig, om De Konservative er kommet frem til en ny politik i EU-spørgsmålet, sådan at hvis Socialdemokraterne udtrykker bekymring for, at noget er i strid med EU-retten, så er De Konservative enige i det? Jeg synes ikke, det er det, vi har hørt i diskussionen om børnechecken. Nå, spørg til side. Vil ordføreren ikke nok forklare mig, hvad problemet er i forhold til EU-retten med det forslag, vi har her? Det er punkt 1. Derudover: Hvor i det her forslag står der, at vi griber ind i arbejdsmarkedets parter ret til frit at forhandle løn- og ansættelsesvilkår?

Kl. 14:39

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:39

Mai Mercado (KF):

Altså, når det er, finansministeren har udtalt, at Enhedslistens forslag kommer til at være i strid med EU-retten, så må man da ærligt tænke, at der vel er nogen i ministerierne, som har haft siddet og lavet en vurdering. Jeg er jo ikke jurist, jeg kan ikke sidde og lave juridiske vurderinger. Jeg er politiker, jeg er valgt til at have en politisk

holdning, så derfor er hele spørgsmålet om det EU-retlige jo en vurdering, som jurister skal tage og ikke politikere. Det håber jeg da at hr. Finn Sørensen er enig med mig i.

Kl. 14:42

Kl. 14:40

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er det hr. Eigil Andersen, Socialistisk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 14:40

Eigil Andersen (SF):

I 2008 fremsatte SF et beslutningsforslag her i Folketinget, som gik ud på, at der skulle indføres arbejdsklausuler også i kommunerne, for så vidt angår bygge- og anlægsopgaver. Det var jeg ikke ordfører på dengang, men jeg var med til at fremsætte forslaget. Og der står det beskrevet – og det vil jeg gerne sige her i forbindelse med EU-retten – at efter at Danmark havde tiltrådt ILO-konventionen i 1955, og da vi blev medlem af EF i 1972, det var i hvert fald der, hvor afstemningen var, skulle EF dengang have sagt til os, at de mente, at den her konventionstiltrædelse var i strid med EF's principper, hvis det var sådan, at man ikke ville have, at den skulle være gældende i Danmark. EF har ikke dengang sagt, at den stred mod noget, og derfor ligger det efter en bestemt bestemmelse i EU-systemet sådan, at den her konvention og praktiseringen af den ikke er i strid med EU-retten. Og der vil jeg da gerne høre den konservative kommentar til det.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren, fru Mai Mercado.

Kl. 14:41

Mai Mercado (KF):

Jamen det jo helt indlysende, at jeg ikke kan stå og kommentere et beslutningsforslag fra 2008 fremsat af SF – tror jeg at ordføreren sagde – som jeg ikke har haft mulighed for at læse, og som jeg slet ikke har kendskab til. Jeg sad heller ikke i Folketinget dengang. Så det vil jeg afholde mig fra at gøre fra den her talerstol.

Kl. 14:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Eigil Andersen.

Kl. 14:41

Eigil Andersen (SF):

Det er sådan set fair nok, at ordføreren ikke kender det forslag – det er jeg helt enig i. Men det, som er indholdet i det, er altså, at EU-retten ikke er krænkede gennem praktiseringen af den her ILO-konvention, og det er det, som står fast. Men jeg kan da se, at det har været et stort emne i debatten her i dag.

Med hensyn til det kommunale selvstyre, som var ordførerens andet og vigtigste, forstod jeg, argument, er det så sådan, at ordføreren mener, at det er meget vigtigt for det kommunale selvstyre, at man har retten til at underbetale folk i forhold til almindeligt gældende lønninger efter de danske overenskomster? Er det en meget vigtig ret for De Konservative? Og hvad med de håndværksmestre, som følger sig udkonkurreret af udenlandske firmaer, som har underbetalt arbejdskraft og ikke overholder reglerne? Hvad med de håndværksmestre, som så må lukke deres firma? Tænker De Konservative ikke på dem? Det troede jeg faktisk man gjorde.

Kl. 14:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren. Værsgo.

Mai Mercado (KF):

Man kan jo sagtens lave arbejdsklausuler, hvis man ønsker det i kommunerne, men der er jo lige det med det kommunale selvstyre, som vi i Det Konservative Folkeparti hvert fald synes er så smukt, men som jeg kan forstå er en stor hæmsko, når det kommer til SF, at så har man netop selv muligheden for at bestemme.

Det har jo udviklet sig til sådan en lidt halvunderlig debat, men jeg vil i hvert fald bare sige meget klart, at det ikke er underbud at være billigere end overenskomstmæssige vilkår. At være en lille tømrervirksomhed, som sætter priserne og rammerne lavere end et stort firma, er da ikke social dumping. Det er da at overleve, det er da at have mulighed for at udøve sin forretning. Og at SF vælger at gå så hårdt efter de små virksomheder, synes jeg da er rigtig, rigtig ærgerligt.

Kl. 14:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten. Værsgo.

Kl. 14:43

Christian Juhl (EL):

Tak. Jeg vil gerne spørge om noget. Hvis jeg nu går på talerstolen som ordfører og vover en påstand, altså hvis jeg siger, at det her lovforslag er i strid med EU-retten, er det så okay, hvis de borgerlige forlanger af mig, at jeg skal kunne argumentere for det? Det håber jeg at ordføreren synes. Jeg mener, at når vi kommer med en påstand, må vi vel stå inde for den og – i det her tilfælde – sige, at ja, det er i strid med EU-retten; ikke fordi en tilfældig arbejdsminister siger det – hun kan nemlig tage lige så meget fejl – men fordi man har læst reglerne og der står sådan og sådan, eller fordi man ved det ud fra den og den erfaring. Jeg synes, man skal erkende det, hvis det, man siger, er forkert.

Så vil jeg gerne spørge i forlængelse af det, i en sammenhæng, vi bare skal formode: Hvorfor er statens arbejdsklausuler, som vi jo bruger i vid udstrækning, når staten udbyder, eller kommunens individuelle arbejdsklausuler, ikke i strid med EU-retten, hvis de er det i det her specielle forslag?

Kl. 14:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:44

Mai Mercado (KF):

Altså, det er jo virkelig noget, som ligger Enhedslisten rigtig meget på sinde, og jeg bliver faktisk kisteglad over det engagement. Men når Enhedslisten forsøger at få mig til at stå og diskutere juridiske spidsfindigheder, må jeg sige, at det nægter jeg simpelt hen at være med til som politiker, for jeg er ikke jurist. Så ved jeg godt, at der er rigtig mange fint uddannede folk i Enhedslisten, som er jurister, og det er jo rigtig fint og rigtig dejligt. Men for mig er det altså vigtigt, at vi diskuterer den politiske substans, og det kan vi godt gøre.

For mig handler det om den danske model. Det handler om, at det i Danmark er aftaleparterne, det er fagbevægelsen og arbejdsgiverne, altså arbejdstagerne og arbejdsgiverne, der sammen er med til at fastsætte de vilkår og spilleregler, der er på det danske arbejdsmarked. At vedtage sådan et beslutningsforslag vil jo netop være at lægge en kile ind i den proces, som man almindeligvis benytter sig af på det danske arbejdsmarked. Det er jeg stærk modstander af. Så at begynde at vikle det ind i noget juridisk sniksnak og nogle spidsfindigheder er jeg stærk modstander af. Det er noget vås og sludder. Undskyld udtrykket, nu blev jeg også helt begejstret, det er jo kun godt.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Christian Juhl.

Kl. 14:45

Christian Juhl (EL):

Det er da dejligt at se, at der er en smule temperament i konservative politikere. Jeg er bare nødt til at sige, at det ikke var mig, men at det var ordføreren, der argumenterede med, at det var i strid med EU-retten, og så spørger jeg: Hvor står det henne? Hvordan kan man forklare det?

Nu siger ordføreren, at det er i strid med den danske model. Så spørger jeg en gang til: Når staten laver arbejdsklausuler, er det ikke i strid med den danske model. Når en kommune, eksempelvis Københavns Kommune, Silkeborg Kommune eller Aarhus Kommune, eller en række kommuner individuelt beslutter at lave arbejdsklausuler i deres udbudsmateriale og i deres kontrakter, så er det ikke i strid med den danske model. Hvorfor i alverden er det så i strid med den danske model at fremsætte et forslag om, at kommunerne over en kam skal have det med i deres udbudsmateriale? Jeg forstår det ikke, for det rører jo ikke ved lovgivningen. Det er en ILO-konvention, som vi lever med i forvejen. Vi præciserer bare, at det skal ind i udbudsmaterialet. Hvorfor er det i strid med den danske model?

Kl. 14:45

Kl. 14:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 14:46

Mai Mercado (KF):

Det er jo rigtigt, at der nok er lidt mere engagement hos den konservative ordfører end hos Enhedslistens og venstrefløjens ordførere i dag. Der er heller ikke helt så mange grå hår hos den konservative ordfører, som der er hos Enhedslistens. Det kunne måske hænge sammen med det. Det skal jeg ikke kunne sige. Det er bare sådan lidt drilleri tilbage.

Det, der er helt afgørende for mig, er, at jeg jo ikke kan sidde som politiker, der i øvrigt er folkevalgt, ligesom vi alle sammen er, og komme med nogle juridiske betragtninger. Jeg har i hvert fald ikke den faglige ballast. Det, jeg har noteret mig, og det, jeg har sagt i min tale, er jo, at finansministeren med sit parti i spidsen har lagt nogle betragtninger ned over det om, at det ville være i strid med EU-retten. Så jeg synes, det ville være passende, hvis hr. Christian Juhl tog hele diskussionen om det juridiske med finansministeren og med beskæftigelsesministeren.

Kl. 14:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak til ordføreren. Så er det hr. Finn Sørensen, som er ordfører for forslagsstillerne, værsgo.

Kl. 14:47

(Ordfører for forslagsstillerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak til den foregående taler for engagementet. Jeg skal bare tilføje, at hår jo kan farves.

Så skal jeg rette en misforståelse, der er ved at brede sig her i salen, om, at finansministeren skulle være af den opfattelse, at det her – nu var det kædeansvar, han talte om, men det her er jo en del af problematikken – skulle være i strid med EU-retten. Man bedes lige bemærke, at der ikke gik ret lang tid, så måtte finansministeren æde den bemærkning igen. Desværre åd han ikke også bemærkningen om, at det ville være i strid med konkurrenceevnen eller til skade for konkurrenceevnen, så det mener han jo nok fortsat, desværre.

Efter at adskillige ordførere, specielt fra den borgerlige fløj, har gjort, hvad de kunne for at forplumre den her debat, er det jo nok nødvendigt at forklare, hvad det her forslag går ud på. Jeg må bare sige, at det ganske enkelt handler om, at vi ved en lovgivning pålægger regioner og kommuner og alle offentlige myndigheder og virksomheder at følge nøjagtig de samme forpligtelser, som staten og statslige virksomhederne, der ikke er i konkurrence, er forpligtet til at følge, nemlig de forpligtelser, der fremgår af ILO-konvention 94, som Danmark ratificerede i 1955, og som handler om, at når staten sender opgaver i udbud, skal den stille krav om, at løn- og ansættelsesvilkår hos de arbejdere, der skal udføre den opgave for staten, mindst svarer til det, der fremgår af overenskomster og/eller af lovgivning og voldgifter for det pågældende fag i den pågældende branche på den pågældende egn. Det er det, som den konvention siger.

Hvad er formålet? Formålet er at sikre, at ikke så meget som en eneste skattekrone bliver brugt til social dumping. Det vil sige, at det forhindrer regioner og kommuner i at skrive kontrakter med private virksomheder, der underbyder den regel, som er beskrevet i ILO-konventionen, og som i dag gælder for staten og statslige virksomheder, der ikke er i konkurrence. Det er det, forslaget går ud på.

Nej, Enhedslisten mener ikke, at det kommunale selvstyre skal fortolkes på den måde, at regioner og kommuner skal have lov til at skrive kontrakter med private virksomheder, som dumper lønnen. Det er der altså eksempler på. Hvis man gerne vil have de konkrete eksempler, kan man gå ind på 3F's hjemmeside underbetalt.dk, hvor alle disse mange konkrete eksempler er listet op.

Så vil jeg sige, at det jo er fuldstændig malplaceret at argumentere med det kommunale selvstyre her. Hvad er det for et selvstyre, som går ud på, at man skal have lov til at dumpe lønningerne i Danmark, oven i købet for skatteydernes kroner? Det er vist ikke det, der har været meningen med det kommunale selvstyre. De mennesker, som nu hiver det kommunale selvstyre frem og siger, at vi sandelig må passe på det, er de samme som dem, der er varme tilhængere af en budgetlov, der lægger kommunerne i et økonomisk jerngreb; af en skattelovgivning, der forhindrer kommunerne i frit at fastsætte skatterne, som de nu har lyst til; der er tilhængere af en budgetlov, som indebærer nogle benhårde sanktioner over for de kommuner, der vover at overskride de rammer, der bliver fastsat, med så meget som en eneste krone. Så det virker ærlig talt lidt hult at tale om kommunalt selvstyre i den forbindelse.

Forløbet her viser, at det er nødvendigt med lovgivning, hvis vi skal sikre, at skatteydernes penge ikke bliver brugt til social dumping. I vores beslutningsforslag har vi refereret de undersøgelser, der er tilgængelige indtil nu, som 3F har lavet, og som Beskæftigelsesministeriet selv har lavet. De viser, at det – lad os nu sige det venligt – langtfra er alle kommuner og regioner, der altid og ved alle offentlige opgaver bruger de bestemmelser, som er beskrevet i konventionen. Det er det, det handler om.

Så skal vi jo lige præcisere, at der i ILO-konventionen ikke ligger noget krav om, at der skal være en overenskomst. Hr. Eigil Andersen har citeret teksten i konventionen, men jeg vil gerne gøre det igen for endnu en gang at dokumentere, at der for det første ikke er noget krav om en overenskomst, og for det andet heller ikke er nogen indblanding i arbejdsmarkedets parter ret til frit at forhandle og aftale løn- og ansættelsesvilkår, for det, som klausulen siger, er jo, at der skal stilles krav til en privat virksomhed om, at de ansatte er sikret: »...løn (herunder særlige ydelser), arbejdstid og andre arbejdsvilkår, som ikke er mindre gunstige end dem, der gælder for arbejde af samme art inden for vedkommende fag eller industri på den egn, hvor arbejdet udføres...«.

Så henviser konventionen til, hvordan disse vilkår er beskrevet i kollektive overenskomster, voldgifter eller lovgivning.

Kl. 14:52

Men der er ikke noget krav om, at der skal være en overenskomst. Der er bare et niveau, som i Danmarks tilfælde er aftalt af arbejdsmarkedets parter, og som der ikke røkkes ved. Arbejdsmarkedets parter ret til frit at aftale lønniveauet fastlægges af arbejdsmarkedets parter. Det er fuldstændig uændret ifølge det her beslutningsforslag.

Det er jo det geniale ved den her konvention, og det er i fuld overensstemmelse med ILO's tankegang om arbejdsmarkedets parter ret til frit at aftale overenskomster. Det er stadig væk dem, der lægger niveauet.

Så er der nogle, der siger, at det er i strid med konventionen, at vi nu vil pålægge regioner og kommuner at anvende den. Nej, det fremgår klart af konventionen, at man kan beslutte, i hvilket omfang konventionens bestemmelser skal gælde ud over det statslige niveau. Det er simpelt hen bare det, vi foreslår at vi gør. Vi slår fast, at konventionens bestemmelser også skal gælde for regioner og kommuner, for alle offentlige myndigheder.

Så går jeg til debatten. Det kommer jo ikke bag på mig, at de borgerlige går imod et sådant forslag. Det kommer heller bag på mig, at de pludselig viser en overdreven omsorg for den danske overenskomstmodel og forsøger at forplumre debatten, som om vi griber ind i den model. Men egentlig er det mærkeligt og kortsynet, for borgerlige partier plejer også gerne at varetage små danske lokale håndværksmestres interesser, og det er det, man gør med sådan et forslag, for det sikrer nemlig, at udenlandske virksomheder ikke kan komme hertil og konkurrere på prisen på løn- og ansættelsesvilkår. Men det er det, der sker, og som gør, at mange danske håndværksmestre bliver udkonkurreret.

Til regeringspartierne argumentation må jeg sige, at den er besynderlig. Man opfinder en forudsætning, som ikke findes i vores beslutningsforslag, og som ikke findes i konventionens bestemmelser. Det er en forudsætning, der lyder: Hvis vi vedtager jeres, betyder det, at vi skal gå ind og skrive i loven, hvad lønnen skal være. Nu har vi spurgt ministeren, vi har spurgt regeringspartierne ordførere, og der er ikke nogen af dem, der er i stand til at forklare, hvorfor det skulle være sådan. Derfor må vi jo bare konkludere, at man har opfundet en dårlig undskyldning, fordi man ikke vil tage det skridt at pålægge regioner og kommuner den her helt naturlige forpligtelse.

Der kan selvfølgelig være den forklaring, at ministeren i strid med, hvad vi hidtil har fået at vide fra Beskæftigelsesministeriet i de notater, der er tilgængelige, og de svar, der er tilgængelige, på spørgsmål, vi har stillet, er nået frem til, at der skulle være et eller andet i EU-retten, der tvinger os til at lovgive om lønnens størrelse. Så må jeg bare sige, at ministeriet indtil nu ikke har præsenteret noget notat, der forklarer, hvorfor det skulle forholde sig sådan. Vi har heller ikke her fra talerstolen i dag kunnet få en forklaring på, hvorfor det skulle forholde sig sådan. Tværtimod har vi i vores beslutningsforslag jo citeret, hvad Beskæftigelsesministeriet indtil nu har skrevet om det her spørgsmål. Der er intet i det, der underbygger den påstand.

Hvis det virkelig er ministeriets opfattelse, at EU-retten bestemmer, hvordan vi skal anvende ILO-konvention 94, på trods af klare udtalelser fra den tidligere beskæftigelsesminister, hr. Claus Hjort Frederiksen, om, at det er der ikke noget om, ser jeg selvfølgelig frem til, at ministeren kommer og forklarer os det. Jeg udfordrer gerne ministeren: Man skal da komme på talerstolen for at forklare os, hvordan det her hænger sammen, så vi får lidt bedre mulighed, end vi fik i første omgang, for at spørge ind til det.

Det korte af det lange er, at hvis man ikke vil støtte vores forslag og på den måde sikre, at ingen skattekroner bliver misbrugt til løndumping, hvordan vil man så gøre det? Det har vi heller ikke fået

noget svar på. Hvis vi kunne få et sådant svar, kunne der måske komme en konstruktiv dialog ud af det.

Kl. 14:57

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren, og hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre, har et spørgsmål.

Kl. 14:57

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg synes jo altid, det er en fornøjelse at debattere med hr. Finn Sørensen, og det er jo sådan en lille smule trist at skulle stå og høre hr. Finn Sørensen sige, at borgerlige politikere forplumrer debatten, når det eneste, vi gør, sådan set er at ytre holdninger, der er i modstrid med hr. Finn Sørensen. Det er jo ikke at forplumre debatten. Det er at give udtryk for, hvad vi mener om lovforslaget, og når fru Mai Mercado, hr. Joachim B. Olsen og jeg selv udtrykker, at det er i uoverensstemmelse med den danske model, så er det naturligvis, fordi vi mener det. Hr. Finn Sørensen har jo endnu ikke været i stand til at præsentere et argument, der tilbageviser den påstand, så hr. Finn Sørensen må leve med det faktum, at han selv og hans eget parti, Enhedslisten, med støtte fra SF bakker op om beslutningsforslaget, hvorimod resten af Folketinget ikke er parat til det samme.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Ordføreren.

Kl. 14:58

Finn Sørensen (EL):

Nu brugte jeg faktisk en del af min ordførertale på at forklare, hvorfor det er en forkert påstand at sige, at det her forslag griber ind i den danske model. Jeg gjorde meget ud af at forklare, at der i ILO-konventionens § 94 ikke er noget krav om, at der skal være en overenskomst, når det offentlige skriver kontrakt med en privat virksomhed. Jeg gjorde meget ud af at forklare, hvad konventionen siger om det her spørgsmål, og der er ikke noget krav. Dermed er der heller ikke noget indgreb i den danske model. Arbejdsmarkedets parter ret til frit at forhandle løn og ansættelsesvilkår – eller for den sags skyld lade være – er der stadig væk, også selv om det her skulle gå hen og blive lovgivning.

Kl. 14:58

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 14:58

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil bare gerne have, at ordføreren bekræfter, at det er meget centralt i den danske model, at overenskomster er private, at de kun gælder for dem, der har tiltrådt dem, og at det står enhver frit for at indgå sådanne aftaler, herunder også aftaler med virksomheder, som ikke er dækket af en overenskomst.

Kl. 14:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 14:59

Finn Sørensen (EL):

Det kan jeg fuldt ud bekræfte. Der er aftalefrihed på det danske arbejdsmarked, og aftalefrihed betyder frihed til at indgå aftaler og frihed til at lade være.

Kl. 14:59

Kl. 15:01

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 14:59

Joachim B. Olsen (LA):

Så vil jeg bare i al stilfærdighed sige, at så skal kommunerne selvfølgelig også være frie til at indgå aftaler med dem, de nu engang har lyst til at indgå aftaler med, og at deres opgave er at tage vare på skatteborgernes penge. Det betyder altså også, at man køber det produkt, som er bedst til prisen. Det er i langt de fleste tilfælde produkter, som udbydes af virksomheder, som er dækket af en overenskomst. Nogle gange vurderer man måske, at det ikke er det, og så skal man selvfølgelig ikke købe det produkt, for man skal selvfølgelig købe det bedste og billigste produkt, så kommunen bruger ressourcerne bedst, sparer nogle penge, når de kan, så de penge kan bruges på andre ting, f.eks. ældrehjælp, bedre folkeskoler, eller hvad det nu måtte være. Det er vores holdning.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren. Værsgo.

Kl. 15:00

Finn Sørensen (EL):

Den aftalefrihed, jeg svarede på, var den, ordføreren spurgte om. Det er nemlig arbejdsmarkedets parter frihed til at aftale, hvad løn og ansættelsesvilkår skal være, eller lade være med at aftale det. Det var den aftalefrihed, jeg forholdt mig til.

Der er jo altså den forskel på arbejdsmarkedets parter og den proces, de har med hinanden for at finde ud af løn og ansættelsesvilkår, og så kommunernes proces, at kommunerne er reguleret af lovgivning her fra Folketinget.

Kl. 15:00

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Der er ikke flere spørgsmål.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det næste punkt på dagsordenen er:

4) 1. behandling af beslutningsforslag nr. B 94:

Forslag til folketingsbeslutning om indførelse af et id-kort inden for byggebranchen.

Af Finn Sørensen (EL) m.fl.
(Fremsættelse 03.04.2014).

Kl. 15:01

Forhandling

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Forhandlingen er åbnet. Det er først beskæftigelsesministeren. Værsgo.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Tak for det. Jeg skal over for dem, der er i salen, beklage, at der selvfølgelig kommer en vis gentagelse, ikke kun i min argumentation, men også i forhold til den debat, vi lige har brugt 2 timer på. For tingene hænger jo meget nøje sammen.

Men jeg vil gerne – ligesom ved det beslutningsforslag, vi lige har behandlet – meget klart tilkendegive, at i kampen mod social dumping står Enhedslisten og regeringen fuldstændig sammen. Det er os, der i fællesskab har fået etableret det unikke samarbejde mellem SKAT, politi og arbejdstilsyn. Det er os, der har skærpet sanktioner; det er os, der har styrket kontrollen; det er os, der ad forskellige omgange og i forskellige sammenhænge har fået etableret et meget, meget bedre fundament for at bekæmpe social dumping.

Det skal vi også, for det er et kæmpemæssigt problem for vores arbejdsmarked, at der kommer både udenlandske lønmodtagere og udenlandske virksomheder hertil, der ikke vil overholde spillereglerne. Det går ud over gode danske lønmodtagere; det går ud over gode danske virksomheder, der gerne vil overholde reglerne; det går sådan set ud over os alle sammen, fordi der er skat og moms, der ikke bliver indbetalt, og regler for arbejdsmiljø og sikkerhed, der ikke bliver overholdt. Så langt så godt.

Jeg har det også sådan i forhold til min egen glæde over alt det, vi har sat i gang, og som virker, at jeg ikke forsømmer en eneste lejlighed – ej heller i dag – til at tilkendegive, at vi selvfølgelig altid vil være villige til at tage nye instrumenter og nye redskaber i brug over for dem, der gerne vil snyde, og dem, der gerne vil konkurrere på ulige vilkår, løndumpe, ikke give medarbejdere ordentlige arbejdsvilkår. De finder hele tiden nye veje til at snyde og bedrage, og derfor skal vi selvfølgelig være villige til også hele tiden at igangsætte brugen af nye redskaber.

Id-kortet, eller sikkerhedskortet, er en rigtig, rigtig god idé. Jeg er personligt stærk tilhænger af, at vi får det indført. Det er vi også i regeringen. Vi har jo forsøgt at lande en aftale med Enhedslisten om at indføre et sikkerhedskort på byggeriets område ad to omgange. Vi har siddet i langstrakte finanslovsforhandlinger, hvor det var på bordet, og hvor det ikke lykkedes at lave en aftale, desværre. Og vi har netop i det her forår også været i gang med forhandlinger om børnechecken, hvor der har kørt et helt spor i forhold til social dumping. Også her har regeringen, bl.a. på opfordring fra Enhedslisten, lagt en idé om et sikkerhedskort i byggeriet på bordet.

Vi har ikke lavet en aftale endnu, desværre. Det håber jeg vi kommer til at gøre på et tidspunkt. Når vi sidder ved et forhandlingsbord, vil det også være mit ønske, at vi får indført et sikkerhedskort på byggeriets område. For det vil være godt både for myndighederne og sådan set også for fagbevægelsen og – kan man sige – den almindelige hverdag og infrastruktur på byggepladsen, hvis man kan se, om de folk, der går og arbejder, også har lov til at gøre det og er her på ordentlige vilkår.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Der er et par spørgsmål. Det er hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:04

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne kvittere for hele ministerens indlæg og vil så bare foreslå, at vi med det samme sætter os ned og får lavet den aftale.

Kl. 15:04

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:04

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jamen jeg kan sende opfordringen tilbage, for vi har lige, for ganske få uger siden, siddet i et forhandlingsrum, hvor der var alle gode muligheder for at lave en aftale. Det er altså for let – og det er sagt i en god ånd, i en god tone og med et smil på læben – når man, fordi man ikke har kunnet opnå en aftale, går fra et forhandlingsbord og så lige fremsætter et beslutningsforslag, hvor man siger: Hej, kom så, regering, så kan I lige stemme for. Altså, det er ved forhandlingsbordene, vi skaber resultaterne i dansk politik, og derfor er der en fortsat tilkendegivelse fra regeringens side: Vi ønsker at få det indført. Og så må vi selvfølgelig håbe, at vi lykkes med at lande en aftale i en anden forhandling, al den stund at det ikke er lykkedes endnu.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:05

Finn Sørensen (EL):

Nu synes jeg jo, det er en god idé, at man laver aftaler om det, man kan blive enige om. Og her er vi åbenbart enige, måske ikke om den helt konkrete udformning af det, der kan være en knast eller to, der skal høvles af, men vi er enige om det fornuftige i at få indført et sådant kort, og så er det da en rigtig god idé, at vi ser at få lavet sådan en aftale. For jeg er sikker på, at der er rigtig mange derude på byggepladserne, der meget gerne vil have det der id-kort. Så jeg kan jo spørge lidt polemisk: Hvorfor skal en aftale om det være betinget af, at Enhedslisten stemmer for regeringens lovforslag om børnechecken? Det er sådan set det, ministeren skal forklare mig.

Kl. 15:05

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:05

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Men det er det bestemt heller ikke betinget af. Vi sad jo i langstrakte finanslovsforhandlinger i efteråret 2013, hvor det at indføre et sikkerhedskort på byggeriets område var en af hjørnestenene i en mulig finanslovsaftale. Der var også mange andre gode ting på bordet, og jeg vil som beskæftigelsesminister bare sige, at det selvfølgelig var ærgerligt, at vi ikke fik landet en aftale, for der lå nogle meget, meget klare forbedringer i forhold til både arbejdsmiljø og social dumping. Men mon ikke der igen kommer et forhandlingstidspunkt? Så tager vi den derfra.

Kl. 15:06

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Christian Juhl, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:06

Christian Juhl (EL):

For det første vil jeg gerne opfordre til, at vi også kan tage forhandlinger om enkeltting undervejs. Det er jo en meget mere dynamisk måde at drive regering på. Det er så let for en regering at sige, at man lige vil have det hele med, og så gå fra forhandlingsbordet, fordi man ikke får det hele med. Det er jo ved forhandlingsbordet, vi laver politik, vil jeg sige til ministeren. Det er sådan, det foregår i dansk politik; man skal jo ikke bare gå, fordi man ikke lige kan få det hele ned.

For det andet vil jeg gerne høre, om ministeren vil give et tilsagn, når det gælder de uklarheder, der svæver i luften i øjeblikket, i forhold til EU-retten og det foregående forslag. Nu var der ikke en mulighed for at stille spørgsmålet i sidste runde, fordi ministeren ikke

gik på talerstolen, så jeg vil gerne høre, om vi kan få et notat, en forklaring, et argument for, at der skulle være en regel, der siger, at kommunerne ikke kunne lave arbejdsudbuddet.

Kl. 15:07

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:07

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Nu er det måske lidt groft at sige, at ministeren ikke gik på talerstolen, al den stund at det var mig, der som minister åbnede debatten om det beslutningsforslag, vi lige har behandlet; det er jo sådan, proceduren er. Så jeg har været på talerstolen, og jeg har redegjort for regeringens holdning. Og det kan jeg godt gøre igen, men nu er det jo altså et andet beslutningsforslag, vi behandler her, og jeg går ud fra, at Enhedslisten er lige så optaget af det her beslutningsforslag, som man var af det foregående forslag, som vi lige har brugt næsten 2 timer på at behandle.

Jeg vil gerne gentage, hvad angår id-kortet – man kan kalde det et id-kort, man kan kalde det et sikkerhedskort, det kan også have andre udformninger – at det er en god idé. Og det er rigtigt, som hr. Finn Sørensen siger, at det er blevet efterlyst af byggeriets folk igen – længere tid, fordi det selvfølgelig vil være et meget, meget let redskab: Har man kortet, eller har man ikke kortet? Har man kortet, er det, fordi man, i hvert fald som udgangspunkt, er her på ordentlige vilkår, med hvad dertil hører, alt afhængigt af hvad vi lægger ind i sådan et kort, og har man ikke kortet, ja, så skal alarmklokkerne ringe. Derfor er der igen bare et tilsagn om, at det her er noget, jeg håber vi kan håndtere i fællesskab.

Det gælder for så vidt også det at udbrede brugen af arbejdsklauser, for det er også et godt redskab, og her er vi så uenige om, om der skal lovgives eller ej.

Kl. 15:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og det er rigtigt, at det er B 94, vi behandler nu. Værsgo til spørgeren igen, hvis det drejer sig om B 94.

Kl. 15:08

Christian Juhl (EL):

Er det så også rigtigt forstået, at ministeren, hvis Folketinget vedtager det her forslag, er forpligtet til at finde en løsning i forhold til det id-kort isoleret set? Er det rigtigt forstået, at ministeren så er forpligtet til at finde en løsning i forhold til id-kortet, og at vi ikke behøver vente til finanslovsforhandlinger og andet?

Kl. 15:08

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:08

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Det er jo korrekt, at regeringen med beslutningsforslaget pålægges at fremsætte et lovforslag, og det kan Folketinget jo godt vedtage. Det er jeg ikke sikker på at Folketinget gør, ej heller, selv om det er Enhedslistens ønske. Men det ændrer jo ikke på, hvor jeg i hvert fald for mit eget vedkommende startede debatten, nemlig at vi er i en situation, hvor både regeringen og Enhedslisten og også SF, vil jeg tro – eller det er ikke noget, jeg tror, det er noget, jeg ved – er optaget af det her spørgsmål. Så det må jo være muligt på et tidspunkt at få etableret et rum, hvor man også kan lave en aftale derom, og det håber jeg selvfølgelig sker.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance. Værsgo

Joachim B. Olsen (LA):

Nu, hvor ministeren synes, det er sådan en god idé med sådan et id-kort, vil jeg spørge, om det så ikke ville være en endnu bedre idé, hvis østarbejdere skulle have sådan et lille mærkat syet på trøjen, hvor der stod deres navn, og hvor der stod deres cpr-nummer, eller hvad de nu måtte have af andre informationer. Så kan det på en arbejdsplads blive rigtig tydeligt, hvem der er østarbejdere, og hvem der ikke er, og så kan vi virkelig kontrollere dem. Det må så være en endnu bedre idé, eller hvad synes ministeren om den idé?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg er ikke helt sikker på, jeg forstår behovet for den lidt mere polemiske tilgang til diskussionen. Men nej, det er selvfølgelig ikke noget, jeg på nogen måde vil hverken påskønne, værdsætte eller initiere. Det er jo heller ikke det, jeg argumenterer for. Det, jeg og regeringen argumenterer for, er at indføre et sikkerhedskort, der gælder for alle, der går på danske byggepladser – og det er, hvad enten man har sine rødder i Øst- eller Vestjylland eller i Øst- eller Vesteuropa eller et andet sted for den sags skyld.

Så nej, vi ønsker ikke at indføre et sikkerhedskort med henblik på at udpege og visualisere, hvor folk kommer fra, men for at være sikre på, at alle har et ordentligt fundament for at arbejde på danske byggepladser. Det er ud fra et ønske om at fremme sikkerhed og arbejdsmiljø.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Joachim B. Olsen.

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen hvorfor så ikke bare sige, at alle danske medarbejdere skal medbringe deres pas, når de går på arbejde – altså at du, hvis du arbejder på en dansk byggeplads, skal have dit pas med, så man kan kontrollere, hvem du er? Altså, jeg kan ikke tro, at ministeren ikke har nogen betænkeligheder ved det her kontrolregime, som man så gerne vil indføre. Det kan jeg faktisk ikke.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg ville være ualmindelig både bekymret og betænkelig ved at bede mennesker om at medbringe deres pas. Hvorfor i alverden skulle vi dog gøre det? Altså, det, vi diskuterer i dag, er, om vi kan fremme indsatsen mod social dumping, og der er jo problemer på mange danske byggepladser. Jeg besøgte en for ganske nylig sammen med tre danske myndigheder, og der var utrolig dårlige arbejds-vilkår – få hundrede meter herfra.

Det må da være i alles interesse, at vi gør, hvad vi kan i fællesskab i Folketinget, for at fremme lønmodtageres rettigheder og for at sikre, at de danske virksomheder og i øvrigt også udenlandske virksomheder, der gerne vil konkurrere på ordentlige vilkår, får mulighe-

Kl. 15:09

den for det, og for at vi så samtidig kan sætte foden ned over for dem, der enten undergraver vores velfærdssamfund i det hele taget eller ikke tager sig ordentligt af lønmodtagerne. Ofte vil der være en sammenhæng mellem de to ting.

Kl. 15:09

Men at gå derfra og så til at kræve, at alle skal bære pas, er da en mærkelig kobling at foretage. Det, vi foreslår, er altså et sikkerhedskort, og det er jo noget helt, helt andet.

Kl. 15:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Hr. Jakob Engel-Schmidt har også et spørgsmål inden sin ordførertale. Værsgo.

Kl. 15:12

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det, formand. Jeg kan jo notere mig, at ministeren dybest set er begejstret over forslaget og måske i fremtiden vil finde en aftale med Enhedslisten. Det venter vi jo så på. Men mit spørgsmål til ministeren er: Hvilke andre områder forestiller ministeren sig at udbrede det her regime for?

Det, jeg mener, er: Når man først ved lov har stadfæstet, at alle arbejdere på byggepladser skal medbringe og bære et id-kort, hvad kan vi så forvente som det næste skridt – hvilke brancher, hvilke områder bliver det her udbredt til?

Kl. 15:12

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ministeren.

Kl. 15:12

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Altså, jeg vil sige det på den måde, at ideen om at indføre et id-kort eller et sikkerhedskort, som foreslået fra regeringens side, jo – og det skal jeg være ærlig og sige – ikke er en idé, vi selv er kommet på. Det er en idé, der er fostret ude på byggepladserne. Og jeg tror egentlig, at årsagen til, at ideen opstår, er den meget enkle ting, at hvis man har et id-kort eller et sikkerhedskort, bliver det meget, meget let gennemskueligt og gennemsigtigt, om de mennesker, der går på byggepladserne, er der på ordentlige vilkår.

Al den stund at jeg er meget, meget stærk tilhænger af et velorganiseret, veletableret, ordnet dansk arbejdsmarked, imødekommer jeg selvfølgelig også sådan et forslag med interesse. Og jeg synes, man skal passe en lille smule på med at kravle alt for højt op i det ideologiske træ, for det, vi taler om her, er, at man bærer et sikkerhedskort på sit arbejdstøj, så man skal hverken rende rundt med det ene eller det andet dokument eller pas eller noget helt tredje.

Kl. 15:13

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 15:13

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det, formand. Det beslutningsforslag, vi debatterer i dag, pålægger, hvis det vedtages, alle bygningsarbejdere at bære et id-kort indeholdende oplysninger om navn, nationalitet, skat osv. osv. Det er temmelig vidtgående på det danske arbejdsmarked.

Jeg er ikke på vej op i et ideologisk træ. Jeg ønsker faktisk at sørge for at udjævne det danske arbejdsmarked, så der hverken er stubbe eller knopskydninger udi overflødig lovgivning, hvilket jeg håber ministeren er enig med mig i.

Derfor spørger jeg igen: Hvis Socialdemokraterne basalt set er venligt stemt over for tanken om id-kort på den her måde, er der så nogen brancher, ministeren ikke forestiller sig man kan udbrede systemet til?

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ministeren.

Kl. 15:14

Beskæftigelsesministeren (Mette Frederiksen):

Jeg har ikke sagt, at vi er positive over for beslutningsforslaget, som det ligger. Vi stemmer nej til det her beslutningsforslag. Men vi har i andre sammenhænge selv foreslået at indføre et sikkerhedskort, fordi vi tror, det vil være et nyttigt redskab i kampen mod social dumping, og der har vi taget stilling til byggeriets område, fordi det også har været diskuteret på det område. At det også vil kunne gælde andre områder, vil jeg ikke afvise, men det er ikke noget, vi har forholdt os til endnu.

Kl. 15:14

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ministeren. Det er altså rigtig godt at trykke sig ind i god tid. Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt. Værsgo.

Kl. 15:14

Kl. 15:15

(Ordfører)

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak, formand. Det kommer nok ikke som en overraskelse for de tilstedeværende i salen, at Venstre er imod Enhedslistens beslutningsforslag, men jeg skal sige, at det jo er helt fascinerende at følge med i den politiske stammedans, der for et øjeblik siden foregik mellem Enhedslistens ordfører og vores minister på området. Faktisk vil jeg gå så langt som til at sige, at man jo nærmest kan optage en dokumentar ud i sådan moderne samarbejdsvanskeligheder, idet det jo fremkommer i debatten, at man ofte har været ved at vedtage et id-kort, men endnu ikke er nået i mål. Det noterer vi os i Venstre med tilfredshed, da vi selvfølgelig er imod id-kortet.

Som tidligere sagt i min korte bemærkning indeholder beslutningsforslaget en bestemmelse om at indføre et id-kort, hvor personer ansat i byggebranchen skal opgive navn, nationalitet, skatteoplysninger, og formålet med kortet sammen med en række andre redskaber er at bekæmpe social dumping.

Som jeg tidligere har sagt til B 93, mener vi i Venstre, at vi skal have ordnede forhold på det danske arbejdsmarked, hvor regler overholdes, og vi mener også, at den danske model fungerer så fremragende, at vi skal undgå overflødig lovgivning. Venstre mener derfor ikke, at id-kortet løser nogen problemer. Det er udelukkende ekstra bureaukrati og fjerner den fleksibilitet, som vi alle sammen er så glade for på vores arbejdsmarked i dag.

Må jeg ikke minde forsamlingen om, at SKAT siden 1. juli 2012 har kunnet kræve, at medarbejdere på en byggeplads identificerer sig med cpr-nummer og fremvisning af gyldig legitimation. Det mener jeg er tilstrækkeligt, og jeg mener, at den nødvendige kontrol er mulig at føre, skulle man ønske det. Venstre mener kort sagt ikke, at der er behov for yderligere foranstaltninger på området. Vi mener, at det vil medføre et administrativt arbejde både for arbejdsgiver og arbejdstager, og det vil også medføre yderligere omkostninger.

Som tidligere nævnt har byggebranchen jo stor fordel af, at det danske arbejdsmarked er så fleksibelt, og bygge- og anlægsbranchen er også karakteriseret ved, at der ofte er stort behov for at op- og nedskalere i antallet af medarbejdere på byggepladsen, ofte med få dages varsel. Når der ikke ifølge Enhedslistens beslutningsforslag må arbejdes på en byggeplads uden et gyldigt id-kort, kan det skabe visse udfordringer. Jeg vil gætte på, at det kommer til at tage længe tid end en enkelt dag eller to at udstede det her id-kort. Det vil medføre yderligere omkostninger, det vil medføre forsinkelser, og det vil medføre, at en praktisk opbygning er en hæmsko for danske entreprenører og byggevirksomheder.

Venstre er af den opfattelse, at Enhedslistens forslag til kortets indhold er meget vidtgående. Der er tale om en meget omfattende registrering af personfølsomme oplysninger, der er omfattet af persondataloven. Med de seneste afsløringer omkring Nets, Se og Hør og andre virksomheder in mente synes jeg, at det er noget, vi skal være særdeles varsomme med og ikke bare skyde det hen til en akademisk diskussion om persondatasikkerhed.

Anvendelsen af det her id-kort medfører altså en række problemstillinger i forhold til overholdelsen af persondataloven, som bør afdekkes, før man overhovedet påtænker at gå videre, skulle man være for beslutningsforslaget.

Derudover er der også mulighed for, at der opstår en række vanskeligheder, når udenlandske arbejdere skal have registreret kurser i sikkerhed, idet det kan være utrolig udfordrende for danske arbejdsgivere at vurdere, om kurserne kan tilsvares med sideløbende og tilsvarende uddannelse i Danmark. Jeg forventer derfor lange sagsbehandlingstider, højere omkostninger for danske virksomheder og generelt besvær, hvis Enhedslistens beslutningsforslag gennemføres.

Venstre har også noteret sig, og det har jeg i særdeleshed, at Enhedslistens forslag omhandler både medarbejdere og selvstændige erhvervsdrivende etableret som enkeltmandsvirksomhed. Vi finder det meget besynderligt, at enkeltmandsvirksomheder på den måde sidestilles med ansatte under et. Det er nyt i dansk lovgivning.

Afslutningsvis vil jeg gerne bemærke, at der i beslutningsforslaget ikke er fremsat en nærmere beskrivelse af, hvilke sanktioner man skal påføre virksomheder eller ansatte på byggepladser, der ikke har de her id-kort. Det synes jeg havde klædt forslagsstillerne at informere os om overvejelser omkring. Hvis vi nu skal være helt ærlige, fornemmer jeg, at der er en bagvedliggende tanke i forhold til det her beslutningsforslag, og det kunne være spændende at høre hr. Finn Sørensen og ligestillede bemærkninger til, om det i virkeligheden ikke handler om at sørge for, at udenlandske arbejdere, der kommer til Danmark, skal have så svært som overhovedet muligt ved at opnå tilladelse til at arbejde i Danmark, for hvis det er den reelle hensigt, kan man jo bare sige det i stedet for at skulle indføre alt muligt bureaukrati som et skjul for det.

Med de bemærkninger kan jeg informere om, at Venstre stemmer nej til beslutningsforslaget. Tak.

Kl. 15:19

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:19

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen det er jo nærmest også rituelt. Jeg kunne næsten have skrevet det der ordførerindlæg, for det ville jo starte med, at hvis der er noget, Venstre meget, meget gerne vil, er det at bekæmpe social dumping. Men hver eneste gang, der kommer et konkret forslag, som kunne styrke det danske samfund i kampen mod den vederstyggelighed, som vi ellers alle sammen er enige om ikke burde finde sted, er Venstre imod. Jeg vil bare prøve, om jeg kan få en lillebitte smule saglig debat med hr. Jakob Engel-Schmidt om det her. Jeg vil i hvert fald gøre mit bedste.

Vil ordføreren bekræfte – for jeg går ud fra, at han har læst det, men jeg er nu lidt usikker, når jeg hører, hvordan ordføreren fremstiller det – at det, der er forslagsstillernes intention med det her, er at styrke myndighedernes muligheder for at sikre, at vi har et godt arbejdsmiljø i byggeriet, og at det arbejde, der foregår i byggeriet, sker i overensstemmelse med de regler, der nu engang er omkring skat, registrering af virksomheder, social sikring, arbejdsskadeforsikring osv.? Kan ordføreren bekræfte, at det er et godt formål, og at det er det formål, der er med forslaget, og er ordføreren enig i, at det er et godt forslag til at styrke myndighederne, hvad det angår?

Kl. 15:21

Kl. 15:23

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:21

Jakob Engel-Schmidt (V):

Nu er jeg jo selvsagt ikke den samme politiske kapacitet som hr. Finn Sørensen. Jeg synes egentlig, det er en smule uhøfligt, at hr. Finn Sørensen af flere omgange insinuerer, at debatformen med undertegnede skulle være kedelig, at jeg ikke har forberedt mig, og at jeg ikke ønsker at forstå hr. Finn Sørensens forslag. Det synes jeg er trist, for jeg har forstået hr. Finn Sørensens forslag, og jeg har læst det. Mit parti og jeg selv er sådan set bare imod.

Vi mener, at det er unødigt bureaukrati. Vi mener, at det vil medføre yderligere omkostninger. Vi mener, at SKAT har den mulighed for at kontrollere arbejdspladserne i dag, som hr. Finn Sørensen ønsker. At hr. Finn Sørensen muligvis har en række sympatiske bevægelsegrunde for at fremsætte forslaget, medgiver jeg gerne, men at hr. Finn Sørensen møder modstand fra partiet Venstre, bør jo hverken komme som en overraskelse eller opfattes som en personlig fornærmelse.

Kl. 15:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:22

Finn Sørensen (EL):

Der er vel ingen grund til at tage det som en personlig fornærmelse, men det var jo, fordi ordføreren fremstillede en masse vanskeligheder, som man ikke kan læse ud af forslaget. Forslaget er jo i virkeligheden meget enkelt, nemlig at staten står for udstedelse af et id-kort, kaldet det sikkerhedskort, eller hvad man vil, som vil være et værktøj for myndighederne, når de skal ud at kontrollere forholdene på byggepladserne.

Jeg ved ikke, om hr. Jakob Engel-Schmidt selv har været på byggepladserne, men der skrives dog meget om det i medierne, og der synes jeg, at det klart fremgår, at der er store vanskeligheder med arbejdsmiljøet, det siger Arbejdstilsynet i hvert fald. Der er store vanskeligheder i visse situationer med at kontrollere virksomheders og beskæftigedes identitet, hvilket jo er nødvendigt, når vi skal kontrollere, om love og regler bliver overholdt (*Anden næstformand (Pia Kjærsgaard): Tak*), og der vil et sådant ...

Kl. 15:22

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak! Ordføreren, værsgo.

Kl. 15:22

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg vil gerne bekræfte, at det af de oplysninger, man kan finde hos SKAT, fremgår, at der gøres et stort arbejde for at kontrollere byggepladser. Der kan muligvis være udfordringer. Jeg mener dog ikke, at løsningen er det forslag, som hr. Finn Sørensen fremsætter, og hr. Finn Sørensen skyder sig i foden, idet han siger, at jeg perspektiverer en række problemer, han ikke mener at kunne læse ud af beslutningsforslaget. Det må i det mindste for hr. Finn Sørensen være beviset på, at jeg har sat mig ind i sagen og kan se perspektiverne *ud over* selve beslutningsforslaget. Jeg synes, det er trist, at hr. Finn Sørensen hverken vil svare på, bekræfte eller afkræfte, at det her dybest set handler om at besværliggøre adgangen til danske byggepladser for udenlandske arbejdstagere.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Så er det hr. Lennart Damsbo-Andersen for en kort bemærkning.

Kl. 15:23

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg føler mig lidt provokeret af den måde, som ordføreren taler på her. Nu er det jo ikke mit forslag, og det er ikke Socialdemokraternes forslag, men i forbindelse med den del af det, der handler om arbejdsmiljøet og sikkerheden på arbejdspladsen – det er bare for lige at give et lynkursus til ordføreren her – er det sådan, at vi i fællesskab, partierne imellem, inklusive Venstre, har en arbejdsmiljøplan, og vi har et fælles ønske om at sikre, at arbejdsmiljøet er så godt som muligt på byggepladserne i Danmark. Det er dem, vi taler om her. Det er faktisk sådan, at der er en overrepræsentation af både ulykker, arbejdsskader og dødsulykker på byggepladser i Danmark i forhold til resten af arbejdsmarkedet. Det, vi taler om her, er at indføre et kort – man kan så kalde det sikkerhedskort eller id-kort – hvor man har mulighed for at sikre, at dem, der er på byggepladsen fra første dag, er i stand til at bevæge sig derind uden at blive udsat for en ulykke. Statistikkerne siger helt klart, at unge, nyansatte og udenlandsk arbejdskraft er dem, der er overrepræsenteret, og det er også derfor, der skal være fokus på dem. Det er der i øvrigt også i vores fælles plan i forhold til 2020 – arbejdsmiljøplanen. Det er der, fokus er, og et id-kort eller et sikkerhedskort vil være et gevaldigt instrument i løftet i arbejdsmiljøet. Og jeg vil bare lige sige til ordføreren, at det måske vil være smart, hvis ordføreren går hjem og læser på den lektie.

Kl. 15:24

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:24

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det er altid rart at få lektier for i Folketingssalen, og tak for det, vil jeg sige til hr. Lennart Damsbo-Andersen. Jeg tror, vi begge er enige om, at det er dybt ulykkeligt, når der sker ulykker, særlig dødsulykker, på danske arbejdspladser. Det vil jeg gerne være med til at undgå, og det mener jeg sådan set også vi sammen gør en stor indsats for. Men jeg kan bare ikke se, at indførelsen af et id-kort selvstændigt vil forhindre eller nedbringe antallet af ulykker på danske arbejdspladser, og særlig på konstruktionssteder, hvor der bygges. Det i sig selv handler jo om sikkerhed og om, at arbejdsgiver og arbejdstager sammen finder en model, hvor man tager størst muligt ansvar for at uddanne og gøre opmærksom på de sikkerhedsrisici og -trusler, der kan være. Og det kan man jo sagtens gøre, uden at man udstyrer alle danske arbejdstagere med et id-kort. Det håber jeg ordføreren er enig med mig i.

Kl. 15:25

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Lennart Damsbo-Andersen.

Kl. 15:25

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg tænkte, at nu må jeg hellere tage ordet igen, for nu kommer vi ind i en konkret diskussion. Det er rigtig godt. Det er jo netop sådan, at et kort, man kun kan få, hvis man har gennemgået et basiskursus, inden man går ind på en byggeplads, alt andet lige vil sikre, at der bliver færre ulykker, at der bliver færre arbejdsskader, for så ved man nøjagtig, hvordan man skal begå sig på en arbejdsplads. Det er en af problemstillingerne i dag.

Det kan godt være, at man siger, der vil være en administrativ byrde i det her, men jeg er overbevist om, at der til gengæld vil være en meget, meget stor besparelse i forhold til det antal arbejdsskader og ulykker, der så vil komme i fremtiden. Der er ingen tvivl om, at hvis man går ind i det her, vil det være til stor gavn for både den enkelte, for byggepladser og firmaer og også for samfundet.

Kl. 15:26

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:26

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Det er jeg så ikke enig med hr. Lennart Damsbo-Andersen i, og det er heller ikke sikkert, vi bliver det. Men jeg vil gerne sammen med hr. Lennart Damsbo-Andersen arbejde for, at vi højner niveauet for det danske arbejdsmiljø og sikkerheden på danske arbejdspladser.

Jeg kan være bekymret for, at indfører man det her id-kort, vil det blive udbredt til andre sektorer, og vil dermed også påtvinge virksomheder, arbejdstagere og arbejdsgivere unødvendigt bureaukrati.

Samtidig mener jeg jo stadig væk, at det er arbejdsgivers ansvar at sikre, at de mennesker, der bliver ansat, har den nødvendige uddannelse, der betyder, at man ikke kommer galt af sted, og at man er opmærksom på de sikkerhedstrusler og risici, der findes på arbejdspladsen. Det ændrer et id-kort ikke noget ved positivt. Det gør hverken fra eller til. Tak.

Kl. 15:27

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak for det. Og så er der ikke flere spørgsmål. Så er det den næste ordfører, og det er hr. Lennart Damsbo-Andersen. Værsgo.

Kl. 15:27

(Ordfører)

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak for det. Først og fremmest vil jeg endnu en gang sige tak til Enhedslisten for at rejse den her debat. Som socialdemokrat mener jeg, at en styrket indsats mod social dumping er en nødvendighed for et mere fair og ordentligt arbejdsmarked. Og jeg tror faktisk ikke, det er tilfældigt, at Folketingets partier til venstre for midten gennem de seneste år har diskuteret indførelse af et id-kort, for det vidner om den betydning for indsatsen mod social dumping, som et sådant kort vil have. Enhedslisten har jo også så glimrende i sit forslag beskrevet konsekvenserne og mulighederne i forbindelse med et sådant kort.

Et af Socialdemokraternes store mål er at skabe et velfungerende og sundt arbejdsmarked i Danmark. Det er det, som vi er valgt til, og det er derfor også vores ansvar at bekæmpe social dumping og dårligt arbejdsmiljø. Regeringen har i de seneste år styrket indsatsen mod social dumping på det danske arbejdsmarked, og her skal jeg blot henvise til den debat, vi havde tidligere.

Men Socialdemokraterne stiller sig så også lidt uforstående over for Enhedslistens forslag – hvorfor lige nu? Enhedslisten havde jo sidste år i forbindelse med finanslovsforhandlingerne mulighed for at få id-kort gennemført. Og senest har Enhedslisten under forårets forhandlinger om børnechecken endnu en gang sagt nej til et tilbud, der bl.a. indeholdt id-kort. Der er jo et behov for et id-kort, og derfor kan det undre, at Enhedslisten har sagt nej. Alt andet lige er det jo ærgerligt, at det ikke er lykkedes.

Socialdemokraterne bemærker, at der i Enhedslistens beslutningsforslag ikke er forelagt nogen former for finansiering. Og det er endnu mere ærgerligt, for den model for id-kort, som Enhedslisten har foreslået, er både administrativt tung og forbundet med store omkostninger. Således vil etableringen af ordningen alene koste 134 mio. kr., og der vil efterfølgende være en administrativ byrde på

53-54 mio. kr. Så på den baggrund kan Socialdemokratiet ikke støtte forslaget. Omvendt kan jeg forstå på den debat, der allerede har været, at vi kan se frem til et møde mellem ministeren og Enhedslisten, hvor der kan være mulighed for at lave en aftale, og det ser vi frem til.

Kl. 15:29

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Hr. Finn Sørensen for et spørgsmål. Værsgo.

Kl. 15:29

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jamen jeg er da glad for, at vi stadig væk er enige om, at det er en god idé at få sådan et id-kort og et sikkerhedskort. Og så er det bare, vi spørger: Skulle vi ikke se at få lavet en aftale om det? For det synes jeg er en god idé i politik – i hvert fald for parter, som gerne vil arbejde sammen om et vigtigt spørgsmål, og det vil vi jo gerne, for vi er jo enige om, at vi skal finde på alt, hvad vi overhovedet kan, der kan bruges til at bekæmpe social dumping. Her er noget, vi kan blive enige om, så lad os dog lave en aftale om det og lade være med at kæde det sammen med alt muligt andet, som vi ikke er enige om.

Jeg er nødt til lige at spørge ordføreren: Hvad var det for nogle beløb, ordføreren kom med, på, hvad det her ville koste? Det er ikke noget, jeg kan genkende. Var det ordførerens bud på, hvad omkostningerne vil være af at indføre Enhedslistens forslag?

Kl. 15:30

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:30

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Det kan jeg ikke sige helt nøjagtigt. Der er formentlig stillet et spørgsmål eller lignende, men det er i hvert fald ministeriets bud på, hvad sådan en ordning her vil komme til at koste. Det er der, hvor det kommer fra.

For at vende tilbage til det andet, for det synes jeg er meget mere vigtigt, vil jeg sige, at der jo er en bred enighed i Folketinget – måske ikke med Venstre – i forhold til at vi skal sikre, at forholdene er ordentlige på byggepladserne. Og derfor ser jeg også meget frem til, at ministeren og Enhedslisten kan mødes om det her og få lavet en aftale.

Kl. 15:31

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:31

Finn Sørensen (EL):

Tak. Det gør jeg også, men så måtte jeg jo opleve noget besynderligt, for jeg skrev jo netop til ministeren her for en uges tid eller mere siden, ikke ret meget mere – inden for den sidste uges tid, de sidste 14 dage – og opfordrede hende til, at vi straks sætter os sammen og laver en aftale om id-kort. Men der fik jeg det svar, at det ikke var lige nu, at det ikke hastede med det.

Jeg forstår det ikke rigtigt. Det ene øjeblik haster det, og der bliver vi skældt ud, fordi vi ikke vil sige ja til alt muligt andet, som vi i øvrigt er uenige i, men det næste øjeblik haster det alligevel; så kan vi vente og måske gøre det engang i fremtiden. Skulle vi nu ikke bare glemme alt det dér drilleri og så se at få sat os ned og få lavet den aftale?

Kl. 15:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:32

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Der er jo ikke så meget at sige til det. Som jeg sagde før, har jeg noteret mig i den debat, der har været indtil nu i dag, at både forslagsstilleren og ministeren er på talefod, og at der er en invitation fra ministeren til Enhedslisten om at få en diskussion om det her. Og vi vil i hvert fald fra Socialdemokratiets side se frem til, at der kan findes en løsning på det.

Kl. 15:32

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Christian Juhl, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:32

Christian Juhl (EL):

Jeg vil egentlig også bare nøjes med at kommentere det her besynderlige fænomen, som jeg vil kalde Corydondoktrinen. Hvorfor vil jeg det? Det vil jeg, fordi jeg hørte ham i en debat med bl.a. mig og nogle havnearbejdere, og havnearbejderne var meget opsatte på at få fjernet begrænsningen på fradraget for fagforeningskontingentet. Så sagde de til ham: Hvorfor i alverden får I det ikke gennemført? Enhedslisten siger jo, at de vil være med til det i morgen, hvis det er. Så siger han: Enhedslisten skal yde noget for at få noget. Det er altså en eller anden idé om, at man ikke kan lave politik og så vedtage det, man er enige om. Man skal vedtage noget, og så skal modparten yde noget, modparten ikke kan lide at yde. Det er jo en besynderlig form for tankegang, og jeg synes, vi skal prøve at gøre op med den.

Det er jo ikke så sært, at vores baglande synes, det går ad helvede til med regeringen, når det er sådan, at den synes, man skal gøre noget, man er imod. Det er jo ikke Enhedslisten, der skal have et id-kort, fordi Enhedslisten gerne vil have det i baglommen. Det er arbejderne på danske byggepladser, der skal have et redskab til at styre byggepladserne. Det er dem, man skal tænke på, man skal ikke tænke på Enhedslisten, det er fuldstændig ligegyldigt.

Kl. 15:33

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg vil bede om, at man ikke bander i Folketingssalen, for det er ikke så godt. (*Christian Juhl (EL): Undskyld.*)

Værsgo til ordføreren.

Kl. 15:33

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Tak. Jeg er sådan set fuldstændig enig med spørgeren, i forhold til hvem det er, det her handler om. Og jeg håber også, det fremgik af det spørgsmål, jeg stillede til hr. Jakob Engel-Schmidt før, altså at det handler om, at man skal have nogle ordentlige, sikrede forhold på de danske byggepladser. Det, der er problemstillingen her fra vores side, er ene og alene det, at Enhedslisten ikke har anvist en finansiering af det, som det her forslag handler om, og derfor stemmer vi nej.

Kl. 15:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Christian Juhl? Nej. Hr. Jakob Engel-Schmidt, værsgo.

Kl. 15:34

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Jeg er jo lidt ked af, at hr. Lennart Damsbo-Andersen står på talerstolen og udbasunerer, at Venstre ikke ønsker ordentlige forhold på danske byggepladser. Intet kunne være mere forkert.

Til gengæld vil jeg forsøge at spørge ordføreren, om han kan hjælpe mig med at få svar på det, ministeren ikke kunne svare på: Bliver den ulykkelige situation en realitet, at Enhedslisten i selskab med Socialdemokratiet gennemfører det her med id-kort, hvor stop-

per det så? Er der nogen brancher, områder eller særlige fag, hvor ordføreren med det samme kan sige at det vil de gerne, der vil de gerne indføre id-kort, eller der indfører de under ingen omstændigheder id-kort?

Kl. 15:34

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:34

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Jeg ved ikke, hvad Enhedslisten har tænkt, det kan jeg jo ikke vide, men jeg ved, at for mig selv og for Socialdemokratiet handler et sikkerhedskort om sikkerhed på byggepladser i Danmark, som jeg netop også prøvede at forklare Venstres ordfører før, da Venstres ordfører var på talerstolen. Det handler om sikkerhed på danske byggepladser, og derfor vil det være der, et sådant kort kunne anvendes. Jeg kan ikke se for mig lige her, hvor det så ellers kunne være henne, men man skal jo altid være åben for, at hvis der er en situation, hvor tingene kan bruges, vil det være nyttigt at bruge dem. Det tror jeg også Venstres ordfører er enig i.

Kl. 15:35

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 15:35

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg vil bestemt ikke bebrejde ordføreren, at han ikke ved, hvad Enhedslisten tænker. Det er vi flere der ikke altid er helt klar over.

Når det er sagt, synes jeg, at et id-kort, hvad enten det lever op til den model, Enhedslisten har foreslået, eller det lever op til en mere skrabt model, som Socialdemokratiet har foreslået, stadig væk er vidtgående udi den normale kultur, vi har på vores arbejdsmarked.

Det er jo derfor, jeg nervøst spørger ordføreren, om vi kan forvente, at det udbredes til andre brancher, andre områder. Og der bliver jeg lidt bekymret, når ordføreren siger: Ja, umiddelbart kan jeg ikke forestille mig det, men der kan jo være gode argumenter for alligevel at gøre det. Kan ordføreren forstå min bekymring?

Kl. 15:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:36

Lennart Damsbo-Andersen (S):

Nej, det kan jeg faktisk ikke. For hvis der er tale om et sikkerhedskort, er det ene og alene for at sikre, at folk kan være sikre på at være sunde, både når de går til deres arbejdsplads, og når de går hjem igen. Så der er jeg overhovedet ikke bekymret.

Kl. 15:36

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Og den næste ordfører er hr. Bent Bøgsted, Dansk Folkeparti. Værsgo.

Kl. 15:36

(Ordfører)

Bent Bøgsted (DF):

Tak, formand. Med hensyn til det her id-kort vil jeg sige, at det ikke ligger fjært for Dansk Folkeparti. Det kan være en god idé. Jeg vil trods alt sige – hvis nu beslutningsforslaget skulle blive vedtaget – at jeg gerne vil have sådan lidt mere afklaring på, hvad der skal stå på id-kortet, for det her er måske ikke lige den endelige liste over det. Jeg skal ikke gøre mig klog på, hvor meget et id-kort skal indeholde, men det kan jo være med til at gøre, at vi kan få styr på, hvem der er

på byggepladserne. Så det er ikke noget, der afskrækker Dansk Folkeparti.

KI. 15:41

I forbindelse med den her debat om id-kort og det, at det kan indføres i andre brancher – og jeg håber da, at hr. Jakob Engel-Schmidt lytter nu, hvor han så end er gået hen, det kan være, han er inde ved siden af – kan jeg starte med at sige, at vi har id-kort herinde i Folketinget, vi har id-kort for at komme ind i alle kommunale bygninger, vi har id-kort i forsvaret, vi har id-kort for at komme ind på sygehuse og det hele.

Der er rigtig mange virksomheder, der bruger id-kort som adgangskort, når man tjekker ind, ellers kan man ikke komme ind i bygningen, og så bruger de det også til at beregne løn efter. Novo Nordisk har det f.eks., og i lufthavnen kan man ikke komme ind som ansat, uden at man har et id-kort. Jamen det er da utrolig mange steder, man har et id-kort. Der er flere og flere virksomheder, der udsteder id-kort, og så bruger de det som adgangskort og til at tjekke, om folk nu er kommet på arbejde, så de kan udregne løn efter det. Og der er flere og flere steder, det er blevet udbredt.

Jeg tror nok, at over halvdelen af Danmarks befolkning efterhånden har et id-kort på deres arbejdsplads. Embedsmændene, der sidder hernede bagved, har et id-kort. De kan ikke komme herind, hvis ikke de har et id-kort. Altså, sådan er det alle steder. Hos Falck har folk id-kort; det findes utrolig mange steder. Jeg har haft id-kort over halvdelen af mit liv på arbejdsmarkedet, og derfor er det ikke så vanskeligt for mig at sige ja til. Jeg mener: Hvorfor skal det lige være sådan, at byggebranchen, altså dem, der går derude, overhovedet ikke skal have noget id-kort?

Man kan bare tænke på de butikker, man går ind og handler i. Mange af de ansatte der har id-kort for at komme ind i butikken. Når de møder, kører de lige id-kortet igennem. Det bliver mere og mere udbredt at have et adgangskort for simpelt hen at komme ind på sin arbejdsplads. Så det er ikke noget, der afskrækker Dansk Folkeparti.

Jeg synes egentlig, man måske skulle begynde at lave en opgørelse over, hvor mange steder der er id-kort, adgangskort og sikkerhedskort. Man kan kalde dem meget, for man kan putte meget på sådan et kort. Så der er store muligheder i det, og det giver virksomheden en sikkerhed for, at det kun er dens egne medarbejdere, der kommer ind. Der er rigtig mange af de store danske virksomheder, hvor man ikke kan komme ind, hvis ikke man har et id-kort, som man lige kører igennem en scanner. Så det er ikke noget, der sådan er afskrækkende.

Jeg synes, vi skal kigge nærmere på det. Vi har nogle afklarende spørgsmål i forbindelse med udvalgsarbejdet, for der er det her med, hvad et kort reelt skal indeholde. Jeg er heller ikke sikker på, at hr. Finn Sørensen har overblik over, om det nu er fyldestgørende, eller hvordan og hvorledes. Det kunne godt være, der er lidt mere, der skal på, og det kunne også være, det er lidt mindre. Det ved jeg ikke; det skal jeg ikke gøre mig klog på. Det synes jeg vi kunne tage under udvalgsarbejdet.

I Dansk Folkeparti kan vi godt se ideen i det, for så kunne vi jo have det her med, at vi ved, at dem, der kommer på arbejdspladsen, også har ret til at være der, sådan at det ikke bare er nogle, der uden videre er kommet ind på en arbejdsplads.

Selvfølgelig skal vi ikke kræve, at der skal være kontrol af id-kort ude hos hr. og fru Jensen, hvis de har en, der kommer og skal lave en halv times arbejde. Jeg tror heller ikke, det er det, som Enhedslisten tænker på i den forstand. Men er man ansat i et firma og kommer ud, har man jo id-kort. Men det er jo ikke sådan, at det bliver kontrolleret, fordi man kommer ud og lige skal lave en stikkontakt eller skifte en vandhane. Det er jo ikke der, der er det helt store problem, altså ved de her småjob.

Så lad os kigge på det under udvalgsarbejdet. Vi har nogle afklarende spørgsmål i Dansk Folkeparti, men vi er positivt stemt over for forslaget.

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

KI. 15:41

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne takke ordføreren for den positive indgang til det, og jeg synes, det er den rigtige ånd at gribe lige nøjagtig sådan et beslutningsforslag an på, for selvfølgelig kan det forhandles, og selvfølgelig er Enhedslisten åben for at høre, hvilke indvendinger der kan være, og hvilke andre forslag der kan være.

Så vil jeg bare gerne takke ordføreren for en masse gode argumenter. Nu er det jo sådan, at mine argumenter preller af på hr. Jakob Engel-Schmidt, har jeg lagt mærke til, men det kan være, at ordføreren har en lidt bedre adgang til hr. Jakob Engel-Schmidts forståelse af tingene, og der synes jeg bare, det var nogle rigtig gode argumenter, der blev fremført for, hvorfor det er en god idé at have sådan en kort, som vi for min skyld også kan kalde et sikkerhedskort; det er ligegyldigt, hvad det hedder.

Så tak for ordførerens positive indstilling til det her.

KI. 15:41

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

KI. 15:41

Bent Bøgsted (DF):

Jamen jeg skal heller ikke gøre mig klog på det. Jeg kan bare sige, at hr. Jakob Engel-Schmidt selv har haft id-kort i meget lang tid. Han har en fortid inde ved forsvaret og er nu herinde i Folketinget, og det har givet anledning til et kort spørgsmål. Jeg ved godt, at hr. Jakob Engel-Schmidt ikke er så gammel, så måske er det ikke så lang tid, men lad nu det være. Men til det der med kendskab til id-kort kan jeg sige, at det har hr. Jakob Engel-Schmidt i hvert fald uanset hvad. Så lad os kigge på det under udvalgsarbejdet.

KI. 15:42

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak for det. Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt.

KI. 15:42

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det er jo næsten rart, at hr. Bent Bøgsted nævner vores fælles fortid i de væbnede styrker, og det er rigtig, at jeg både som rekrut, sergent-elev og i øvrigt også løjtnant på Sjælsmark Kaserne havde et id-kort. På det stod der dog ikke, hvilken nationalitet jeg havde, om jeg havde nogle skatteoplysninger af særlig karakter, men primært min rang, mit personnummer, og hvad jeg skulle gøre, når jeg blev kapret af fjenden, og hvad man skulle gøre i den slags forhold.

Der synes jeg jo måske alligevel, vil jeg sige til hr. Bent Bøgsted, at der er stor forskel på det forslag, hr. Finn Sørensen er forfatter til, og hvad du og jeg har været udsat for i de væbnede danske styrker. Det håber jeg du er enig i.

KI. 15:43

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Jeg skal lige sige, at man ikke tiltaler direkte. (*Jakob Engel-Schmidt* (V): Det håber jeg at ordføreren er enig i). Godt.

KI. 15:43

Bent Bøgsted (DF):

Jamen så kan jeg fortælle hr. Jakob Engel-Schmidt, der jo tog en officersuddannelse, kunne jeg forstå, at jeg var våbenmekaniker i forsvaret, og når jeg havde våbeneftersyn, havde jeg som oversergent

også kommandoen over officerer. Så det klarer vi nok også alligevel herinde.

Kl. 15:46

Men jeg vil bare vende tilbage til forslaget. Det kunne jo godt være, det var en god idé, som hr. Jakob Engel-Schmidt rejste der, nemlig at der også skulle nationalitet på. Det står egentlig ikke på den liste, som Enhedslisten er kommet med her. Så det kunne jo godt være, at det var et godt forslag, der skulle med. Det skal jeg ikke kunne sige. Men det tror jeg egentlig ikke Enhedslisten lige havde tænkt på. Så det var da et forslag, der kunne tages med.

Kl. 15:44

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er hr. Nadeem Farooq, Radikale Venstre.

Kl. 15:44

(Ordfører)

Nadeem Farooq (RV):

Tak for det. Jeg mindes ikke at have hørt en politiker bruge udtrykket id-kort så mange gange på så kort tid som hr. Bent Bøgsted, men det er jo fint nok.

Jeg har tidligere i forhold til B 93 fortalt om Radikales tilgang til kampen mod social dumping. De tiltag vil jeg ikke kommentere eller udfolde yderligere her. De burde være sådan rimelig klare.

I forhold til et sikkerhedskort er det en diskussion, vi har haft tidligere. Vi har også haft den i forbindelse med finanslovsforhandlingerne, og der har været en del polemik om, hvordan og hvorledes Enhedslisten forsømte lejligheden til at få lukket den aftale. Det skal vi heller ikke tale så meget om. I hvert fald vil jeg sige, at der stadig udestår nogle ting i forhold til det administrative, med hensyn til hvordan et sikkerhedskort eller et id-kort skal designes, også i forhold til økonomien i det, for det er jo ikke en gratis omgang at få det her effektueret. Det koster i etablering over 100 mio. kr. og i drift 50 mio. kr. Så det er jo også ting, vi skal tage med i betragtning.

Så samlet set vil jeg sige nej til beslutningsforslaget, men jeg deltager gerne i videre drøftelser af, hvordan man kan udforme et sikkerhedskort, der lever op til en række af de ting, som jeg har nævnt her. Tak.

Kl. 15:45

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Hr. Finn Sørensen, Enhedslisten, værsgo.

Kl. 15:45

Finn Sørensen (EL):

Jeg vil gerne sige klart og tydeligt tak til ordføreren for den udmelding, der kommer her. Jeg er også glad for, at ordføreren ligesom siger: Lad os nu glemme de andre forsøg, vi har haft på det her. For der har jo været involveret andre ting, som vi ikke var enige om, og som forhindrede, at vi fik lavet det her med id-kortet. Det, der jo så er vores forslag, er: Jamen lad os dog pille det ud, som vi er enige om, nemlig at vi gerne vil lave et sådant sikkerhedskort eller id-kort, og så finde frem til, hvordan det nu skal se ud, hvis det ikke lige skal være, som Enhedslisten foreslår.

Jeg undrer mig – ligesom jeg gjorde under hr. Lennart Damsbo-Andersens indlæg – over, hvor de der beløb på, at det skulle være så forfærdelig dyrt, kommer fra. Det, vi har foreslået, ligger ret tæt på modeller, vi tidligere har drøftet – og det var jo helt andre og langt mere beskedne beløb, vi talte om der – og som vi, tror jeg, uden nogen vanskeligheder kan finde pengene til.

Kl. 15:46

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Nadeem Farooq (RV):

Hvad angår beløbene, er det ikke noget, jeg selv har regnet på, men tal, som refererer til tal fra Beskæftigelsesministeriet. Det er det ene.

I forhold til muligheden for at kunne lave en aftale mener jeg grundlæggende, at der er ræson i at kunne gennemføre og designe et sikkerhedskort eller et id-kort, om man vil, men at der er nogle ting, der skal undersøges, og så må vi jo se, i hvilken sammenhæng det så eventuelt ville kunne lade sig gøre. Men det koster nogle penge, og jeg mener da, at vi ved en given lejlighed må sætte os sammen og finde ud af, hvad det så koster, for jeg henholder mig til ministeriets tal.

Kl. 15:47

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Hr. Finn Sørensen.

Kl. 15:47

Finn Sørensen (EL):

Jeg må jo så bare sige, at det åbenbart er en af de fordele, der er ved at være regeringsparti, nemlig at man får nogle oplysninger, som resten af Folketingets ordførere på området ikke har haft adgang til. Jeg kender ikke de beregninger, men dem må jeg jo spørge ind til, og det bliver så en del af udvalgsarbejdet. Det havde måske været fremmende for debatten, hvis vi diskuterede på lige fod, om man så må sige.

Når det er sagt, vil jeg endnu en gang kvittere for den positive indstilling til, at vi finder en løsning på det. Og så bare den lille advarsel til ordføreren og for den sags skyld også til det andet regeringspartis ordfører: Lad nu være med at opfinde et eller andet, som man godt ved vi er uenige om, og som skal være en betingelse for, at vi kan få gennemført en aftale om noget, som vi er enige om.

Kl. 15:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Ordføreren.

Kl. 15:48

Nadeem Farooq (RV):

Som en selvudslettende og ydmyg radikal kunne det jo aldrig falde mig ind at begynde at opfinde konflikter. Tværtimod vil jeg gerne række hånden ud for ligesom at minimere de holdningskløfter, der kunne være. Så jeg ser gerne frem til en god og saglig debat om det her emne.

Kl. 15:48

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak. Så er det hr. Jakob Engel-Schmidt, Venstre. Værsgo.

Kl. 15:49

Jakob Engel-Schmidt (V):

Tak for det. Altså, man kan jo beskrive ordføreren med mange ord, men ydmyg og selvudslettende synes jeg ikke er to af dem.

Jeg synes egentlig ikke, at ordføreren skal gøre sig nogen anstrengelser udi at sørge for en nem proces med hr. Finn Sørensen. I Venstre ønsker vi ikke, at det her skal blive til virkelighed, så jo flere politiske krumspring den radikale ordfører kan være skyld i, jo glidere bliver vi.

Jeg vil egentlig spørge den radikale ordfører om to ting: 1) Hvor store omkostninger er der forbundet med det her? Ordføreren har tilsyneladende en indsigt, jeg endnu ikke er nået til. Og 2) Hvor stort skal det samfundsøkonomiske tab være, før De Radikale trækker følehornene til sig og siger nej tak?

Kl. 15:49

Kl. 15:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:49

Nadeem Farooq (RV):

Der var en del spørgsmål og også en opfordring til at videreføre nogle krumspring. Det ligger ikke i min natur at gøre sådan; jeg er jo som sagt et meget ydmyg menneske.

Når det handler om økonomien, ligger omkostningerne ved at designe kortet i omegnen af 100-150 mio. kr., og så snakker vi om en driftsomkostning på 50 mio. kr. årligt. Det er kort sagt de tal, jeg har.

Det er meget interessant med hensyn til samfundsøkonomien og det samfundsøkonomiske tab, for det kan der jo være. Det er også derfor, at jeg er fortalende for en ædruelig kamp mod social dumping. Det vil, som jeg også sagde under behandlingen af B 93, sige, at det handler om at finde balancen mellem kampen mod social dumping og hensynet til konkurrenceevnen, og de ting tager jeg selvfølgelig med i overvejelserne.

Kl. 15:50

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Hr. Jakob Engel-Schmidt.

Kl. 15:50

Jakob Engel-Schmidt (V):

Det glæder mig, at den radikale ordfører hører til den del af De Radikale, der lytter til eksperter.

Jeg nævnte i min ordførertale, at hvis dette id-kort indføres, vil der i mange tilfælde kunne gå flere dage, fra man søger om at få det, til det bliver udstedt. Det betyder, at man på nogle byggepladser vil få svært ved at nå at gennemføre det arbejde, man skal; fleksibiliteten på arbejdsmarkedet vil være udvisket, og det vil medføre både administrative og økonomiske problemer.

Jeg savner, at ordføreren forholder sig til de problematikker og igen svarer på: Hvor galt skal det stå til, før man ikke længere ønsker at bakke op om et id-kort?

Kl. 15:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:51

Nadeem Farooq (RV):

Jeg vil gerne understrege, at jeg fuldt ud forstår de betænkeligheder, der kan være, og som spørgeren også har i forhold til omkostningssiden af et id-kort. Det er jo sådan, at jeg ikke ser det her som det store dyr i åbenbaringen. Jeg mener, at kampen mod social dumping skal være mangefacetteret, og mange forskellige indsatser skal tilsammen være effektive. Så id-kortet er blot ét element i den kamp.

Kl. 15:51

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Så var der lige hr. Joachim B. Olsen. Værsgo.

Kl. 15:51

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg vil gerne bede ordføreren redegøre for, om social dumping ifølge ordføreren også er, når virksomheder tilbyder ydelser og tjenester til under overenskomstsmæssige vilkår.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Nadeem Farooq (RV):

Jeg vil meget gerne diskutere social dumping på de høje nagler med spørgeren, men en redegørelse kan jeg dog ikke levere her. Jeg vil i hvert fald sige, at for mig er social dumping en timeløn på 40, 50, 60 kr. Det er social dumping, for hvis der skal være en rettesnor for social dumping, er det det, som ligger under overenskomstens minimumsløn.

Kl. 15:52

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Hr. Joachim B. Olsen.

Kl. 15:52

Joachim B. Olsen (LA):

Vil det sige, at ordføreren også mener, at det er social dumping, hvis man sælger sin arbejdskraft til 100 eller 110 kr. i timen, altså nogle få kroner under overenskomstsmæssige vilkår? Jeg mener: Ordføreren repræsenterer trods alt et semiliberalt parti og går vel ind for, at der er aftalefrihed, at to parter kan aftale løn- og arbejdsvilkår, og at der sådan set ikke er andre, der skal blande sig i det, medmindre man selvfølgelig er dækket af en overenskomst, for så skal man selvfølgelig overholde de aftaler, man har indgået. Men som liberal i en eller anden forstand er det så ikke ordførerens overbevisning, at frie mennesker skal være frie til at indgå frivillige kontrakter med hinanden, uden at en tredjepart skal blande sig i det?

Kl. 15:53

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):
Tak. Ordføreren.

Kl. 15:53

Nadeem Farooq (RV):

Altså, som liberal er jeg meget optaget af aftalefrihed, af fleksibilitet, af, at når parterne finder en løsning, er det den, der gælder, og også af det forhold, at man som arbejdsudbyder så at sige kan sælge sin arbejdskraft på den måde, man vil. Men som socialliberal mener jeg også, at der skal være en sammenhængskraft på det danske arbejdsmarked, sådan at der er fair og ordentlige konkurrencevilkår. Man kan jo ikke sige, at lige præcis få kroner under en overenskomsts minimumsløn er social dumping, men når det går markant og støt ned under den, er det social dumping.

Kl. 15:54

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Tak, og tak til ordføreren. Så er det hr. Eigil Andersen, Socialistisk Folkeparti, som den næste ordfører. Værsgo.

Kl. 15:54

(Ordfører)

Eigil Andersen (SF):

Social dumping er uacceptabelt, og som jeg også nævnte under det foregående punkt er underbetaling og snyd med moms og skat og overtrædelse af arbejdsmiljøreglerne noget, der underminerer både danske job, altså danske lønmodtageres job, og danske firmaer, og derfor går det naturligvis ikke.

Den udenlandske arbejdskraft fra de andre EU-lande er velkommen, men det skal ske sådan, at det er på danske betingelser efter de danske regler. Så kan man spørge sig selv, hvem det er, der gør det uacceptabelt, hvem det er, der egentlig har ansvaret for den sociale dumping. Ja, det er jo de arbejdsgivere, der scorer kassen på arbejdskraft, som får sulteløn, og det gælder, hvad enten arbejdsgiveren er en dansk landmand, eller det er en dansk arbejdsgiver inden for en helt anden branche, der udnytter udenlandsk arbejdskraft, eller det er et udenlandsk firma fra Østeuropa, som kommer hertil og arbejder.

Så er det sådan, at der bag ved social dumping altid står en arbejdsgiver. Så det er arbejdsgiverne eller i hvert fald en del af arbejdsgiverne, der udnytter folk, og det synes jeg er vigtigt at huske i den her debat.

Den regering, der kom til efter valget i 2011, har gjort en kæmpeindsats mod social dumping. Der er bevilget mange flere penge til kontrol mod social dumping, ca. 550 mio. kr. fordelt over 5 år, og de penge har så medvirket til, at der er blevet afsat mere mandskab både hos politiet, Arbejdstilsynet og SKAT, og det betyder, at kontrollen er blevet langt mere effektiv. Der er afholdt stribevis af raziaer, og der er afsløret hundredvis af ulovligheder.

Et andet eksempel på det, der er sket, er, at bøderne for overtrædelse af reglerne er blevet forhøjet. Og endnu et eksempel er, at kontrollen med, at de udenlandske firmaer rent faktisk eksisterer i f.eks. Polen og ikke bare har en postkasse i Warszawa, er blevet skærpet. For efter EU's regler kan man ikke nøjes med at have en postkasse i Warszawa og så stadig væk kalde sig et udstationeret firma – og så bliver der i øvrigt hverken betalt skat i Polen eller i Danmark. Så det er altså rent svindel. Og der er så gennemført en stribe andre ting, som jeg ikke kan nå at nævne nu, under den regering, der sidder nu.

Venstre mente, at kontrollen fungerede godt nok under den gamle regering, så der var ikke brug for at gøre mere, har Venstres fru Inger Støjberg sagt i en debat her i Folketingssalen. Det er bare ét af de punkter, hvor Venstre har taget grueligt fejl, og jeg tror, at Venstre undervurderer, hvor mange af Venstres vælgere som i virkeligheden ser meget alvorligt på social dumping.

Men kampen mod social dumping er ikke slut. Vi skal forstærke indsatsen, og derfor støtter SF forslaget fra Enhedslisten om at indføre id-kort på byggepladserne, og det skal naturligvis, som beskæftigelsesministeren også nævnte, omfatte både danske og udenlandske bygningsarbejdere.

Det er meget positivt at medtage kravet om 1 dags sikkerhedsuddannelse i det, der skal være betingelsen for, at man kan få kortet, men det kræver så, at ordningen bliver udformet inden for EU's regler, dvs. inden for det, der hedder anerkendelsesdirektivet. Men det tror jeg godt kan lade sig gøre. Skulle det vise sig, at id-kortet uden sikkerhedsuddannelse er nødvendigt, fordi det måske ikke kan tilpasses EU's regler, så vil id-kortet stadig væk være et kæmpe fremskridt. Personligt tror jeg, at det godt kan lade sig gøre at få sikkerhedsuddannelsen med.

SF og Enhedslisten har et stort værdifællesskab på mange punkter, og det fremgår også af debatten i dag, men der er også forskelle. Når disse id-kort er så vigtige, så forstår jeg ikke, at Enhedslisten hele to gange inden for et halvt år har sagt nej til at få kortet indført, nemlig ved finanslovsforhandlingerne i november og december og så i marts. Det synes jeg er meget skuffende. Nogle gange er det altså sådan, at man skal kende sin politiske besøgelsestid for at opnå et positivt fremskridt, og id-kortet har fagbevægelsen kæmpet for i en årrække. Derfor synes jeg, at Enhedslisten har svigtet fagbevægelsen i den her sag de to gange, hvor man har sagt nej. Det samme gælder i øvrigt, da man ikke tog imod tilbuddet om, at skattefradraget for fagligt kontingent kunne blive forhøjet fra 3.000 kr. om året til 6.000 kr. om året.

Men nuvel, sket er sket. Jeg håber, at der bliver endnu en mulighed for at få det her gennemført, altså at der bliver en tredje gang, hvor tilbuddet kommer frem i en forhandling, og så håber jeg på, at tredje gang er lykkens gang. For det vil være til stor hjælp i kampen mod social dumping ude på byggepladserne. Så summa summarum, SF støtter Enhedslistens beslutningsforslag.

Kl. 15:59

Anden næstformand (Pia Kjærsgaard):

Så er det hr. Finn Sørensen for en kort bemærkning, værsgo.

Kl. 15:59

Finn Sørensen (EL):

Tak, og tak for de positive tilkendegivelser. Da ordføreren åbenbart fandt anledning til at drive lidt polemik over for Enhedslisten, skal jeg bare bede ordføreren om at bekræfte, at ordførerens parti i forbindelse med finanslovsforhandlingerne var medlem af en regering, der valgte at lave en finanslov sammen med højrefløjen, hvorved en mulig aftale med Enhedslisten om id-kort røg på gulvet. Det vil sige, at ordføreren og ordførerens parti sagde nej til en aftale med Enhedslisten om id-kort i byggeriet.

Kan ordføreren bekræfte, at ordførerens parti ved de nylige forhandlinger om børnecheck ikke støttede Enhedslistens krav om en massiv indsats imod social dumping, og at ordføreren dermed forpassede muligheden for at lave en aftale om id-kort? Ordføreren kan vælge at lade være at gå ind i polemikken; jeg synes bare, spørgsmålet var på sin plads, når nu ordføreren syntes, vi skulle bruge tid på sådan noget pjat.

Jeg har så et spørgsmål, jeg meget gerne vil have et svar på: Har ordføreren nogle betingelser for, at vi indleder en forhandling med det samme – SF, Enhedslisten, regeringen – om hurtigst muligt at lave en aftale om id-kort, altså ud over at vi skal være enige om, hvordan kortet skal udformes? Har ordføreren derudover nogle betingelser for en enighed om det?

Kl. 16:00

Den fg. formand (Bent Bøgested):

Ordføreren.

Kl. 16:00

Eigil Andersen (SF):

Jeg synes, det er helt fair at snakke om den situation om finansloven og børnechecken, der har været, for det er noget, der bliver diskuteret ude omkring. Jeg vil sige, at SF som regeringsparti med glæde har medvirket til, at der blev fremsat et tilbud til Enhedslisten om, at man kunne indføre id-kortet ved finanslovsforhandlingerne, og ligeledes til, at der blev fremsat et tilbud om, at der kunne gives en forhøjelse af skattefradraget for fagligt kontingent fra 3.000 kr. til 6.000 kr. årligt.

Min vurdering af de samlede tilbud, som blev givet til Enhedslisten, er, at det burde man have sagt ja til. Det ville SF have gjort ud fra en betragtning om, at vi er socialistiske stemmer, der arbejder, og vi har en stor forpligtelse til at skaffe mennesker, der lever her og nu, de forbedringer, der overhovedet kan lade sig gøre. Derfor mener jeg, det burde være sket der. Men vi vender blikket fremad, og SF vil gerne deltage i de forhandlinger, som vi bliver indbudt til. Nu er det så ikke i vores magt at være den, der indbyder til forhandlinger.

Kl. 16:01

Den fg. formand (Bent Bøgested):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:01

Finn Sørensen (EL):

Nej, det er jeg helt med på. Jeg synes, vi ved andre lejligheder skal tage polemikken om finansloven og børnechecken og hu høj, hvor det går. Det var bare ordføreren, der tog proppen af den flaske.

Jeg skal bare høre ordføreren: Er ordføreren indstillet på, at vi laver en forhandling hurtigst muligt om, hvordan vi udformer det her sikkerhedskort/id-kort, og at vi så undlader at rode andre ting ind i det, andre emner, som kan vanskeliggøre enighed om det her?

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgested):

Ordføreren.

Kl. 16:02

Eigil Andersen (SF):

Jeg vil sige, at det er min opfattelse, at forhandlingerne om børnecheckens skæbne, som har været meget langstrakte, egentlig ikke er afsluttet. Jeg tør ikke sige, om de så bliver genoptaget efter EU-valget. Det kunne man måske forestille sig. Hvis der så i den forbindelse måske bliver en ny lejlighed, hvor der kunne tales om id-kort, synes jeg, at det ville være meget positivt. Men det kræver nok, at Enhedslisten medvirker.

Kl. 16:02

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det hr. Joachim B. Olsen, Liberal Alliance, som ordfører.

Kl. 16:03

(Ordfører)

Joachim B. Olsen (LA):

Enhedslistens kommunistiske fortid svigter jo ikke. Det er jo soleklart med det her lovforslag, hvor man ønsker at tvinge folk til at gå rundt med id-kort. Det er et unødvendigt forslag. For nogle år siden har regeringen indført, at alle på en byggeplads skal kunne identificere sig med pas eller andet med billede. Det må være mere end tilstrækkeligt.

Det her lovforslag har en klar, men måske skjult hensigt. Udlændinge skal være tydelige i landskabet, og deres mangler skal udstilles. Her omkring majdagene kommer ordet Ausweis for byggebranchen meget nært.

Kortet skal angiveligt give myndighederne et bedre redskab, men det er højst tvivlsomt, om Arbejdstilsynet kan få en bedre kontrolindsats eller nedbringe antallet af arbejdsulykker. Det har Arbejdstilsynet selv tidligere vurderet.

Regeringens tværministerielle udvalg om modvirkning af social dumping, som afgav sin meget omfangsrige rapport i oktober 2012, afviser i realiteten ideen om id-kort som instrument til at imødegå social dumping. Det sker med henvisning til EU-retten, men Arbejdstilsynet er citeret i rapporten for:

»Udvalget har i øvrigt noteret sig, at Arbejdstilsynet finder det meget tvivlsomt, om en ID-kortordning kombineret med en generel sikkerhedsuddannelse i nævneværdigt omfang vil kunne medvirke til at nedbringe antallet af arbejdsulykker på bygge- og anlægsområdet henset til de betydelige økonomiske omkostninger forbundet med en sådan ordning.«

Enhedslisten besidder således åbenbart en viden, som Arbejdstilsynet ikke har, og Enhedslisten har da også undgået at nævne omkostningssiden i beslutningsforslaget.

Der stilles ikke i forslaget krav om obligatoriske uddannelser, men det er jo utvivlsomt næste krav.

Det er et meget vidtgående krav med det her id-kort, og det er administrativt et stort apparat, som skal sættes i gang, med mange usikre punkter. Kortet skal bæres af alle beskæftigede inden for byggebranchen, og hvis de på vegne af en arbejdsgiver eller på vegne af personer med enkeltmandsfirmaer i byggebranchen skal udføre arbejde på en byggeplads. Det må medføre, at kortet skal bæres hele tiden og ikke alene på byggepladsen, men også på værkstedet og til og fra arbejde, ellers er det ulovlig adfærd. Det må jo gælde for alle – det vil også sige ingeniørerne og dem på kontoret og måske endda den chauffør, der bringer materialer til og fra byggepladsen. De skal have og bære et kort. Man kan jo spørge, om Enhedslisten har nogen opgørelse over antallet.

Det påstås, at det vil blive nemmere at få den rigtige arbejdskraft, da man via kortet kender kompetencer. Jeg tvivler på, at ansættelser foregår sådan i virkeligheden.

Man kan spørge, hvorfor Enhedslisten ikke nævner, om kortet kan bruges til at bekæmpe det hvide sorte arbejde, som udføres af fagforeningernes egne medlemmer i weekenden og efter arbejdstid.

Det er noget uklart, hvilke oplysninger der skal være synlige, og hvilke der bare ligger gemt på chippen, men det er præsenteret sådan, at vedkommendes fødselsdato og køn skal vises.

Vi kan på ingen måde støtte det her beslutningsforslag, som, hvis det blev vedtaget, er et meget stort skridt mod et overvågningssamfund. Det troede vi egentlig var noget, som Enhedslisten også var imod, men det er åbenbart kun ord og ikke noget, som understøttes af de beslutningsforslag, som de fremsætter her i Folketinget. Tak.

Kl. 16:07

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:07

Finn Sørensen (EL):

Kan ordføreren bekræfte, at forslaget går ud på, at det er alle beskæftigede på byggepladser – det er det, der er formuleringen i forslaget – og at det altså ikke handler om, at specielt udenlandske arbejdere skal gøres synlige, og om alle mulige andre, må jeg tillade mig sige, temmelig ulækre henvisninger til kedelige historiske eksempler? Kan ordføreren bekræfte, at det er et kort, der skal anvendes og bæres af alle beskæftigede på byggepladser?

Så vil jeg gerne bede ordføreren om at dokumentere den grove påstand, han fremkom med, nemlig at fagforeningernes medlemmer i weekenden laver sort arbejde. Jeg vil gerne bede ordføreren om at dokumentere den påstand.

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:08

Joachim B. Olsen (LA):

Jeg kan bekræfte, at det her beslutningsforslag ligger fint i tråd med den yderste venstrefløjs traditioner med at pakke argumenter ind. Det er jo helt tydeligt, når man læser fagbevægelsens begrundelse – det er måske ikke så meget i det her beslutningsforslag – for at ville indføre et id-kort. Hr. Finn Sørensen kan bare lave en googlesøgning, og der handler det om at ville kontrollere østarbejdere. Det ved hr. Finn Sørensen også godt.

Jeg vil gerne bekræfte, at der findes 3F'ere, der udfører sort arbejde. Men hr. Finn Sørensen kan måske afkræfte, at der findes nogen som helst, også fra 3F, der laver sort arbejde?

Kl. 16:08

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Finn Sørensen.

Kl. 16:09

Finn Sørensen (EL):

Forskellen mellem ordføreren og undertegnede er, at jeg ikke fremkommer med påstande om andre menneskers påståede kriminelle handlinger, som jeg ikke kan dokumentere. Jeg vil gerne bede ordføreren om at dokumentere sin påstand om, at 3F'ere laver sort arbejde i deres fritid.

Så noterer jeg mig, at ordføreren ikke vil bekræfte det, der står i forslaget, nemlig at det er et kort, der skal bæres af alle beskæftigede i byggebranchen, hvilket jo gør, at ordføreren påstand om, at det her kort skulle ligge i nærheden af, hvad man tidligere har set rigtig grimme historiske eksempler på, er grebet ud af luften og er et totalt usagligt forsøg på at lægge et sådant udmærket redskab for had.

Kl. 16:09

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:09

Joachim B. Olsen (LA):

Jamen det kan jeg ikke bekræfte. Når man går ind på diverse hjemmesider, som fagbevægelsen og fagbevægelsens medlemmer skriver på, og når man hører den argumentation, der er blevet brugt fra fagbevægelsens side, så handler det her om at kunne kontrollere østarbejdere. Det handler ikke om noget som helst andet. Det er der talrige eksempler på. En simpel googlesøgning kan afklare det spørgsmål.

Så vil jeg sige, at det er almindelig kendt, at der foregår sort arbejde i Danmark. Det sorte arbejde bliver også udført af 3F'ere, selvfølgelig gør det det. Og så spørger jeg jo bare, om det kort også skal bruges til at bekæmpe sort arbejde, eventuelt udført af medlemmer af fagbevægelsen. Det må Enhedslistens ordfører også kunne svare på.

Kl. 16:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak. Men det har Enhedslistens ordfører ikke mulighed for lige nu her i hvert fald. Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Mai Mercado, De Konservative.

Kl. 16:10

(Ordfører)

Mai Mercado (KF):

Enhedslisten foreslår at indføre et id-kort til alle beskæftigede inden for byggebranchen. Når man sådan læser forslaget, stiller man sig i hvert fald som ordfører det spørgsmål, hvad formålet er med sådan et id-kort, og så kan man jo læse, at det er, for at folk skal kunne identificere sig med henblik på at imødegå arbejdsulykker. Jeg vil faktisk sige, at jeg måske bedre kunne forstå forslaget, hvis formålet med identifikation skulle ses i lyset af social dumping frem for arbejdsulykker, sådan at det blev muligt at identificere østarbejdere og komme efter dem, hvis de ikke opfylder de krav, der er. Men jeg kan så forstå, at det handler om at sætte fokus på arbejdsskader. Og der er det jo ikke sådan, at fordi man går rundt med et id-kort, er det i sig selv med til at reducere antallet af arbejdsskader.

Uanset om det er i en social dumping-kontekst eller det er i en arbejdsmiljøkontekst, er vi stadig væk modstandere af et sådant beslutningsforslag. Det er vi, fordi vi mener, det er bureaukratisk og bøvlet. Det vil give en stor omkostning for virksomhederne og for myndighederne: for myndighederne, fordi de skal udarbejde og håndtere id-kortene – som i øvrigt vil kunne forfalskes og vil kunne anvendes under falske forudsætninger – og for virksomhederne, fordi det vil give et stort administrativt arbejde.

Men modstanden mod forslaget er sådan set ikke alene begrundet i, at der er så store udgifter forbundet med et politisk forslag, som – kan man sige – kommer til at hvile på symbolik. Nej, vi er heller ikke glade for sådan et statsligt id-kort, fordi vi mener, at der kommer til at være tale om en åbenlys registrering og en potentiel overvågning af mennesker. Det byder os meget imod, og derfor stemmer vi imod beslutningsforslaget.

Kl. 16:12

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det ordføreren for forslagsstillerne, hr. Finn Sørensen, Enhedslisten.

(Ordfører for forslagsstillerne)

Finn Sørensen (EL):

Tak. Jeg glemte under det forrige punkt at takke for debatten. Det vil jeg ikke glemme her, så tak for de mange indlæg, der har været.

Hvis man orker at læse bemærkningerne til det her forslag, ser man, at det jo meget klart fremgår, hvad formålet er med det. Det står i andet afsnit i bemærkningerne: »Id-kortet har en række forskellige formål, som sammen med andre tiltag kan medvirke til at bekæmpe social dumping og højne arbejdsmiljøet«.

Det korte af det lange er jo, at indførelsen af et sådant kort vil være et godt redskab for myndighederne til at tjekke, om love og regler bliver overholdt på landets byggepladser, når det drejer sig om arbejdsmiljø, og når det drejer sig om skat, moms, sociale bidrag, registrering i RUT osv. Det er i al sin enkelthed det, der er formålet, og det synes jeg heller ikke rigtig at vi har fået nogen argumenter imod. Så derfor må jeg jo beklage den holdning og indstilling, der for nu at sige det kort kommer fra borgerlig side, minus De Radikale, og som er, at man overhovedet ikke ønsker at diskutere et sådant redskab, hvilket jo bare bekræfter os i, at når de borgerlige partier taler om at bekæmpe social dumping og der så kommer konkrete forslag, som virkelig vil styrke kampen på det område, ja, så går man imod dem. Det bemærker man jo. Mere vil jeg sådan set ikke bruge tid på i forhold til den side af salen.

Til regeringspartierne, beskæftigelsesministeren og SF vil jeg gerne sige, at jeg kvitterer for den positive udmelding, der er, om, at vi stadig væk er enige om, at det vil være et godt redskab i kampen for et godt arbejdsmiljø og i kampen mod social dumping i byggesektoren at indføre et sådant id-kort. Og så er jeg selvfølgelig udmærket klar over, at der så forestår en forhandling for at finde ud af, hvordan det helt konkret skal udformes, og hvor vi selvfølgelig også skal diskutere finansieringen. I den forbindelse vil jeg også gerne kvittere for indlægget fra Dansk Folkeparti, der jo kan se nytten af at få udformet et sådant kort og få givet myndighederne det redskab.

Så det er jo bare at komme i gang med de forhandlinger snarest muligt. Enhedslisten er parat, og jeg håber, at især beskæftigelsesministeren, som jo skal tage initiativet til en sådan forhandling, ser at få taget initiativ til det – hellere før end siden. Der er jo ingen grund til at blande alle mulige andre forhold ind i det. Og hvis det er muligt at finde finansieringen til sådan et kort, uden at det absolut skal indgå i en finanslovsforhandling, skal det også undersøges, og det er vores vurdering, at det vil være muligt. Det er også derfor, jeg for ikke så længe siden opfordrede beskæftigelsesministeren til omgående at indkalde til forhandlinger for at få lavet en god aftale om det her, og det er Enhedslisten parat til til hver en tid.

Kl. 16:16

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jeg vil også gerne takke hr. Finn Sørensen for en god debat, og det er jo rart at se, at blodtrykket er kommet lidt ned, når nu hr. Finn Sørensen har indtaget talerstolen.

Jeg har en række spørgsmål, som jeg ønsker hr. Finn Sørensen skal svare på:

Hvor stor en ekstraomkostning for samfundet mener hr. Finn Sørensen det her forslag kan oppebære, før hr. Finn Sørensen er villig til at trække det? Vi ved, at det vil koste danske selskaber utrolig mange penge, når man ikke kan opnormere fra dag til dag, da administrationen af de her kort sandsynligvis vil være både langvarig og besværlig.

Kan hr. Finn Sørensen bekræfte – når det nu ikke gælder om at holde østarbejdere ude af arbejdsmarkedet – at man selvfølgelig i forslaget vil betone, at man anerkender sikkerhedsuddannelser taget andre steder end i Danmark, så man ikke positivt eller negativt diskriminerer arbejdstagere fra andre lande end Danmark?

Kl. 16:17

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:17

Finn Sørensen (EL):

Hvis ordføreren læser vores forslag, vil ordføreren kunne se, at det, vi lægger op til, er en statslig ordning, som jo af gode grunde så også skal finansieres af staten, og som vi herinde i Folketinget skal finde pengene til. Det må nødvendigvis være sådan, fordi et sådant kort jo skal have den autoritet, om man så må sige, der ligger i, at det er et statsligt kort, som er underlagt de regler til datasikkerhed, og hvad der ellers måtte være, som staten har ansvaret for i en sådan forbindelse. Så det er ikke noget, der skulle påføre virksomhederne nogen ekstraomkostninger, medmindre de ønsker at gå med ind i finansieringen, hvad vi jo gerne ser de gør. Det kunne f.eks. være finansieringen af den fornødne uddannelse. Som vi også skriver i forslaget, er det jo noget, man må drøfte med arbejdsmarkedets parter.

Jeg vil da lige gøre ordføreren opmærksom på, at man faktisk blandt arbejdsmarkedets parter i byggeriet løbende drøfter dette spørgsmål, og der er jo slet ikke den store uvilje imod det, som der er fra de borgerlige partiers side her i salen i dag.

Kl. 16:18

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Jakob Engel-Schmidt. (*Finn Sørensen* (EL): Nå, jeg glemte et svar på et spørgsmål, men det tager jeg i næste runde). Ja, det bliver næste gang.

Kl. 16:18

Jakob Engel-Schmidt (V):

Jamen det er jo en helt udsøgt kvalitet hos ordføreren, at han kan udbasunere sin holdning uden at svare på det, jeg rent faktisk spurgte om, men det skal ikke afholde mig fra at spørge igen:

Når det nu er sådan, at man ønsker at indføre et id-kort, hvis implicitte formål er at sørge for at besværliggøre udenlandske arbejdstageres adgang til danske byggepladser, hvad vil man så gøre for at sikre sig mod denne diskrimination?

Jeg vil så i øvrigt bare tilføje det aber dæbei, at parterne på arbejdsmarkedet – og i det her tilfælde byggeriet – bestemt ikke er enige i det fornuftige i hr. Finn Sørensens forslag.

Kl. 16:19

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:19

Finn Sørensen (EL):

Nu har vi ikke haft det her konkrete forslag forbi begge parter på byggeriets område. Det har vi ikke, så jeg har heller ikke taget dem til indtægt for, at de er enige i det forslag, der ligger her. Jeg ved bare, at man løbende drøfter spørgsmålet om indførelsen af et sådant kort.

Jeg beklager, at jeg ikke fik svaret på det med diskrimination. Der er ingen diskrimination i det her. Det er et kort, som skal bæres af alle beskæftigede.

Når det drejer sig om det med sikkerhedsuddannelsen, er det klart, at når man, ligesom man gør på andre områder, skal tage stilling til uddannelse, vil der også komme til at indgå et begreb, som hedder merit – det vil sige, hvilke kvalifikationer den pågældende har i forvejen – og det vil der, uanset om det er udenlandske eller danske arbejdere. Det slipper man ikke udenom, og det er også fornuftigt at kigge på spørgsmålet om, hvilke meritter en person har på et givent uddannelsesmæssigt område.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Jeg foreslår, at forslaget til folketingsbeslutning henvises til Beskæftigelsesudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Det sidste punkt på dagsordenen er:

5) 1. behandling af lovforslag nr. L 192:

Forslag til lov om Center for Cybersikkerhed.

Af forsvarsministeren (Nicolai Wammen).

(Fremsættelse 02.05.2014).

Kl. 16:20

Forhandling

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Forhandlingen er åbnet, og den første ordfører er hr. Troels Lund Poulsen fra Venstre.

Kl. 16:20

(Ordfører)

Troels Lund Poulsen (V):

Tak for det. Og jeg kan på vegne af Venstre sige, at vi glæder os til debatten om det her lovforslag, L 192, om Center for Cybersikkerhed. Det er jo en sag, som indtil videre har fyldt en del offentligt, og så sent som i går havde vi jo mulighed for at få en lang række kritiske bemærkninger til lovforslaget under den minihøring, der blev afholdt i Folketingets Retsudvalg. Jeg vil sådan set gerne kvittere for, at der har været en, synes jeg, ret grundig drøftelse af det forslag, som vi i dag diskuterer.

Det, der lægges op til med lovforslaget, er jo, at GovCERT's og MILCERT's aktiviteter sammenlægges i Center for Cybersikkerhed, hvilket på den måde er med til at styrke hele området inden for cybersikkerhed generelt. Det er en lidt vanskelig balancegang, for på den ene side handler det her om forsvarspolitik, men det handler jo på den anden side også om retspolitik. Derfor er det også afgørende at sige, hvad det er, det her forslag tjener til. Forslaget tjener jo overordnet til at undgå, at der kommer cyberangreb mod det danske samfund, mod offentlige myndigheder og lignende. Derudover bliver det så også muligt, at der er private virksomheder, der frivilligt kan tilslutte sig Center for Cybersikkerhed. Det er alt sammen noget, som er med til at gøre, at det danske samfund, som jo er et sårbart samfund i en globaliseret verden, forhåbentlig kan modstå de potentielle angreb, der helt sikkert vil finde sted mod vores samfundsmæssige interesser.

Der er så heller ikke nogen tvivl om, at den anden del af det, hele det retspolitiske aspekt, er der selvfølgelig god grund til at vi får belyst under udvalgsbehandlingen. Men jeg vil da gerne her under førstebehandlingen lægge afgørende vægt på, at Venstre selvfølgelig kan støtte forslaget, og derfor har vi så også sagt ja til en politisk aftale, som vi synes indeholder rigtig mange fornuftige elementer både i forhold til at forklare, hvordan tilsynet med de oplysninger, som bliver tilvejebragt, skal være, men ikke mindst også i forhold til at få skaffet en eller anden form for åbenhed om Center for Cybersikker-

heds arbejde. Det tror jeg er afgørende, også for at få en mere offentlig debat om cyberangreb, og for at det bliver en mere normal del af den politiske dialog, at vi forholder os til den trussel, som vi desværre møder også i fremtiden.

Det er også vigtigt for mig i dag under førstebehandlingen at sige, at Venstre lægger op til, at vi i forbindelse med lovforslaget selvfølgelig vil stille en lang række supplerende spørgsmål ud over de spørgsmål, vi allerede har haft mulighed for at stille under den tekniske gennemgang, men ikke mindst vil vi gerne i dag lægge op til, at vi når frem til at lave et betækningsbidrag, hvor vi ligesom gør rede for vores stilling ud over det, som jeg allerede har sagt i dag.

Men det, der står tilbage, er, at Venstre kan støtte forslaget, og at vi til trods for nogle af de kritiske høringssvar, der er kommet, lægger afgørende vægt på, at vi får oprettet Center for Cybersikkerhed, men selvfølgelig med størst mulig hensyntagen til de retspolitiske aspekter, som er nævnt. Umiddelbart synes jeg, at lovforslaget i dag afspejler, at det har man forsøgt at tage hensyn til.

Kl. 16:23

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning, fru Pernille Skipper.

Kl. 16:24

Pernille Skipper (EL):

Nu kan jeg jo høre på Venstres ordfører, at man konkluderer på vegne af både den meget omfattende offentlige debat og den høring, vi havde i går i Retsudvalget, at der er en fin balance. Altså, jeg skal bare forstå meldingen fra Venstre: Venstre kan stemme for forslaget, som det ligger her, på trods af advarsler fra Dansk Industri, it-politiske foreninger og foreninger, der arbejder med retssikkerhed. På trods af alt det og på trods af den debat, vi har haft i den forgangne periode om databeskyttelse, så kan Venstre stemme for det her forslag, som det ligger.

Kl. 16:24

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:24

Troels Lund Poulsen (V):

Venstre kan tilslutte sig det lovforslag, der er præsenteret. Det kan sagtens være, at vi under udvalgsbehandlingen bliver opmærksomme på ting, som skal præciseres, eller som skal gøres mere tydelige undervejs. Det var bl.a. også derfor, vi havde høringen i går. Så det er sådan set et ret afgørende signal at sende her i dag, at hvis der kan laves forbedringer, som ikke, om man så må sige, underløber lovforslaget, så vil vi da gerne være med til det og se på det med åbne øjne. Alt andet ville jo være mærkeligt, når vi har en demokratisk diskussion her i Folketingssalen. Så det er jo ikke sådan, at vi har blåstemplet det og sagt, at nu siger vi bare ja. Men bottom line er, at vi ender med at støtte det her lov forslag.

Kl. 16:25

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:25

Pernille Skipper (EL):

Det er en anelse bekymrende, må jeg sige, for så kan jeg jo forstå, at Venstre til syvende og sidst faktisk er ligeglad med de advarsler, der er kommet. Og hvis man ikke lige kan få det ændret, vil man gerne ignorere advarsler omkring manglende sikkerhed for personfølsomme oplysninger, at danske borgeres personfølsomme oplysninger kan udveksles, Dansk Industris advarsler om faren for industrispio-

nage osv. Alt det vil man ignorere, kan jeg jo så forstå, hvis man ikke lige kan få en rettelse.

Men jeg kan så spørge Venstres ordfører: Mener Venstre med præciseringer, at vi f.eks. skal have præciseret, hvornår man kan udveksle, indsamle og registrere oplysninger, som jo var noget af det, eksperterne i høringen i går gik meget op i?

Kl. 16:26

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:26

Troels Lund Poulsen (V):

Altså, nu fremgår det jo generelt af en lovbehandling her i Folketinget, at man starter med at have en førstebehandling, hvor man siger, hvordan man overordnet ser på lovforslaget, og så går man derefter ind i en mere teknisk diskussion. Det tror jeg fru Pernille Skipper ved alt om. Det har jeg i hvert fald bemærket i andre sammenhænge. Så ja, jeg kan komme med den store overraskelse til fru Pernille Skipper, at der også kommer en del spørgsmål fra Venstre til det lovforslag, der ligger her.

Vi ignorerer ingenting, men jeg synes, det er vigtigt at sige her i dag, at vi mener, der er behov for at lave en regulering. Vi mener, der er behov for at oprette Center for Cybersikkerhed. Vi ser faktisk med stor alvor på nogle af de udfordringer, vi står over for som samfund. Og så er jeg helt overbevist om, at med den politiske aftale, vi har indgået, og med den tilgang, forsvarsministeren indtil videre har haft til det her lovforslag, så vil forsvarsministeren være villig til at drøfte det, hvis der er ting, der skal præciseres. Andet har jeg ikke oplevet. Det får man rig lejlighed til at spørge forsvarsministeren om senere i dag, men han er jo af en lidt anden holdning end måske andre medlemmer af regeringen og er villig til at lytte, og det skal man jo altid glæde sig over, når det er tilfældet.

Kl. 16:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:27

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Det sidste kan man vel ikke modsætte sig. Jeg kunne egentlig godt tænke mig at høre: Efter høringen i går, hvor både hr. Troels Lund Poulsen og jeg havde fornøjelsen af at være til stede, har Venstre så fået nogen nye bekymringer?

Kl. 16:27

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:27

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg ved ikke, om vi decideret har fået nogle nye bekymringer, men det er da klart, at der blev rejst nogle problemstillinger, hvoraf nogle i min optik ikke er relevante, fordi jeg mener, at lovforslaget sådan set tager højde for dem, og så er der andre, som i bund og grund kræver yderligere spørgsmål.

Der vil jeg sige til hr. Simon Emil Ammitzbøll, at vi af samme grund selvfølgelig også vil stille spørgsmål, plus at vi også har besluttet, at vi vil lave et selvstændigt betækningsbidrag, hvori vi redegør for vores stilling. Men det ender så med, at vi synes, at det her lovforslag er godt.

Kl. 16:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 16:28

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Så er vi så kommet så langt, at der er nogle bemærkninger, der er irrelevante, og nogle, der er relevante. Det tror jeg godt igen at vi kan blive enige om.

Det, jeg så prøvede at spørge ind til, var, hvilke bemærkninger ordføreren synes er relevante. Hvor er det bekymringerne er hos Venstre? Jeg glæder mig til at se betækningsbidraget og spørgsmålene og alt muligt. Men hvilke bekymringer blev nævnt i går, som er relevante set fra Venstres perspektiv? Ud over det retssikkerhedsmæssige osv., hvad er det så konkret, Venstre arbejder med i den her sag?

Kl. 16:28

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:28

Troels Lund Poulsen (V):

Jeg vil gerne kvittere for den store interesse for, hvordan Venstre ser på sagen. Det synes jeg er vigtigt.

Et af de store temaer, vi kommer til at diskutere i udvalgsbehandlingen, er hele tilsynsområdet, herunder hvilke vilkår der gælder for tilsynet, og om tilsynet er stærk nok til at være i en situation, hvor det giver mening at tale om, at man fører et tilsyn. Det var sådan set et af de allerstørste punkter, der blev diskuteret i går – synes jeg – og det er de ting, som jeg politisk er blevet opmærksom på. Men der kan også være andre ting, vi kommer til at interessere os for, men der skal ikke være nogen tvivl om, at det bliver afgørende for Venstre, at vi kommer et spadestik dybere i spørgsmålet omkring tilsyn.

Kl. 16:29

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så går vi videre i rækken af ordførere, og det er hr. Ole Hækkerup, Socialdemokratiet.

Kl. 16:29

(Ordfører)

Ole Hækkerup (S):

Tak, formand. Socialdemokraterne kan støtte det her lovforslag. Som det allerede er fremgået, etableres der med forslaget et samlet lovgrundlag for Center for Cybersikkerhed, og der sker en udvidelse af centerets muligheder for at undersøge cyberangreb. Det synes vi er en god idé, fordi danske virksomheder og offentlige myndigheder er udsat for angreb, og fordi det problem er voksende. Det skal vi som samfund selv sagt være i stand til at imødegå.

I dag kan der foretages indgreb i meddelelseshemmeligheden for tilsluttede virksomheder og myndigheder. Nu udvides kredsen af dem, der kan være med – altså virksomheder og myndigheder – og man kan blive midlertidigt tilsluttet, og der åbnes for undersøgelse af udstyr, der er ramt af sikkerhedshændelser eller mistænkes for at være det.

Jeg tror, det er vigtigt at sige, at alt det her selvfølgelig skal foregå inden for rammerne af det, der er formålet med den her lovgivning, altså at sørge for at fremme sikkerheden. Det, der jo i virkeligheden er formålet med al den efterretningsvirksomhed, vi bedriver i Danmark, er at bidrage til trygheden og sikkerheden i landet. Jeg siger det også, fordi det jo gerne skal være sådan, at den regulering, vi har, sørger for, at det, som efterretningstjenesterne foretager sig, er proportionalt med og nødvendigt for de opgaver, som de skal løse.

Når jeg har det helt grundlæggende synspunkt, hænger det sammen med, at efterretningsvirksomhed jo i virkeligheden både handler om effektivitet og om legitimitet: Hvordan sørger vi for, at der bliver en effektiv opgaveløsning, fordi der er nogle reelle trusler, som vok-

ser, når det samtidig selvfølgelig skal være sådan i et demokrati, at magt er noget, der bliver kontrolleret?

Det mener vi så at man i vid udstrækning har imødekommet ved etableringen af det nye tilsyn, som nu etableres med sit eget sekretariat, og som kommer til at fungere uafhængigt – i stedet for at blive sekretariatsbetjent af efterretningstjenesterne kommer det til at fungere uafhængigt af dem. Det tror jeg kommer til at løse mange af de problemer, der har været i den forbindelse.

På den måde synes jeg faktisk at det i de her år, hvis man kigger sådan fra et helikopterperspektiv på reguleringen af efterretningstjenesterne i Danmark, lykkes både at rykke fremad i forhold til en højere grad af effektivitet og samtidig rykke fremad i forhold til at styrke kontrollen. Der mener jeg at det nye tilsyn er en væsentlig del af det.

Jeg siger det også, fordi det betyder, at jeg grundlæggende ikke deler opfattelsen af, at man på det her felt har et nulsumsspil mellem tryghed og frihed. Sådan ser jeg ikke på det. Jeg ser sådan på det, at man faktisk godt kan rykke frem begge steder. Det synes jeg er det samlede billede, der står tilbage, hvis man kigger på de ting, vi har lavet på efterretningsområdet i løbet af de seneste par år.

På den baggrund skal jeg selvfølgelig anbefale forslaget til vedtagelse.

Kl. 16:32

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:32

Pernille Skipper (EL):

Jeg har to spørgsmål, hvis vi kan rumme det inden for en enkelt kort bemærkning. Det første spørgsmål er: Kan Socialdemokraterne i lyset af de sidste par ugers debat om databeskyttelse, hvor jeg har bemærket at Socialdemokraternes ordfører – og endda også justitsministeren, tror jeg – flere gange har sagt, at man vil gøre alt, hvad der skal til, for at beskytte borgernes personfølsomme oplysninger bedre, ikke se, at der er problemer med det her lovforslag? Kan man ikke se, at der er en modstrid imellem, at man på den ene side siger, at man vil gøre alt, hvad man kan, for at beskytte borgernes personfølsomme oplysninger, og at man på den anden side opretter et Center for Cybersikkerhed, som har så vide kompetencer, og som har fået så meget kritik for løs lovformulering? Er der ikke en modstrid mellem de to ting? Det var kun ét spørgsmål; vi tager så det andet bagefter.

Kl. 16:33

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ordføreren.

Kl. 16:33

Ole Hækkerup (S):

Jeg forstår godt spørgsmålet, men jeg er uenig i perspektivet. I de sager, vi har set aktuelt – hvis det er alt det der med SE og HØR-sagen osv., som fru Pernille Skipper tænker på – handler det jo om simpel kriminalitet. Der har der jo siddet en, der har fungeret som muldvarp, og som har misbrugt sin betroede stilling, og jeg håber da ved gud, at myndighederne finder grundlag for og har tilstrækkeligt med beviser til at retsforfølge vedkommende. Det er sådan, som jeg har forstået sagen i offentligheden, og man skal ikke drage konklusioner, men det er bare det, der har været fremme i aviserne, og det er sådan, som jeg forstår sagen. Jeg synes, at det med at samle informationer hos en myndighed er noget lidt andet. Jeg synes igen, det er vigtigt at sige, at den her myndighed – og efterretningstjenesterne – jo skal fungere sådan, at de hjælper med at betrygge det danske samfund.

Jeg tror faktisk, at en højesteretsdommer, hvis vi sætter ham i spidsen for et tilsyn og han finder, at en efterretningstjeneste – det kan både være Forsvarets Efterretningstjeneste og Politiets Efterretningstjeneste – begynder at opbevare informationer eller foretage sig ting, som ikke harmonerer med, at det skal være proportionalt og nødvendigt, vil have indsigt nok til at gribe ind i det. Jeg synes, at den her regulering er en konsekvens af at have den politiske grundholdning, som jeg også har, nemlig at det er nødvendigt at have nogle hemmeligheder, og at det er nødvendigt at have en hemmelig tjeneste, og det er det også nødvendigt at have i Danmark. Det medfører så nogle problemer, men det mener jeg så man har håndteret med den måde, vi har fornyet tilsynet med efterretningstjenesterne på.

Kl. 16:34

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:34

Pernille Skipper (EL):

I lyset af at vi for nylig har fået oprettet et nyt retsligt begreb, altså en nødløgn, så skal man jo passe på med at forudsige, hvad højesteretsdommere kan finde på at konkludere og ikke kan finde på at konkludere, men lad nu det være.

Altså, når vi taler om det her, og det gælder både de aktuelle sager, men da bestemt også det fremtidige perspektiv, så handler det jo også om, uanset om det er efterretningstjenesterne, det er Nets, det er en anden privat virksomhed eller en tredje offentlig myndighed, at jo smallere regler man laver, jo større er risikoen for misbrug også. Hvis du laver meget løse regler og med meget lille kontrol, så stiger risikoen for misbrug. Det regner jeg med at ordføreren for Socialdemokraterne også kan være enig med mig i ...

Kl. 16:35

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:35

Ole Hækkerup (S):

Nu skal jeg prøve at gætte mig til, hvad fru Pernille Skipper mon vil have sagt videre. (*Den fg. formand* (Bent Bøgsted): Ja, man har kun ½ minut).

Men jeg er jo uenig, når fru Pernille Skipper siger, at det er meget løse regler. For det første er der regler for, hvor lang tid man må opbevare informationerne, dels de 13 måneder, dels op til de 3 år. Det er det ene. For det andet: Når det gælder opbevaringen af de informationer, man har hos efterretningstjenesten, skal det følge det formål, der ligger i lovgivningen – det skal være proportionalt, det skal være nødvendigt osv. osv. For at efterse, at man kun gør det, får man så et tilsyn, som får sit eget sekretariat, i modsætning til hidtil, hvor kontrollen af efterretningstjenesterne har været sekretariatsbetjent af selve efterretningstjenesterne. Det mener jeg er en væsentlig styrkelse af den demokratiske kontrol.

I spidsen for det har vi sat nogle af dem, vi har, der er skarpest, f.eks. en højesteretsdommer, og jeg tror godt, at de inde i hovedet kan holde styr på, hvad der proportionalt og nødvendigt, hvad der er nødvendigt for at leve op til lovgivningens formål, og se efter, om den aktivitet, der så forefindes i den myndighed, de er sat til at kontrollere, passer med det. Det tiltror jeg dem faktisk evnen til.

Kl. 16:36

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ja tak! Tak til ordføreren. (*Ole Hækkerup* (S): Selv tak). Der er en fare ved, at man laver kunstophold, når man er i gang med at tale, for så tror formanden, man vil slutte med at stille spørgsmål, og så går det videre. (*Ole Hækkerup* (S): Åh gud, jeg skal også stilles til

regnskab for formandens adfærd!). Og det er fredag eftermiddag, og det er sent.

Den næste ordfører i rækken er Marie Krarup, Dansk Folkeparti.

Kl. 16:37

(Ordfører)

Marie Krarup (DF):

Tak. I Dansk Folkeparti anerkender vi behovet for at imødegå en voksende cybertrussel, det er simpelt hen nødvendigt at være klar til at modstå angreb på it-systemerne. Dansk Folkeparti har derfor været glade for oprettelsen af Center for Cybersikkerhed, og vi er meget positive over for, at der nu kommer en lovregulering af centeret og dets virke, sådan som det blev stillet i udsigt i FE-loven fra maj 2013.

Vi mener ikke, at lovforslaget udfordrer retssikkerheden for danske borgere, men hvis det under udvalgsarbejdet bliver klart, at der er behov for yderligere præciseringer af loven, så er vi selvfølgelig klar til det.

Men overordnet set kan vi støtte lovforslaget.

Kl. 16:38

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Zenia Stampe, Radikale Venstre, som ordfører.

Kl. 16:38

(Ordfører)

Zenia Stampe (RV):

Tak. Vi har jo en streng formand, men det er altså rigtig dejligt fredag eftermiddag, når man har en lille pige siddende derhjemme. Så tak for det. Men så må jeg jo speede tempoet op her.

Der har jo i den sidste tid været en del debat om datasikkerhed, og den her debat har haft mange forskellige spor og forgreninger. Et handler om at beskytte vigtige samfundsmæssige funktioner og infrastruktur mod angreb udefra, et andet handler om at beskytte følsomme oplysninger om danske myndigheder, virksomheder og borgere både mod angreb udefra, men også mod læk indefra. Og endelig er der også et spor, der handler om efterretningstjenesternes adgang til og brug og navnlig muligt misbrug af data. Derfor rummer debatten også en iboende modsætning, hvilket vi jo allerede har været lidt inde på heroppefra.

På en ene side hersker der en fælles erkendelse af, at vi har brug for at beskytte os mod angreb fra fjendtlige aktører, og på den anden side indebærer en øget beskyttelse, at vi udstyrer vores egne myndigheder med beføjelser, der også involverer en grad af udfordring i forhold til privatlivets fred. Det er jo et klassisk dilemma, som vi kender fra andre områder. Hvis man er bange for gadekriminalitet, kan man sende flere betjente ud på gaden, man kan udstyre dem med stærkere beføjelser og våben, men det bidrager jo kun til øget tryk, hvis man rent faktisk har tillid til, at de bruger deres øgede beføjelser ansvarligt.

Lad os nu være ærlige: Tilliden til efterretningstjenesterne er ikke på det højeste efter Snowdens afsløringer. Afsløringerne har skabt en velbegrundet usikkerhed om tjenesternes adgang til personoplysninger og ikke mindst deres samarbejde med andre tjenester. Jeg vil godt sige, hvad jeg også har sagt heroppefra flere gange, at det er en frygt, vi tager alvorligt. Det gør vi ved at undersøge de konkrete mistanker, men også ved at styrke den løbende kontrol, der har til formål at afsløre og forebygge muligt misbrug. Men det må ikke betyde, at vi ikke kan bruge vores efterretningstjenester effektivt til at bekæmpe alvorlige trusler mod vores privatliv og samfundets sikkerhed. Det er lige præcis den balance, vi forsøger at ramme med det nye Center for Cybersikkerhed og loven, vi debatterer i dag.

Loven skaber et samlet lovgrundlag for Center for Cybersikkerhed, og det ophøjer en række interne retningslinjer til lov. Loven sik-

rer også, at de centrale principper i offentlighedsloven, forvaltningsloven og persondataloven gælder for centeret, selv om centeret ligger under FE. Loven indeholder også restriktive regler for, hvem data må videregives til. Og endelig lægger loven centeret ind under Tilsynet med Efterretningstjenesterne.

Det er alt sammen noget, som efter vores bedste overbevisning vil føre til en styrket retssikkerhed for borgerne, samtidig med at vi sikrer en effektiv beskyttelse mod cyberangreb og cyberkriminalitet.

Derfor kan vi i Radikale Venstre overordnet støtte loven, men vi ser også frem til den videre behandling, for det er klart, at der har været rejst en række spørgsmål. Vi har fået gode svar indtil videre, men vi vil kun være glade for at blive endnu klogere og få endnu flere svar på den kritik, der har været rejst.

Kl. 16:41

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Der er ingen spørgsmål. Næste ordfører er hr. Holger K. Nielsen.

Kl. 16:41

(Ordfører)

Holger K. Nielsen (SF):

Cyberwar er et udtryk, der er kommet meget ind i debatten om forsvarspolitik i de seneste år. Jeg sad selv med i Forsvarskommissionen i 2008 og var efterfølgende med til at forhandle forsvarsforliget, og der besluttede vi jo at bruge flere ressourcer på cyberwar. I forhold til nogle af de konflikter, der er i Europa i øjeblikket, er asymmetrisk krigsførelse og brug af cybervåbnet, hvor man lammer infrastrukturen i andre lande, en del af moderne krigsførelse, og derfor bliver det en vigtig del af fremtidens trusselsbillede, som vi er nødt til at tage alvorligt. Det er også derfor, at det her lovforslag er lavet.

Det er jo i høj grad en videreførelse af den såkaldte GovCERT-lov, som blev vedtaget i 2011, hvor man besluttede at placere Center for Cybersikkerhed under Forsvarets Efterretningstjeneste, og så får man et samlet lovgrundlag for alt det her. Men det er i høj grad en videreførelse af tidligere lovgivning, som der jo i øvrigt er enighed om Folketinget.

Man kan sige, at der er to hensyn, og jeg er meget enig med fru Zenia Stampe, som jeg synes havde nogle meget kloge betragtninger desangående, og nogle af de andre ordførere i, at vi på den ene side står med en forsvarspolitisk udfordring med et trusselsbillede, der har noget at gøre med muligheder for cyberangreb, og på den anden side har vi nogle retssikkerhedspolitiske hensyn, vi er nødt til at tage. Og det er jo to hensyn, der godt kan stride imod hinanden, og der synes jeg vi skal være ærlige og sige, at det kan de godt. Og det, det jo så handler om, er at finde den tilstrækkelige balance mellem de to hensyn.

Der kom en meget kraftig kritik, da det første lovforslag kom i høring. Det har man så i høj grad taget højde for i regeringen ved fremsættelsen af det endelige lovforslag og den fremsættelsestale, som forsvarsministeren er kommet med. Der kan være yderligere ting, som det blev påpeget her, og hvis man med føje kan sige, at der stadig væk er problemer, så lad os da se på det, som også andre ordførere har sagt. Hvis der er brug for præciseringer, hvis der er nogle løse formuleringer, som går imod det, vi alle sammen er enige om, så lad os se på det.

For meget af det, der er blevet sagt, også under den høring, der var i går, virker i hvert fald på mig lidt overdrevet, set i forhold til hvad meningen med det her er. Det er jo ikke meningen, at man nu skal ind og snage i alle mulige personoplysninger hos alle borgere i det her land. Det er ikke det, der er hensigten med det her. Hensigten er jo netop, at man skal kunne finde nogle mønstre i nogle databevægelser, som kan begrunde, at man kan intervenere i god tid, før det bliver et egentligt angreb. Men hvis man med føje og velbegrundet kan hævde, at det her kan bruges til langt mere, og at det er meget

farligt for den personlige sikkerhed, synes jeg da, vi skal se på det, og det må vi så se på under udvalgsbehandlingen. Men som sagt er der sket fremskridt i den politiske aftale, der er lavet, og derfor er det vigtigt, vi arbejder videre med det her.

Noget af det, som jo utvivlsomt spiller en rolle, er, at det er flyttet til Forsvarets Efterretningstjeneste. Hvad får det af konsekvenser?

For det er jo klart, at når det er de hemmelige tjenester, der får det, så får det konsekvenser på andre områder. Og det står og falder med, om man har tillid til, at tilsynet fungerer. Jeg sad selv i mange år i det såkaldte Kontroludvalg, og har sådan lidt erfaring med den politiske kontrol med de hemmelige tjenester. Jeg skal ikke give karakterer for, hvordan det fungerede der, men jeg har i hvert fald forstået, at det på det seneste er blevet betydelig bedre. Og det tror jeg er vigtigt.

Det er en debat, man har i andre lande, bl.a. i Storbritannien. Jeg læste The Guardian i dag, og de bringer en meget, meget stor artikel om, hvordan man i Storbritannien er ved at stramme op på det, og der er stor diskussion om det derovre og tilsvarende i USA. Så det er en debat, der kører i alle vestlige lande i øjeblikket, og som vi også må tage alvorligt. Der er sket en opstramning, men heldigvis lægges der også op til en revision af den her lovgivning efter 3 år. Og derfor vil vi få et erfaringsgrundlag, vi så kan se på, og hvis der er behov for at stramme yderligere op på nogle ting, må vi jo se på det.

Kl. 16:46

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er en kort bemærkning fra fru Pernille Skipper.

Kl. 16:46

Pernille Skipper (EL):

Nu hører jeg SF's ordfører sige, at hvis der er nogle ting, der skal strammes op, må vi se på det. Det er næsten politikersprog for, at man godt kan se, at der er nogle problemer.

Så jeg kunne godt tænke mig at stille et spørgsmål til hr. Holger K. Nielsen. I går hørte vi f.eks. helt konkret fra flere eksperter, at det, de mente var problematisk, var, at det ikke er defineret klart nok, hvornår man må lagre og bruge og registrere personfølsomme oplysninger. Der er behov for en stramning af definitionen af, hvornår noget er en sikkerhedshændelse, og hvornår det er nødvendigt, at de her data behandles. Er det sådan noget, hr. Holger K. Nielsen mener der kan være behov for at stramme op på i den videre behandling?

Kl. 16:47

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:47

Holger K. Nielsen (SF):

Det vil jeg ikke udelukke. Jeg vil sige, at der skal være en begrundet usikkerhed. Det skal være begrundet. Selv om der i går sad fire, der sagde det, er det ikke sikkert, at det er sådan, men det er da klart, at hvis der er en begrundet usikkerhed om, hvad det her kan få af konsekvenser, og det kan skyldes nogle definitions-mæssige eller formulering-mæssige uklarheder, synes jeg da, vi skal prøve at se på det, hvis det kan løse det. Som sagt tror jeg, at alle her i Folketinget er enige om, at vi har en eller anden tilgang til det her om, at retssikkerheden skal være i orden, og vi har også en pragmatisk tilgang til, at hvis der er nogle ting i formuleringerne i paragrafferne, der skal ses på, så kan vi gøre det.

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 16:48

Pernille Skipper (EL):

Altså, jeg regner med, at hr. Holger K. Nielsen har læst alle hørings-svarene. Jeg regner også med, at hr. Holger K. Nielsen har set, hvilke ting der er blevet lavet om på baggrund af de høringssvar og på baggrund af en dom fra EU-Domstolen, som jo netop taler om, at vi på andre områder i Danmark går for langt med registrering af persondata osv.

Finder hr. Holger K. Nielsen indtil videre, at der er en begrundelse for at ændre på nogle ting?

Kl. 16:48

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ordføreren.

Kl. 16:48

Holger K. Nielsen (SF):

Altså, lad os se på det under udvalgsbehandlingen. Det kan handle om en specifik definition, og det kan også handle om, hvorvidt tilsynet måske kan styrkes, eller hvad ved jeg. Men som sagt kommer der en diskussion efterfølgende, og lad os så tage den derfra.

Kl. 16:49

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Den næste ordfører er fru Pernille Skipper, Enhedslisten.

Kl. 16:49

(Ordfører)

Pernille Skipper (EL):

Vores forsvarsordfører i Enhedslisten, hr. Nikolaj Villumsen, kunne desværre ikke være her i dag, og derfor er jeg til stede. Men som ordførerne også kan høre på mine egne spørgsmål, skal man være velkommen til at stille spørgsmål alligevel, på trods af at jeg egentlig ikke er ordfører på lovforslaget.

Jeg vil starte med at sige, at i Enhedslisten er vi enige i, at der skal være et center for cybersikkerhed; vi er enige i, at der skal være beskyttelse mod hackerangreb og mod det, der er udtrykt i alle de fine intentioner, vi har. Sådan skal det være. Det skal vi forsøge at løse. Datainfrastruktur er ekstremt vigtig for vores samfund, så der skal være en beskyttelse.

Når det er sagt, vil jeg sige, at den måde, vi gør det på, selvfølgelig også skal tage hensyn til de grundlæggende rettigheder, man har som borger i et demokrati. Dertil vil vi sige i Enhedslisten, at den her måde samlet set er uacceptabel. Nok kan man kan tale om beskyttelse mod angreb fra andre lande, men vi udsætter stadig væk med den her konstruktion os og danske borgeres personfølsomme data for risiko for misbrug her i landet. Sågar blev der i går under høringen i Retsudvalget sagt, at det her skaber risiko for systematisk overvågning. Det er jeg sådan set enig i.

Der er en lang række konkrete problemer i det her lovforslag, som er blevet påpeget. Det handler først og fremmest om placeringen under Forsvarets Efterretningstjeneste, som betyder, at man blander civile og militære opgaver sammen. Det betyder, at det bliver placeret under måske den myndighed i Danmark, som vi har allerminst indsigt i og kontrol med, og som har de videste beføjelser til at undgå at overholde den basale lovgivning, som alle andre myndigheder skal. Det udvider muligheden for at behandle oplysninger om danskere for FE, som jo altså ikke er underlagt store dele af dansk lovgivning. De må bruges i Forsvarets Efterretningstjenestes øvrige arbejde og også udveksles med samarbejdspartnere i andre lande.

Det blev bl.a. påpeget i går af Dansk Industri, at vi jo ved, hvordan andre efterretningstjenester, som danske efterretningstjenester

også samarbejder med, aktivt medvirker til at hjælpe deres nationale virksomheder med industrispionage. Det er jo helt absurd, hvis vi når dertil, at for at beskytte danske virksomheder og offentlige institutioner får vi dem til at tilmelde sig Center for Cybersikkerhed, hvorefter Forsvarets Efterretningstjeneste kan give deres oplysninger videre til andre efterretningstjenester, der så kan bruge dem til industrispionage mod de danske virksomheder. Så har vi jo aktivt medvirket til det, som vi ønsker at undgå.

Der er problemer med, at man må bryde krypteringen; der er problemer med meget lange opbevaringstider; der er problemer med, at både indhold og trafikdata må videregives til tredjemand; informationer lagres og behandles uden retskendelse; og man har den her meget løse definition af, hvad der udgør en såkaldt sikkerhedshændelse. Det giver problemer med menneskerettighederne, det er et indgreb i privatlivets fred, når man registreres på den her måde. Så er der jo altså tale om en proportionalitetsafvejning, som jeg og vi i Enhedslisten mener går helt skævt.

Heldigvis er vi også blevet præsenteret for en hel del løsningsforslag allerede, som gør, at det her kan justeres og der kan sørges for, at man ikke i så høj grad krænker grundlæggende rettigheder og kompromitterer retssikkerheden for danske borgere. Det har vi fået en lang række forslag til, bl.a. forslag til, hvordan man kan definere en sikkerhedshændelse bedre og mere præcist, og også f.eks. forslag om, at man indsætter en revisionsklausul. Jeg kan allerede nu sige, at det vil Enhedslisten stille ændringsforslag til. Vi håber selvfølgelig, at der er andre partier, der vil medvirke i det arbejde.

De sidste 36 sekunder vil jeg bruge på at sige, at vi har en stor debat lige nu i den danske offentlighed om databeskyttelse. Samtlige partier har været på banen i de forgangne par uger og snakket om, at der er behov for en bedre sikring af danske borgeres personfølsomme oplysninger. Man vil gøre alt muligt for at stramme op. Problemet er, at nu er vi i gang med at lave præcis den samme fejltagelse igen. Selvfølgelig stiger risikoen for misbrug, når man samler så meget information ét sted.

Som det blev sagt i går, er det ikke et spørgsmål, om der kommer til at ske misbrug, men hvornår det kommer til at ske. Hvis vi har lært noget på baggrund af de mange sager, der er blevet oprullet i den seneste tid, er det, at et fromt ønske, et formål, en hensigt altså ikke er godt nok. Der skal være nogle meget, meget klare regler for, hvordan man må bruge data, uanset om man er offentlig myndighed eller privat virksomhed.

Kl. 16:54

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Næste ordfører i rækken er hr. Simon Emil Ammitzbøll, Liberal Alliance.

Kl. 16:54

(Ordfører)

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Lovforslag L 192 handler om Center for Cybersikkerhed, og jeg vil gerne fastslå, at Liberal Alliance også bakker op om, at der skal være et Center for Cybersikkerhed, hvilket der vel er enighed om her i salen, og hvilket sådan set også fremgår af en tidligere aftale, vi har lavet på forsvarsområdet. Så det skulle jo give sig selv.

Alle partier i Folketinget bortset fra Enhedslisten, står der på for-siden af fremsættelsestalen, vedtog i maj 2013 en ny lov om Forsvarets Efterretningstjeneste. Det fremgår af denne lov, at Center for Cybersikkerhed er en del af Forsvarets Efterretningstjeneste, men at centerets virksomhed skal reguleres særskilt. Det er så det, vi forsøger at gøre nu.

Senere står der så også, at når man skal sikre Danmark mod cyberangreb, skal det ske med behørig respekt for retssikkerheden og den personlige frihed. Og det er jo her, dilemmaerne begynder at

fremtræde. Det er her, vi skal overveje om vi gør alting på den rigtige måde, og om der er noget, der kunne strammes op.

Jeg vil godt starte med at anerkende, at en række partier i Folketinget har indgået en aftale, der har forbedret det her lovforslag, i forhold til hvordan det var – det skal der ikke herske nogen tvivl om. Når Liberal Alliance ikke var parat til at indgå en aftale på daværende tidspunkt, var det, fordi vi gerne ville afvente den høring, som var i Folketingets Retsudvalg i går, og fordi vi gerne vil have mulighed for at stille en række spørgsmål under udvalgsbehandlingen for at blive klogere på, præcis hvad det hele betyder, og hvordan man muligvis har tænkt sig at forholde sig til et forslag om at gøre tingene lidt anderledes.

Lad mig starte med det sidste først. Der står, at der skal være en evaluering om 3 år. Hr. Holger K. Nielsen kom til at kalde det en revision, og det synes jeg sådan set er en rigtig god idé. Vi synes, det ville være en god idé, at man ændrede det fra en evaluering til en revision – det er vi friske på. Det ville i hvert fald gøre, at vi om 2 eller 3 år kunne gå ind og se på: Okay, hvad har virket, og hvad har ikke virket, og er der noget, vi skal justere? Det kunne godt være en ting, som kunne være interessant for os.

På høringen i går kom der også en del frem i forhold til spørgsmålet om definitioner, altså hvad det præcis er, det betyder, når myndighederne har mulighed for at undersøge sikkerhedshændelser, herunder cyberangreb. Og vi kunne godt tænke os også at se på: Kan man få skåret definitionen til på en måde, sådan at de bekymringer, vi hører fra forskellig side, kan blive besvaret?

Så er der spørgsmålet om tilsyn. Det glæder mig, at jeg kunne forstå på Venstres ordfører, at noget af det, som Venstre vil lægge vægt på i udvalgsbehandlingen, er, at man har et ordentligt tilsyn. Og jeg tror, det er meget relevant, at man ikke alene sikrer, at der er nogle fine dommere, men også, at der er den relevante faglige tekniske ekspertise til at forstå, hvad det overhovedet er, man fører tilsyn med. Her ligger der selvfølgelig også en del af vores generelle bekymring begravet, for selv om vi godt nok støttede den lov i foråret om Forsvarets Efterretningstjeneste og har gjort noget lignende i forhold til Politiets Efterretningstjeneste, hvor man styrker kontrollen med disse, ønsker vi jo dybest set en stærkere kontrol af både Forsvarets og Politiets Efterretningstjenester, end tilfældet er i dag. Og jeg synes, at det, som flere ordførere, bl.a. hr. Holger K. Nielsen, tror jeg, var inde på, er meget relevant, altså nogle af de her diskussioner, der er i andre lande. Jeg har selv haft fornøjelsen af både at være i Storbritannien og Norge og hørt om, hvordan de gør dér. Og der er helt sikkert ting, vi kan lade os inspirere af fra de lande, og så vidt jeg ved også fra USA.

Så er der spørgsmålet om dommerkendelser, som jo er undtaget – det var det også i den hidtidige konstruktion. Det kan godt være, at man ikke kan gøre det på sådan sædvanlig vis, men igen synes jeg, det ville være rart at sikre, at der er nogle garantier for, at det her ikke bare kommer til at køre fuldstændig uden hensyntagen til den overvågning af borgerne, som der jo ligger i forslaget. Altså, det er der ingen tvivl om at der gør, og det er jo det, dilemmaet ligesom består i, når vi diskuterer det, som vi diskuterer.

Endelig er der spørgsmålet om proportionalitet og spørgsmålet om opbevaringstider m.v., som vi også godt kunne tænke os at få nogle uddybende svar på. Men jeg kan se på tiden, at det skal jeg komme ind på i den skriftlige del af behandlingen.

For at konkludere, vil jeg sige, at vi synes, det er en god idé, at der skal være et Center for Cybersikkerhed. Vi er endnu ikke afklarede, med hensyn til om vi synes, man sikrer borgernes rettigheder fuldstændig med det forslag, der ligger her, men vi vil bestemt ikke afvise, at vi kan blive betrygget om det, og vi kan måske endda få overtalte forsvarsministeren og andre til, at man også kan justere nogle ting, sådan at vi kan være med til at vedtage dette lovforslag.

KI. 17:00

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det fru Lene Espersen, Konservative, som den sidste ordfører i rækken.

KI. 17:00

(Ordfører)

Lene Espersen (KF):

Formålet med dette lovforslag er at etablere et samlet lovgrundlag for Center for Cybersikkerhed, vi synes, det er helt grundlæggende godt, at der nu kommer en klar lovgivning på området.

Cybertruslen bliver mere og mere aktuell, og Forsvarets Efterretningstjeneste vurderer, at de alvorligste cybertrusler kommer fra statslige aktører, der ønsker at stjæle og foretage spionage af intellektuel ejendom som f.eks. patenteret viden. Ligeledes kommer truslerne også fra aktivister eller hacktivister, hvis aktiviteter ofte er politisk motiverede, og endelig er der også de militante islamister, der i stigende grad er begyndt at anvende internettet til elektronisk jihad.

Såvel de danske virksomheder, ikke mindst de virksomheder, der er en del af den kritiske infrastruktur, som de offentlige myndigheder, der med globale briller er nået meget langt med hensyn til digitalisering, er sårbare over for den slags angreb. Derfor er der altså behov for både at forebygge og afhjælpe cyberangreb. Det tror jeg heller ikke der er så mange her i Folketingssalen der er uenige om, men det er jo vigtigt at få forklaret, hvorfor vi har behov for at etablere en sådan teknik og et sådant center.

For at øge beskyttelsen mod cyberangreb foreslås det, at den civile GovCERT, som alle partier i Folketinget jo stemte for blev gennemført for få år siden, og den militære MILCERT samles i én myndighed, så der sikres en bedre udnyttelse af ressourcerne. Samtidig åbnes der op for, at andre virksomheder end de virksomheder, der indgår i kritisk infrastruktur, kan indgå på fuld eller midlertidig basis i CERT, hvis de har behov for beskyttelse. Men det er fuldt ud frivilligt, om man ønsker at indgå.

Da Center for Cybersikkerhed er en del af Forsvarets Efterretningstjeneste og dermed ikke er omfattet af persondataloven, har ministeren med lovforslaget forsøgt at tage højde for dette, således at en række centrale principper, vi kender fra offentlighedsloven, persondataloven osv., finder anvendelse her. Det er vi glade for.

Noget af det, vi også er meget glade for, er, at der har været en høringsrunde, og at der har været en offentlig debat. For jeg synes, det faktisk både har givet anledning til, at lovforslaget er blevet bedre, ved at tingene er blevet præciseret, og at der er blevet lavet en politisk aftale, der bygger oven på lovforslaget, og som skal være med til at sikre, at vi så også følger udviklingen på området.

Der er nogle ting, som jeg synes det er godt at fremhæve er blevet præciseret efter høringsrunden:

Det er præciseret, at tilslutningen til centeret er helt frivilligt. Det er præciseret, hvad reglerne er for videregivelse af oplysninger, herunder også de restriktive regler, der gælder for andre end politiet, herunder udenlandske efterretningstjenester. Det er præciseret, at efterforskningen er en politiopgave – der har jo kørt en historie i pressen om, at nu skulle centeret selv til at lave efterforskning, og det er ikke korrekt; det er en politiopgave, og det er præciseret. De administrative retningslinjer for centeret offentliggøres. Og internetudbydere kan tilsluttes, men det omfatter ikke kundernes internetforbindelser. Der er lavet nogle gode præciseringer i et i øvrigt godt lovforslag, der er nødvendigt for at bekæmpe cybertruslen.

Der blev i går afholdt en høring, som jeg desværre ikke havde mulighed for at deltage i, da jeg havde andre møder, og der er udsendt materiale fra høringen. Det er naturligvis klart, at vi under udvalgsbehandlingen vil kigge på, hvad det rejser af spørgsmål, og vi vil selvfølgelig imødesee, at der kommer svar fra ministeren.

Det, vi synes der er vigtigt at fastslå, er, at der er godtgjort et behov for lovgivning på området, og at der er fornuft i, at de to myndigheder, der er i dag, kommer til at sidde det samme sted, så man udnytter ressourcerne bedre. Men vi vil selvfølgelig under udvalgsbehandlingen se på, om der er ting, vi har behov for at få præciseret, også efter den høring, der var i går.

Vi kan støtte lovforslaget.

Kl. 17:04

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Tak til ordføreren. Så er det forsvarsministeren.

Kl. 17:04

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Tak for det. Danmark er i stigende omfang udsat for cyberangreb, der rammer danske myndigheder og virksomheder. Både for den enkelte myndighed og virksomhed og for borgerne er cyberangreb en trussel, der kan have store og alvorlige konsekvenser. Derfor er det også meget vigtigt, at vi i Danmark har en myndighed, der kan beskytte os mod cyberangreb, og det er netop den opgave, som Center for Cybersikkerhed har.

Jeg vil derfor gerne starte med at takke for den store og brede tilslutning til det fremsatte lovforslag om Center for Cybersikkerhed, som jeg oplever her i Folketinget i dag. Det er godt, at så mange partier bakker op. Jeg har naturligvis hørt bemærkningerne både fra Enhedslisten og fra Liberal Alliance, og jeg håber, at de to partier vil kunne støtte forslaget, når processen er færdiggjort.

Som det fremgår af fremsættelsestalen, udmønter lovforslaget endvidere også en politisk aftale indgået af alle partier her i Folketinget med undtagelse af Enhedslisten og Liberal Alliance. Det bygger jo så oven på det oprindelige udkast, som har været i høring.

Det er også vigtigt for mig at sige, at det er vigtige spørgsmål, der naturligvis optager både virksomheder og borgere, og derfor er det godt, at der er en offentlig interesse og debat om det. Jeg bød det også velkommen, at Retsudvalget holdt en minihøring, hvor man fik mulighed for at få argumenter på bordet, også fra nogle, der er kritiske over for lovforslaget. Det synes jeg er sundt i et demokrati.

Vi må naturligvis se på de kritikpunkter, der er kommet. Men jeg vil også gerne sige, at for mig er det lovforslag, der her er fremsat, et godt lovforslag, som har en fin balance mellem, at vi på den ene side naturligvis skal kunne beskytte Danmark mod cyberangreb, og at vi på den anden side også skal beskytte borgerne og deres privatliv. Skulle der komme noget i udvalgsbehandlingen, der gør, at vi kan gøre lovforslaget endnu bedre, vil jeg naturligvis have et åbent sind, men jeg vil gerne sige, at jeg synes, at det, der allerede ligger, er et rigtig godt lovforslag.

Med den nye lov om Center for Cybersikkerhed vil vi få en samlet regulering af Center for Cybersikkerheds virksomhed, og en række vigtige regler, der i dag kun findes i interne retningslinjer, vil fremover være en del af loven. Det styrker retssikkerheden.

I det hele taget er der i lovforslaget stor fokus på hensynet til retssikkerheden. Vi sikrer, at de centrale principper i offentlighedsloven, forvaltningsloven og persondataloven gælder for Center for Cybersikkerhed, også selv om de tre love ikke gælder for resten af Forsvarets Efterretningstjeneste. Og vi sikrer, at der er meget restriktive regler for, hvem data må videregives til. Fremover vil det også være det nye og styrkede tilsyn med efterretningstjenesterne, der skal føre tilsyn med Center for Cybersikkerhed. Det ser jeg også som en væsentlig styrkelse af retssikkerheden.

Med lovforslaget vil virksomheder, der varetager samfundsvigtige funktioner, kunne tilsluttes Center for Cybersikkerheds særlige netsikkerhedstjeneste, der hjælper myndigheder og virksomheder med at modvirke de særligt avancerede cyberangreb, og tilslutningsmuligheden udvides dermed til at kunne omfatte de danske virksomheder, der har vist sig at være mest udsatte for cyberangreb. Hvis

f.eks. en ngo eller en forskningsvirksomhed kortvarigt er udsat for en alvorlig trussel, kan netsikkerhedstjenesten fremover hjælpe med at imødegå den trussel, hvis tjenesten anmodes om det.

Med lovforslaget har vi samlet set opnået en – synes jeg – god balance, så vi på den ene side øger beskyttelsen mod cyberangreb og på den anden side sikrer, at det sker med respekt for både retssikkerheden og den personlige frihed.

Kl. 17:09

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er et spørgsmål. Fru Pernille Skipper.

Kl. 17:09

Pernille Skipper (EL):

Der står her, at jeg har 10 minutter – det er vist en fejl. (*Den fg. formand (Bent Bøgsted):* Det er lavet om til 1 minut).

Tak til ministeren for talen. Ministeren siger mange gange, at der er taget stort hensyn til retssikkerheden. Jeg regner med, at ministeren i så fald ikke sad og fulgte med i går på tv fra Folketinget under høringen i Retsudvalget, for så tror jeg, at ministeren måske havde været lidt mindre selvsikker.

Jeg kunne godt tænke mig at høre: Hvis der er taget så stort hensyn til retssikkerheden, hvis man har sat det så meget i højsædet, hvordan kan det så være, at man vælger at lægge primært civile opgaver ind under Forsvarets Efterretningstjeneste? Man skal ikke sware noget med, at det er praktisk, for det kunne også have været praktisk at samle det andre steder end lige under Forsvarets Efterretningstjeneste. Så kunne vi ikke få et svar på, hvorfor det lige er under Forsvarets Efterretningstjeneste, det hele skal samles?

Kl. 17:10

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Ministeren.

Kl. 17:10

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Det er rigtigt, at jeg ikke havde mulighed for at deltage i høringen i går. Der var regeringsseminar med andre vigtige spørgsmål på dagsordenen. Men jeg står naturligvis på mål for, at der er taget hensyn til retssikkerheden – det skal der være – og privatlivet i det lovforslag, der er kommet.

Der blev så spurgt til, hvorfor det ligger under Forsvarets Efterretningstjeneste. Det er alle partier i Folketinget på nær Enhedslisten jo enige om er en god idé, og en af grundene til det er, at man i Forsvarets Efterretningstjeneste har en viden og nogle kompetencer, der gør, at man kan hjælpe et sådant center til bedst muligt at beskytte vores virksomheder og institutioner mod angreb. Det er sådan set meget vigtigt, at vi i et lille land med begrænsede ressourcer bruger de dygtige folk, vi har, til at sætte ind mod de angreb, vi bliver udsat for, samtidig med at vi har den største respekt for retssikkerheden og for privatlivets fred.

Kl. 17:11

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Fru Pernille Skipper.

Kl. 17:11

Pernille Skipper (EL):

Så vil jeg godt spørge til, hvad det er for viden og kompetencer, der er i Forsvarets Efterretningstjeneste, som død og pine ikke kan flyttes ud af Forsvarets Efterretningstjeneste. Hvad er det, som man i varetagelsen af vel at mærke civile opgaver kun kan gøre i en militær institution? Og kan ministeren ikke bekræfte for den undrende offentlighed, at netop placeringen under Forsvarets Efterretningstjeneste betyder, at der er nogle retssikkerhedsmæssige garantier, som

ikke længere eksisterer, fordi det sker automatisk, når man flytter det ind under Forsvarets Efterretningstjeneste?

Kl. 17:12

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Forsvarsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse, betragter jeg dette som vedtaget.

Det er vedtaget.

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 17:12

Kl. 17:15

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Det er jo sådan, at Forsvarets Efterretningstjeneste i samarbejde med Politiets Efterretningstjeneste beskytter Danmark mod de trusler, vi bliver udsat for. Der er nogle rigtig dygtige folk, som ved, hvad det er for angreb, der kan komme, og som også kan være med til at støtte op om en virksomhed, der beskytter civile institutioner og virksomheder. Jeg synes da kun, det er positivt, at vi kan bidrage til det. Jeg ser det ikke, som om man går på kompromis med retssikkerheden, for netop principperne for offentlighedsloven, forvaltningsloven og persondataloven går jo med over i forhold til loven om Center for Cybersikkerhed, hvor vi laver en særskilt lovgivning, der udelukker de gælder centeret. Det er ikke sådan, at man bare er lukket ind og er en del af det almindelige efterretningstjenestearbejde. Der er en lov, der helt klart afgrænser, hvilke arbejdsopgaver der er, hvilke informationer man må videregive, og hvordan det i øvrigt skal foregå. Sådan skal det også være, for det gør, at vi på den ene side kan beskytte os mod angreb og på den anden side beskytter borgernes retssikkerhed og privatliv.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Hr. Simon Emil Ammitzbøll.

Kl. 17:13

Simon Emil Ammitzbøll (LA):

Jeg vil såmænd bare kvittere for ministerens tale, som jeg opfattede som en positiv tilkendegivelse af, at der er en mulighed for at se på nogle af de bekymringer, vi har. Så må vi jo se, om vi kan finde hinanden, men det var sådan, jeg opfattede det. Det håber jeg er rigtigt, og på den baggrund vil jeg bare gerne kvittere for det og gå positivt ind i arbejdet for at prøve at se, om vi kan mødes.

Kl. 17:13

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Ministeren.

Kl. 17:13

Forsvarsministeren (Nicolai Wammen):

Som jeg sagde i min tale, mener jeg, at vi har fremsat et godt lovforslag, som beskytter os bedst muligt mod cyberangreb og samtidig beskytter borgerne i forhold til deres privatliv og retssikkerhed. Men jeg har også meldt ud – og det er korrekt opfattet af ordføreren – at hvis der undervejs i udvalgsarbejdet kommer forslag, der kan gøre loven endnu bedre, vil jeg da gerne lytte til det. Om vi så vil have nøjagtig det samme syn på, om det vil være et skridt i den rigtige retning eller ej, må tiden jo vise. Jeg hørte også hr. Simon Emil Ammitzbølls ordførertale sådan, at man et meget langt stykke hen ad vejen føler, at det, der er lagt frem, er rigtig fornuftigt, men at der kan være enkelte ting, som man gerne vil ind og have en dialog om, og det får vi jo lejlighed til nu.

Kl. 17:15

Den fg. formand (Bent Bøgsted):
Tak til ministeren.

Da der ikke er flere, der har bedt om ordet, er forhandlingen sluttet.

Meddelelser fra formanden

Den fg. formand (Bent Bøgsted):

Der er ikke mere at foretage i dette møde.

Folketingets næste møde afholdes tirsdag den 13. maj 2014, kl. 13.00.

Jeg henviser til den dagsorden, der fremgår af Folketingets hjemmeside. Jeg skal i øvrigt henvise til ugeplanen, der også fremgår af Folketingets hjemmeside.

Mødet er hævet. (Kl. 17:15).